

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GAZETECİLİK ANABİLİM DALI
MEDYA EKONOMİSİ VE İŞLETMECİLİĞİ

KAMU DİPLOMASİSİNDE KÜRESEL POLİTİKALAR VE TRT WORLD

Yüksek Lisans Tezi

MİNE ECE ÖZTÜRK

İstanbul, 2019

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GAZETECİLİK ANABİLİM DALI
MEDYA EKONOMİSİ VE İŞLETMECİLİĞİ

KAMU DİPLOMASİSİNDE KÜRESEL POLİTİKALAR VE TRT WORLD

Yüksek Lisans Tezi

MİNE ECE ÖZTÜRK

Danışman: DR. ŞEVKET SAYILGAN

İstanbul, 2019

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

TEZ ONAY BELGESİ

GAZETECİLİK Anabilim Dalı BASIN EKONOMİSİ VE İŞLETMECİLİĞİ Bilim Dalı TEZLİ YÜKSEK LİSANS öğrencisi MİNE ECE ÖZTÜRK'nın KAMU DİPLOMASİSİNDE KÜRESEL POLİTİKALAR VE TRT WORLD adlı tez çalışması, Enstitümüz Yönetim Kurulunun 1.08.2019 tarih ve 2019-24/13 sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından oy birliği /oy çokluğu ile Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi 28/08/2019

Öğretim Üyesi Adı Soyadı

İmzası

	Öğretim Üyesi Adı Soyadı	İmzası
1.	Tez Danışmanı Dr. Öğr. Üyesi MEHMET ŞEVKET SAYILGAN	
2.	Jüri Üyesi Doç. Dr. LEVENT ELDENİZ	
3.	Jüri Üyesi Dr. Öğr. Üyesi ESENNUR SİRER	

GENEL BİLGİLER

İsim ve Soyadı	: Mine Ece Öztürk
Anabilim Dalı	: Gazetecilik
Programı	: Medya Ekonomisi ve İşletmeciliği
Tez Danışmanı	: Dr. Şevket Sayılğan
Tez Türü ve Tarihi	: Yüksek Lisans Tezi - Haziran 2019
Anahtar Kelimeler	: Kamu diplomasisi, TRT World, yumuşak güç

ÖZET

KAMU DİPLOMASİSİNDE KÜRESEL POLİTİKALAR VE TRT WORLD

Günümüz dünyasında iletişim ve siyaset birbirinden ayrılmaz bir bütün halindedir. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra yaşanan gelişmelerle ülkeler artık kendilerini dünyaya çok iyi anlatmak, yeni dünya düzenine uyum sağlamak zorundadır. Bu durum da kamu diplomasisi kavramının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Kamu diplomasisi ülkelerin kullandıkları güç kavramlarını da değiştirmiştir. Dış politika günümüzde hükümetlerarası olmaktan çıkıp toplumlararası ilişkilere dönüşmüştür. Ülkelerin özellikle bilgi çağında yumuşak güç kazanmak için öncelikle küresel normları içeren güçlü kültür ve fikirlere sahip olması gerekmektedir. Bu kültür ve fikirlerin aktarılmasında kitle iletişim araçları önemli rol oynamaktadır. Özellikle devletlerin söylemek isteyip dile getiremediği politikaların duyurulmasında ya da izlenen siyasi hareketlerin desteklenmesinde pay sahibidirler. Bu tezdeki amacımız kitle iletişim aracı olarak TRT World'ün Türkiye'nin kamu diplomasisindeki etkisini ölçmektir. Türkiye'yi daha iyi anlatmak için yayın hayatına başlayan TRT World'ün dünyada yaşanan olaylara bakış açısının Türkiye'nin dış politikasıyla ne kadar paralel olduğunu analiz edeceğiz.

GENERAL KNOWLEDGE

Name and Surname : Mine Ece Öztürk
Field : Journalism
Programme : Media Economics and Management
Supervisor : Dr. Şevket Sayılğan
Degree Awarded and Date : Master- July 2019
Keywords : Public diplomacy, TRT World, soft power

ABSTRACT

GLOBAL POLICIES IN PUBLIC DIPLOMACY AND THE NEWS CHANNEL TRT WORLD

In today's world, communication and politics are inseparable. With the developments after the Second World War, the countries have to adapt themselves to the new world order very well. This situation led to the emergence of the concept of public diplomacy. Public diplomacy has also changed the concepts of power used by countries. Foreign policy has turned from intergovernmental to inter-communal relations. In order to gain soft power, especially in the information age, countries need to have strong culture and ideas that contain global norms. Mass media have an important role in transferring the cultures and ideas. They are particularly involved in the dissemination of policies that states cannot or cannot say, or to support the political movements pursued. The aim of this thesis is to measure the impact of TRT World in Turkey's public diplomacy. Turkey began broadcasting TRT World to tell a better perspective on the events taking place in Turkey's foreign policy in the world we will analyze how parallel.

ÖNSÖZ

Tez sürecimin her aşamasında deneyimlerini paylaşan, desteklerini esirgemeyen, çözümsüz kaldığım zamanlarda yol gösteren, sorularımı sabırla yanıtlayan değerli tez danışmanım Dr. Şevket SAYILGAN'a tüm içtenliğimle teşekkürlerimi sunuyorum.

Eğitim yolculuğuna çıktığım ilk andan itibaren yanımda olan, motivasyon kaynağım canım annem Nuran ECE'ye ve canım babam merhum Cemil Ertan ECE'ye hem sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum, hem de bu çalışmamı onlara armağan ediyorum.

Attığım her adımda yanımda olan, inancını ve desteğini her zaman hissettiğim eşim Adem ÖZTÜRK'e ve canım kızım Ece ÖZTÜRK'e çok teşekkür ediyorum.

Bu süreçte emeği geçen, katkı sağlayan herkese sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

İstanbul, Ağustos

Mine ECE ÖZTÜRK

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	ii
ÖNSÖZ.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
TABLO LİSTESİ.....	vii
KISALTMALAR	ix
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

KÜRESELLEŞME SÜRECİ

1.1. KÜRESELLEŞME.....	6
1.1.1. <i>Uluslararası Kültürel Ağların Oluşması</i>	10
1.1.2. <i>Glokalleşme</i>	12
1.2. YENİ MEDYA DÜZENİ	14
1.3. ÇEŞİTLENDİRME	16
1.4. İLETİŞİMİN KÜRESELLEŞME SÜRECİ.....	18

İKİNCİ BÖLÜM

KAMU DİPLOMASİSİNE KAVRAMSAL BAKIŞ

2.1. DİPLOMASİ KAVRAMI VE TARİHÇESİ.....	21
2.2. KAMU DİPLOMASİSİ KAVRAMININ ORTAYA ÇIKIŞI.....	23
2.3. DİPLOMASİ VE KAMU DİPLOMASİSİ ARASINDAKİ FARKLAR	26
2.4. KAMU DİPLOMASİSİ VE PROPAGANDA ARASINDAKİ FARKLAR.....	28
2.5. GÜÇ KAVRAMI VE KAMU DİPLOMASİSİ UYGULAMALARI	29
2.5.1. <i>Sert Güç (Hard Power)</i>	31
2.5.2. <i>Yumuşak Güç (SoftPower)</i>	32
2.5.2.1. Kültür	35
2.5.2.2. Eğitim	37
2.5.2.3. Spor	39
2.5.2.4. Sanat.....	41
2.5.2.5. Medya.....	43
2.5.2.5.1. Gazete	45
2.5.2.5.2. Radyo.....	46
2.5.2.5.3. Televizyon	47

2.5.2.5.4. Sinema	49
2.5.2.5.5. Yeni Medya	50
2.5.3. Akıllı Güç (Smart Power)	52
2.6. KAMU DİPLOMASİSİNİN BOYUTLARI	53
2.6.1. Günlük İletişim ve Bilgilendirme	54
2.6.2. Stratejik İletişim ve Ülkenin Markalaşması	55
2.6.3. Uzun Vadeli İlişkilerin Kurulması ve Kurumsallaşması	55
2.7. KAMU DİPLOMASİSİ YÖNTEMLERİ	56
2.7.1. Monolog	56
2.7.2. Diyalog	56
2.7.3. İşbirliği	58
2.8. KAMU DİPLOMASİSİNİN İLİŞKİLİ OLDUĞU DİSİPLİNLER	59
2.8.1. Halkla İlişkiler	59
2.8.2. Propaganda	59
2.8.3. Lobicilik	60
2.8.4. Ulus Markalaşması	61

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA KAMU DİPLOMASİSİ VE MEDYA

3.1. TÜRKİYE'DE KAMU DİPLOMASİSİNİN GELİŞİMİ	63
3.2. TÜRKİYE'DE KAMU DİPLOMASİSİ KURUMLARI	66
3.2.1. Kamu Diplomasisi Daire Başkanlığı	66
3.2.2. Dışişleri Bakanlığı	66
3.2.3. Kültür ve Turizm Bakanlığı	68
3.2.4. TİKA (Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı)	69
3.2.5. Yunus Emre Enstitüsü	71
3.2.6. Yurtdışı Türkler Ve Akraba Topuluklar Başkanlığı	72
3.2.7. Sivil Toplum Örgütleri	74
3.2.8. AFAD (Afet ve Acil Durum Başkanlığı) -KIZILAY	78
3.2.9. Anadolu Ajansı	80
3.3. KAMU DİPLOMASİSİ VE MEDYA İLİŞKİLERİ	81
3.3.1. BBC	83
3.3.2. CNN	85
3.3.3. AL JAZEERA	86

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KAMU DİPLOMASİSİNDE TRT’NİN ROLÜ VE TRT WORLD

4.1.TÜRKİYE'DE KAMU DİPLOMASİSİNİN YÜRÜTÜCÜSÜ TRT	89
4.2.TR T'NİN ÇEŞİTLENME SÜRECİNDE KAMU DİPLOMASİSİNE YÖNELİK YAYINLARI	90
4.2.1.TR T INTERNATIONAL.....	91
4.2.2.TR T TÜRK.....	92
4.2.3.TR T AVAZ.....	92
4.2.4.TR T-ARABI	93
4.2.5.TR T KÜRDİ.....	94
4.2.6.TR T BELGESEL.....	94
4.2.7.TR T TSR (TÜRKİYE'NİN SESİ RADYOSU).....	94
4.2.8.TR T WORLD	95

BEŞİNCİ BÖLÜM

SÖYLEM ANALİZİ YÖNTEMİ İLE TRT WORLD VE BBC NEWS YAYIN POLİTİKALARININ ANALİZİ

5.1.SÖYLEM ANALİZİ KAVRAMI.....	101
5.2.AMAÇ.....	101
5.3.ARAŞTIRMANIN KONUSU VE ÖNEMİ	101
5.4.VARSAYIMLAR	102
5.5.SINIRLILIKLAR	102
5.6.YÖNTEM.....	103
5.7.EVREN VE ÖRNEKLEM.....	103
5.8.TABLO VE ANALİZLER.....	103
5.9. DEĞERLENDİRME	103
5.9.1.Tr t World'de ve BBC NEWS'te "Zeytin dalı Operasyonu" Haberlerinde Kullanılan Sözcükler ile Türkiye ve İngiltere Dışışleri Bakanlıkları'nın Açıklamalarının Karşılaştırılması	103
5.9.2 Tr t World'de ve BBC NEWS'te "Brexit" Haberlerinde Kullanılan Sözcükler ile Türkiye ve İngiltere Dışışleri Bakanlıkları'nın Açıklamalarının Karşılaştırılması.....	128
5.9.3Tr t World'de ve BBC NEWS'te "Venezuela Krizi" Haberlerinde Kullanılan Sözcükler ile Türkiye ve İngiltere Dışışleri Bakanlıkları'nın Açıklamalarının Karşılaştırılması	131
SONUÇ	157
KAYNAKÇA.....	16262
EK.....	172

TABLO LİSTESİ

	Sayfa No.
Tablo 1: Yeni medya ile geleneksel medya arasındaki farklar.....	16
Tablo 2: Öncü devletler ve büyük güç kaynakları, 1500'ler ile 1900'ler arası.....	30
Tablo 3: Yumuşak Güç Kaynakları, Araçlar/Alıcılar, Hedefler.....	34
Tablo 4: Kamu Diplomasisinin Üç Boyutu.....	54
Tablo 5: TRT World Yayınlarının Program Türlerine Göre Dağılımı (dk).....	99
Tablo 6: TRT World haberlerinde ABD-YPD ilişkisi.....	105
Tablo 7: TRT World haberlerinde ABD-YPD ilişkisi.....	107
Tablo 8: Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun ABD-YPD ilişkisi ile ilgili açıklamaları.....	109
Tablo 9: TRT World haberlerinde Türkiye'nin ABD'yi eleştirisi.....	110
Tablo 10: Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun ABD-YPD ilişkisi ile ilgili açıklamaları.....	111
Tablo 11: TRT World haberlerinde YPG-PKK ilişkisi.....	115
Tablo 12: Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun YPG-PKK ilişkisi ile ilgili açıklamaları.....	115
Tablo 13: TRT World haberlerinde Afrin operasyonunun amacı.....	117
Tablo 14: Türk Dışişleri Bakanlığı'nın Afrin operasyonunun amacıyla ilgili açıklamaları.....	118
Tablo 15: TRT World'de Türk ordusu ve Özgür Suriye Ordusu ilişkisi.....	119
Tablo 16: Türkiye Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun ÖSO ile ilgili açıklamaları.....	120
Tablo 17: BBC NEWS haberlerinde Türkiye ve YPG.....	122
Tablo 18: İngiltere Dışişleri Bakanlığı'nın YPG ile ilgili açıklamaları.....	123
Tablo 19: BBC NEWS haberlerinde Türkiye - ÖSO ilişkisi ile ilgili haberler.....	125
Tablo 20: İngiltere Dışişleri Bakanlığı'nın Türkiye - ÖSO ilişkisi ile ilgili açıklamaları.....	125

Tablo 21:	BBC NEWS haberlerinde Afrin operasyonunun amacı.....	127
Tablo 22:	İngiltere Dışişleri Bakanlığı'nın Afrin operasyonunun amacı ile ilgili açıklamaları.....	128
Tablo 23:	TRT World'de Brexit kampanyasına eleştiri haberi.....	130
Tablo 24:	Türkiye'nin Brexit kampanyasındaki söylemlerle ilgili açıklamaları...	131
Tablo 25:	TRT World haberlerinde Venezuela Başkanı Nicolas Maduro'ya destek.....	133
Tablo 26:	Türkiye'nin Venezuela Başkanı Nicolas Maduro'ya destek açıklamaları.....	135
Tablo 27:	TRT World'de Ulusal Meclis Başkanı Juan Guaido haberleri.....	137
Tablo 28:	Türkiye Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun Ulusal Meclis Başkanı Juan Guaido hakkındaki açıklamaları.....	137
Tablo 29:	BBC NEWS'de Ulusal Meclis Başkanı Juan Guaido ile ilgili haberler.....	143
Tablo 30:	İngiltere'nin Ulusal Meclis Başkanı Juan Guaido ile ilgili açıklamaları.....	144
Tablo 31:	BBC NEWS'de Venezuela Başkanı Nicolas Maduro ile ilgili haberler.....	146
Tablo 32:	İngiltere'nin Venezuela Başkanı Nicolas Maduro ile ilgili açıklamaları.....	147
Tablo 33:	BBC NEWS'de Venezuela Başkanı Nicolas Maduro'nun seçimiyle ilgili haberler.....	149
Tablo 34:	İngiltere'nin Venezuela Başkanı Nicolas Maduro'nun seçimiyle ilgili açıklamaları.....	150
Tablo 35:	BBC NEWS'de Venezuela'da yaşanan ekonomik kriz ile ilgili haberler.....	151
Tablo 36:	İngiltere Dışişleri Bakanlığı'nın Venezuela'da yaşanan ekonomik kriz ile ilgili açıklamaları.....	152

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
AFAD	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
ARPANET	Advanced Reserach Project Authority Net
BBC	British Broadcasting Corporation
BM	Birleşmiş Milletler
CNBC	Consumer News and Business Channel
CNN	Cable News Network
EU	European Union
IFRC	Kızılhaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonu
NATO	North Atlantic Treaty Organization
NGO	Non-Govermental Organization
SSCB	Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği
STK	Sivil Toplum Kuruluşları
TİKA	Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı
TOBB	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TÜSİAD	Türk Sanayicileri Ve İş İnsanları Derneği
TÜTAV	Türk Tanıtma Vakfı
TV	Televizyon
WWF	World Wide Fund For Nature
YTB	Yurtdışı Türkler Ve Akraba Topluluklar Başkanlığı

GİRİŞ

İletişim, insanoğlu varolduğu andan beri en önemli ihtiyaçlardan biri olmuştur. Günümüzde yaşanan teknolojik gelişmelerdeki başdöndürücü hız ile iletişim artık bir yaşam biçimimiz haline gelmiştir. Etrafımızda ya da dünyadaki olaylara, gelişmelere kayıtsız kalamamakta, hatta iletişimin sağladığı kolaylıklar ile müdahil bile olabilmekteyiz. Küreselleşme ile birlikte sınırların belirsizleşmesi, dünyanın dört bir tarafındaki insanların birbirleriyle kolayca iletişime geçmesine olanak sağlamaktadır.

Küreselleşme; ekonomik, teknolojik, politik, kültürel ve toplumsal alanda etkilerini göstermektedir. Dünyada büyük bir değişime neden olmaktadır. Ekonomik alanda artık ülkeler birbirine bağımlı hale gelmektedir. İletişim alanında yaşanan teknolojik gelişmeler, insanlar arasında farkındalığın artmasına neden olmaktadır. Ulusçuluk kavramı yerini kimlik talebine bırakmakta, etnik ve dinsel değerler ön plana çıkmaktadır. Dünya bir yandan McLuhan'ın dediği gibi "küresel bir köy" haline dönüşürken, diğer yanda da yerel kültürler önem kazanmakta, evrenselleşmektedir. Politik alanda devletler artık silah gücüyle değil, toplumsal ve kültürel kavramlarla ön plana çıkmaktadır. Özgürlük, demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü gibi kavramlar 21. yüzyılın en önemli başlıkları haline gelmiştir.

Güç, ülkelerin mevcudiyetleri için büyük önem taşımaktadır. Dünya genelinde söz sahibi olmak isteyen ülkeler gücü ellerinde bulundurmamak istemekteler. Yüzyıllardır güç için mücadeleler sürmektedir. 21. yüzyıla kadar devletler askeri güçlerini kullanarak dünyadaki hakimiyetlerini pekiştiriyorlardı. Günümüzde ise askeri güç tek başına güç sayılmamaktadır. Ekonomi - ki küreselleşme ile birlikte ülkelerin birbirine olan bağımlılığı ortaya çıkmaktadır- uluslararası aktörlerin artması, küreselleşme ile birlikte küresel bir toplum oluşmasına rağmen diğer yanda da yükselen değer milliyetçiliğin artması, teknolojiye yaşanan gelişmeler ve dünyada değişen politik sorunlar güç kavramının yeniden tanımlanmasına neden olmaktadır.

Sert güç yani askeri güç, devletlerarası ilişkilerde eskisi kadar tercih edilmemektedir. Değişen dünyada uluslararası ilişkilerde evrilmektedir. Yeni dünya düzeninde barış ve istikrar için yumuşak güç tercih edilmektedir. İnsan odaklı iletişim

ve insan odaklı siyaset ön plana çıktıkça devletler de izledikleri politikaları değiştirmek zorunda kalmaktadır. Küreselleşme süreci, devletlerarası etkileşimin şeklini de değiştirmektedir. Hükümetler arasında yaşanan diplomatik ilişkiler yerini toplumlara ve sivil kuruluşlara bırakmaktadır.

Kamu diplomasisi en temel tanımıyla, yabancı halkları bilgilendirmek, onlarla ilişki kurmak ve onları etkilemektir.¹ Kamu diplomasisi ile geleneksel diplomasi arasındaki esas fark ise geleneksel diplomasi hükümetten hükümete ilişkilere dayanırken, kamu diplomasisinin hükümet ile yabancı halklar arasındaki ilişkiye dayanmasıdır.²

İkinci Dünya Savaşı sonrasında diplomasiye biri kalıcı olmak üzere, diğeri 1990'da Sovyetler Birliği'nin dağılmasına kadar süren iki gelişme damgasını vurdu. Çok taraflı kuruluş ve ilişkilerin hızla çoğalması ve gelişmesi, uluslararası toplum üyelerinin neredeyse dört kat artması ve Soğuk Savaş'ın dünyayı iki kampa bölmesi.³

İletişim ve taşımacılık maliyetlerinin düşmesi ve mesafenin etkisinin küçülmesiyle birlikte, yerküreyi saran karşılıklı ekonomik bağımlılık ağları büyümektedir. Yeni bilgi ve taşımacılık teknolojilerinin yanı sıra, hükümetlerin ve devletlerin rolüne ilişkin tavır değişiklikleri de piyasaların rolünü artırmaktadır. Bugün toplam sanayi üretiminin yarıya yakını çokuluslu şirketler tarafından gerçekleştirilmektedir ve bu şirketlerin üretim yerlerine ilişkin kararlarının ülke ekonomileri ve politikaları üzerinde güçlü bir etkisi vardır.⁴

Semra Atılğan'a göre küreselleşme; *"malların, sermayenin, enformasyonun ve emeğin tek tip düzenleme altında, dünya çapında dolaşımı ve bunun giderek anındalaşmayayönelmesidir. "Küreselleşme ile bilgi, günümüzde ekonominin ve*

¹ C. Ross, Pillars of Public Diplomacy, Harvard International Review, 2003, s.22; Akt: Philip Seib, Public Diplomacy and Journalism, Parrallels, Ethical Issues and Pratical Concer ns, American Behavioral Scientist, Volume 52, Number 5, January 2009, s. 773.

²Seib, Public Diplomacy and Journalism, Parrallels, Ethical Issues and Pratical Concerns, American Behavioral Scientist, s. 773.

³Temel İskit, Diplomasi, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, Mart 2015, İstanbul, s.165

⁴Joseph S. Nye& David A. Welch, Küresel Çatışmayı ve İşbirliğini Anlamak, Çeviren: Renan Akman, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul, 2015, s.341

uluslararası ilişkilerin yeniden tanımlanmasında başrol oynamaktadır ve kitle iletişim araçları bilginin serbest dolaşımında büyük rol oynamaktadır.⁵

Küreselleşme süreci, medyanın dönüşümüne sebep olmaktadır. Abdullah Özkan'a göre, *"küreselleşme süreciyle birlikte bilgi ve görüntü mekânları yeniden yapılanmakta, yeni bir "iletişim coğrafyası" ortaya çıkmaktadır. Bu süreçte küresel ağlar ve uluslararası bilgi akışı modeli oluşmakta, sahip olduğumuz mekân ve zaman duygularımız yeniden şekillenmektedir."*⁶

Küreselleşme ile değişen siyasi ilişkiler ve teknolojik gelişmeler ile iletişim olanaklarının kolaylaşması, diplomasinin hükümetler arası diyalogun ötesine taşınmasına neden olmuştur. Toplumlar birbirleriyle etkileşime kolayca geçerek hükümetlerin belirlediği sınırların dışına çıkmışlardır. Karşılıklı başlayan diyalog süreci geleneksel diplomasi kurallarının değişmesini sağlamıştır. Ülkeler artık kendilerini dünyaya çok iyi anlatmak, yeni dünya düzenine uyum sağlamak zorundadır. Bu durum da kamu diplomasisi kavramının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Kamu diplomasisi ülkelerin kullandıkları güç kavramlarını da değiştirmiştir.

Kamu diplomasisi alanında önde gelen isimlerden Joseph Nye'ye göre küresel dünyada güç algısının değişmesinde birkaç önemli nokta var. Bunlardan ilki teknolojik gelişmeler. Güç, son yüzyılda gelişen teknoloji ile birlikte uluslar arası politik alanda değişime uğradı. Artık güçlü devletler savaş ve işgal etme fikrinden uzaklaştılar. Bunda nükleer silah tehdidi en önemli etkidir. İkincisi, halklar arasında uyanışla birlikte ulusalcılığın yükselmesidir. Artık imparatorluk, federasyon gibi kavramlar ortadan kalkmıştır. Teknoloji ile birlikte büyük nüfusları bir arada tutmak imkansız hale gelmiştir. Üçüncü bir etken ise dünyadaki büyük güçlerin sosyal yapılarındaki değişimdir. Artık devletler büyük görkemli zaferler yerine ülke halklarının refah düzeylerine odaklanmaktadır.⁷

⁵Semra Atılğan, Küreselleşme ve Günümüzde Medya Sektörü, Marmara İletişim, Ocak 2001, s. 233-245.

⁶Abdullah Özkan, Küreselleşme Sürecinde Medya Ve Siyaset: "Medya Gücü"nü, "Gücün Medyası" mı?, 28 Ocak 2008, <http://www.tasam.org/tr->

TR/Icerik/777/kuresellesme_surecinde_medya_ve_siyaset_medya_gucumu_gucun_medyasimi

⁷Joseph Nye, Hard and Soft Power in a Global Information Age, Re-Ordering the World, Edited by Mark Leonard, The Foreign Policy Center, 2002, London, s.2-3

Dış politika günümüzde hükümetlerarası olmaktan çıkıp toplumlararası ilişkilere dönüştü. Bu nedenle ülkeler, özellikle bilgi çağında yumuşak güç kazanmak için öncelikle küresel normları içeren güçlü kültür ve fikirlere sahip olması gerekmektedir. İkincisi kişilerarası etkileşim için çoklu iletişim kanallarını kullanmalıdır. Üçüncüsü ve en önemlisi içişlerinde ve dışişlerinde güvenilirliği artırmalıdır.⁸ İtibar bir ülkenin yumuşak gücünü inşasında büyük rol oynar. Küresel politikalara uygun yönetimleriyle dünya genelinde güvenilirliği artan ve itibar kazanan bazı ülkeler çekici hale gelmektedir. Örneğin, Norveç, İzlanda, Kanada, İsveç gibi ülkeler küresel barış için verdikleri desteklerle, çevre konularındaki duyarlı çalışmalarıyla ve insan odaklı politikalarıyla dünyada itibarlarını artırmaktadırlar.

Tarihte kamu diplomasisi uygulamalarıyla ilgili örnekler mevcuttur. Örneğin Osmanlılar, fetihler öncesinde gönderdikleri tüccarlar aracılığı ile halka Osmanlı'nın getireceği adaleti ve refahı anlatırlardı. Bu yöntemle fetih sonrası Osmanlı, toplumsal düzeni daha kolay inşa ederdi. 20. yüzyıldan itibaren yaşanan teknolojik gelişmeler kamu diplomasisi faaliyetlerini de etkilemiştir. Örneğin, 1917 Bolşevik Devrimi'nde telgraf, 1979 İran Devrimi'nde teyp kayıtları, 1989 devrimlerinde faks makineleri etkin şekilde kullanılmıştır. Günümüzde ise internet ve sosyal medya başrolde-dir.⁹

Zaharna'ya göre; yeni küresel iletişim çağı, bağlantısallık, etkileşim ve kültürel çeşitlilik tarafından belirlenmektedir ve bu çağda iletişim alanında mesaj alışverişine hakim olanlar iletişim gücünü kontrol edeceklerdir.¹⁰ Geleneksel içerik sağlayıcılar ile birlikte interaktif medya, internet çok geniş topluluklar arasında eşsiz bir bağlılık sağlamaktadır... Bilgi, uydu televizyonları ile birlikte güçlü bir araç haline gelmektedir ve internet toplumsal çatışmaları yatıştırmaya yardım etmektedir. Kamu diplomasisi çalışmalarında da güçlü bir araç olmaktadır. Hızlı teknoloji ve hızlı bilgi akışı, kamu diplomasisini uygulamak için mücadeleye neden olur. İletişim kolaylığı, etik halkla ilişkiler standartlarının onaylanmasını teşvik etmelidir. Çünkü izleyici, çok geniş bir

⁸Nye, Hard and Soft Power in a Global Information Age, s.2-3

⁹Sait Yılmaz, Kamu Diplomasisi: Başka Halklara Angaje Olmak, Ayaklandırmak, 21. Yüzyılda Sosyal Bilimler, Sayı: 1, Eylül-Ekim-Kasım 2012, s. 202

¹⁰R.S.Zaharna, "The Soft Power Differential: Network Communcation and Mass Communication in Public Diplomacy" , The Hague Journal of Diplomacy 2 225-226pp, Martinus Nichoff Publishers, ABD, 2007; Akt: Yrd. Doç.Dr. Meltem Bostancı, Kamu Diplomasisinde Medyanın Rolü ve Önemi, Anahtar Kitaplar, İstanbul, 2012, s. 107

kitledir, mesajlar hızlı hareket etmektedir ve bu faktörler kelimelerin ve görüntülerin gücünü artırmak için bir araya gelmektedir.¹¹

Günümüz dünyasında iletişim ve siyaset birbirinden ayrılmaz bir bütün halindedir. Küreselleşme ile birlikte sınırların belirsizleşmesi, insanların dünyanın herhangi bir yerinde yaşanan olaylara kayıtsız kalamamasına neden olmaktadır. Doğal afetten ülke içi siyasi karışıklığa, toplumsal eylemlerden çevre sorunlarına kadar yaşanan çok çeşitli olaylar için, ülkeler ve toplumlar verdikleri desteklerle ya da uyguladıkları yaptırımlar ile farkındalıklar yaratabilmektedir.

¹¹Seib, Public Diplomacy and Journalism, Parrallels, Ethical Issues and Pratical Concerns, s. 781-782.

BİRİNCİ BÖLÜM

KÜRESELLEŞME SÜRECİ

1.1. Küreselleşme

Küreselleşme (globalleşme), “uluslararasılaşma” sözcüğü gibi XIX. yüzyılın sonunda İngilizce’den alınan bu sözcük, ekonomi alanında birleşme sürecini tanımlamak ve gezegenin durumunu genelleştirerek açıklama savındadır.¹² Küreselleşmeyi genel anlamda şöyle tanımlayabiliriz: “*Küreselleşme; pazarların serbestleşmesi, kamu kurumlarının özelleştirilerek devletin küçültülmesi, devletlerin elini ekonomiden çekmesi, artan uluslar arası yatırımlar sayesinde, dünya mali pazarlarının küçülmesi anlamını taşımaktadır.*”¹³ Küreselleşmenin en önemli kuramcılarında olan Anthony Giddens küreselleşmeyi, “*Uzak yerleşimleri birbirlerine, yerel oluşumların millerce ötedeki olaylarla biçimlendirildiği ya da bunun tersinin söz konusu olduğu yollarla bağlayan dünya çapındaki toplumsal ilişkilerin yoğunlaşması*” olarak tanımlamaktadır.¹⁴ Küreselleşme sürecinin bu derece ivme kazanmasında teknoloji alanında yaşanan gelişmeler etkili olmuştur. Ayrıca bilginin değer kazanması, neo-liberal politikalara geçişin artması ve çok uluslu sermayenin dünya geneline yayılması da diğer etkenlerdir.¹⁵

Andrew Heywood, küreselleşmeyi üç boyutta ele almıştır:¹⁶

1- *Ekonomik küreselleşme*, ulusal ekonomilerin az ya da çok, tekil bir küresel ekonomi içinde yoğunlaştıkları bir süreçtir.

2- *Kültürel küreselleşme*, dünyanın bir bölümünde üretilmiş olan bilgi, mal ve görüntülerin küresel akışa girerek uluslar, bölgeler ve bireyler arasındaki kültürel farklılıkları düzleştirmeye eğilimli olan süreçtir.

¹²Armand MATTELARD, İletişimin Dünyasallaşması, İletişim Yayınları, 1.baskı 2001, İstanbul, s. 97.

¹³Filiz AYDOĞAN, Tüm Boyutlarıyla Küresel Medya, Beta Yayınları, 2.Baskı, 2011, İstanbul, s.7.

¹⁴Anthony GIDDENS, Modernliğin Sonuçları, Çev: Ersin Kuşdil, İstanbul, Ayrıntı Yayınları, 1994, s.62-63;

¹⁵Güliz ULUÇ, Küreselleşen Medya: İktidar ve Mücadele Alanı (Olanaklar-Sorunlar-Tartışmalar), Anahtar Kitaplar yayınevi, 1.Basım, İstanbul, 2003, s.174.

¹⁶Andrew Heywood, Siyasetin ve Uluslararası İlişkilerin Temel Kavramları, Çev: Fahri Bakırcı, BB101 Yayınları, Ankara, 2016, S. 185

3-*Siyasal küreselleşme*, politika yapımı sorumluluklarının ulusal yönetimlerden uluslararası örgütlere geçmesini sağlayan süreçtir.

İlk olarak ekonomi alanında başlayan küreselleşme daha sonra sosyal ve kültürel alanlarda da kendini göstermiştir. Ekonomik olarak güçlü devletler veya işletmeler küreselleşmeyle birlikte sınırların ortadan kalkmasıyla hem gelişmekte olan ülkeleri hem de az gelişmiş ülkeleri birer yatırım sahası olarak görmeye başlamışlar; bunun sonucunda da önce ekonomik olarak yatırımlar yapmışlar, bunun paralelinde de kendi kültürlerini bu ülkelerdeki halklarla buluşturmışlardır. Hem ekonomik yatırımlar hem de kültürel yayılma süresinde kitle iletişim araçları büyük rol oynamışlardır. Globalleşmenin iletişim teknolojilerindeki gelişmeleri de arkasına alarak sermayeyi sınırlar ötesi bir konuma taşıması ve sermayenin dünya üzerinden hızlı dolaşımı hem ekonomilerini hem de ekonomiyle doğrudan ilişkisi olan bütün toplumsal kurumları etkisi altına almaktadır.¹⁷

David Held'e göre küreselleşme, *"kültürden adalete, çevreden finansmana ve ekonomiye, hayatın tüm alanlarında dünya çapında yaygınlaşan, derinleşen ve hızlanan birbirine bağımlılık algısı"*dır. Held de, küreselleşmeyi dört boyutta ele almaktadır:

1- *Sosyal, politik ve ekonomik aktivitelerin, siyasi sınırlar, bölgeler ve kıtalar arasında yayılması,*

2- *Birbirine bağımlılık ile ticaret, finans, yatırım, göç ve kültür akımlarının yoğunlaşması,*

3- *Ulaştırma ve iletişim alanlarında dünya çapındaki gelişmelerle birlikte, fikirlerin, bilginin, sermayenin, malların ve insanların yayılmasının hızlanması,*

¹⁷Sedat ŞİMŞEK, İmran UĞUR, "Basında Tekelleşmenin Nedenleri Ve Ortaya Çıkardığı Olumsuzluklar"; Editör: Doç.Dr. Metin İŞİK, Dr. Ayham ERDEM, Tüm Yönleriyle Medya Ve İletişim, Eğitim Kitabevi Yayınları, 2008, Konya, S. 169.

4- *Küresel etkileşimler sonucu dünyanın herhangi bir yerinde olan bir olayın, dünyanın başka bir yerinde de etki göstererek küresel bir olgu haline gelmesi.*¹⁸

Küreselleşmenin en önemli aktörlerinden biri de enformasyondur. Günümüz enformasyon çağı olarak adlandırılırken, toplumlar fark yaratmanın enformasyon akışından geçtiğini düşünmektedir. Düşünen ve düşünce üreten toplumlar, gelişmekte olan veya az gelişmiş ülkeler üzerlerindeki hâkimiyetlerini enformasyonla perçinlemektedirler.

Küreselleşme ile iletişim arasındaki tarihi geçmişi inceleyen, Thompson iletişimin küreselleşmesindeki başlangıçların on dokuzuncu yüzyıl sonlarıyla yirminci yüzyıl başlarında üç temel gelişmeyle ilgili olduğunu belirtmektedir. Bunların ilki, Avrupalı güçlü devletlerin sualtı kablo sistemlerini geliştirmeleridir; ikincisi ise uluslararası haber ajanslarının kurulması; üçüncü gelişme ise elektromanyetik radyo dalgalarının tahsisi ile ilgili uluslararası kuruluşların ortaya çıkmasıdır.¹⁹ İletişimin küreselleşmesini etkileyen bu gelişmeler aynı zamanda medya işletmelerinin de küreselleşmesinde önemli bir yol gösterici olmuştur.

İletişimin küreselleşmesinde ekonomik ve teknolojik gelişmeler etkili olmuştur. İletişim alanında yaşanan ekonomik gereklilikler ya da küresel büyüme stratejileri sonucu yapılan şirketler arası ortaklıklar, birleşmeler ve satın almalar küresel medya devlerinin ortaya çıkarmıştır. Küresel medya devleri, iletişim sürecinin her aşamasında - üretim-iletişim-dağıtım - rekabeti ortadan kaldırmaktadır. Sahip oldukları büyük sermayeler ile teknolojik altyapıya yatırımlar yaparak küresel piyasada üstünlüğü sağlamaya çalışmaktadırlar.

Taberno ise 1990'ların sonlarında yaşanan üç temel olayın küreselleşmede yeniçağın başlangıcına etkisini işaret etmektedir: Politik açıdan Berlin Duvarı'nın yıkılması ve komünist rejimin son bulması; ekonomik açıdan Dünya Ticaret Örgütü'nün kurulması ve uluslararası ticaretin gelişmesi; teknolojik açıdan da internetin gelişmesi

¹⁸David Held, *Global Transformations: Politics, Economics and Culture*, Polity and Stanford University Press, London, 1999, s.1-2, bkz. *Küreselleşme ve Politika Yakınlaşmaları*, Ali Alp, Mehmet Ali Kahraman; Akt: Abdullah Özkan, *Küreselleşme ve Avrupa Birliği ile Bütünleşme Sürecinde Türkiye*, Tasam yayımları, İstanbul, 2004, s.13-14

¹⁹Erol MUTLU, "Globalleşen Dünya", *Modern Çağın Köle-Efendi Fenomeni Medya*, Karizma Dergisi, Ocak-Şubat-Mart 2001, Sayı: 5, s. 18.

ile sınırların ortadan kalkmaya başlaması ve insanların dünya genelinde iletişim olanaklarının artması. Bu gelişmeler yeni medya haritasının oluşmasına izin vermektedir.²⁰

Teknolojik gelişiminin eriştiği düzey, bu teknolojiyi yaşama geçirmede büyük çıkarları olan sermaye, çoğulcu demokratik çok sesliliğe olan gereksinimi, haberleşme konusundaki kişilerin temel hak ve özgürlükleri gibi başlıca nedenler, devlet tekelinin dışına çıkılmasını kaçınılmaz kılmaktadır. Küreselleşmenin altyapısını demokratikleşmenin hazırladığını ifade eden Tholmas Freidman, *“dijitalleşmeyle teknoloji demokratikleşti, finans piyasalarının oluşmasıyla finans demokratikleşti ve fiberoptik kablolarla da bilgi demokratikleşerek küreselleşmenin gelişmesi için uygun bir ortam hazırlandı”* yorumunu yapmaktadır.²¹

UNESCO 1980 yılında yayınladığı raporla küresel düzeyde yaşanan iletişim sorunlarına ilk kez yer verdi. Bu rapor ışığında ortaya çıkan kuzeyden-güneye ya da batıdan doğuya gerçekleşen ve iletişim alanında dengesizliklere neden olan enformasyon akışını dengeli hale getirmek için yeni medya kuruluşları ortaya çıkmaya başladı. Bu kanalların öncelikli amaçları şunlardır: *“kendilerini ve dünyanın değişik noktasında meydana gelen olayları kendi perspektiflerinden gördükleri ve süzgeçlerinden geçirdikleri şekliyle dünyaya servis etmektedir. Başka bir anlamda enformasyona sahip olmak, yeniden kurgulamak, dolaşıma sokmak ve söylemi kontrol ederek gündemi belirlemektir.”*²²

Sonuç olarak, mevcut eşitsizliklere bağlı olarak ülkelerarası ve ülke içi iletişim teknolojilerine erişim eşitsizlikleri sürmekte, bu da yeni eşitsizlik alanları ortaya çıkarmaktadır. Tipik olarak kuzey ve güney eşitsizliği olarak nitelendirilen durum, enformasyon teknolojileri açısından bazı alanlarda giderek artan oranlarda sürmektedir. Dünyadaki mevcut veri bankalarının %85’i kuzeyin gelişmiş ülkelerinde mevcut enformasyon ve iletişim sistemleri “masaüstü demokrasi” metaforu karşısında

²⁰Alfonso Sanchez-Taberero, “Issues in Media Globalization”, Handbook of Media Management and Economics, Editör: Alan B. Albarran, Lawrence Erlbaum Associates, New York, 2006, s.464-465.

²¹Tholmas Freidman, Lexus ve Zeytin Ağacı/Küreselleşmenin Geleceği, Çev: Elif Özsayar, Boyner Holding ve Yayınları, İstanbul, 2000, s. 71; Akt: Abdullah Özkan, Siyasal İletişim, Nesil Yayınları, İstanbul, 2004, s.34.

²²Yusuf Devran, Yeni Türkiye'nin Küresel Sesi TRT World: Fırsatlar ve Güçlükler, E-journal of Intermedia, Fall-December, 2015, s.281-294

“masaüstü sömürge” metaforunu haklı kılan deneyimlere sahne olmaktadır. Eşitsizliğin bir göstergesi enformasyon ve iletişim alanını egemenlikleri altına alan dev uluslarüstü şirketlerin oluşturduğu oligopol yapısıdır. Bu yapı bir yandan kuralların kaldırılması (deregulation) ve özelleştirme süreçlerinin eşliğinde şirket birleşmeleriyle ulusal enformasyon ve iletişim sistemlerini kontrol ederken²³ bir yandan da Amerikan kültürünün egemenliğinde küresel bir kültür yapısı yaratmaya yönelmektedir.²⁴ Bu yeni kültür yapısının en belirgin bir özelliği de, insanların çeşitlenmiş medya içeriğine giderek daha fazla zaman ayırmalarıdır. Ancak bu çeşitliliğin gerçek bir içerik zenginliğine yol açmadığı aksine depolitize bir kültür yaratarak anti demokratik bir güce dönüşen medyanın²⁵ modadan futbol takımlarına, dev eğlence parklarından bilgisayar oyunlarına kadar birçok alanı tekdüzeleştirerek belirleyen bir kültürel hegemonyanın önemli bir aktörü haline geldiği görülmektedir.²⁶

1.1.1.Uluslararası Kültürel Ağların Oluşması

Küreselleşme süreci ile birlikte devletlerarası sınırların şeffaflaşması, hükümetlerin gücünü azaltmaktadır. Özellikle bilgi, başta olmak üzere ekonomi, teknoloji gibi alanlarda veri akışının kontrolü zorlaşmaktadır. Uluslararası politikaların önem kazanmaya başladığı günümüzde artık dünyaya karşı kapıları kapatmak mümkün olmamaktadır.

İrfan Erdoğan'a göre, uluslararası iletişimde küreselleşme iki şekilde gerçekleşmektedir. İlk olarak medya kuruluşlarının kendi ülkesi sınırları dışında yatırım yapmasıdır. İkinci yöntem de ise şirketler, birbirleriyle birleşerek ya da karışarak, satın alarak ya da ortak girişimler ile uluslararasılaşmaktadır.²⁷

Küreselleşme ve kitle iletişim araçlarının birlikteliği sonucu ortaya çıkan enformasyon akışı, ulaştığı coğrafyalarda mevcut kültürün biçim değiştirmesine neden

²³R.Carveth, J.Owers Ve A.Alexander, “The Global Integration Of The Media Industries”, A. Alexander, J.Owers, R.Carveth (Eds.) Media Economics: Theory And Practise, LEA Publishers, New Jersey, 1993, S. 331-354; Aktaran: Ümit Atabek, İletişim Ve Teknoloji, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2001, S.139.

²⁴H.Schiller, Information Inequality: The Deeping Social Crisis in America, Routledge, New York, 1996, S.111-128; Aktaran: Atabek, S.139.

²⁵R.W. Mcchesney, Poor Democracy: Communication Politics in Dubious Times, University Of Illinois Press, Urbana, 1999, S. 2; Aktaran: Atabek,139.

²⁶Atabek, S.139.

²⁷İrfan Erdoğan, Uluslararası İletişim, Dünyanın Çarpık Düzeni, Kaynak Yayınları, İstanbul, 1995, s. 60

olabilmektedir. Özellikle kuzeyden güneye ya da batıdan doğuya doğru gerçekleşen bu veri transferinde az gelişmiş ülkeler veya gelişmekte olan ülkeler etki altında kalabilmektedir. Küreselleşmenin ve kitle iletişim araçlarının etkisiyle Amerikan ya da Avrupa yapımı içerikler çok ucuz bir şekilde bu coğrafyalarda tüketilebilmektedir. Küresel medya şirketleri, son yıllarda yaşanan teknoloji alanındaki gelişmeler sayesinde artık akıllı telefonlar, bilgisayarlar, tabletler aracılığı ile dünyanın herhangi bir noktasına kolaylıkla ulaşabilmektedir. McDonaldlaşma olarak da tanımlanan bu kültürel emperyalizm ile toplumlar arasındaki geleneksel ve yerel farklılıklar yavaş yavaş ortadan kalkmaktadır. Barcelona-Real Madrid maçı milyarlarca futbolsever tarafından izlenirken dünya aynı anda Messi ve Ronaldo arasında tercih yapabilmektedir ya da aynı anda tüm dünya sinemalarında Avatar izlenebilmektedir.

Radyonun, televizyonun, internetin, uydunun ve dijital teknolojilerinin yayılmasının hızlanması, anlık iletişimi mümkün kılmaktadır. Bilgi üzerindeki bir çok ulusal kontrol etkisiz hale gelmektedir. Her yerde, halklar daha önce görmedikleri diğer kültürlerin değerlerinin etkisine daha açık hale gelmiştir. Hiçbir şey; farklı dille konuşuyor olduğumuz olgusu bile, fikirlerin ve kültürlerin bu akışını durduramaz. İngilizce dili o kadar baskın hale geliyor ki fikirleri ve kültürleri aktarmak için gerekli teknolojik sistemler kadar güçlü bir dilsel altyapı sağlıyor.²⁸

Kültürel emperyalizm olarak kabul gören bu süreçte hem ulusötesi uydu yayıncılığının hem de yeni kanalların ihtiyaçlarını karşılayacak olan uluslararası program akışının yerel, bölgesel ve ulusal kimlikler üzerinde bir tehdit oluşturduğu yönündeki görüşler taraf kazanmaya başlamıştır. Böylece hükümetler özellikle Amerikan ve Japon orjinli ürün ve şirketlerinin muhtemel bir program istilasından kültürel kimliği korumak için düzenlemeler yapma yoluna giderek kablo yayıncılığında oluşan majino hattı oluşturmaya çalışmışlardır.²⁹ Diğer tarafta Avrupa Birliği 1989 yılında Avrupa ve Amerika arasındaki kültür ve bilgi akışı arasındaki dengesizliği düzenlemek amacıyla çalışma başlattı. MEDIA programı adını taşıyan bu plan çerçevesinde Avrupa yapımı programların dağıtımını ve promosyonunu için 1993

²⁸David Held, Anthony McGrew, Küresel Dönüşümler, Phoenix Yayınevi, Ankara, 2014, s.27

²⁹Dr. Metin Işık, Dünya Ve Türkiye Bağlamında Kitle İletişim Sistemleri, Eğitim Kitabevi, 2002, Konya, S. 86.

yılında EuroNews kanalı kuruldu. Kota sistemi ile belirli sayıda Avrupa yapımı ürünlerin yayımına şart konuldu. Bu durum sinema sektörü için de uygulandı. Avrupa Birliği'ni bu çalışmalara iten sonuç ise gerçekten çarpıcıydı. Kuzey Amerikalı medya şirketlerinin, film, video, dağıtım, program satışı ve kiralamadan elde ettikleri gelir; Avrupa'nın ihraç ettiklerinden 10 kat daha fazlaydı. Aynı zamanda Avrupa sinemalarında gösterilen filmlerin oranı ise %60 ile %90 arasında değişmekteydi.³⁰

1.1.2.Glokalleşme

Küresel şirketin iç ve dış dolaşımını örgütleyen haber ve üretim ağları onu, bir "ağ şirket" ya da "örülmüş şirket" durumuna getirir. ... Ağa bağlı tüm şirketlerin stratejisi hem yerel, hem de küresel olmak zorundadır. Bu anlayış, Japon iş yönetimi kuramcılarının "global" ile "lokal"ın kaynaşması olarak adlandırdıkları yeni durumdur.³¹

Küreselleşmeye paralel giden bir süreç olan yerelleşme, hem küreselleşmenin dinamiklerinin bir sonucudur, hem de küreselleşmeye bir direnç olarak ortaya çıkmıştır. Bu direncin ortaya çıktığı en belirgin alan ise, kimlikler alanı olmuş, etnik, dinsel, kültürel vb. kimlikler üzerine yeniden düşünme süreci başlatmıştır. Farklı ya da benzer kimliklerin birbirinden haberdar olma ve kendilerini ifade etme koşulları, teknolojik gelişimin yarattığı olanakların, bu kimliklerin oluşturucusu simgesel/kültürel mesajların, zaman ve mekan boyunca yayılmasında aranabilir.³²

Osman Özkul'a göre *"Teknoloji bir yönüyle yerel kültürleri tehdit ederken, aynı zamanda onlara kendilerini ifade için iletişim ve bilgi ağlarını kurma imkanı da veriyor. Bu yolla, yerel (veya milli) kültürler canlanıp dinamiklerini arttırarak, dinsel ve geleneksel değerlere dönüşebiliyor ve hatta devrini tamamlamış sıra dışı etnik kültürler bile yeniden dirilme imkanı bulabiliyor. Yerelleşme, milletler açısından küreselleşmenin*

³⁰Alfonso Sanchez-Taberner, "Issues in Media Globalization", S.472.

³¹Mattelard, S. 99-100

³²Nilüfer Timisi, Kültürel İletişim Ortamı Ve Yerel Radyolar, Radyo Ve Radyoculuk, Der. Sevdâ Alankuş, Ips İletişim Vakfı Yayınları, İstanbul, 2003, S. 58; Akt: Serdar Kaypakoglu, Küresel Medya Ve Kültürel Değişim, Naos Yayınları, İstanbul, 2004, S. 27.

*karşısında kendi kültürünü ayakta tutabilmenin bir aracı olurken, diğer yandan da etnik mikro-milliyetçilik akımlarına yol açarak ulus-devlet anlayışını tehdit edebiliyor."*³³

Küresel ve yerel olanın eşanlılığı Roland Robertson'ı yeni bir kavram arayışına itmiştir. Robertson, bu eşanlılığı vurgulamak için, Japon iş dünyasında yerel koşullara uyarlanan "küresel taslak" anlamındaki "dochakuka"dan hareketle "glokalleşme" kavramını önermiştir.³⁴ Morley ve Robins ise "*küreselleşme aslında yeniden yerelleşme dinamikleriyle bağlantılıdır. Bu, yeni bir yerel-küresel bağlantısının, yerel uzamla küresel uzam arasında yeni ve karmaşık ilişkilerin oluşumudur. Küreselleşme, bir bulmacanın parçalarını bir araya getirmek gibidir. Yeni küresel sisteme birçok yerelliği birden birleştirmektir.*"³⁵

Küreselleşmenin etkisiyle kültürler arası etkileşim sürerken küresel medya işletmeleri ticari kaygılarını da gözönünde bulundurarak yerelleşmeyi de bir strateji olarak kullanabilmektedirler. "*Küresel düşün yerel uygula*" yaklaşımına göre medya işletmeleri kendi içeriklerini yerelleştirmek istemektedirler. Buna bağlı olarak da küresel medya işletmeleri faaliyet gösterdikleri bölgelerde işbirliklerine giderek küresel ölçekte yerel içerikle yayın yapan yeni kuruluşlar ortaya çıkmaktadır.

Medya işletmelerinin yerelleşmesindeki diğer önemli faktör de maliyetlerin azalmasıdır. Birçok ülkede yazılı medya, ulusal gelir hacimlerinin sınırlarını aştığından özellikle yerel radyo ve kablolu televizyon şirketleri ile yerel basın sektörüne yönelme eğilimi görülmektedir. Yine birçok ülkede yazılı ve elektronik basın yerel yayıncılığa yönelmektedir. Başlıca medya alanlarında genişleyen ulusal medya şirketleri ne kadar büyük olursa olsunlar yeni alanlarda kurdukları şirketler küçük ve orta ölçekte olmaktadır.³⁶

Küresel medyanın standart ürün ile hedeflediği piyasaya girememesi ve üstünlük sağlayamaması ya da zorlanması durumunda geriye yapabileceği tek şey kalmaktadır, o

³³Osman Özkul, *Kültür Ve Küreselleşme, Açılım Kitap, İstanbul, 2008, S.141*

³⁴Ali Balcı, "Roland Robertson, Küreselleşme Ve Kültür" *Bilgi, Sayı: 12, Cilt: 1, 2006, S.31; Aktaran: Filiz Aydoğan, Tüm Boyutlarıyla Küresel Medya, Beta Yayınları, 2.Baskı, 2011, İstanbul, S.7.*

³⁵David Morley-KevinRobins, *Kimlik Mekanları: Küresel Medya Elektronik Ortamlar Ve Kültürel Sınırlar, Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 1994, S.161-162.*

³⁶İşık, S. 100.

da, yerellikten ve farklılıktan, özgünlükten yararlanmak ve onunla işbirliğine gitmektir... Çok uluslu şirketler yerelleşmekte, faaliyet ve etkinlik alanını genişletebilmek için, yerel sermaye ile oluşturulan ortaklıklarla, çok uluslu bağlantılı yerel üretimler gerçekleştirmektedir.³⁷

Küresel medya devleri, az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkelerde farklı yatırım stratejileri izlemektedirler. Yerel medya kuruluşları ile işbirliği yapmayı tercih eden küresel işletmeler, kendi formatlarına uygun yayın yapılması şartıyla isim haklarını satmaktadırlar. Yerelleşme adına dünyada bu yöntemi en çok kullanan medya kuruluşu CNN'dir. Ülkemizde de 1999 yılında Doğan Medya Grubu ve Time Warner Grubu işbirliği yaparak CNN TURK haber kanalını kurmuşlardır. Aynı zamanda CNN Espanol, CNN Italia, CNN Sverige gibi dilinve kısmen de içeriğin yerelleştiği bölgesel ya da ulusal ticari medya kuruluşları ile ortaklıklar gerçekleştirmiştir.

1.2.Yeni Medya Düzeni

Yeni medyanın ile geleneksel medya arasındaki en ayırt edici özellikler, yeni medyanın etkileşimli ve multimedya biçiminde kullanılabilmesidir. Sayısal kodlama sistemi ile aynı anda birden çok enformasyonu aktarabilme imkanına sahiptir. Aynı zamanda kullanıcı, geri dönüşümde bulunarak iletişim sürecine aktif olarak katılabilmektedir.³⁸

Yeni medya düzenini varlığını sağlayan yeni iletişim teknolojilerinin gelişmesinde üç önemli gelişme rol oynamaktadır. Bunlardan *"birincisi, enformasyon aktarılmasında kapasitenin gelişmesini sağlayan kablo sistemidir. İkincisi, uzun mesafe iletişimini olanaklı hale getiren uydu sistemidir. Üçüncüsü ise enformasyon işleme, saklama ve dağıtmada bilgisayarların dijital yapısının kullanılır olmasıdır."*³⁹ Bu gelişmeler küresel iletişimin ekonomik yönünü de değiştirmektedir. Küresel iletişim sisteminin ve enformasyonun akışında ulus-ötesi şirketler temel aktörler konumunu almaktadır. İletişim alanında faaliyet gösteren şirketler belli bir ülkede konumlanmaktan

³⁷Uluç, s.210-211

³⁸ Mutlu Binark, "Yeni Medya Çalışmalarında Yeni Sorunlar ve Yöntem Sorunu" .21-45; Yeni Medya Çalışmaları, Dipnot Yayınları, 1.Basım, 2007, İstanbul, S.21.

³⁹Scott Lash, John Urry, Economies Of Sign And Space, Sage, 1994, S.25; Aktaran: Nilüfer Timisi, Yeni İletişim Teknolojileri ve Demokrasi, Dost Kitabevi, 2003, Ankara, S.113-114.

ziyade ülkelerarası boyutta işlev görmektedir. Bu durumda hem iletişimin ekonomik yapısı hem de iletişim sonucunda üretilen sembolik içerik, belirli bir ulusal merkezde odaklanmaktan çıkmakta uluslararası bir nitelik almaktadır.⁴⁰

Günümüzde yeni medyanın popüler olmasında ve geleneksel medyaya göre daha fazla tercih edilmesinde sayısallaşma özelliği ön plana çıkmaktadır. Sayısallaşma, sesin, verinin, metnin ve görüntünün tek bir altyapı üzerinden aktarılabilmesine, saklanabilmesine, toplanabilmesine ve işleme tabi tutulabilmesidir.⁴¹ Bu nedenle sayısallaşmış verilerin bir çok elektronik iletişim kanallarından aktarımı kolaylaşmaktadır. Bu da iletişim sürecinde zaman ve ekonomik anlamda kazanç sağlamaktadır.

Yeni medya, güncel medya içeriğini kullanıcılara hızlı bir şekilde ulaştırmaktadır. Böylece radyo ve televizyon gibi geleneksel medya araçları, haberlerin güncelliğini daha fazla korurken, gazetelerde yayınlanan haberler daha okunmadan güncelliğini yitirmektedir.⁴² Yeni medya ile ses, veri ve kitle iletişim araçları bir arada toplanabilmektedir. Yöndeşme olarak da tanımlanan bu özellik sayesinde yeni medya kullanıcıları yer ve zaman sınırlaması olmadan dünyanın neresinde bir gelişme olursa olsun haberdar olabilmektedirler. Örneğin CNN'in, Birinci Körfez Savaşı'nda gerçekleştirdiği yayınlar sayesinde tüm dünya Amerikan ordusunun Bağdat'ı bombalamasını aynı anda ve canlı olarak izleyebilmiştir.

⁴⁰Timisi, S.113-114.

⁴¹D. Mcquail, McQuail's Mass Communication Theory, Sage Publications, 5. Baskı, 2005, London, S.137; Aktaran: Yrd. Doç. Dr. Gülbuğ Erol, Medya Üzerine Çalışmalar, Beta Yayınları, 1. Baskı, 2007, İstanbul, S.108

⁴² D. Carlson, "The News Media's 30-Year Hibernation" Nieman Reports 59 (3), 2005, S.68-71; Akt: Haluk Geray, İletişim Ve Teknoloji: Uluslararası Birikim Ve Medya Düzeninde Yeni Medya Politikaları, Ütopya Yayınevi, 2003, Ankara, S.18.

Yeni medya ile geleneksel medya arasındaki farklar ise şu şekildedir:

	GELENEKSEL MEDYA	YENİ MEDYA
KANAL	Az sayıda	Çok sayıda
KONTROL	Gönderen	Alıcı
İLETİM	Tek yönlü	İki yönlü etkileşimli
İÇERİK	Sınırlı	Çeşitlendirilmiş
KAPSAMA ALANI	Bölgesel, küresel	Küresel
TOPLUMSAL KONTROL	Kanunlar, meslek ve ahlak ilkeleri, halk eğitimi	Teknik aygıtlar, izleme
ZAMAN	Senkron	Asenkron
YAPISI	Merkeziyetçi (bir noktadan çok noktaya)	Merkeziyetçi olmayan(çok noktadan çok noktaya)

Tablo-1 Yeni Medya İle Geleneksel Medya Arasındaki Farklar

Kaynak: Yrd. Doç. Dr. Gülbuğ EROL, Medya Üzerine Çalışmalar, Beta Yayınları, 1. Baskı, 2007, İstanbul, s.117

1.3.Çeşitlendirme

Picard'a göre çeşitlendirme, satış ve kârdaki dalgalanmaları düzene koymak, tek bir ürün veya hizmete yoğunlaşılardan daha hızlı bir büyümeyi sağlamak ve performansın tek bir yer ve sektörün ekonomik döngülerine bağımlı olmamasını sağlamak için firmalar tarafından kullanılan bir stratejidir.⁴³

⁴³ Robert G.Picard, The Economics and Financing Of Media Companies, Fordham University Press, 2.Baskı, New York, 2011, S. 206.

Murdock ve Golding çeşitlemenin belli bir sektördeki ekonomik durgunluğun yarattığı zararın sınırlı tutulması açısından da büyük bir önem taşıdığını imler. Yani çoğu gazete firması kâr getirmezken, medya ve eğlence işletmesi çeşitliliği yaratan holding sahiplerinin zararı karşılaması sayesinde hayatta kalmayı sürdürür.⁴⁴ Picard da bir işletmenin çeşitlendirmeye gitmesiyle bir pazardaki ekonomik dalgalanmaların ve risklerin azaltılmasında önemli rol oynadığını söyler. İşletme bünyesine yan pazarlar ekleyerek tek bir ürün ya da hizmete olan bağımlılığın neden olacağı riski de ortadan kaldırır.⁴⁵

Medya işletmeleri çeşitli yöntemlerle çeşitlendirmeye gidebilir. Kimisi yatay büyüme ile sadece aynı türde ürünlerle pazarda yer alırken, kimileri de çapraz büyüyerek farklı sektörlere yatırım yaparak farklı ürünlerle rekabet alanlarını arttırır. Medya işletmelerinin çeşitlendirmeye gitmesinin en önemli sebeplerinden biri mevcut riskleri yaymaktır; diğeri ise kârı artırmaktır. Özellikle küresel medya işletmeleri, faaliyet gösterdikleri ana alanların dışında diğeri medya alanlarına da yatırımlar yapmaya başlarlar.

En başarılı örnekler arasında yer alan medya devlerinden Disney benzer bir strateji kullanarak ürün çeşitlendirmesine gitmiştir. Şirket stratejik varlıkları satın alarak ya da kendi içinde geliştirerek asıl alanı olan animasyon işinden, konulu parklar, canlı eğlence programları, deniz yolculukları, tatil beldeleri, planlı konut siteleri, televizyon yayınları ve perakendecilik alanlarına doğru genişledi. Örneğin Disney'in McDonald's ve Mattel ile olan çapraz promosyon ilişkileri kendisine perakendecilik konusunda deneyim kazandırdı.⁴⁶

Küresel medya oyuncularının çeşitlendirme çalışmaları sürerken, eleştiriler de devam ediyor. Kanalların çeşitliliğinin varlığı enformasyonun çeşitliliği anlamına gelmiyor. Ben Bagdikian, ABD'de 1920 yılında farklı kişi veya kurumların sahip olduğu tam rekabet içerisindeki günlük gazetelere sahip şehir sayısının 700 olduğunu

⁴⁴ Dan Laughy, Medya Çalışmaları, Çeviren: Ali Toprak, Kalkedon Yayınları, 2010, İstanbul, S.81.

⁴⁵Picard, S. 202.

⁴⁶Constantinos C. Markides, Çeşitlendirmek Ya Da Çeşitlendirmemek-Harward Business Review Dergisinden Seçmeler "Büyüme Stratejileri", Çev: Levent Cinemre, Mess Türkiye Metal Sendikacıları Sendikası, Eylül 1999, İstanbul, S.87-88.

belirtiyor. Bu on yılın başına gelindiğinde bu sayı sadece 12 şehirle sınırlıydı. Aynı zamanda, bu rekabet içerisinde olmayan gazetelerin mülkiyetini ellerinde bulunduranların sayısı on yıldan az bir süre zarfında 20'den 14'e düştü. Aynı derecede şok edici bir gerçek de, 7000 şehir veya kasabanın hiçbirinde şu anda yerel hiçbir gazetenin bulunmamasıdır.⁴⁷

1.4.İletişimin Küreselleşme Süreci

Küreselleşme, iletişim ve insani etkileşimin dünya ölçeğinde hızla yayılmasıyla birlikte, uluslararasıdaki coğrafi sınırların önemini yitirmeye başlaması sonucunda insani gündem ve ilgilerin dünyalaşması sürecidir.⁴⁸ Herman ve McChesney ise küreselleşen medyanın temel özelliklerini, "*medya ürünlerinin daha geniş sınırlar içerisinde dolaşımı, ulusaşırı medya holdinglerinin büyümesi ve medya kontrolünün daha merkezî hale gelmesi*" şeklinde özetlemektedir.⁴⁹

Küresel iletişim şebekelerinin oluşmasında uluslararası haber ajanslarının kurulması önemli bir adımdır. Öncelikle haber ajansları haberlerin ve diğer bilgilerin sistematik bir biçimde toplanmasına ve geniş bir alanda -öncelikle Avrupa- fakat kısa sürede dünyanın diğer yerlerine de yayılarak dağıtılmasıyla ilgileniyorlardı. Daha sonra, başlangıçtaki bir rekabet döneminden sonra nihayet haber ajansları, dünyayı kendilerine mahsus çalışma alanlarına bölerek iletişim şebekelerinin çok taraflı düzenlenmesini küresel ölçekte verimli bir biçimde kurmuştur. Son olarak haber ajansları basınla yakın ilişkide çalışarak, gazetelere basılıp geniş kitlelere yayılabilecek haberler, haber özetler ve bilgi sağlıyorlardı.⁵⁰

Fransız sosyolog Dominique Wolton, 2003 yılında *L'Express* gazetesinde yayınlanan röportajında "*Küreselleşme üç etapta gerçekleşmiştir: birincisi, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Birleşmiş Milletler'in kuruluşu ile uluslararası düzenin temellerinin atılması; ikincisi, sınırların açılması ve serbest piyasa ile gerçekleştirilen*

⁴⁷ Ben Bagdikian, *Medya Tekeli*, Beacon Press, Boston, 1992, S.177; Aktaran: W.Lance Bennet, *Politik İllüzyon Ve Medya*, Çeviren: Seyfi Say, Nehir Yayınları, 1.Baskı, 2000, İstanbul, S.49.

⁴⁸Uluç, S.174

⁴⁹Uluç, S.206

⁵⁰John B. Thompson, *İletişimin Küreselleşmesi*, Hazırlayanlar: David Held, Anthony McGrew, *Küresel Dönüşümler*, Phoenix Yayınevi, Ankara, 2014, S.298

uluslararası ekonomik alan; şu anda içinde olduğumuz üçüncüsü ise enformasyon ve kültür çağıdır” diyordu.⁵¹

John B. Thompson'a göre küresel iletişim sürecinin dört boyutu vardır:

"1- Küresel iletişim ve bilginin yayılımı sistemlerinde kilit rol oynayan ulus-ötesi holdinglerin ortaya çıkması,

2- Yeni teknolojilerin, özellikle uydu iletişimiyle ilişkilendirilenlerin, toplumsal etkileri,

3- Küresel sistem içinde bilgi ve iletişim ürünlerinin asimetrik akışı,

4-Küresel iletişim şebekelerine ulaşabilme açısından eşitsizlik ve değişkenlikler."⁵²

Hükümetler televizyon ve radyo kanallarını etkilemenin, manipüle etmenin veya denetlemenin yollarını aramakta ve pek çok insana aynı mesajla ulaşmak için görece az sayıda fiziksel yayın merkezi kullanıldığından, bunda kayda değer bir başarı elde etmektedir. Ne var ki, genel radyo ve TV yayıncılığından "dar alana yayın"a geçişin büyük siyasi sonuçları vardır. Kablolu TV ve internet, yayıncıların izleyicileri segmentlere ayırmasını ve hedeflemesini sağlamaktadır. Politika için daha da önemli olan, internetin interaktif rolüdür. İnternet sadece dikkati odaklamaz, aynı zamanda eylemlerin sınır ötesi koordinasyonunu kolaylaştırır. YouTube videoları siyasi meselelerin nasıl algılandığını ve hangi çerçeveye oturtulduğunu etkileyebilir. Düşük maliyetli interaktivite, birbirinden fiziksel olarak ne kadar uzak olduklarına bakılmaksızın kendilerini tek bir grubun parçası olarak tahayyül eden insanlardan

⁵¹Dominique WOLTON, « Lemonden'est pas un village », *L'Express*, 24/04/2003, s. 69; Akt: Emine Akçadağ, Dünya'da ve Türkiye'de Kamu Diplomasisi, s.6, <http://www.kamudiplomasisi.org/pdf/emineakcadag.pdf> , Erişim Tarihi: 09.11.2018

⁵²Thompson, s.302

oluşan yeni sanal cemaatlerin gelişmesini sağlamaktadır. Uluslarötesi iletişim sınırları daha da geçirgenleştirmiştir.⁵³

Totaliter ülkelerde radyo, basın ve film mutlak surette hükümetler tarafından kontrol edilen devlet endüstrileridir. Demokratik ülkelerde koşullar değişiklik gösterir, ama her yerde merkezi kontrol yönüne meyyleder. Hükümet makinesinden tamamen bağımsız kalamayacak kadar toplum için önemli ve güçlü muazzam şirketler ortaya çıkar ve onlar da devlet tarafından resmen kontrol edilmeye bir alternatif olarak devletle gönüllü işbirliğini uygun bulurlar. Kanaatin ulusallaştırılması, her yerde sanayinin ulusallaştırılmasıyla elele gelişir.⁵⁴

Schiller'e göre, *"iletişim teknolojileri, gelişmiş ülkelerin, özellikle ABD'nin ekonomik çıkarları ve askeri-endüstriyel yapıları yararına üretilmektedir. İletişim teknolojilerinin 3. Dünya ülkelerine girişi ise, ABD'nin dünya sisteminde iktidar olmaktan doğan ekonomik-askeri çıkarlarının gereği ve sonucu olarak gerçekleştirilmektedir. Böylelikle, çok uluslu sermaye dünya çapında ulusal politika ve ekonomik uygulamaları düzenleyen güç haline gelmektedir."*⁵⁵

Diğer yandan dünya genelindeki televizyonculuk yapısına baktığımızda, zenginlik, yumuşak güce öncülük etmektedir. Örneğin CNN Amerikan'ın teknoloji ve endüstrideki lider konumundan dolayı Kahire ya da Amman yerine Atlanta'da kurulmuştur. CNN, 1990 yılında Irak'ın Kuveyt'i işgalini tüm dünyaya "saldırı" olarak duyurdu. Eğer Arap kökenli güçlü bir televizyon kanalı olsaydı "sömürgeciliğe karşı haklı bir girişim" olarak duyurabilirdi.⁵⁶

⁵³Joseph S. Nye& David A. Welch, Küresel Çatışmayı ve İşbirliğini Anlamak, Çeviren: Renan Akman, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul, 2015, s.411

⁵⁴E.H. Carr, Yirmi Yıl Krizi 1919-1939, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2010, S.175

⁵⁵ULUÇ, s.109

⁵⁶Robert O. Keohane and Joseph Nye, Power and Interdependence in The Information Age, Foreign Affairs, Vol. 77, No: 5, Sep-Oct. 1998, S. 91.

İKİNCİ BÖLÜM

KAMU DİPLOMASİSİNE KAVRAMSAL BAKIŞ

2.1.Diplomasi Kavramı ve Tarihçesi

"Diploma" sözcüğü, Eski Yunan'da "ikiye katlamak" anlamında kullanılmaktaydı. Eski Yunan'da ve Roma İmparatorluğu'nda devlete ait tüm resmi belgelere, bazı ayrıcalıklar dağıtan ve yabancı topluluklarla ilişkileri düzenleyen belgelere, bunların katlanmış biçimlerinden ötürü "diploma" adı verilmekteydi. Zamanla bu belgeleri koruyacak, düzene sokacak ve deşifre edecek profesyonel katiplere gerek duyuldu ve "diplomasi" kavramı, 18. yüzyıla kadar, "belgeleri inceleme bilimi" anlamında kullanıldı. Diplomasi bu tarihlerde arşivlerin korunması, devletler arasında yapılmış olan anlaşma ve sözleşmelerin değerlendirilmesi ve bunların tarihinin incelenmesi bilimi anlamına gelmekteydi.⁵⁷ 1796 yılında İngiliz devlet adamı Edmund Burke, Batı'da "diplomasi" kavramını ilk kez kullandı.

Diplomasi alanının ünlü isimlerinden Harold Nicolson'a göre diplomasi bir çok tanımı vardır:

*"Diplomasi temel olarak egemen devletler arasındaki düzenli müzakereler sistemidir"; "diplomasi belirli bir siyasi sistemin icadı veya eğlencesi değil, insandan insana ve milletten millete makul ilişkilerin vazgeçilmez unsurudur"...*⁵⁸

Henry Kissinger'a göre ise *"diplomasi, devletlerin birbiriyle güç kullanmak yerine anlaşma yoluyla ilişkilerde bulunma sanatıdır."* Dolayısıyla diplomasi uluslararası ilişkilerin savaş dışı yöntemidir. Devletlerin kendi kendilerini kısıtlamalarının sınırlarını belirler.⁵⁹

Türk Dil Kurumu'nun Türkçe Sözlüğü'nde diplomasi *"uluslararası ilişkileri düzenleyen antlaşmalar bütünü; yabancı bir ülkede ve uluslararası toplantılarda ülkesini temsil etme işi ve sanatı; bu işte çalışan kimsenin görevi, mesleği; bu görevlilerin oluşturduğu topluluk"* şeklinde tanımlanmaktadır.⁶⁰

Diplomasi beş temel işleve sahiptir:

⁵⁷Hüner Tuncer, Eski ve Yeni Diplomasi, Ümit Yayıncılık, Ankara, 2005, s.13

⁵⁸İskit, s.39.

⁵⁹ İskit, s.52.

⁶⁰http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5c328baeb3abb7.19755782

- "1. Devletlerin siyasi liderleri ile dünya siyasetinde diğer zatlar arasında iletişim kurma ve bilgi değişimi,
2. Uluslararası anlaşmaları müzakere etme,
3. Yabancı ülkeler hakkında bilgi ve istihbarat toplama,
4. Uluslararası ilişkilerde "sürtüşmeleri" asgariye indirme,
5. Uluslararası örgütler aracılığıyla olanı dahil olmak üzere, devletleri dünya meselelerinde temsil etmek".⁶¹

Hans J. Morgenthau'ya göre ise diplomasinin dört temel görevi vardır:

"Birincisi, siyasal hedefleri, bu hedeflere ulaşılması için fiilen veya potansiyel olarak mevcut olan gücün ışığında saptamaktır. İkincisi, diğer devletlerin hedeflerini aynı kıstaslara göre değerlendirmektir. Üçüncüsü, devletlerin farklı hedeflerinin ne ölçüde birbiriyle uzlaştırılabileceğini saptamaktır. Nihayet sonuncusu hedeflere uygun vasıtaları kullanmaktır. Bu vasıtalar, ikna, uzlaşma ve güç kullanımı tehdididir. Bu seçenekler dengeli bir şekilde kullanılmalıdır."⁶²

Halk arasında diplomasi kavramı genellikle dış politika kavramıyla karıştırılmaktadır. Fakat, diplomasi, dış politikanın içeriğinden çok, bunun yürütülmesi ile ilgilidir. Başka bir deyişle "diplomasi, bir hükümetin belli konulardaki kanı ve görüşlerini doğrudan doğruya öteki devletlerin karar vericilerine iletmesi sürecidir."⁶³

On beşinci yüzyılda Avrupa'da devlet sisteminin ortaya çıkışından bu yana aktörler arasında kalıcı ilişkiler oluşturmaya yönelik örgütlü ve oldukça tutarlı bir sistem gelişmiş; hatta bu ilişkilerin, savaşlar nedeniyle kesintiye uğradığı zamanlarda bile diplomasi, iletişimin en temel aracı olarak kalmıştır.⁶⁴

Yirminci yüzyılın başlarına kadar uluslararası politikada "gizli" diplomasi uygulanmıştır. Bu gizlilik hem diplomatik görüşmelerin yürütülüşünü hem de görüşmelerin sonuçlarını içermekteydi. Bu dönemlerde ülkeleri yönetenler, çok önemli dış politika kararlarını bile halklarına hiç danışmadan ya da onların hiç haberi olmadan, tek başlarına alabilmekte ve bu kararları, yine tamamen kişisel istek, amaç ve çıkarları doğrultusunda sürdürebilmekteydi.⁶⁵

⁶¹Heywood, S. 86

⁶²İskit, s.45.

⁶³Mehmet Gönülöbol, Uluslararası Politika, Siyasal Kitabevi, Ankara, 2000, s.112.

⁶⁴Graham Evans & Jeffrey Newnham, Uluslararası İlişkiler Sözlüğü, Gökkuşbuğ, İstanbul, 2007, s. 167

⁶⁵Tuncer, s.39

Birinci Dünya Savaşı'nın sona ermesiyle birlikte diplomasi de yeni bir dönem başlamıştır. Eski diplomasi yöntemleri yerini yeni diplomasiye bırakmıştır. Başka bir deyişle uluslararası ilişkiler gizli diplomasiden uzaklaşıp açık diplomasiye doğru yol almaya başlamıştır. Bu değişimde öncü olan devlet ise dünya siyasetinde güç kazanmaya başlayan Amerika Birleşik Devletleri olmuştur.

Açık diplomasi'nin ilk adımı 1918 yılında Amerikan Başkanı Woodrow Wilson tarafından açıklanan "Ondört Nokta" ile atılmıştır. Birinci maddeye göre; "Açık yürütülen görüşmelerin sonucunda varılacak açık sözleşmeler" ve "diplomasi, bundan böyle daima kamuoyunun gözü önünde yürütülecektir." Wilson'a göre *"demokrasi rejiminin gereği olarak, her vatandaşın dış politika ve diplomasi konularından haberi olması gerekirdi. İşte bu nedenle, diplomatik görüşmeler herkesin gözü önünde yürütülmeli ve bu görüşmelerin sonuçları da yine herkese duyurulmalıydı."*⁶⁶

Açık diplomasi, dünyada yaşanan siyasi, ekonomik ve kültürel dönüşümün de etkisi ile yayılmıştır. Özellikle Soğuk Savaş'ın sona ermesinin ardından ulus bilincinin ivme kazanmasıyla toplumlar kendi kimliklerini yeniden tanıırken, kendilerini dünyaya entegre etmek zorunda kalmışlardır. Açık diplomasi sayesinde devletler, demokratik ortamlarda kendilerini ifade etme olanağı bulmuşlardır.

Bostancı'ya göre, *"bir devletin sahip olduğu diplomasi kaynakları, o ulusun sahip olduğu kültürü, siyasi değerleri, dış politikası, ekonomisi, eğitim düzeyi, medya imkanları, tanıtım ve tanıtma faaliyetlerinin bütününden oluşmaktadır."*⁶⁷ Aynı zamanda günümüz uluslararası siyaset arenasında hükümetler ile birlikte hükümet dışı kuruluşlar da dış politikanın yönetilmesinde ve uygulanmasında rol oynamaktadır. Küreselleşen dış politika, yeni aktörlere ihtiyaç duymaktadır. Devletten devlete yapılan diplomasi'nin yerini halktan halka yapılan diplomasi'nin alması, sivil kuruluşların ön plana çıkmasına imkan sağlamaktadır.

2.2.Kamu Diplomasisi Kavramının Ortaya Çıkışı

Kamu diplomasisi, bir hükümetin açıkça yabancı kamuoyu oluşturma, ulusal hedeflere, çıkarlara ve amaçlara ulaşmak için yapılandırılmış doğru bilgiyi yayma

⁶⁶Tuncer, s.59

⁶⁷Yrd. Doç.Dr. Meltem Bostancı, Kamu Diplomasisinde Medyanın Rolü ve Önemi, Anahtar Kitaplar, İstanbul, 2012, s.29.

girişimidir.⁶⁸ Gregory'e göre kamu diplomasisi, *"devletlerin, devlet kurumların, devlet altı ve devlet dışı kurumların; kültürleri, tutumları ve davranışları anlamak, ilişkiler kurmak ve yönetmek, düşünceleri etkilemek, onların ilgilerini ve değerlerini geliştirmek için kullanılan bir enstrümandır."*⁶⁹

Hans Tuck'ın tanımıyla *"kamu diplomasisi, kendi ulusunun düşüncelerini ve ideallerini, kendi kurumlarını ve kültürlerini aynı zamanda ulusal hedeflerini ve güncel politikalarını yabancı halkalara anlatma amacı taşıyan bir hükümetin iletişim sürecidir."*⁷⁰

1965 yılında Edmund Gullion tarafından ilk kez kullanılan ve tanımlanan kamu diplomasisi kavramı, *"halkların tutumunun, dış politikanın oluşumu ve yürütülmesine yaptığı etki"* ile ilişkilidir.⁷¹

Leonard'a göre kamu diplomasisinin ana amacı, *"köklü ilişkiler inşa etmektir. Başka ülkelerin gereksinimlerini, kültürlerini, insanlarını anlamak; bakış açılarını paylaşmak, yanlış algıları düzeltmek, ortak paydalar bulmak kamu diplomasisinin temel amacıdır. Kamu diplomasisi; bir ülkenin imajının ve tanınırlığının, bireysel etkileşim için uygun ortam yaratabilecek bir güç olduğu hipotezine dayalıdır."*⁷²

Barry Fulton of George Washington University's Public Diplomacy Institute'e göre *"Kamu diplomasisi, kamu politikaları için kamufle olarak düşünülmemelidir. Kamu diplomasisi, kamu politikası olarak nitelendirilir. Fakat ondan ileriye gitmez, onu değiştirmez ya da onu saptırmaz."*⁷³

İkinci Dünya Savaşı sona erdikten sonra geleneksel diplomasi yerini kamu diplomasisine bıraktı. Kamu diplomasisinin önem kazanmasındaki en önemli etken ise iletişim alanında yaşanan gelişmeler ile dünyanın "küresel bir köy"e dönüşmeye başlamasıdır. Sınırların belirsizleşmeye başlaması, iletişim imkanlarının artması dünyanın herhangi bir yerinde meydana gelen olaylara anında tepki verebilmeyi kolaylaştırmıştır. Bu süreç toplumların birbirleriyle daha kolay iletişim kurmasına

⁶⁸Jim Riggins, A Strategic Assesment of Public Diplomacy" USAF, 1998, s.4; Akt: Bostancı, s.38

⁶⁹Bruce Gregory, Public Diplomacy: Sun of an Academic Field, 2014

⁷⁰Hans N. Tuch, Communicating with the World: U.S. Public Diplomacy Over seas, New York, St.Martin's Press, 1990, s. 3

⁷¹Edmund Gullion, What's Public Diplomacy?" The Edward R. Murrow Center of Public Diplomacy; Akt: Yrd. Bostancı, s.38.

⁷²Mark Leonard, Public Diplomacy, 2002, London, The Foreign Policy Center, s. 8-9.

⁷³Philip Seib, New Media and The New Public Diplomacy, International Broadcasting, Public Diplomacy and Cultural Exchange, BBC World Service Conference, December 19, 2007, London, pp.11

imkan sağlamaktadır. Böylece toplumlararası iletişim, toplumların birbirlerini yakından tanımaları için fırsat yaratmaktadır.

Soğuk Savaş döneminde yürütülen ideolojik savaş kamu diplomasisinin uluslararası politikada ön plana çıkarmıştır. Çünkü *“düşünceler dayanıklıdır, silahlarla ya da bombalarla yok edilemezler. Uluslararası sınırları ve okyanusları aşarlar. Onlarla ancak daha iyi düşünceler üreterek başa çıkılabilir.”*⁷⁴

ABD Başkanı 1978 yılında yaptığı açıklama ile ortak anlayışın, diğer toplumları anlamak için en iyi yol olduğunu vurgularken ABD Enformasyon Dairesi'ne (USIA) şu talimatları vermiştir: *“Kendi toplumumuza ve politikamıza dünyayı anlatalım” ve “Dünyaya kendimizi anlatalım”. Böylece diğer uluslar ile ABD arasındaki ilişkilerdeki yanlış anlaşılımlar ve yanlış açıklamalar azalacaktır.”*⁷⁵

Kamu diplomasisi faaliyetleri yürütülürken iki yöntem kullanılmaktadır: "devletten halka" ve "halktan halka" iletişim. "Devletten-halka" kullanılan iletişim yönteminde devletin politikaları, uluslararası alanda yürüttüğü faaliyetler projeler, resmi kanallar aracılığı ile halkla buluşturulmaktadır. "Halktan-halka" iletişim faaliyetlerinde ise STK'lar, araştırma merkezleri, kamuoyu araştırma şirketleri, basın, kanaat önderleri, üniversiteler, mübadele programları, dernek ve vakıflar gibi devlet dışı sivil araçlar rol oynamaktadır.⁷⁶

Kamu diplomasisinde kullanılan en önemli araçların başında kültür gelmektedir. Zahara'ya göre *“kültür; siyasetten eğitime, bilime kadar kamu diplomasisinin her bir yönünü etkilemektedir. Ortaklığın kalbinde farklı geçmişlere sahip insanları bir araya getirmek ve birleşik bir amacı başarmak için tüm çalışmalarını bir arada toplamayı yatmaktadır. Araştırmalara göre kültürel ve etnik çeşitlilik sürtüşmenin ve birlikte çalışmanın en büyük kaynağıdır.”*⁷⁷

⁷⁴Thomas A. BAILEY, The Art of Diplomacy: The American Experience, New York, Appleton-Century-Crofts, 1968, s. 71; Akt: Akçadağ, Dünya'da ve Türkiye'de Kamu Diplomasisi, s.5

⁷⁵The White House, Memorandum for Director, International Communication Agency, 13 March 1978; akt: Kathy R. Fitzpatrick, Public Diplomacy in the Public Diplomacy, Journal of Public Interest Communications, Vol.1, pp.83, 2017; <http://journals.fcla.edu/jpic/> , Erişim tarihi: 05.07.2018

⁷⁶Jan Melissen (ed), The New Diplomacy: Soft Power in International Relations, New York, Palgra ve Mac Millan, 2005, s 19.

⁷⁷R.S. Zaharna, The Cultural awakening in public diplomacy, 2012, CPD Perspectives on Public Diplomacy, Los Angeles, CA: Figueroa; Akt: Kathy R. Fitzpatrick, Public Diplomacy in the Public Interest, Journal of Public Interest Communications, Vol.1, pp.88, 2017; <http://journals.fcla.edu/jpic/>

Kültürün önemi keşfeden devletler, kültürlerini yabancı ülkelere tanıtmak ve en önemlisi iletişim kurmak istedikleri toplumlara doğrudan ulaşabilmek için birçok faaliyetler gerçekleştirmişlerdir. Örneğin Fransa, 1883 yılında Alliance Francaise'ı kurarak Prusya-Fransa savaşında ülkenin zedelenen imajını, kültürünü tanıtmaya yoluyla düzeltmeyi tercih etmiştir. İngiltere'de 1934 yılında British Council'ı kurarak Avrupa ile ilişkilerini geliştirmeyi amaçlamıştır.

Kamu diplomasisi, birçok yönden küresel topluma katkıda bulunmaktadır. Dünya barışı ve güvenlik, insan hakları, ekonomik gelişmeler, sağlık, enerji, organize suçlar, çevre, salgın hastalıklar, göç gibi küresel konularda devletlerin veya sivil kuruluşların yaptıkları çalışmalar olumlu sonuçlar vermektedir.

2.3. Diplomasi ve Kamu Diplomasisi Arasındaki Farklar

Diplomasi, devlet adamları arasındaki ilişkileri içerirken, kamu diplomasisi uluslarla ve diğer ülkelerdeki insanlarla doğrudan ilişkiyi içermektedir.⁷⁸

Nicholas Cull'a göre, "*diplomasi, uluslararası bir aktörün uluslararası ortamı yönetmek için kullandığı savaş dışı mekanizmalardır. Günümüzde bu aktör bir devlet, çokuluslu şirket, hükümet dışı örgüt (NGO), uluslararası örgüt, terör örgütü/ devletsiz paramiliter örgüt ya da dünya sahnesindeki bir başka oyuncu olabilir. Geleneksel diplomasi, bir uluslararası aktörün bir başka aktörle kurduğu ilişki yoluyla uluslararası ortamı yönetme girişimidir. Kamu diplomasisi ise bir uluslararası aktörün bir yabancı halkla kurduğu ilişki yoluyla uluslararası ortamı yönetme girişimidir*"⁷⁹

Mark Leonard, kamu diplomasisini şu şekilde tanımlar:

"Kamu diplomasisi, ilişkiler inşa etmek, diğer ülkelerin, kültürlerin ve insanların gereksinimlerini anlamak, kendi bakış açımızla iletişim kurmak, yanlış anlamaları düzeltmek, ortak bir neden için zemin oluşturmaktır. Kamu diplomasisi ile geleneksel diplomasi arasındaki fark ise şudur: kamu diplomasisi her iki taraftan çok daha geniş insan gruplarını ve o günkü hükümetlerin ötesinde çok daha fazla menfaatleri içermektedir. Kamu diplomasisi, bir ülkenin imajının ve itibarının, bireysel etkileşimler

⁷⁸Fitzpatrick, Public Diplomacy in the Public Interest, s.78,

⁷⁹Nicholas Cull, Public Diplomacy: Lessons from the Past, Figueroa Press, Los Angeles, 2009, pp.12.

*için olanak sağlayan ya da engelleyici ortam oluşturabilecek kamu malları olduğu fikrine dayanır.*⁸⁰

Geleneksel diplomasi, kapalı kapılar arkasında üst düzey yetkililer tarafından yürütülmekte ve sadece sonuçları halka açıklanmaktaydı. Royce Ammon'a göre geleneksel diplomasi, "eski diplomasi"dir ve Rönesans'tan Birinci Dünya Savaşı'na kadar uygulanmıştır. Savaş sonrası ise elle yazışmalardan ziyade gazete ve küresel televizyonlara güvenen "yeni diplomasi" anlayışı ortaya çıkmıştır.⁸¹ İletişim devrimi ile birlikte diplomasi de değişmektedir. Ammon'a göre iletişimdeki gelişmeler diplomasiyi üç yoldan yönetmektedir: *"ilki geleneksel metotların değişimi; ikincisi geleneksel olmayan aktörlerin diplomasiye etkilerinin artması ve üçüncüsü diplomasiinin hızlanması."*⁸²

Geleneksel diplomasi hükümetlerin kontrolünde gerçekleştirilen faaliyetlerden oluşmaktadır ve devletlerin resmi çalışmalarını kapsamaktadır. Çoğu zaman halk diplomatik girişimlerden haberdar olmaz. Kamu diplomasisi faaliyetlerinde ise sivil topluluklar ön plandadır ve yabancı halkları etkileyerek kamuoyu oluşturmak hedeflenmektedir.

Dağı ise şu sözleriyle diplomasiinin son dönemdeki işlevi ve rolünü betimlemektedir: *"Diplomasiinin giderek şeffaflaşması, 'açık diplomasi' anlayışının yerleşmesi ve de 'diplomatik' yalanların gizlenemediği bir toplumsal, siyasal ve teknolojik çağın gelişi, diplomasiinin kavrayış biçimini, uygulanımını ve toplumsal algısını değiştirdi. Diplomasi, bir yandan devletler arası çatışmaların yönetilmesinde, öte yandan da işbirliğinin geliştirilmesinde kullanılan 'ortak dil' oldu; ortak sorunların 'iletişim ve uzlaş' üzerinden çözümünün kurumsal ve kültürel zemini... 'Öteki'ni manipüle etmek kadar, anlamının da gerekli olduğunun kavranmasıyla diplomasi günümüzde yeni işlevler kazanıyor, yeni misyonlar ediniyor, 'uluslararası toplum'un gerekli bir kurucu unsuru olarak öne çıkıyor."*⁸³

⁸⁰Leonard, s. 8-9.

⁸¹Royce Ammon, *Global Television and the Shaping of World Politics* (Jefferson, NC; London, 2001), 6, Akt: Anna Tiedeman, *Islamic Republic of Iran Broadcasting: Public Diplomacy or Propaganda?*, 31.05.2005, Al Nakhlah, Spring 2005, Article 5, <https://alnakhlah.org/2005/05/31/islamic-republic-of-iran-broadcasting-public-diplomacy-or-propaganda-by-anna-tiedeman/>

⁸²Royce Ammon, s. 7, Akt: Anna Tiedeman

⁸³Zeynep Dağı, "Diplomasi: Çatışmanın ve İşbirliğinin Dili", *Uluslararası Politikayı Anlamak: 'Ulus-Devlet'ten Küreselleşmeye*, Der.: Zeynep Dağı, İstanbul: Alfa Yayınları, 1. Basım, 2007, s. 287. Akt:

Günümüzde uluslararası ilişkiler büyük önem kazanmakla birlikte, içinde bulunduğu küresel dünya hızla dönüşmektedir. Devletler yerini kamuoylarına bırakmaktadır. Bazı düşünürler 19. yüzyılın parlamentolar, 20. yüzyılın kitleler, 21. yüzyılın ise kamuoyları yüzyılı olduğunu iddia etmektedirler.⁸⁴

2.4.Kamu Diplomasisi ve Propaganda Arasındaki Farklar

Mehmet Gönlübol propagandayı şöyle tanımlamıştır: *"diplomaside olduğu gibi "çıkarların manipüle edilmesi" ya da savaş durumundaki gibi zor kullanılmasını gerektirmeden, insan kafasının doğrudan yöntemlerle biçimlendirilmeye çalışılmasıdır."*⁸⁵

Birinci Dünya Savaşı'ndaki "propaganda" çalışmalarını anlattığı kitabında Lasswell, *"anlamli semboller ve sosyal iletişimin tüm biçimleriyle düşüncenin denetim altına alınmasını"* propaganda olarak tanımlamaktadır. Lasswell'e göre propaganda *"insan eylemini etkileme tekniği"*dir.⁸⁶

Psikolojik savaş uzmanı Paul Linebarger'a göre ise *"propaganda, ister askeri, ister ekonomik veya politik olsun, kamuoyunu etkilemek üzere tasarlanmış herhangi bir kamu veya kitlesele iletişim planının kullanılmasıdır."*⁸⁷

Nazi Almanyası ve Sovyetler Birliği, propagandayı sistemli ve yaygın bir biçimde kullanan ilk devletlerdendir. Bu devletlerin diplomasislerini propaganda üzerine kurmalarının en önemli nedeni, var olan uluslararası sistemi değiştirerek, yerine kendi politikaları üzerine kurulu yeni bir düzen getirme isteğiydi.⁸⁸

Propaganda ile kamu diplomasisi arasındaki en önemli fark doğruluktur. Propaganda yapılırken, kitlelere belli bir düşünceyi benimsetmek ve etki altına almak için kullanılan bilginin doğruluğunu önemsenmez. Amaç belli bir zaman içinde hedeflenen ideolojinin kabul görmesidir. Tek taraflı bir iletişim sözkonusudur. Propaganda yapılırken çoğu zaman gerçekler gizlenir. Baskı ve kontrol sözkonusudur.

⁸⁴Özdem Sanberk –Hakan Altınay, Kamu Diplomasisi ve Yumuşak Güç <http://arsiv.sabah.com.tr/2008/01/08/haber,A9BC3A84BEF146B2BF13D4F0ED804C08.html>; Erişim tarihi: 03.05.2018.

⁸⁵Gönlübol, s.133

⁸⁶H.D. Lasswell, Propaganda Technigue In The World War, New York, Peter Smith, 1927, S.9; Akt: Abdullah Özkan, Siyasal İletişim, S. 191

⁸⁷Paul Myron Anthony Linebarger, Psychological Warfare (Washington, DC: Combat Forces Press, 1954), 39; Akt: Anna Tiedeman, Islamic Republic of Iran Broadcasting: Public Diplomacy or Propaganda

⁸⁸Tuncer, Diplomasinin Evrimi, s.91

Kamu diplomasisinde ise bilginin doğruluğu ve güvenilirliği çok önemlidir. Ülkelerin kendilerini doğru ifade edebilmeleri ve imajlarını oluşturabilmeleri için dürüst olmaları gerekmektedir. Uzun süreli bir iletişimi sürecini gerektiren kamu diplomasisinde halk bilgiyi kabul etme konusunda serbesttir. Çift taraflı bir iletişim vardır ve geri dönüşler kamu diplomasisinde oldukça yapıcı sonuçlar doğurmaktadır.

Carr, "*modern çağda kanaatler üzerindeki gücü, etkileme aracı olarak propagandanın modern bir silah olarak değerlendirilebileceğini*" söylemektedir. Carr'a göre, eğitim, kamuoyları üzerinde güç elde etmede ilk sırada yer almaktadır. Eğitimden sonra ise radyo, film ve popüler medya etkili olmaktadır.⁸⁹

Leonard'a göre propagandanın kamu diplomasisine geçişin ilk adımı, "*hedef kitleye doğru tarafı göstermek yerine; onları anlamak ve ikna edici fikirler sunmak için onları dinlemektir.*"⁹⁰

Castells'e göre kamu diplomasisi "*ne propagandadır ne de hükümet diplomasisidir. Zira diplomasi geleneğsel uygulamalarını tanımlamak için yeni bir kavrama ihtiyaç yoktur. Onun ifadeleriyle kamu diplomasisi, kamunun diplomasisidir, kamunun değer ve fikirlerinin uluslararası arenadaki projeksiyonudur. Kamu diplomasisinin amacı inandırmak değil, iletişim kurmak; deklare etmek değil, dinlemektir. Kamu diplomasisi çeşitli orijinlere, ayrı değerlere ve kimi zaman da çatışan çıkarılara rağmen farklı seslerin bir arada duyulabildiği bir kamusal alan yaratma çabasıdır.*"⁹¹

2.5.Güç Kavramı ve Kamu Diplomasisi Uygulamaları

Güç, hedeflere ya da amaçlara ulaşma becerisidir. Daha spesifik olarak, arzulanan sonuçları elde etmek için başkalarını etkileme becerisidir. Yale Üniversitesi'nden siyaset bilimci Robert Dahl, gücü, "*aksi takdirde yapamayacakları şeyleri başkalarına yaptırma becerisi*" olarak tanımlar.⁹²

⁸⁹Carr, s. 173-175

⁹⁰Leonard, s.46

⁹¹Manuel Castells, "The New Public Sphere: Global Civil Society, Communication Networks and Global Governance", s. 91

⁹²Nye&Welch, Küresel Çatışmayı ve İşbirliğini Anlamak, s.55

Joseph Nye'e göre "güç hava durumu gibidir; yani herkesin hakkında konuştuğu ancak çok az insanın işleyiş mantığını anladığı bir kavramdır."⁹³ Carr, uluslararası alandaki siyasi gücü üç bölüme ayırmaktadır:

1. Askeri güç,
2. Ekonomik güç,
3. Kanaat oluşturma gücü.⁹⁴

Günümüzde güç kavramının kaynakları değişmektedir. Savaş ve askeri güç yerini teknoloji, eğitim, ekonomik gelişme, iletişim kaynakları ve kültür gibi yeni kaynaklara bırakmaktadır. Güç kaynakları sabit değildir ve günümüzde de değişmeye devam etmektedir. Joseph Nye'ye göre son beş yüz yıllık periyotta farklı dönemlerde farklı güç kaynakları rol oynamıştır.

Dönem	Öncü Devlet	Güç kaynakları
16. yüzyıl	İspanya	Altın külçe, sömürge ticareti, paralı asker orduları, hanedan ilişkileri
17. yüzyıl	Hollanda	Ticaret, sermaye piyasası, donanma
18. yüzyıl	Fransa	Nüfus, tarım, kamu yönetimi, ordu
19. yüzyıl	Birleşik Krallık	Endüstri, politik uyum, finans ve kredi, donanma, liberal değerler, ada ülkesi olması (kolay savunma açısından)
20. yüzyıl	Amerika Birleşik Devletleri	Ölçek ekonomisi, bilimsel ve teknik liderlik, evrensel kültür, askeri güç ve ittifaklar, liberal uluslararası rejimler, uluslararası iletişim merkezi

Tablo 2. Öncü Devletler ve Büyük Güç Kaynakları, 1500'ler ile 1900'ler arası

Kaynak: Joseph Nye, The Changing Nature of World Power, Political Science Quarterly, 105/2, 1990, ss.183

⁹³Joseph Nye, The Changing Nature of World Power, Political Science Quarterly, 105/2, 1990, ss.177.

⁹⁴Carr, s.152

Henderson' göre güç bir ilişki sonucu ortaya çıkmaktadır ve,

*"bir devletin gücü, bir başka devletle ilişkiye geçtiğinde bir anlam ifade etmekte; tek başına kaldığı ve kullanılmadığı sürece önemi bulunmamaktadır. Ayrıca ilişkiye girilen devletin kim olduğu da önemli; çünkü ilişkide bulunduğu ülkelere göre gücü farklı değerlendirilebilir. Bunun dışında bir devletin gücü farklı durumlarda farklı görünüm kazanabilir. Bir devlet belli bir kriz durumunda farklı bir etkiye sahip olduğu halde bir diğer krizde gücü farklı görünüm kazanabilir."*⁹⁵

Morgenthau'ya göre ise güç kavramı,

*"insanın insan üzerinde denetim kurmasını ve devam ettirmesini sağlayacak olan her şeyi kapsamaktadır. Fiziksel şiddet kullanımından bir insanın başka bir insanın aklını ve düşüncesini kontrol etmesini sağlayan en görünmez psikolojik bağıntılara kadar her şeyin bu kapsam içerisinde yer almaktadır."*⁹⁶

Günümüzde ise güç kavramı küreselleşme ve iletişim teknolojinin gelişmesi ile değişim yaşamaktadır. Gücün belirleyici unsuru bilgi olmaktadır. Bilgi teknolojilerine yatırım yapan ve bilginin iletim sürecini yöneten devletler, günümüzün güçlü devletleri arasında yer almaktadır. Askeri ve ekonomik güçte olduğu gibi bilgide de devletlerarası dengesizlik devam etmektedir. İletişim düzenini oluşturan kuzeyden güneye ve batıdan doğuya bilgi akışı güç dengelerini oluşturmaktadır.

2.5.1.Sert Güç (Hard Power)

Sert güç bir aktörün (genellikle ama zorunlu olmayarak bir devletin) başka aktörü teşviklerle (havuç) ya da tehditlerle (sopa) etkilemesidir; sert güç bazen "buyurgan güç" olarak da adlandırılmaktadır. Bu nedenlerle sert güç askeri ve ekonomik güçleri kapsamaktadır.⁹⁷

Sert güç kullanımında söz konusu edilen ikna, cezalandırma, ödüllendirme ve zor kullanma yöntemleri birçok çalışmada daraltılarak havuç ve sopa benzetmesiyle kullanılmaktadır. Havuç, ödüllendirme ve iknaya karşılık gelirken, sopa benzetmesi cezalandırma, güç kullanma veya kullanma tehdidinde bulunmayı anlatmaktadır. Hangi

⁹⁵Conway W. Henderson, International Relations: Conflict and Cooperation at the Turn of the 21st Century, New York, MacGraw-Hill, ss. 100-101; Akt: Tayyar Arı, Uluslararası İlişkiler Teorileri, 2011, MKM Yayıncılık, Bursa, ss.169.

⁹⁶Hans J. Morgenthau, Uluslararası Politika, Cilt 1, Çev. Ünsal Oskay ve Baskın Oran, Ankara, Sevinç Matbaa, 1970, ss. 10.

⁹⁷Heywood, s. 262

araçların havuç, hangi araçların sopa işlevi gördüğünü onu kullanan devletin yöntemleri belirlemektedir. Bu bağlamda güç unsurlarından herhangi biri bir durumda havuç olarak kullanılabilirken başka bir durumda sopa fonksiyonu görebilmektedir.⁹⁸

Klasik anlayışa göre hangi ülkenin büyük güç sayıldığı veya kimin daha güçlü olduğu ülkelerin askeri kapasitelerine göre belirleniyordu. Günümüzde ise dünyadaki güçlü ülkeler sert güçlerini kullanmamayı tercih etmektedirler. Çünkü askeri güç oldukça pahalıdır. Ayrıca artık toprak kazanmak için yapılan mücadele yerini siyasi ve ekonomik mücadeleye bırakmıştır.

Morgenthau'ya göre "*bir ulusu diğer uluslar karşısında kuvvete sahip kılan faktörler ve doğrudan ulusal güç olarak kabul edilen nicel ve nitel unsurlardan oluşmaktadır. Bunlardan coğrafya, doğal kaynaklar, endüstriyel kapasite, askeri hazırlık derecesi ve nüfus nicel unsurlar; ulusal moral, ulusal karakter, diplomasinin niteliği ve hükümetin niteliği ise niteliksel unsurları oluşturmaktadır.*"⁹⁹

Askeri gücün dışında bir başka sert güç vasıtası ekonomik güçtür. Küreselleşme paralelinde uluslararası ilişkilerde ticari ilişkiler ile ülkeler birbirlerine daha bağımlı hale gelmekte ve böylece ekonominin daha fazla önem kazanarak etkili bir güç unsuru haline gelmektedir. Güç unsuru olarak ekonomiyi kullanmanın bir çok yolu vardır. Bunlardan ilk akla geleni ambargodur. Hedef ülkeye uygulanacak ambargo çerçevesinde o ülkeye mal giriş ve çıkışı engellenerek -veya sınırlandırılarak- söz konusu ülkenin ekonomisine zarar vermek mümkündür.¹⁰⁰

2.5.2.Yumuşak Güç (SoftPower)

Yumuşak güç, günlük demokratik siyasetin ana unsurudur.Yumuşak güç, bir ülkenin dünya siyasetinde istediği sonuçlara, onun değerlerine hayran olma, refah seviyesine fırsatlarına özenen ülkelerin kendisini izlemesiyle ulaşması olarak tanımlanabilir.¹⁰¹

Joseph Nye'ye göre gücün değişimine neden olan beş faktör vardır. Bunlar, "*ekonomik bağlılık, uluslararası aktörler, güçsüz devletlerdeki milliyetçilik hareketleri, teknolojik gelişmeler ve değişen politik konular.*" Aynı zamanda modernleşme,

⁹⁸ Kadir Sancak, Uluslararası İlişkilerde Güç Kavramı ve Yumuşak Güç, Nobel Kitap, Ankara, 2016, s. 59

⁹⁹ Morgenthau, s. 130-94

¹⁰⁰ Sancak, s. 59-60

¹⁰¹ Joseph Nye, Yumuşak Güç, Çev: Rayhan İnan-Aydın, BB101 Yayınları, Ankara, 2017, s.25

kentleşme, gelişmiş ülkelerdeki iletişim alanında yaşanan gelişmeler gücün devletten özel aktörlere geçmesine neden olmuştur. Çünkü güçsüz ülkelerde yaşanan sosyal uyanış, günümüzde askeri güç kullanımını zorlaştırmaktadır.¹⁰²

Nye'ye göre bir ülkenin yumuşak gücünü oluşturan üç öge vardır:

- Kültür (Diğerlerine çekici geldiği sürece)
- Siyasal değerler (Evinde ve dışarıda bunlara uygun davrandığı sürece)
- Dış politika (Bunlar meşru ve etik bulunduğu takdirde)¹⁰³

Yumuşak güç açısından kültür, toplumların birbiriyle doğrudan iletişim kurmasında ve kendilerini ifade etmelerinde, imajlarını yenilemelerinde önemli rol oynamaktadır. Sert gücün yerini yumuşak güce bırakmaya başlamasıyla birlikte toplumsal ilişkiler önem kazanmaya başlamıştır. Toplumlararası bağın kurulmasında kültürel alışverişin payı büyüktür. Özellikle ortak tarih, kültür ve dile sahip olan ülkeler arasında ilişkilerin ilerlemesinde kültürel diyalog başrolde dir.

Dış politika; bir ülkenin diğer ülkelere yönelik tutum ve davranışlarıdır. Bir devletin dışa ilişkin siyasi, ekonomik, hukuki vb. tüm yaklaşımlarını kapsayan dış politika daha çok siyasi ilişkiler ve diplomasi anlamına kullanılmaktadır.¹⁰⁴ Günümüzde dış politikasında izlenen stratejiler ülkelerin iç politikalarıyla da bağlantılıdır. Özellikle kamu diplomasisi çalışmalarını yürüten ülkeler, ülke yönetimlerinde demokrasi, insan hakları, güvenlik, ekonomi gibi unsurlara öncelik vermek zorundadırlar. Bir ülke başarılı bir dış politika yönetmek istiyorsa ülke içindeki huzuru ve barışı sağlaması gerekmektedir. İç ve dış politika birbirinden bağımsız hareket edemez. Örneğin totaliter rejimlerle yönetilen ülkeler, uluslararası platformlarda özgürlük, barış, insan hakları gibi konularda inandırıcılıktan uzak bir diplomasi uygulamak zorunda kalır.

Nye, yumuşak güç kaynaklarını bu üç başlık altında toplamakla kalmamakta, bu kaynakların araç ve alıcıları ile hedeflerini de şu şekilde tabloştürmüştür:

¹⁰²Joseph Nye, Soft Power, Foreign Policy, No:80, Twentieth Anniversary (Autumn, 1990), s.160-162, Washington Post Newsweek Interactive, URL: <http://www.jstor.org/stable/1148580.1>

¹⁰³Nye, Yumuşak Güç, s.32

¹⁰⁴Faruk Sönmezoğlu, Uluslararası İlişkiler Sözlüğü, İstanbul Der yayınları, 2010, s. 222-223

Yumuşak Güç Kaynakları	Meşruiyet ve Güvenirlilik Sağlayan Araçlar	Yumuşak Güç Alıcıları/Hedefleri
Dış politika	Hükümetler, Medya, STK'lar,Uluslar arası Örgütler	Başka Hükümetler ve Halklar
İç Siyasi Değerler ve Politikalar	Medya, STK'lar,Uluslar arası Örgütler	Başka Hükümetler ve Halklar
Yüksek Kültür	Hükümetler, STK'lar,Uluslar arası Örgütler	Başka Hükümetler- ve Halklar
Popüler Kültür	Medya, Piyasa	Başka Halklar

Tablo 3. Yumuşak Güç Kaynakları, Araçlar/Alıcılar, Hedefler
Kaynak: Joseph Nye, Public Diplomacy and Soft Power, s.107

Sert ve yumuşak güçler birbiriyle ilişkilidir; ama aynı şey değildir. Yumuşak güç,sert güç olmadan da etkili olmaktadır. Örneğin 19. yüzyılda Papalık Devletleri küçülürken Vatikan'ın yumuşak gücü azalmamıştır. Kanada, İsveç ve Hollanda bugün onlarınkine denk bir ekonomik ya da askeri bir kapasiteye sahip başka devletlerden daha etkili olabilmektedir.¹⁰⁵

Yumuşak güç kaynaklarını yönetmek zordur. Toplumlararası sürdürülen çalışmaların sonuçlarının elde edilmesi uzun vadede gerçekleşmektedir. Ayrıca hükümetlerden ziyade sivil kuruluşların aktif rol oynaması, kontrol edilmesini de zorlaştırmaktadır.

Güvenirlilik en önemli kaynaktır. İtibar geçmiştekinden de önemli hale gelmekte ve itibar yaratmak ya da yok etmek için siyasi mücadeleler verilmektedir. Hükümetler sadece başka hükümetlerle değil, medya, şirketler, sivil toplum kuruluşları, hükümetler arası kuruluşlar ve bilimsel topluluk ağlarını içeren pek çok alternatifle de güvenirlilik yarışı içindedir.¹⁰⁶

¹⁰⁵Nye-Welch, s.5

¹⁰⁶Nye-Welch, s.408

2.5.2.1. Kültür

Kültür, Türk Dil Kurumu'na göre; "*tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü, hars, ekin*" olarak tanımlanmaktadır.¹⁰⁷ Kültür, bir toplumun her şeyidir. Bu nedenle toplumlara ulaşmayı amaçlayan kamu diplomasisinin en önemli unsurlarından biridir kültür. Hedeflenen toplumların kültürlerini tanımak, kamu diplomasisinin birincil görevidir. Kültür, politik kimlikler üzerinde etkili olmakla birlikte halkın ulus bilincini şekillendirmektedir.

Nye'ye göre kültür, yumuşak güç kaynaklarında ilk sıradadır ve "*bir toplum için anlamı olan değerlerin ve uygulamaların bütünüdür.*" Joseph Nye'ye göre kültür, bir yandan edebiyat, sanat ve eğitim gibi seçkinlere hitap eden üst/yüksek kültürden oluşurken, diğer yandan da genel anlamda eğlenceyeve tüketime dayanan popüler kültürden meydana gelmektedir.¹⁰⁸

Popüler kültür, günümüzün en çok tartışılan konularından biridir. Toplumlar üzerindeki etkileri oldukça güçlüdür. Popüler kültür, 19.yüzyıl sonundan itibaren, gelişmiş kapitalist ülkelerde kitlesel üretim koşullarının ortaya çıkmasıyla birlikte oluşan kitle toplumuna ait kültürdür.¹⁰⁹ Başka bir tanımla popüler kültür, gündelik yaşamın kültürüdür. Dar anlamıyla, emeğin gündelik olarak yeniden üretilmesinin bir girdisi olarak yeniden üretilmesinin ön koşullarını sağlar.¹¹⁰

Popüler kültür, kamu diplomasisinin görünmez silahıdır diyebiliriz. ABD'nin Soğuk Savaşı kazanmasında popüler kültür oldukça etkili olmuştur. Nye, popüler kültürün keskin etkisini şöyle anlatmıştır:

*"Hollywood, Coca Cola, McDonald's, Levis, MTV gibi güçlü popüler kültür figürleri, demir perdeyi delip geçmiştir. Daha yıkılmadan duvarın ötesine geçen Batı'nın popüler kültürüne ait görüntüler yıllar boyu aktarılmış olmasa, çekiçlerin ve buldozerlerin bir faydası olmazdı."*¹¹¹

¹⁰⁷http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&view=bts&kategori1=veritbn&kelimesec=214144

¹⁰⁸Nye, Yumuşak Güç, s.20

¹⁰⁹Meral Özbek, Popüler Kültür ve Orhan Gencebay Arabeski, İletişim Yayınları, İstanbul, 2000, s.82.

¹¹⁰Ahmet Oktay, Popüler Kültürler, İletişim Yayınları, İstanbul, 2002; Akt: Melek Coşgun, Popüler Kültür ve Tüketim Kültürü, Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi, Cilt 1, Sayı 1, 2012, s. 840

¹¹¹Nye, Yumuşak Güç, s.79

İletişim teknolojisindeki gelişmeler ile dünyanın küçülme, "küresel köy" haline gelmektedir. Küreselleşme ile bir yandan toplumsal kimlikler evrenselleşirken diğer yandan da oluşan ulus bilinci toplumların kültürel kimliklerinin farkına varmalarına neden olmaktadır. Bu süreç, ulusal, yerel, etnik kültürleri ön plana çıkartırken, dünya genelinde çeşitliliğe neden olmaktadır. Buna bağlı olarak kamu diplomasisinin alt dalı olan kültürel diplomasi son yıllarda oldukça ön plana çıkmaktadır.

Kültürel diplomasi, ülkelerin en çok tercih ettiği kamu diplomasisi alanlarından biridir. Eğitim ve dil, kültürel diplomasinin en önemli iki unsurudur. Dil, toplumlararası diyalog için en etkili iletişim araçlarından biridir. Ayrıca dil, kültürü de taşır. Bu nedenle ülkeler kendi dillerini yaymak çeşitli çalışmalar yapmaktadırlar. Eğitim faaliyetleri, özellikle öğrencilerin başka ülkelerde okumayı tercih etmesi kültür alışverişinde en etkili uygulamalardan biridir. Kültürel diplomasi uygulamalarında birbirlerine yakın kültürler arasında siyasal iletişimin daha kolay yürütüleceği düşünülmektedir. Bu nedenle de bir devlet etkilemeye çalıştığı hedef ülke ile kültürel alanda yakınlaşmaya çalışmakta ve arada iki yönlü bir kültürel ilişki kurulmaktadır.¹¹²

Dil, kamu diplomasisinde kültürlerarası iletişimi sağlayan en etkili kanaldır. Ülkeler dillerinin küreselleşmesi için yoğun çaba harcamaktadırlar. Bunun ilk örneğini Fransa'da görmekteyiz. 17. ve 18. Yüzyıllarda Avrupa, Fransız kültürünün etkisi altında kalmıştır. Fransızca, uluslararası alanda diplomasi dili haline gelmiştir. Fransa, özellikle Prusya Savaşı'nda alınan yenilgiden sonra, 1883 yılında kurulan The Alliance Française kurumu ile Fransız dilini ve edebiyatını tanıtarak ülkesinin zedelenen itibarını düzeltmeyi amaçlamıştır.

Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra değişen siyasi dengeler, kültürlerin hakimiyetlerini de etkilemiştir. İngilizce, evrensel dil olarak dünyaya hükmetmeye başlamıştır. Bu da İngiltere ve ABD'nin, dünya siyasetinde ve kültürlerarası alışverişte söz sahibi yapmaktadır. Bu bağlamda İngilizce, evrensel bir dil haline gelerek tüm dünya tarafından talep görmektedir. Bu durumda İngiltere tarafından yürütülen kamu diplomasisi faaliyetlerine önemli bir avantaj sağlamaktadır.¹¹³ 1934 yılında açılan

¹¹²Gaye Aslı Sancar, Kamu Diplomasisi ve Uluslararası Halkla İlişkiler, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2012, s.171-172;

¹¹³Meltem Ünal Erzen, Kamu Diplomasisi, Derin Yayınları, İstanbul, 2002, S. 85

British Council, İngiltere'nin kültürel kamu diplomasisinin en etkili kuruluşudur. Gelirinin %15'i Birleşik Krallık hükümeti tarafından karşılanan British Council, 100'den fazla ülkede eğitim ve kültür alanında hizmet vermektedir.¹¹⁴

Almanya, 1954 yılında kurulan Goethe Enstitüsü de kültür diplomasisinin ilk örneklerindedir. İtalya İtalyan Kültür Merkezlerini, 1991'de İspanya Cervantes Enstitülerini; 2004 yılında Çin, Konfüçyüs Enstitülerini; 2008'de Rusya, Rus Kültür enstitülerini; 2009'da ise Türkiye Yunus Emre Enstitüleri'ni kurarak kendi dillerinin yaygınlaşması için çalışmalar yürütmektedirler.

2.5.2.2. Eğitim

Eğitim, kültürel diplomasisinin dil ile birlikte en önemli öğelerinden biri olduğu gibi yumuşak gücün kullanılmasında da başlı başına etkin olan bir alandır. Burslar, değişim programları ile ülkeler arası öğrenciler eğitim imkanlarına sahip olabilmektedir.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra yüksek öğretimde en çok tercih edilen ülkelerin başında ABD gelmektedir. 1950 yılından beri uluslararası öğrenciler tarafından en çok tercih edilen ülke olan Amerika Birleşik Devletleri, her yıl yaklaşık bir milyon öğrenciyi ağırlamaktadır.

ABD'nin Fullbright bursları, Eylül 1945 yılında ABD'nin Arkansas Senatörü J. William Fulbright tarafından senatoya tasarı olarak, II. Dünya Savaşı için ayrılan savaş bütçesinden arda kalan miktarın eğitim faaliyetlerine ayrılmasını esas alarak Kongreye teklifte bulunmuştur. Tasarı'nın teklifinden bir yıl sonra başkan Hanry S. 21 Truman tarafından Fulbright projesi (the Fulbright Act) onaylanarak kanunlaştırılmıştır. Fulbright Programı, üniversitelerle, okullarla, hükümet kurumları ile hükümet dışı organizasyonlarla ve özel sektörle birlikte çalışmaktadır. Program, ABD Kongresinin verdiği yetkiyle Dışişleri Bakanlığına bağlı Eğitim ve Kültürel İşler Bürosu tarafından yürütülmektedir. Bugün Fulbright, Amerikan Kongresi'nden ve Amerika Birleşik Devletleri'nden yıllık ortak bir ödenekle Amerikan halkı tarafından yarım asırdan fazla bir süredir desteklenen, uluslararası değişim programıdır.¹¹⁵ Soğuk Savaş yılları

¹¹⁴<https://www.britishcouncil.org.tr/about>

¹¹⁵<https://eca.state.gov/fulbright/about-fulbright/history>

boyunca devam eden “Fullbright öğrenci değişim” programı, “halktan halka” adı verilen program, barış gönüllüleri çalışmalar, Amerikalıların ilgili ülkelerin halkları ile doğrudan doğruya görüşerek kendi ülkelerinin niçin "her konuda haklı" olduğunu anlatmalarına olanak veriyordu. Belki bu programa katılan Amerikalıların büyük bölümü kendilerini propaganda görevlileri olarak görmüyorlardı, sadece verilen görevi gönüllü olarak, başka ülkelerin insanlarına bir hizmet gibi yüksek gayeler için kabul etmişlerdi. Ancak çoğu zaman, bu çalışmaların sonucu o ülkelerin insanlarını belirli bir yönde şartlandırmak oluyordu. Zira bu temalar arasında bir yandan Sovyetler Birliği'ndeki zorunlu çalışma kampları, düşünce özgürlüğünün yokluğu, tüketim mallarının bulunmaması gibi konular işlenirken, bir yandan da Amerikan toplumunun üstün yanları, her alandaki başarıları, liberal ekonominin faziletleri ön plana çıkarılıyordu.¹¹⁶

AB'nin Erasmus öğrenci değişim programı ile birlikte İngiltere'nin Chevening, Fransa'nın Eiffel, Almanya'nın DAAD burslarından faydalanan öğrenciler, Avrupa kültürünü yakından tanıma fırsatı bulmaktadır.

İngiltere'nin Chevening bursu, 1983 yılında, İngiltere'nin kamu diplomasisi çalışması olarak başlatılmıştır. Program, Birleşik Krallık Dış Milletler Topluluğu (Foreign and Commonwealth Office (FCO)) tarafından finanse edilmektedir. Dünyanın 118 ülkesinden öğrenciye burs sağlayan Chevening Bursu, ABD ve AB ülkelerini kapsamaktadır.¹¹⁷

Daad bursları, 1925 yılında kurulan en eski ve köklü olan burs programıdır. Program iki dünya savaşı arasındaki dönemde başlamıştır. Kuruluşun bütçesi, Alman Federal Dış Ofisi başta olmak üzere, Avrupa birliği, çeşitli organizasyonlar ve yabancı hükümetler tarafından karşılanmaktadır.

Eiffel programı, Fransa Dışişleri bakanlığı tarafından Ocak 1999 yılında başlatılmıştır. Program, yüksek lisans ve doktora eğitimi için denizaşırı ülkelere

¹¹⁶ Onur Öymen, Bir Propaganda Silahı Olarak Basın, Remzi Kitabevi, 2014, İstanbul, S. 259-260

¹¹⁷ www.chevening.org

öğrenci burslandırmaktadır. Eiffel burslarının hedef kitlesi genelde gelişmekte olan ülkeler ve gelişmiş ülkelerdir.¹¹⁸

Türk öğrencilerin en çok tercih ettiği burs programlarından biri de Erasmus'tur. Her yıl yaklaşık 55 bin Türk öğrenci, Erasmus programı kapsamında AB ülkelerine giderek eğitim görmektedir. Erasmus, öğrencilerle birlikte profesörler, yurt dışında ders vermek isteyen ya da yurt dışında eğitim almak isteyen üniversite personelleri de bu programdan faydalanmaktadır. Almanya, en fazla öğrenci gönderen ülke olurken, onu sırasıyla Polonya, Hollanda ve Fransa izlemektedir. Almanya, aynı zamanda Türk Erasmus öğrencilerinin en çok tercih ettiği ülkedir.¹¹⁹

2012 yılından itibaren Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı bünyesinde Türkiye Bursları projesi hayata geçirilmiştir. İlk yılında 4000 başvuru alan programa, 2018 yılında ise 130 bin başvuru yapılmıştır. Türkiye Bursları'nın diğer burs programlarından farkı, verilen finansal desteğin yanı sıra öğrencilere istedikleri programlara yerleşme olanağı sağlanmasıdır. Ayrıca program, aylık bursun yanında yurt, Türkçe eğitimi, uçak bileti, üniversite katkı payı, genel sağlık sigortası gibi imkanlara da sunmaktadır.¹²⁰

Türkiye'de uygulanan başka bir program ise Mevlana Değişim Programı'dır. 23 Ağustos 2011 tarihinde başlayan programın amacı, yurtiçinde ve yurtdışında eğitim veren yükseköğretim kurumları arasında öğrenci ve öğretim elemanı değişimini gerçekleştirmektir. Dünyanın bütün bölgelerinden öğrenci ve öğretim elemanları program kapsamında Türkiye'ye gelerek eğitim-öğretim faaliyetlerine katılmaktadırlar.¹²¹

2.5.2.3. Spor

Spor, ülkelerarası ilişkilerin gelişmesinde, toplumların birbirine yaklaşmasında oldukça etkili bir alandır. Popüler kültür ögesi olarak spor, geniş kitleleri biraya getirmektedir. Spor diplomasisi, bir ülkenin en medeni, en barışçıl ve en fazla kitleye

¹¹⁸ campusfrance.org

¹¹⁹ <https://www.avrupa.info.tr/tr/erasmus-programi-189>

¹²⁰ <https://turkiyeburslari.gov.tr/tr/sayfa/hakkimizda/turkiye-burslari>

¹²¹ <http://mevlana.dpu.edu.tr/tr/index/slide/749/mevlana-degisim-programi>

ulaşma imkânı sağlayan diplomasi araçlarındandır ve birçok ülke tarafından faydalanılan önemli kamu diplomasisi aracı olarak kullanılmaktadır. Uluslararası organizasyonlar, ülkelerin imajlarını yenilemek ya da kendilerini tanıtılmak için önemli fırsatlar sunarken, diğer yandan toplumları biraraya getirerek kültürel bir bağ kurmasına aracılık etmektedir. Düzenlenen uluslararası yarışları izlemeye gelen kişilerin ev sahibi ülke ve kültürü hakkında izlenimler edinmesini sağlamaktadır. Uluslararası lekli organizasyonlarla yaratılmak izlenimin, ülkeler arasında resmi yollarla gerçekleşen diplomatik ilişkilerle yaratılması mümkün olmamaktadır. Söz konusu organizasyonlar, etkilenmek istenen başka ülkelerin halkları ile doğrudan ilişki kurulmasınazemin hazırladığından, önemli fırsatlar yaratmaktadır.¹²²

Futbol, dünyada en çok izlenen ve taraftar kitlesine sahip spor dalıdır. Hatta bazı ülkeler futbol ile özdeşleşerek ülke imajına katkıda bulunmakadır. Futbol denilince akla ilk gelen ülke hiç kuşkusuz Brezilya'dır. Özellikle Dünya Kupası organizasyonlarının en büyük favorisi olması ve ülkede yetişen futbolcuların popüler futbol kulüplerine transfer olması bu ülkeye olan ilgiyi artırmaktadır. İngiltere'nin en st klasman ligi olan Premier lig, Avrupa'da en yüksek gelir getiren yayın hakları gelirine sahiptir ve dünya üzerinde en çok izlenen futbol ligidir.¹²³ Real Madrid-Barcelona maçları diğer adıyla El Clasico, İspanya ligi La Liga'nın bile önüne geçebilmektedir. Maçın yayını 180'den fazla ülkede 600 milyondan fazla futbolsever izlemektedir. Basketbol ile özdeşleşen hatta bir marka haline gelen ABD'nin profesyonel basketbol ligi NBA, tüm dünyada ilgiyle takip edilmektedir. Ekranda ma başına 2,75 milyon kişiye ulaşan NBA maçları, tribnlerde de ilgi görüyor. Örneğin 2017/18 sezonunda tam 22 milyon 124 bin 559 biletli seyirci normal sezon maçlarını tribünden takip etti.¹²⁴

Dört yılda bir düzenlenen Dünya Kupası, olimpiyatlar, Avrupa şampiyonları; UEFA şampiyonlar Ligi ve UEFA Avrupa Kupası, Formula 1, Wimbledon Tenis Turnuvası gibi uluslararası organizasyonlar düzenlendikleri ülkelerin tanıtılmaları açısından önemli diplomasi kaynaklarıdır.

¹²²Erzen, s. 125-126

¹²³Premier Lig'de 2019-2022 dönemini kapsayan üç yıllık yayın ihalesinde Sky Sports ve BT Sports toplam 5 paket yani 160 ma için 4.46 milyar pound ödeyecek. Bu üç yıl önce ödenen 5.1 milyar pound'un 500 milyon pound aşağısında bir bedel.

¹²⁴<https://www.eurohoops.net/tr/nba-news-tr/656127/nba-seyirci-rekorlarına-doymuyor/>, Erişim Tarihi: 07.04.2019

Türkiye, 2008 yılında Ermenistan ile ilişkilerin normalleştirilmesi için adım atmış, iki ülkenin milli takımlarının futbol maçıyla diplomatik ilişkilerin iyileştirilmesi süreci başlamıştır. Dönemin Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, dönemin Ermenistan Cumhurbaşkanı Serj Sarkisyan'ın davetini kabul ederek, 6 Eylül 2008'de ülkenin başkenti Erivan'da oynanan Ermenistan-Türkiye Dünya Kupası Grup Elemesi futbol karşılaşmasını izlemeye gitti. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, bu ziyaretinden sonra Ermenistan Cumhurbaşkanı Serj Sarkisyan'ı, Dünya Kupası elemeleri kapsamında Türkiye'de oynanacak Türkiye-Ermenistan maçının rövanşına davet etti. 14 Ekim 2009 tarihinde Ermenistan Cumhurbaşkanı Serj Sarkisyan, maçı izlemek üzere ilk kez Türkiye'ye geldi. Cumhurbaşkanı Gül'ün bu ziyareti, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde Ermenistan'a yapılan ilk resmi ziyarettir.

Bir başka spor diplomasisi örneği de Türkiye ile Rusya arasında yaşandı. 24 Kasım 2015 tarihinde bir Rus SU-24 uçağının Türk F-16'ları tarafından Suriye sınırını ihlal etmesinin ardından düşürülmesi diplomatik krize neden oldu. Yaklaşık bir yıl sonra iki ülke arasında patlak veren diplomatik kriz, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın bir mektup yazarak Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'den özür dilemesi sonrası normalleşme sürecine girdi. Ardından Antalya'da yapılan dostluk maçı ile iki ülke arasındaki yakınlaşma süreci hız kazandı. Türkiye A Milli Futbol Takımı, 31 Ağustos 2016 tarihinde 2018 FIFA Dünya Futbol Şampiyonası'nın ev sahibi Rusya ile Antalya'da bir hazırlık maçı oynadı.¹²⁵

2.5.2.4. Sanat

Sinema, tiyatro, edebiyat, heykel, resim, opera, dans... Sanatın her bir dalı kültürlerin birbiriyle buluşmasında aracılık etmektedir. Tarihler boyunca aktarılan sanat eserleri ve sanat akımları, toplumları her alanda etkilemiştir. Özellikle Rönesans dönemi ve sonrasında yaşanan aydınlanma çağı, günümüz toplumlarının şekillenmesinde büyük paya sahiptir. Ulu önder Mustafa Kemal'in de dediği gibi "*Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir.*" Sanat aynı zamanda diplomasinin de en

¹²⁵<https://www.dw.com/tr/t%C3%BCrk-ve-rus-milli-tak%C4%B1mlar%C4%B1-sahaya-%C3%A7%C4%B1k%C4%B1yor/a-19513324>, Erişim tarihi: 07.04.2019

önemli unsurlarından biridir. Hiç kuşkusuz erişim kolaylığı ve güncel olması nedeniyle en çok ilgi gören sanat dalı sinemadır.

Sinema, dünyanın her köşesine ulaşabilen teknolojiye sahip bir sanat dalıdır. Hedef kitlesi yaş, dil, din, ırk, eğitim ayrımı gözetmeksizin tüm dünya insanlarıdır. Bu nedenle ulaşılması kolay olan sinema en çok tercih edilen diplomatik silahlardan biridir. Özellikle ABD, gerek savaş yıllarında olsun gerekse günümüzde olsun Hollywood aracılığı ile tüm dünyaya "Amerikan rüyası"nı anlatmaktadır. Amerikan filmlerinde sunulan yaşamlar, birer yumuşak güç unsurudur. Yine ABD'nin askerlik ve savaşları anlatan filmlerinde de Amerika'nın ne kadar güçlü olduğu, dünyada Amerika vatandaşlarının ne kadar ayrıcalıklı ve özel oldukları, dünyanın herhangi bir yerinde yaşana sorunları Amerikan ordusunun ve hükümetinin çözebileceği vurgulanmaktadır.

ABD sinemaları görsellik ve ticari anlamda yaratıcılıkla ilişkilendirilirken, Avrupa sinemaları entelektüel yaratıcılıkla, Bollywood ve diğer merkezler ise özgünlükle ilişkilendirilmektedir. Bununla birlikte Hollywood çoğu zaman, gerçekleşen tarihi olaylar ve askeri operasyonları konu alan filmlerinde işleyiş tarzı açısından, ABD hükümetinin politikalarının savunucusu olduğu yönünde eleştirilere maruz kalmaktadır. Hollywood'un maruz kaldığı eleştiriler bir yana, ABD kültürünü dünya ülkelerine tanıtmayı ve ABD'ye hayranlık duyulmasını sağlaması bakımından sahip olduğu güç oldukça önemlidir.¹²⁶

Sinemadan sonra edebiyat da en çok ilgi gören sanat dalıdır. Bu alanda Rusya, Fransa, İngiltere edebiyat dünyasının önde gelen ülkelerindedir. Dünya klasiklerine imza atmış yazarlar, Dostoyevski'den Shakespeare'e, Balzac'tan Tolstoy'a, Charles Dickens'tan Victor Hugo'ya pek çok yazar yazdıkları ile dönemlerine ışık tutarken aynı zamanda toplumları, kültürleri hakkında da bilgi sahibi olmamızı sağlamışlardır. Eserleri dünya klasiklerinden sayılmakta olup günümüzde popülerliklerini yitirmemektedir.

Her yıl İsveç Akademisi tarafından verilen Nobel Edebiyat Ödülü, bu alanda en önemli ödüllerden biridir. 1901 yılında bu alanda ilk kez verilen ödül, 1939-1944 yılları arasında İkinci Dünya Savaşı nedeniyle ara verilmiş olsa da, günümüze kadar devam eden en prestijli ödüllerden biri olarak kabul edilmektedir. Ödül alan yazarlar açısından

¹²⁶ Erzen, s. 137

ülkelerinin tanıtımı, imajı ve kültürel işbirlikleri önem taşımaktadır. Albert Camus'dan (Fransa) Ernest Hemingway'e (ABD), Pablo Neruda'dan (Şili) Necip Mahfuz'a (Mısır), Dario Fo'dan (İtalya) Kazuo Ishiguro'ya (Japon asıllı İngiltere vatandaşı) dünyanın pek çok ülkesinden yazar bu ödüle layık görülmektedir. 2006 yılında ödülün sahibi Türk yazar Orhan Pamuk olmuştur.¹²⁷ Ödül ilk kez Türkiye'den bir yazara verilmiştir.

Rönesans'ın doğduğu topraklar İtalya da heykel ve resim sanatının başkentidir. Dünyaca ünlü ressamlar ve heykeltıraşların yüzlerce yıl önce yaptıkları eserler, hala sergilenmekte ve İtalya'nın tanıtımında ve turizmde popülerliğini arttırmaktadır. Bu sanat eserleri günümüz sanat akımlarını ve sanat eserlerini etkilemektedir.

Türkiye, jeopolitik konumu ve tarihsel geçmişi sayesinde kültür sanat alanında ilgi gören çok fazla değere sahiptir. Anadolu toprakları, eski çağlardan beri yaşam alanı olduğu için çok değerli antik kentlere ve arkeolojik kalıntılara ev sahipliği yapmaktadır. Çorum'da yer alan ve Hititlerin en önemli sanat merkezi olan Alacahöyük; Çanakkale'de adına destanlar yazılan, tarihi MÖ 3000'li yıllara dayanan Troya¹²⁸ antik şehri, mevleviliğin başkenti Konya'da her yıl düzenlenen Hazreti Mevlana'nın Uluslararası Vuslat Yıldönümü (Şeb-i Arûs) Anma Törenleri; dünya tarini değiştiren Mezopotamya'nın en eski tapınağı Göbeklitepe ve daha bir çok tarihi eser Türkiye'nin bilinirliği ve tanıtımı açısından önem taşımaktadır. Her yıl binlerce turist ziyarete gelerek kültürlerarası etkileşim ile Türkiye'nin dünyada bilinirliğini artırmaktadır.

2.5.2.5. Medya

Kitle iletişim araçları insanları biraraya getirir, bir arada tutar. Kitlelere yön verir, onları etkiler. Küreselleşme ve teknolojik gelişmeler sayesinde çok geniş kitlelere ulaşır. Medya ile toplumlararası etkileşim oluşturmak kolaylaşmaktadır. Medya, ülkelerin kamu diplomasisi için de önemli bir güçtür.

Medya tüm dünyada hem baskı grubu hem de baskı gruplarının bir aracı olarak, isteklerin halka iletilmesi konusunda etkin bir rol oynamaktadır. Medya; radyo, televizyon, gazete gibi yayın organlarıyla tüm kamuoyuna çok geniş bir bilgi yelpazesi

¹²⁷<https://www.turkedebiyati.org/nobel-edebiyat-odulu-sahipleri-listesi.html>, Erişim tarihi: 08.04.2019

¹²⁸2018 yılı Troya yılı olarak kabul edilmiştir. Tam manasıyla bir kamu diplomasisi çalışması olarak kabul edebileceğimiz bir projedir. 2018 yılı, Troya'nın UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesine girişinin yirminci yıl dönümüdür. Avrupa Parlamentosu 2018 yılını Avrupa Kültür Mirası Yılı ilan etti.(<http://www.troya2018.com/troia-neden-onemli/>)

sunar. Kamuoyuna sunulan bu bilgileri hazırlayanlar konusunda uzmanlaşmış kişilerdir ve halka ne, nasıl, ne zaman ve ne şekilde aktarıldığında istenilen tepkinin alınacak olduğunu çok iyi bilirler. Eğer medya kuruluşları bir ya da birkaç kişinin elinde toplanıyorsa bu medyayı takip edenler açısından daha da zor bir durumdur. Çünkü faydalanacakları kanalları çok daha dikkatli seçmeleri gerekir. Örneğin 1991'deki Irak Savaşı Amerika'daki medya kaynakları tarafından hükümetin istediği şekilde lanse edilmiş, halk yalnızca kendi menfaatleri açısından gördüğü savaştan tek yönlü olarak bilgi sahibi olmuştur.¹²⁹

Medya eğitim ve kültür düzeyi birbirinden farklı kitlelere hitap eder. Aynı zamanda kaynaktan uzakta bulunan çok sayıda insanla ilişki kurarak mekan ve zaman farkı gözetmeksizin bir bağ oluşturur. Kitleler istedikleri her yerde medya vasıtasıyla ortak noktada buluşabilmektedir.

Günümüzde bilgi, güç haline geldi ve dünya nüfusunun büyük bölümü bu güce erişebilmektedir. Teknolojik gelişmeler, bilginin işlenmesinde ve iletilmesinde maliyetleriazaltmıştır. Bunun sonucu olarak bilgi patlaması yaşanmaktadır. Bu da "bolluk paradoksu"nu ortaya çıkarmıştır. İnsanlar bilgi yoğunluğu içinde boğulurken, neye odaklanacakları konusunda zorlanmaktadır. Bilgi yerine dikkat, nadir bir kaynak haline gelmektedir. Bu noktada editörler ve haber kaynakları en çok aranılan kişiler olmaktadır.¹³⁰ Bu bağlamda doğru bilgi ile güvenirlilik arasında doğrudan bir ilişki doğmaktadır. Özellikle iletişim alanında yaşanan gelişmeler, doğruluk kavramını en öncelikli konu haline getirmiştir. Görsel siyaset dönemi, herkesçe bilinen gerçekliğe yeni bir boyut kazandırmaktadır. Fotoğraflar, sözcüklerden daha gürültülüdür ve onlar ani ve daha kalıcı etkiye neden olurlar. Örneğin Ebu Garib hapishanesinde yaşanan insan hakları ihlallerine ilişkin yayınlardaki az bir şüphe, İslam dünyasında Amerika algısını yıllarca yerle bir etti.¹³¹

Pentagon, İkinci Körfez Savaşı'nda, "muhabirlerin silahlandırılması" olarak adlandırılan bir yumuşak güç unsurunu başarıyla kullanmıştır. İleri hattaki askeri

¹²⁹Markus Ürek-Nejat Doğan, Lobcılık ve Baskı grupları: Devlet, Sivil Toplum ve Demokrasi, İnkılâp Kitabevi, İstanbul, 2011, s.55

¹³⁰Joseph Nye, The Benefit Of Soft Power, Harvard Business School, 08.02.2004; <https://hbswk.hbs.edu/archive/the-benefits-of-soft-power>, Erişim Tarihi: 09.04.2018

¹³¹Melissen, s. 7.

birliklerin içine muhabirlerin yerleştirilmesi, Saddam Hüseyin'in Amerikalıların sivilleri kasten öldürdüğünü iddia ederek uluslararası öfke yaratmasına engel olmuştur. Algıların CNN tarafından şekillendirildiği Birinci Körfez Savaşı'ndan farklı olarak, bilgi teknolojisinin yayılması ve sonraki on yılda Al Jazeera gibi yeni yayın kuruluşlarının yükselişi, savaş koşullarında ABD'nin yumuşak gücünün zarar görmesini engelleyecek yeni bir strateji uygulamasını gerektirmiştir. Muhabirlerin ileri hatlara yerleştirilmesi, sebep olduğu diğer sorunlara rağmen bilgi çağındaki savaş koşullarında başarılı bir taktiktir.¹³²

Küreselleşme ile dünyaya tek dil hakim olmaya başlamıştır. Uydu yayıncılığının yaygınlaşması ve medya sermayedarlarının ABD kökenli olması dünya dilinin İngilizce olarak kabul görmesine neden olmaktadır. Özellikle kendi dillerinde yayın yapan haber kuruluşları, uluslararası alanda seslerini duyurabilmek için İngilizce haber kanallarını hayata geçirmektedirler. 2003 Irak savaşı ile tüm dikkatleri üzerine çeken Katar merkezli Al Jazeera haber kanalı, 15 Kasım 2006 yılında 24 saat yayın yapan Al JazeeraEnglish'i açtı. Böylece Al Jazeera, ortadoğudan dünyaya yayın yapan ilk uluslararası İngilizce haber kanalı oldu. Çin'de CCTV (China Central Television), Fransa'da France 24 English, Almanya'da DW (DeutscheWelle) ve Türkiye'de TRT World diğer örneklerden birkaçıdır. Aynı zamanda bu ve benzeri uluslararası yayın yapan haber kanalları İspanyolca, Arapça, Fransızca yayınlar yaparak dünya üzerinde ortak dilde buluşan farklı coğrafyalardaki insanlara da ulaşmayı amaçlamaktadır.

Özetle, yumuşak gücün etki edeceği tarafta yeni bilgi teknolojilerinin girişine ve bunların halk tarafından kullanılmasına müsait bir ortamın olması gerekmektedir. Başarılı bir kamu diplomasisinin uygulanabilmesi için küresel medyaya açık toplumlara ihtiyaç duyulmaktadır.¹³³

2.5.2.5.1. Gazete

Matbaanın icadı ile birlikte bilgi ve haberin iletilmesinde kitlesel üretimin başlaması, kitle iletişim araçlarının temelini atmıştır. Toplumların bilgi ve haber alma ihtiyacını karşılayan gazeteler, siyasi yaşamı biçimlendirmiştir. Günümüzde iletişim alanındaki gelişmeler sayesinde televizyon ve internetin yaygınlaşması ile bu kitle

¹³²Nye, s.165-166

¹³³Sait Yılmaz, Güç ve Politika, Alfa Basım Yayım, İstanbul, 2008, s. 54

iletişim araçlarına ulaşım kolaylığı, belli bir eğitim ve kültür düzeyine hitap eden gazetelerin popülerliğini gölgede bıraksa da yazılı basın, dünyanın siyasal kültürünün oluşumunda rol oynamaya devam etmektedir. Olaylar hakkında kamuoyu oluşturmak en önemli işlevidir.

Son dönemlerde dijital yayıncılık ile veri işleme maliyetinin azalması ve ulaşım hızının artması; sanal ortamdaki güncel haberin, zamana karşı yarışta avantajlı olması ve sadece bir tuşla tüm dünyaya ulaşabilme kolaylığı gazetelerin yaşam savaşı vermesine neden olmaktadır. 2012 yılında Newsweek, 2016 yılında İngiliz Independent gazetesi kapanarak tamamen dijital yayın yapmaktadırlar. Bu trendin ülkemizdeki örneği ise 2018 yılında yayın hayatına son vererek dijital yayıncılığa geçiş yapan Habertürk gazetesidir.

3.5.2.5.2. Radyo

Burhan Belge, bir yazısında radyonun devletin yararları doğrultusunda kullanılabileceğini şöyle özetlemiştir: "Birtakım haberlerin bir araya gelmesinden ortaya çıkacak bir hüküm ve bu hükmü, bir insanın kafasına 'karışım' olarak yerleştirecek olan telkin, radyo ile daha kolay yapılabilir. Çünkü; bu telkin kulaktan kulağa girecek ve kolaylıkla dinleyenin kanaatine ve düşüncesine yerleşecektir."¹³⁴ Yapılan araştırmalara göre radyo yayınları, kişilerin kanaatlerini ve düşüncelerini etkilemede basına oranla daha etkili olmuştur.¹³⁵ Özellikle okuma yazma bilmeyen insanların erişimi daha rahat olduğu için gazeteden daha etkili olmuştur.

Radyo özellikle Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra en önemli propaganda ve haber alma aracı olarak büyük gelişme kaydetmiştir. Bilinen ilk uluslararası radyo yayını Almanya'nın 1915 yılında, güncel haberler konusunda büyük bir sıkıntı çeken yerli ve yabancı basınca da yaygın olarak kullanılan, savaş durumuna ilişkin günlük haberler sunması ile gerçekleştirilmiştir. 1922 yılında Moskova dünyada var olan en güçlü radyo istasyonuna sahip olmuş ve 1925 yılında kısa bir süre içerisinde İngilizce yayına başlayacak bir kısa dalga verici edinmiştir. Moskova Radyosu Fransızca yayınlarına ise 1929'da başlamıştır. II. Dünya Savaşı başladığında yaklaşık 25 ülke yabancı dillerde

¹³⁴Burhan Belge, Radyo ve Gazete, Radyo, cilt 1, sayı: 4, Ankara, 1942, s.1; Akt: Özden Cankaya, Bir Kitle İletişim Kurumunun Tarihi TRT 1927-2000, İmge Kitabevi, İstanbul, 2015, s. 29

¹³⁵Arsev Bektaş, Kamuoyu, İletişim ve Demokrasi, Bağlam Yayınları, İstanbul, 2007, s. 133

uluslararası yayın yapmaktaydı. Savaş uluslararası radyo yayıncılığına inanılmaz bir ivme kazandırmıştır.¹³⁶

1930'lardan sonra radyo yayıncılığı uluslararası alanda gelişme göstererek dünyada, ucuz, kolay ve "doğru" enformasyonun aktarılmasını sağlayan bir iletişim aracı olarak görülmüştür.¹³⁷

Radyo, Soğuk Savaş döneminde de en etkili kullanılan iletişim araçlarından biriydi. Özellikle Sovyetler Birliği ve genel olarak Doğu Bloku'na karşı en etkili propaganda aracı, Radio Free Europe ve Radio Liberty tarafından gerçekleştirilen radyo yayınları oldu. Bu yayınlar Amerika'nın Avrupa'da kurduğu "özgür Avrupa komitesi" tarafından yönlendiriliyor ve yayınlarda evvelce Sovyetler Birliği'nden Batı'ya kaçmış gazeteciler kullanılıyordu.¹³⁸

Türkiye'de ilk radyo yayını ise 6 Mayıs 1927'de İstanbul'da başlamıştı. 1950'li yıllarda, siyasi bağlantıların doğal bir sonucu olarak Türkiye radyoları ile BBC, Voice of America, İngiliz Kültür Heyeti ve bunun gibi kuruluşlarla kültürel anlaşmalar imzalanmıştır. Hükümetin dış politikası programlara yansımış, UNESCO Saati, Türkiye'de Marshall Planı, Birleşmiş Milletler Saati ve NATO gibi programlar yayınlanmıştır.¹³⁹

2.5.2.5.3. Televizyon

Televizyon icadından günümüze kadar popülerliğini kaybetmeyen bir kitle iletişim aracıdır. Televizyon, eğitim ve kültür düzeyi ne olursa olsun her yaşta insana hitap etmektedir. İnternet ile birlikte iletişim araçlarında yaşanan dönüşüm sayesinde yeni medya popüler hale gelse de televizyon evlerdeki yerini korumaktadır.

Ekonomik üstünlüğü elinde bulunduran dünya şirketleri, özellikle yabancı ülke medyalarına yaptıkları yatırımlarla o ülkenin halkına kendi dillerinde ulaşma imkanına sahip olur. Böylece medya ile toplum arasında ortak etkileşim sağlanmış olur. Televizyon erişim kolaylığından dolayı bu şirketler için en ideal yatırım aracıdır. Halkı

¹³⁶Arsev Bektaş, Siyasal Propaganda, Bağlam Yayınları, İstanbul, 2002, s. 190

¹³⁷Bülent Aydın Ertekin, Uluslararası Sistemde Görsel-İşitsel Medyanın Kamu Diplomasisi ve Kamuoyu Yaratmadaki Önemi: TRT'nin Türkçe Dışında Yayın Yapan Kanalları Üzerine Bir İnceleme, Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, Güz 2012, Cilt:11, Sayı: 42, ss. 327.

¹³⁸Öymen, s. 260

¹³⁹Cankaya, s. 49.

eğlendirmek, bilgilendirmek dışında bağlı oldukları ülkelerin kültürlerini sunmak, kendi ideolojilerini anlatmak için kullanılmaktadır.

Popüler kültürle beslenen televizyon, yumuşak gücün etkisini artırmaktadır. Özellikle popüler kültür denince akla ilk gelen ülke ABD, yaşam biçimini, popüler markalarını sürekli sunarak izleyicinin ülkesiyle olan bağlarını güçlendirebilmektedir. Hatta ABD popüler kültürünün Soğuk Savaş'ın sonunu getirdiğini söyleyebiliriz.

Televizyon ile birlikte en çok tartışılan konulardan biri de küresel haber akışıdır. Televizyon kanallarının merkezlerinin dünyanın güçlü ülkelerinde yer alması, tek yönlü bir haber akışının olduğu görüşlerini desteklemektedir. Her ne kadar teknolojinin gelişmesiyle habere erişimin kolaylaşması sözkonusu ise de haber kaynaklarındaki çeşitliliğin sınırlı olması ve az sayıda kaynaktan haberin yayılması bu tartışmaları güçlendirmektedir. Bir diğer tartışma konusu ise içeriklerin ticarileşmesidir. İletişim teknolojilerinin pahalı yatırımlar ve hammadde gerektirmesi, daha çok para için daha çok reklam ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. Bu da içeriklerin şiddet, eğlence ve cinselliğin ön planda olduğu, egemen kültürün ön plana çıktığı ucuz içeriklerin üretilmesine ve dağıtılmasına neden olmaktadır. Bu içerikler aynı zamanda yumuşak güç olarak da kullanılabilir. Hatta Castro'nun Küba'sına giren ilk Amerikan televizyon istasyonunun MTV olduğunu hatırlarsak, televizyonun artık, devletin olmasa da belirli bir kültürün en önemli ideolojik propaganda aracı olduğunu söyleyebiliriz.¹⁴⁰

Küreselleşme ile birlikte ön plana çıkan bir kavram olan yerelleşme, televizyon kanallarını, yerel pazarlara ulaşması için yerel işbirliklerine yöneltmiştir. Yerel dillerde yayın yapan bu kanallar, daha geniş coğrafyalara ulaşmayı hedeflemektedir. Örneğin CNN; CNN TURK, CNN Sverige, CNN Espanol, CNN Italia ile İngilizce dışındaki dilleri konuşan halkalara ulaşmayı hedeflemektedir.

Joseph Nye'ye göre, televizyon, sihirli bir kutu gibidir. Kim eline alsın önemli bir silaha dönüşebilmektedir. Özellikle 90'lı yıllarda televizyon savaş ile birlikte bambaşka bir boyut kazanmıştır. 1991 yılında CNN, Körfez Savaşı'nı canlı yayınlayarak televizyon tarihinde adeta bir devrim yaratmış, fakat eleştirilerden de uzak kalamamıştır. Çünkü özel bir kuruluş olmasına rağmen her zaman Amerika'nın politik

¹⁴⁰Ragıp Duran, Burası Dünya Polis Radyosu, YKY, İstanbul, 1999, S.18

anlayışını yansıtan yayınlar yapan CNN, Körfez Savaşı'nda da Irak'ın Kuveyt'i işgalini, Iraklıların düşündüğünün aksine, kaybedilmiş şehir Kuveyt'in geri alınması olarak değil, Iraklıların saldırganlığı üzerinden aktarmıştır.¹⁴¹

2.5.2.5.4. Sinema

Sinema da televizyon gibi etki alanı geniş bir kitle iletişim aracıdır. 20. yüzyılın başlarında itibaren sinema, toplumların gözdesi olmuştur. Dünyada yaşanan siyasi, askeri, kültürel, toplumsal değişimler film karelerine her zaman konu olmuştur. Özellikle Birinci Dünya Savaşı ve İkinci Dünya Savaşı yaşanırken sinema en etkili propaganda aracı haline gelmiştir.

Alev Bektaş'a göre sinema önemli bir kamu diplomasisi aracıdır. Duygulara ve bilinçaltına seslenen filmler ile kamuoyu etki altına alınmaktadır. Bu sayede kişilerin tutumlarını ve düşüncelerini etkilemekle kalmayıp değerlerin kökleşmesine de imkan sağlamaktadır. Bektaş, güncel filmler ile propagandanın kolaylaştığını belirtirken, film temalarının vatandaş severlik duygularını ateşleme, ulusal dayanışmayı ilerletme, umut aşılama, herhangi bir reformun yapılmasını sağlama, iktidardaki partinin etkinliklerini yüceltme gibi konulardan hazırlandığını söylemektedir.¹⁴²

Hollywood sineması, Amerikan'ın dünya genelinde yürüttüğü en başarılı yumuşak güç çalışmalarındandır. Hollywood, filmlerinde hem Amerikan kültürünü hem de dış politikasını etkin bir şekilde kullanarak kamuoyu üzerinde etkili olmaktadır. Özellikle "Amerikan rüyası" olarak tanımlanan Amerikan yaşam tarzı ve kültürel değerleri, Hollywood sayesinde evlerimize kadar gelerek bizi etkisi altına almaktadır. Başarılı bir yumuşak güç projesi olan Hollywood aynı zamanda ABD'nin uyguladığı dış politika anlayışının da destekçisi konumundadır. Özellikle tarihi ve savaş içerikli filmlerde Amerika'nın varlığının dünya barışı ve insanlık için çok önemli olduğu sürekli olarak yüceltilerek vurgulanmaktadır.

Hollywood'dan sonra dikkat çeken Bollywood sineması da Hindistan'ın yumuşak gücü olarak hizmet etmektedir. Büyük bir pazar payına sahip Bollywood özellikle son yıllarda yaptığı ataklarla ilgi çekmeyi başarmıştır. Slumdog Millioner filminin Oscar

¹⁴¹Nye, Yumuşak Güç, s. 86

¹⁴²Bektaş, Siyasi Propaganda, s.103

kazanması Bollywood'a olan ilgiyi artırmıştır. Hint kültürü, yaşam tarzı ve mutfağı popüler hale gelmiştir. Son yıllarda öne çıkmaya başlayan bir başka sinema ise Çin sinemasıdır. Büyük bütçeli yapımlarla dikkat çeken Çin sineması, kendi kültürlerini tanıtmada konusunda oldukça başarılı olmaktadır. Çin yapımı "Kaplan ve Ejderha", İngilizce dışında bir dilde çekilmiş en yüksek hasılatlı filmidir ve "Muson Düğünü" gibi Hint filmleri, ABD'de büyük gişe başarıları elde etmiştir.¹⁴³

Birinci Dünya Savaşı sırasında pek çok filmin propaganda amacıyla çevrildiği ve kamuoyunda etkili oldukları gözlemlenmiştir. Örnek olarak The Kaiser, The Beast of Berlin (Berlin Canavarı), My Four Years in Germany (Almanya'daki Dört Yılım) ve ABD'nin savaşa girişine sebep olduğu söylenen Battle Cry of Peace (Barışın Savaş Çığılığı) verilmektedir.¹⁴⁴ İkinci Dünya Savaşı'nda ise Hitler ve Propaganda Bakanı Goebbels, sinemayı en etkili propaganda aracı olarak kullanmıştır. Alman sinemasında Hitler'in büyük bir lider olduğunu gösteren pek çok film çekilmekteydi.

Eski Fransa dışişleri bakanının ifadesiyle, "*Amerikalılar güçlüdür, çünkü filmler ve televizyonlar aracılığıyla küresel imgelerdeki ustalıkları sayesinde başkalarının arzularına ve düşlerine ilham vermektedirler ve aynı nedenlerden ötürü diğer ülkelerden çok sayıda öğrenci eğitimlerini tamamlamak üzere Birleşik Devletler'e gitmektedir.*"¹⁴⁵

2.5.2.5.5. Yeni Medya

Günümüzün en etkili iletişim aracı ya da iletişim silahı hiç kuşkusuz internet ve yeni medyadır. Analog bilginin dijitalleşmesi ile başlayan süreç, 90'lı yıllarda telekomünikasyon ile birleşmesiyle dünya genelinde hızla yayılmaya başladı. Küreselleşme süreci ile birlikte iletişim alanında bilgi akışının hızlanmasında internette yaşanan gelişmeler etkili olmuştur.

İnternet ilk olarak ABD'de askeri amaçlı bir proje ile ortaya çıkmıştır. 1969 yılında ABD tarafından geliştirilen ve ARPANET (Advanced Reserach Project Authority Net) adı verilen proje, ülke savunmasını birbirine bağlı bilgisayarlarla

¹⁴³Charles P. Pierce, The Good will Games, Boston Globe, 21 Eylül 2003; Akt: Nye, Yumuşak Güç, S. 129

¹⁴⁴Bektaş, Siyasal Propaganda, s. 103

¹⁴⁵Hubert Vedrine ve Dominique Moisi, France in an Age of Globalization, Washington DC, Brooking Institution Press, 2001, s.3; Akt: Nye, Yumuşak Güç, s. 28.

kurulacak iletişimle koordineli bir biçimde sağlamayı amaçlamıştır.1990 yılından bu yana ise internet adıyla kullanıma sunulmuştur.¹⁴⁶

Günümüzde internet, bilgiye erişimi sağlayan en güçlü araçtır. Hiçbir devletin "internet" üzerinde mülkiyet hakkı yoktur. Tuncer'e göre, küresel elektronik ortamın oluşturulması, bilginin, görüşlerin, düşüncelerin, hizmetlerin ve malların değişimini yoğunlaştırmış ve ortak çıkarlarla birbirine bağlı farklı toplulukların yaratılmasına yardımcı olmuştur. Elektronik ortam, devletler ve uluslararası sınırların göz ardı edilmesini ve ortak değerler ile ortak amaçları temel alan toplulukların oluşmasını olanaklı kılmıştır.¹⁴⁷

Dijital medya ile iletişim kanallarının sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Bu da bilginin erişim alanını genişletmektedir. İnternetin yaygınlaşması ile mesafeler yok olmaktadır. Dijital medya teknolojisinin ucuz olması da tercih edilme nedenleri arasındadır. Dijital medyanın en önemli özelliklerinden biri, interaktif yani çift yönlü iletişime imkan sağlamasıdır. Diğeri ise eşzamanlılık gerektirmemesidir. Zaman ve mekan kavramlarının ortadan kalkmasına olanak sağlayan bu iletişim modeli, dünyanın herhangi bir yerinde meydana gelen bir olayın tüm insanlar tarafından paylaşılmasını hatta insanların olumlu ya da olumsuz tepkilerini izlememizi sağlamaktadır.

Yeni teknolojinin olanaklı kıldığı bilgisayar ve uydu yayını yapan televizyonlar aracılığıyla, ülkeler arasında anında iletişimin sağlanabilmesi, hükümetlerin artık bilgi kaynakları üzerinde mutlak denetim kurmalarını çok güçleştirmiştir. "İnternet"in, bilgiyi iletme masraflarını büyük ölçüde azaltmasının sonucunda, hükümet dışı kuruluşlar, akademik çevreler, etnik topluluklar ve bireyler, "internet"i kendi küresel platformlarını oluşturabilmek ve siyasal etkilerini yaratabilmek amacıyla kullanmaya başlamıştır.¹⁴⁸ Özellikle internet üzerinden bilgiye, habere ulaşma imkanlarının artması totaliter rejimlerin uygulandığı ulusları zorlamaktadır.

Öte yandan internet, coğrafi olarak birbirlerinden ayrı düşmüş olan; ancak, aynı tarihi geçmişi, kültürü paylaşan halkların, geniş topluluklar olarak örgütlenmesini kolaylaştırmıştır. 2011 yılında yaşanan Arap Baharı'nın Tunus'tan başlayarak sırasıyla Libya, Mısır ve Suriye'ye kadar ulaşmasında sosyal medya kullanımını etkili olmuştur.

¹⁴⁶Uluç, s.21

¹⁴⁷Tuncer, Diplomasinin Evrimi, s.144

¹⁴⁸Tuncer, Diplomasinin Evrimi, s.152-153

Farklı coğrafyalarda yaşayan Araplar, totaliter rejimlerin uygulandığı ülkelerinde yaşananları sosyal medya aracılığıyla tüm dünya ile paylaşmışlardır. Bu sayede biraraya gelerek geniş çapta protestolar düzenlemişlerdir. Bu protestolar ülkelerinde iktidar değişikliklerine neden olmuştur.

Aynı zamanda diaspora topluluklarının da politikalarında, yumuşak gücü yönlendirmek için internetin etkileyici bir biçimde kullanıldığı görülebilir. Dijital teknolojilerin etkisi konusunda uzman olan David Bollier, "İnternet bu gibi toplumlar için bir nimettir; çünkü ortak tarihi olan ve coğrafi olarak izole olmuş çok sayıda insanın büyük sanal topluluklar halinde örgütlenebilmelerini sağlar" demiştir.¹⁴⁹ Yine 2011 yılında bu defa ABD'nin finans merkezi Wall Street'te başlayan "Occupy Wall Street - Wall Street'i İşgal Et" eylemi, sosyal medyada örgütlenen öğrenciler, işsizler, emekliler tarafından "daha adil bir dünya isteği" için başlatılan bir hareketti. Bir başka örnek ise "Ice Bucket Challenge"tır. Bu defa ALS hastalığı için sosyal farkındalık yaratmak amacıyla yapılan ve sosyal medya kullanılarak tüm dünyaya yayılan bir meydan okuma hareketi, tüm dünyada siyasilerden ünlü isimlere kadar büyük ilgi görmüştür.

Dijital medya, dünya siyasetini dönüştürmektedir. Dünya genelinde bireylerin hızlı bir şekilde örgütlenmeye başlaması ve uluslararası olaylara verilen tepkilerin kolaylaşması, hükümetler üzerindeki baskının artmasına neden olmaktadır. Öte yandan, devletlerarası karşılıklı bağımlılığın artmasıyla da devletlerin birbirlerine karşı duydukları güven önem kazanmaktadır.

2.5.3.Akıllı Güç (Smart Power)

ABD'nin ünlü düşünce üretim merkezi CSIS'nin (Center for Strategic and International Studies) bünyesinde 2006 yılında oluşturulan tarafsız Akıllı Güç Komisyonu'nun (Commission on Smart Power) hazırladığı 'Daha Akıllı, Daha Güvenli Amerika' (A Smarter More Secure America) başlıklı raporda, ABD'nin küresel üstünlüğünü sürdürebilmesi için artık sadece askeri gücün yeterli olmadığı ve

¹⁴⁹David Bollier, The Rise of Netpolitik: How the Internet is Changing International Politics and Diplomacy, Aspen Enstitüsü, 2003; Akt: Nye, Yumuşak Güç, s.134

uluslararası politikasında değişikliğe gitmesi gerektiği yer almıştır.¹⁵⁰ Buna bağlı olarak hem askeri yani sert gücü hem de yumuşak gücü birlikte kullanabileceği bir kavram ve strateji anlayışı ortaya çıkmıştır: Akıllı Güç. Akıllı güç, güçlü bir askeri yapıya olan ihtiyacın önemini vurgulayan, aynı zamanda Amerika'nın nüfuzunu yaymak ve ABD girişimlerine meşruiyet kazandırmak için ittifaklara, ortaklıklara ve kurumlara büyük yatırımlar yapan bir yaklaşımdır. Özellikle yumuşak güç öğelerini içeren akıllı güç, günümüz dünya siyasetinde kamu diplomasisine başka bir boyut kazandırmaktadır.¹⁵¹

2.6.Kamu Diplomasisinin Boyutları

Günümüz iletişim çağında kamu diplomasisi çalışmaları kısa, orta ve uzun vadeli süreçlerden oluşmaktadır. Leonard, *"kriz yaratacak haberlere verilebilecek acil cevapları içeren bir süreçten, mesajların ve ilişkilerin stratejik bir planlamaya tabi tutularak uzun süreli ilişkileri de kapsayan bir sürece doğru değişimini temsil etmektedir. Her boyutun uygulanmasında farklı bir zaman takvimi söz konusu iken reaktif(kısa) haberlerin saatler ve günler içinde, proaktif (orta vadeli) ve algıların haftalar ve aylar içinde, ilişki kurmanın ise yıllar içinde gerçekleştirilebileceğini"* ifade etmiştir.¹⁵² Kamu diplomasisi uzmanı Mark Leonard'a göre, kamu diplomasisinin üç boyutu var ve kamu diplomasisi tek boyutlu bir mesaj iletme sürecinden ibaret değildir. Leonard, kamu diplomasisinin boyutlarının kavramsallaştırılmış halini üç satır ve üç sütunda görebiliriz;

¹⁵⁰CSIS Commission on Smart Power:A Smarter More Secure America, 2007, Bkz. csis.org/files/media/csis/pubs/071106_csissmartpowerreport.pdf (erişim 20 Haziran 2010); Akt:Emine Akçadağ, ABD'nin Kamu Diplomasisi Stratejisi : Akıllı Güç..., s. 2 <http://www.kamudiplomasisi.org/pdf/abdkdstratejisi.pdf>, Erişim Tarihi: 17.04.2018

¹⁵¹Akçadağ, ABD'nin Kamu Diplomasisi Stratejisi : Akıllı Güç..., s. 3

¹⁵²Mark Leonard and V.Aleksan, Going Public: Diplomacy for the Information Society, London, The Foreign Policy, 2000, pp.11; Akt: Uğur Ünal, Ülke Markalaması Üzerinden Kamu Diplomasisi ve Türkiye Analizi, http://www.tasam.org/tr-TR/Icerik/45109/ulke_markalamasi_uzerinden_kamu_diplomasisi_ve_turkiye_analizi; Erişim tarihi: 11.11.2018.

AMAÇ	Tepkisel (saat ve gün)	Temkinli (Haftalar ve aylar)	İlişkiler İnşa Etme (yıllar)
Politik/Askeri			
İktisadi			
Sosyal/Kültürel			

Tablo 4. Kamu Diplomasisinin Üç Boyutu

Kaynak:Mark Leonard, Public Diplomacy, TheForeign Policy Centre, London, 2002, s. 10

Kamu diplomasisinin boyutları farklı konulara ve zamana göre önem taşırlar. Örneğin Singapur gibi gelişmiş ülkelerde ekonomik mesajlar önemli olurken, Pakistan'da politik mesajlar daha önemlidir. Zimbabwe'de İngilizler'in çeşitlilik mesajı ırkçı eyleme karşı suçlama olarak kabul edilirken Almanya ve Fransa gibi AB ülkelerinde her üç konuda önemli olacaktır.¹⁵³

2.6.1.Günlük İletişim ve Bilgilendirme

Burada, uluslararası gelişmelere ve krizlere hızlı bir şekilde karşılık verilmesi hedeflenmektedir.¹⁵⁴ Yabancı medya, bu aşamanın en önemli hedefi olmalıdır. Gelişen iletişim teknolojisi ile haberlerin ve güncel olayların artık o ülke sınırları içinde kalmaması ve kısa zamanda tüm dünya kamuoylarına ulaşabilme olasılığı göz önünde bulundurularak açıklamalar yapılmalı ve yabancı ülke kamuoylarının buna karşılık verecekleri tepkiler dikkatle izlenmelidir. Mark Leonard, birçok hükümetin, ulusal kararlarını yalnızca ülke içindeki takipçi kitlesine açıklama hatasına düştüğünü ve eylemlerinin ve eylemleriyle ilgili yaptıkları açıklamaların, ülkelerinin uluslararası imajı üzerindeki etkisinin farkına varamadığını söylemiştir.¹⁵⁵

¹⁵³Leonard, s. 10

¹⁵⁴Sait Yılmaz, Akıllı Güç, Kum Saati Yayınları, İstanbul, 2012, s. 223;

¹⁵⁵Nye, Yumuşak Güç, s.154.

Günlük boyut krizlerle başa çıkılması ve saldırılara karşılık verilmesi için hazırlıklı olunmasını da içermelidir. Hızlı karşılık verebilme kabiliyeti, haksız suçlamaların ve yanlış bilgilerin ivedilikle cevaplandırılabilmesi demektir.¹⁵⁶

2.6.2.Stratejik İletişim ve Ülkenin Markalaşması

Stratejik iletişimler, kamu diplomasisinin ikinci boyutudur. Siyasi bir kampanyada, ana temaların markalaştırılması veya özel bir devlet politikasında ilerleme sağlanması amacıyla, bir yıl içindeki sembolik olaylar ve iletişimler planlanır.¹⁵⁷

Stratejik iletişim, ilişkilerin kurulması sürecinden farklıdır. Annie Tiedeman, stratejik iletişimde tutarlılığın önemini vurgulayarak, "*stratejik mesajın ya da iletilmesi amaçlanan temanın, medyanın tüm unsurları tarafından yayılması gerektiğini, stratejik mesajların genelde seri halinde devam eden olaylar ve mesajlar aracılığı ile güçlendirilebileceğini ve süreklilik ile tutarlılığın kritik noktalar olduğunu*" eklemiştir.¹⁵⁸ Leonard'a göre de tutarlılık için tüm resmi kanallar tarafından tek bir konu veya stratejik mesaj yayınlanmalıdır.

2.6.3.Uzun Vadeli İlişkilerin Kurulması ve Kurumsallaşması

Kamu diplomasisinin üçüncü boyutunu; uzun vadeli ve kalıcı ilişkilerin kurulması sürecini, değişim programları, burslar, seminerler, konferanslar, seminerler, medya ve devlet dışı aktörlerin yaptığı çalışmalar oluşturmaktadır. Uzun süreli ilişkilerin kurulmasında, öğrenci değişim programları önemli rol oynamaktadır. Bu süreç, bir ülkenin yaşam tarzı ve düşünce biçiminin öğrenilmesinde ve yaygınlaştırılmasında etkili bir yöntem olarak kabul edilmektedir

Bu boyutun amacı sadece ilişkilerin geliştirilmesi değildir. Aynı zamanda insanların edindikleri deneyimlerin olumlu olduğundan ve bu sürecin sonradan da takip edildiğinden emin olmak gerekmektedir. İlişki inşa etmek, mesaj satmaktan farklıdır.

¹⁵⁶Nye, Yumuşak Güç, s.154

¹⁵⁷Nye, Yumuşak Güç, s.155

¹⁵⁸Anna Tiedeman, "U.S. Public Diplomacy in Middle East", Seminar on Geography, Foreign Policy and the World Order, 4 Mayıs 2004, s. 7; Akt: Bekir Aydoğan, Rapor: Güç Kavramı ve Kamu Diplomasisi, s. 36, http://politikadergisi.com/sites/default/files/guc_kavrami_ve_kamu_diplomasisi_-_bekir_aydogan-pdf.pdf; Erişim tarihi: 16.10.2018

Çünkü bu süreç gerçek bir alışverişi içermektedir ve ülkenin resmi bütün ayrıntıları ile insanlara sunulmaktadır.¹⁵⁹

2.7.Kamu Diplomasisi Yöntemleri

Cowan ve Arsenault'a göre kamu diplomasisi yöntemleri üç aşamadan oluşmaktadır. Bu aşamalar; monolog, diyalog ve işbirliği'dir.

2.7.1.Monolog

Monolog, Oxford sözlüğüne göre "*kişinin bir oyunda, bir filmde veya bir tiyatro eserinde ya da televizyon programında yaptığı uzun konuşma*" olarak tanımlanmaktadır.¹⁶⁰ Kamu diplomasisi yöntemlerinden olan monolog, ülkelerin başka ülkeleri ikna etmek için kullandıkları bir yöntemdir. Tek yönlü bir iletişime dayanmaktadır. Herhangi bir geri besleme ve tepki, cevap hakkı söz konusu değildir.

Kamu diplomasisi kavramı yaygınlaşmadan önce diplomaside bu yöntem uzun yıllar kullanılmıştır. Monolog yöntemleri çeşitlidir: Beyanatlar, başmakaleler, duyurular, basın bültenleri ve sinema, kitap, şiir gibi kültürel çalışmalar ile görsel sanat çalışmaları genellikle tek yönlüdürler, iletişimin kapalı kutu biçimleridir.¹⁶¹

2.7.2.Diyalog

Kamu diplomasisi uygulayıcıları ve bu alanda çalışan akademisyenler giderek artan diyalogu, "*uluslararası kamusal alanın yaradılışı ve kültürlerin konuşması*" olarak tanımlamaktadırlar.¹⁶² Karşılıklı iletişimin sözkonusu olduğu diyalog, bilgi ve fikir paylaşımını amaçlamaktadır. Özellikle iletişim teknolojisinde yaşanan gelişmeler ile sınırların belirsizleşmesi bu çift yönlü kamu diplomasisi yöntemine olanak sağlamaktadır. Günümüzde farklı toplumlardaki, farklı coğrafyalardaki insanlar çeşitli iletişim kanalları ile biraraya gelebilmekte, fikir alışverişinde bulunabilmektedir.

¹⁵⁹Leonard, Public, s. 18

¹⁶⁰<https://en.oxforddictionaries.com/definition/monologue>; Erişim Tarihi: 24.03.2019

¹⁶¹Geoffrey Cowan and Amelia Arsenault, Moving From Monologue to Dialogue to Colloboration: The Three Layers of Public Diplomacy, The ANNALS of The American Academy of Political and Social Science 2008, 616, 10, doi: 10.1177/0002716207311863, s.13.

¹⁶²Marc Lynch, The Dialogue of Civilisations and International Public Spheres, 2000, Millenium Journal of International Studies (2): 307-30; Akt: Cowan-Arsenault, s.17.

Diyalogun çeşitli biçimleri vardır. Seçkin sınıfların katıldığı resmi zirvelerde; akademik ve profesyonel konferanslar, canlı bağlantıların gerçekleştiği talk showlar, interaktif web siteleri, vatandaşların katıldığı kültürlerarası spor, sinema ve sanat projelerinde bilgi ve fikir alışverişi yapılmaktadır.¹⁶³

1994 yılının başlarında teknoloji yollarının tanınmaya başlamasıyla televizyon ve radyo programlarında canlı telefon bağlantılarına katılmak kolaylaştı. Bunun üzerine Voice of America, amacının "monologtan diyaloga geçmek" olduğunu duyurdu. Deutche Welle de buna benzer bir çalışma yapmıştır. Arap dünyası ile Alman vatandaşları arasındaki ilişkileri geliştirmek ve birbirlerini tanımalarına fırsat vermek için "Dialogue of Cultures" programı hazırlamıştır ve bu program, kanalın en popüler programı olmuştur.¹⁶⁴

Diyaloğun ilk ve en önemli yaklaşımı karşılıklı anlayışı sağlamak ve ilişkileri geliştirmektir; kesinlikle bir tartışmayı kazanmak veya bir sonuca varmak değildir.¹⁶⁵ Kamu diplomasisini tek yönlü algılamamak gerekir. Bundan dolayı, kamu diplomasisi için de en önemli unsurlardan biri olan "dinlemek" öne çıkmaktadır. Bir devlet, kendini ifade etmeden önce karşısındaki toplumun bireylerini dinlemelidir. Böylece sağlıklı bir iletişimin temeli atılmaktadır. Çünkü insanlar, kendi sorunlarının dile getirildiğini, düşüncelerinin yorumlarının paylaşıldığını gördükçe yeniliklere açık olacaktırlar.

İletişim teknolojilerinde yaşanan hızlı değişim, insanların diyalog kurmak için fiziksel olarak biraraya gelme zorunluluğunu ortadan kaldırmıştır. Dünyanın çeşitli coğrafyalarında yaşayan, farklı kültürlere ait insanlar ortak amaç ve düşünceler etrafında sosyal medya platformları sayesinde kolayca buluşabilmektedir. Örneğin 2011 yılında Tunus'ta Muhammed Buazizi'nin kendini yakmasıyla başlayan isyan, sosyal medya aracılığıyla tüm Arap ülkelerine yansımış ve "Arap Baharı" yaşanmıştır. Arap Baharı, Arap ülkelerinde karışıklıklara neden olmuş, bir çok insan hayatını kaybetmiştir.

Kamu diplomasisinde diplomasinin değişimiyle devletlerarası diyalog yerini toplumlararası diyaloga bırakmıştır. Buna bağlı olarak kamu diplomasisinde yürütülen başarılı diyalog yöntemleri ile dünya barışını inşa etmek, toplumlararası ilişkileri iyileştirmek ve geliştirmek kolaylaşacaktır.

¹⁶³Cowan -Arsenault, s.18.

¹⁶⁴Cowan -Arsenault, s.18

¹⁶⁵Cowan -Arsenault, s.19

2.7.3.İşbirliği

Başarılı bir diyalog süreci sonucunda toplumlar arasında ilişkilerin daha da geliştirilmesi için ortak çalışmalar, projeler gerçekleştirilebilir. Kamu diplomasisi yöntemi olarak işbirliği, bir proje için farklı uluslardan katılımcıların katıldığı bir girişimdir. Bu projeler sonu belli kısa projeler olabilir; örneğin, bir müzik eseri yazmak ya da sahnelemek gibi ya da büyük ölçekli, uzun dönemli çalışmalardır; örneğin doğal afet çalışmalarına katılmak gibi.¹⁶⁶

Çok daha fazla ulusun katılımıyla gerçekleştirilen projeler çok yönlü etkilere sahiptir. İşbirliğinde amaç, sadece ortak projede çalışmalar yapan toplumlar değil, tüm dünya uluslarıdır. Başarılı bir işbirliği yöntemi, dünya barışının sağlanmasını, yeryüzünde yaşanan felaketler ve savaşlar sonucu zor durumda kalan insanlara yardımlar yapılmasını, dünya refahını artırmak için yapılan projeleri- kadın ve çocuk sağlığı, okuma-yazma oranlarının artırılması için okullar ve hastaneler inşa etmek gibi- ya da dil, din, ırk ayrımını ortadan kaldıracak kampanyaları kapsamaktadır. İşbirliği sürecini monologdan ve diyalogdan ayıran en önemli özellik, çalışmaların uzun vadeli sonuçlar vermesidir.

Dünyadaki en ilginç işbirliği örneği olarak Doğu-Batı Divanı Orkestrası'nı kabul edebiliriz. Bu orkestra, 1999 yılında İsraili piyanist ve orkestra şefi Daniel Barenboim ve Filistin asıllı akademisyen ve düşünür Edward Said tarafından Almanya'da kurulmuştur. Bu müzik projesinin amacı, *"eğitim, bilim ve anlayış ile barışa ulaşılabileceği inancıyla, bir diğerini ötekileştirmeden daha iyi bir geleceğin var olabilmesine hizmet etmektir"*. Arap ve İsraili müzisyenlerden oluşan orkestra adını Alman şair Goethe'nin Doğu-Batı Divanı adlı kitabından almıştır. Orta Doğu'daki politik çatışmalara ve coğrafyanın tüm zorlu koşullarına ve imkansızlıklarına rağmen müzik yoluyla kültürlerarası iletişimin kurulabilmesi için dünyanın dört bir yanında barış konserleri vermiştir.¹⁶⁷

¹⁶⁶Cowan -Arsenault, s.20.

¹⁶⁷<http://www.milliyet.com.tr/dogu-bati-divani-orkestrasi-baris-icin-istanbul-yerelhaber-1369155/>; Erişim tarihi: 07.10.2018

2.8.Kamu Diplomasinin İlişkili Olduğu Disiplinler

2.8.1.Halkla İlişkiler

Günümüzde klasik uluslararası ilişkiler yöntemleri değişmektedir. Devletlerarası yürütülen ilişkiler yerini ülke halklarının önem kazandığı bir döneme bırakmıştır. Devletlerin diğer devletlerin halkları ile iletişim sürecinde halkla ilişkilerin büyük etkisi görülmektedir. Kamu diplomasisi, bir devletin başka devletlerin halklarına politikalarını, düşüncelerini, kültürünü anlatmak için yaptığı çalışmalar bütünüdür. Halkla ilişkiler ise *"bir organizasyon ve bu organizasyonun hitap ettiği kitle arasındaki iyi niyet ve anlayışa dayalı bir ilişki oluşturulmasına yönelik planlı ve sürekli bir çabadır."*¹⁶⁸ Tanımlara baktığımız zaman aslında kamu diplomasisinde bir nevi halkla ilişkiler faaliyetleri olduğunu söylersek yanlış olmaz.

Kamu diplomasisi, 11 Eylül 2001'den sonra -ki bu tarih kamu diplomasinde küresel bir tartışmaya yol açtı- Kanada'dan Yeni Zelanda'ya, Arjantin'den Moğolistan'a kadar bütün ülkelerin dışişleri bakanlıklarında önemli bir konu haline geldi. Dışişleri Bakanlıkları kendi kamu diplomasisi politikalarını geliştirmeye başladılar. Onların kamu diplomasisi ile olan işbirliği, halkla ilişkilerde yumuşak gücün yükselişinin göstergesi olarak görülmektedir. Yeni kamu diplomasisi, dış politikanın teknik bir enstrümanından daha fazlasıdır, halkla ilişkilerin değişen yapısının bir parçası olmaktadır. Lihteytayn ya da Belçika'dan Amerika Birleşik Devletleri'ne tüm büyük ve küçük ülkeler, Çin ve Singapur gibi otoriter rejimlerden demokratik ülkeler, Norveç gibi refah düzeyi en yüksek ülkeler ya da Etiyopya gibi en fakir ülkeler; son yıllarda kamu diplomasisine büyük ilgi göstermektedirler.¹⁶⁹

2.8.2.Propaganda

"Propaganda kamuoyunu etkilemek için gerçek, yarı gerçek ya da yalan bilgiler yaymada simgeler aracılığıyla bireylerin, grupların inançlarını, tutumlarını ya da

¹⁶⁸D. Mcqual, S. Windahl, İletişim Modelleri-Kitle İletişim Çalışmalarında - 3. Çev: Konca Yumlu, 2010, Ankara, İmge Kitabevi, s. 240; Akt: Doç. Dr. Vedat Demir, Değişen Uluslararası İlişkiler Çerçevesinde Kamu Diplomasisi ve Halkla İlişkilerin Müşterek Kavramları, s. 9; <http://www.kamudiplomasisi.org/images/stories/makale001.pdf>

¹⁶⁹Melissen, s.8.

*eylemlerini etkileme yönünde sistemli gayretlerin tümüne verilen isim" olarak tanımlanabilir.*¹⁷⁰

Propaganda, kamu diplomasisi kavramıyla birbirine karıştırılmaktadır. Kimi zaman kamu diplomasisi çalışmaları propaganda gibi algılanabilmektedir. Fakat ikisi arasındaki en büyük fark, propaganda tek yönlü bir iletişim süreci gerçekleştirirken kamu diplomasisi, çalışmalarında karşılıklı iletişimi temel almaktadır. Her ikisi de kitle iletişim araçlarını kullanır ve çok geniş kitlelere ulaşabilirler.

Propagandanın amacı, belli bir fikri veya belli bir ideolojiyi hedef kitleye benimsetmektir. Propagandanın en etkili kullanıldığı araçlar kitle iletişim araçlarıdır. Kitle iletişim araçları ile devletlerin ideolojilerini hedef kitlelere ulaştırmak kolaylaşmıştır. İkinci Dünya Savaşı öncesi ve savaş sırasında Nazilerin ve Hitler'in kitle iletişim araçlarını kullanarak yaptıkları propagandalar oldukça etkili olmuştur.

Modern propagandanın amacı, bireylere bir öğretiyi veya düşünceyi benimsemek değil, onları aktif olarak bu sürece katılmalarını sağlamaktır. Propaganda bireye bir seçenek sunmak yerine seçimi ortadan kaldırmayı, gerçek tepkiler ve inançlar yaratmayı amaçlamaktadır. Yani bireyin aklına ve mantığına hitap etmek söz konusu değildir.¹⁷¹ Bu aşamada kamu diplomasisi bu süreci yumuşatarak güncel bir söyleme dönüştürmektedir.

2.8.3.Lobicilik

Lobicilik, en genel tanımıyla, *"yasama meclisleri koridorlarında meclis üyeleriyle temas kurarak, çıkması istenen bir kanunu (ya da kararı) çıkarmak veya çıkmaması istenen bir kanunun (ya da kararın) çıkmasını önlemek için girişilen faaliyettir."*¹⁷²

Aysel Aziz'e göre ise "kulis" yapmak olarak da nitelendirilen lobicilik, çıkar ya da baskı gruplarının, belli siyasal konularda etkili olmak için yönetenler cephesinde, özellikle yürütme, yasama üzerinde yürütülen etkinliklerdir.¹⁷³

¹⁷⁰Bektaş, Kamuoyu, İletişim ve Demokrasi, Bağlam Yayınları, s. 153

¹⁷¹Bektaş, Kamuoyu, İletişim ve Demokrasi, s. 160

¹⁷²Bektaş, Kamuoyu, İletişim ve Demokrasi, s. 114.

¹⁷³Aysel Aziz, Siyasal İletişim, Nobel Yayın ve Dağıtım, Ankara, 2007, s.29; Akt: Necdet Ekinci, Siyasal İletişime Giriş, Gece Kitaplığı, Bışkek, 2008, s. 141

Lobici, siyasi ya da kendi çıkar grubu adına hükümeti, siyasi erki etkilemek için kiralanmış profesyonel bir kişidir. Lobiciler halkın veya bir baskı grubunun ya da uluslararası büyük bir şirketin istekleri ve menfaatleri doğrultusunda karar yetkisine sahip olan insanları, kendi düşünceleri doğrultusunda yönlendirmeye çalışırlar.¹⁷⁴

Türkiye'nin dış politikada en önemli sorunlarından birisi "1915 sözde Ermeni Soykırımı" davasıdır. ABD, Fransa, Rusya, Almanya gibi dünya siyasetinde söz sahibi ülkelerin bu davayı tanımamasında ve meclislerinde yasa olarak kabul etmelerinde hiç kuşkusuz güçlü Ermeni lobisi rol oynamaktadır. Ayrıca Amerika'da yaşayan zengin Ermeni ailelerinin yaptıkları etkili halkla ilişkiler çalışmaları da oldukça etkili olmuştur.

2.8.4.Ulus Markalaşması

1996 yılında Simon Anholt tarafından kullanılan "nation branding" (ulus markalaması); ülke markalaması, marka oluşturma ve pazarlama iletişimi tekniklerinin ulusların imajlarının artırılması için kullanılması ile ilgilidir. Bir ulusun imajını olumlu yönde inşa etmek, güçlendirmek ve sürdürülebilir kılmak için kullandığı marka yaratma faaliyet alanıdır.¹⁷⁵

Simon Anholt'e göre *"eğer bir ülke kendi algısını ve itibarını yönetmezse, itibarı kendi doğal ritmiyle ilerlemiyor, başkaları tarafından yönetilir hale gelir. Bu ise kendi kaderi üzerinde egemen olmaya kararlı bir ülke için kabul edilemez bir risktir."*¹⁷⁶

Kamu diplomasisi faaliyetleri, zaman zaman "ulus markalama -nation branding" ile karıştırılmaktadır. Bir ülkenin ya da o ülkenin kültürel, sanatsal, bilimsel ve bu gibi değerlerinin marka haline gelmesi ve iletişimde bulunulan ülkelerle kitlelerle paylaşılması, kamu diplomasisi çalışmalarında etkili olan yollardan birisidir.

Bir ülkenin markalaşması üç farklı faaliyet ile gerçekleştirilir. Bunlar;

- Marka ihracı,
- Dış ülkelere direkt yatırım,
- Turizm.¹⁷⁷

¹⁷⁴Ürek - Doğan, s.13.

¹⁷⁵Uğur Ünal, Ülke Markalaması Üzerinden Kamu Diplomasisi ve Türkiye Analizi, http://www.tasam.org/tr-TR/Icerik/45109/ulke_markalamasi_uzerinden_kamu_diplomasisi_ve_turkiye_analizi; Erişim tarihi: 11.11.2018.

¹⁷⁶ Sanberk –Altınay,

¹⁷⁷Erzen, s. 113

Kamu diplomasisini etkili kullanan ülkelerin başında gelen ABD, aynı zamanda bir ülkenin nasıl başarılı bir şekilde markalaşabileceğinin de örneğini sunmaktadır. Markaları ile (McDonald's, Levis, Nike, Coca Cola...) ile insanları cezbeden Amerika, Hollywood sayesinde sunduğu "AmericanDream - Amerikan Rüyası" ile ülkesine olan hayranlığı artırmaktadır. Ayrıca kitle iletişim araçlarındaki hakimiyeti elinde bulunduran ABD, haber ve eğlence kanalları tüm dünyadaki enformasyon akışını etkisi altına almıştır. Tüm bunları gözönünde bulundurduğumuzda ABD'nin dış politikası dışında daha başarılı bir kamu diplomasisi yürüttüğünü söyleyebiliriz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA KAMU DİPLOMASİSİ VE MEDYA

3.1. Türkiye'de Kamu Diplomasisinin Gelişimi

Türkiye'de kamu diplomasisi çalışmaları günümüzde oldukça önem kazanmıştır. Dünyada değişen dış politika anlayışında yumuşak gücün etkisinin artması, Türkiye'nin dış politikasını değişime zorlamıştır. Yıllardır Türkiye'nin en büyük sorunu, dünya kamuoyu tarafından yanlış tanınmasıdır. Bu bağlamda Türkiye'nin kendini iyi ifade edebilmesi için kamuoyları ile iletişim kurması zorunlu bir ihtiyaç haline gelmiştir.

Cumhuriyet'in ilk yıllarından itibaren Türk dış politikasının ana prensibi "*Yurtta sulh, cihanda sulh*" olmuştur. Mustafa Kemal Atatürk, Cumhuriyet'in ilk yıllarında gerçekleştirdiği devrimlerle yeni kurulmuş olan Türkiye'nin dünya kamuoyundaki imajını ve algısını değiştirmeyi hedeflemiştir. Atatürk'ün Türk kültürünü yayma ve tanıtmada başrolde olan Anadolu Ajansı gibi kurumları kurması, modern Türk kadının sembolü olarak ilk kadın pilotumuz Sabiha Gökçen'in fotoğraflarının basında yer alması ya da Karadeniz isimli gemi ile Türk kültürüne ait ürün ve zanaatın Batı toplumlarına tanıtılmak üzere Marsilya, Barselona, Londra (Greenwich) limanlarından Hollanda'ya kadar Avrupa'yı dolaşması, kamu diplomasisi açısından Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk ve başarılı örnekleri olarak kabul edilmektedir.¹⁷⁸

Cumhuriyet'in kuruluş dönemini takip eden yıllarda Türk dış politikası, bağımsızlık ve egemenlik kavramları çerçevesinde belirlenirken, Soğuk Savaş döneminde Türkiye, Sovyet komünizminden korunmak için Batıcı bir dış politika izlemiştir.¹⁷⁹

Soğuk Savaş dönemi sonrası Türkiye'nin dış politikasının çok da başarılı olduğunu söyleyemeyiz. 1974 yılında gerçekleştirdiği Kıbrıs Barış Harekatı ile tüm dünyanın tepkisini çekmiştir. Özellikle Yunanistan ile ilişkiler gerilmiştir. Ardından

¹⁷⁸ Ece İnan, Kamu Diplomasisi ve Halkla İlişkiler Ekseni, Kamu Diplomasisi, Ed. Abdullah Özkan - Tuğçe Ersoy Öztürk, Tasam Yayınları, İstanbul, 2012, S.67

¹⁷⁹Tuğçe Ersoy Öztürk, Dış Politikadaki Etkin Unsur:Kamu Diplomasisi Ve Türkiye'nin Kamu Diplomasisi Etkinliği, S.13, [Http://Kamudiplomasisi.Org/Pdf/Tugceersoyozturk.Pdf](http://Kamudiplomasisi.Org/Pdf/Tugceersoyozturk.Pdf), Erişim Tarihi: 03.05.2018

'sözde Ermeni soykırımını' tüm dünyaya kabul ettirmek isteyen ASALA terör örgütü düzenlediği çeşitli saldırılarla 42 Türk diplomatını şehit etmiştir. Neticesinde yıllardır devam eden Ermeni-Türk sorunu fitilini ateşlemiştir. Ayrıca Türkiye'nin iç politikasında yaşanan iniş ve çıkışlarda dış politikası üzerinde etkili olmuştur. 27 Mayıs 1960 İhtilali, 12 Mart 1971 Muhtırası ve 1980 Askeri Darbesi Türkiye'nin gelişmesinde ve dünyayla bütünleşmesinde en önemli engeller olarak tarihe geçmiştir. Dünyada yayılan liberalizm rüzgarından nasibini alan Türkiye kapılarını dünyaya açsa da ne yazık ki dünyanın bakış açısındaki ön yargıları yıkamamıştır. 1984 yılında ilk eylemini gerçekleştiren PKK terör örgütü ile Türkiye'nin mücadelesi günümüzde de sürmektedir. Tüm dünya tarafından terör örgütü olarak kabul edilen PKK, özellikle Avrupave ABD tarafından zaman zaman gizlice desteklenmektedir. Bu durum Türkiye'nin yıllardır başarılı bir dış politika yürütememesinden ve ülke imajının, algısının değiştirilememesinden, Türkiye'nin kendini yeterince ifade edememesinden ve yabancı basın üzerinde etkisiz kalmasından kaynaklanmaktadır diyebiliriz.

Türkiye'nin etkili bir dış politika yürütebilmesi için diğer ülkeleri kendi belirlediği politikalarla yönlendirebilmesi, herşeyden önce ülkenin kapasitenin ulusal güç olarak kullanılabilmesi gerekmektedir. Buna paralel olarak günümüzde, ülke dış politikasının ülkenin büyümesini, gelişmesini sağlaması demek, onun topraksal alanını genişletmekten çok diğer ülkeleri etkileme imkanlarını, üzerlerindeki gücünü artırması demektir.¹⁸⁰

Günümüzde Türkiye dış politikasını; küresel büyük güçlerle olan ilişkiler; ülkenin ekonomik-siyasi potansiyeli; fiili güç projeksiyonu yaptığı alanlar ve hükümetin küresel ölçekte siyasi, ekonomik ve kültürel etkinlik ya da güç arayışları belirlemektedir.¹⁸¹ Türkiye'nin özellikle jeopolitik konumu dış politika davranışları üzerinde etkili olmaktadır. 90'lı yıllara girildiğinde, hız kazanan küresel değişim ile birlikte dünya siyasetinde ulus devlet bilinci canlanmaya başlamış ve yerküre siyasi kaoslara sahne olmuştur.

¹⁸⁰Faruk Sönmezoglu, Uluslararası Sistemdeki Değişiklikler ve Türk Dış Politikası, Çağdaş Türk Diplomasisi: 200 Yıllık Süreç, Der: İsmail Soysal, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1998, S.638

¹⁸¹Erhan Doğan, Kamu Diplomasisi ve Türkiye, <http://www.kamudiplomasisi.org/pdf/kamudiplomasisiveturkiye.pdf>; Erişim tarihi: 09.10.2018

Türkiye'nin kamu diplomasisi çalışmalarının en büyük payını ülkenin dünya kamuoyunda oluşturduğu olumsuz algısını düzeltmek için yapılan çalışmalar, yürütülen diplomatik ilişkiler oluşturuyor diyebiliriz. İbrahim Kalın'a göre, *"günümüzde Türkiye hakkında olumsuz algılar, Türkiye aleyhine yürütülen propaganda faaliyetleri kadar, geçmişte izlenen yanlış politikaların da bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. 12 Eylül darbesinden sonra yaşanan fail-i meçhul cinayetler, hapishanedeki işkenceler, Kürt meselesinde izlenen politikaların yarattığı maliyet, insan hakları ihlalleri ve din ve vicdan hürriyeti sorunları, Türkiye'nin içerde baskıcı ve otokratik bir ülke olduğu söylemini güçlendirmiştir. Yurt dışındaki bazı çevrelerde ise Türkiye Kıbrıs'ı işgal eden, Ermenileri katleden ve PKK ile mücadele adı altında komşu ülkelerin topraklarına askeri operasyon düzenleyen bir ülke olarak takdim edilmektedir."*¹⁸²

Abdullah Özkan Türkiye'nin medya alanındaki kamu diplomasisi çalışmalarını şöyle değerlendiriyor:

*"Türkiye son yıllarda medya alanında yaptığı atılımlarla dikkat çekti, TRT tarafından açılan Arapça, Kürtçe yayın yapan televizyon kanalları önemli... Bunlar geç kalmış girişimler, ancak geç de olsa bir yerden başlamak değerli. Ne var ki kanal açmak, yayın yapmak tek başına yeterli değil; asıl önemli olan içerik üretmek... Örneğin Ortadoğu'ya seslenen bir televizyon kanalında, oradaki ülkelerin kültürüne, hassasiyetlerine, bakış açılarına uygun yayın içeriklerinin üretilmesi şarttır. Türkiye' de üretilen dizi ve filmleri Arapça'ya çevirip yayınlamak kolaycılıktır ve doğrudan da etkili değildir. Medya içerikleri kamu diplomasisi vizyonuyla ele alınmalı, her kanala özel içerik hazırlayacak ekipler kurulmalı, propaganda dili kullanmaktan kaçınılmalı, kitleleri cezbedecek, etkileyecek üslup ve bakış açısı yakalanmalıdır. Türkiye'nin yurtdışına yayın yapan medya kanalları, şu haliyle eksik ve yetersizdir, mutlaka geliştirilmelidir."*¹⁸³

¹⁸²İbrahim Kalın, Türk Dış Politikası ve Kamu Diplomasisi, Kamu Diplomasisi, Ed. Abdullah Özkan - Tuğçe Ersoy Öztürk, Tasam Yayınları, İstanbul, 2012, S.155

¹⁸³ Aydemir, s. 417-418

3.2.Türkiye’de Kamu Diplomasisi Kurumları

3.2.1.Kamu Diplomasisi Daire Başkanlığı

Son dönemlerde Türkiye, dış politikada etkisini artırmak için kamu diplomasisi alanında resmi adımlar atmaya başlamıştır. İlk adım 30 Ocak 2010 tarihinde Kamu Diplomasisi Koordinatörlüğü’nün kurulmasıyla atılmıştır. Kurum, 24 Temmuz 2018 tarihinde yayınlanan Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı’na bağlanmış, adı da Kamu Diplomasisi Daire Başkanlığı olarak değiştirilmiştir.

Kamu Diplomasisi Dairesi Başkanlığı'nın belli başlı görevleri şu şekildedir:

"Türkiye'nin ulusal ve uluslararası alanda ileri sürdüğü tezlerini ve politika tercihlerini belirlenen stratejik iletişim çerçevesinde uluslararası kamuoyu üzerinde etkili olacak şekilde aktarmak ve etkin tanıtımını gerçekleştirmek."

"Uluslararası kamuoyu nezdinde ülkemizin tanıtımına yönelik çalışmalar yürüten kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ile işbirliği halinde araştırmalar yapmak, raporlar hazırlamak, programlar organize etmek veya benzeri projeleri desteklemek."

"Türkiye'nin uluslararası alanda menfaatlerini destekleyecek çalışmaları sağlamak üzere panel, sempozyum, konferans, proje veya program gibi faaliyetlerde bulunmak, ilgili kurum ve kuruluşlarla gerekli koordinasyonu sağlayarak bahsekonu çevrelerin ülkemizle ilişkilerinde sürekliliği sağlamak."

"Uluslararası tanıtım faaliyetlerini yönlendirmek ve bu amaçla bütün kamu kurum ve kuruluşları ve özel kuruluşlarla işbirliği yapmak."¹⁸⁴

3.2.2.Dışişleri Bakanlığı

Kamu (kamuoyu) diplomasisi uygulamasında başlıca aktör ve koordinatör dışişleri bakanlıklarıdır. Bu bakanlıklar esasen eskiden beri rutin olarak bugün kamuoyu çerçevesine giren faaliyetler yürütmektedir. Bunlar arasında tanıtma malzemesi hazırlayıp dış temsilciliklere dağıtmak, başkentteki yabancı medya mensuplarını

¹⁸⁴<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/19.5.14.pdf>; Erişim Tarihi: 04.03.2019

bilgilendirmek, (günümüzde) internet sitesi aracılığıyla doğrudan tanıtım yapmak, bilgi aktarmak, (bazı ülkeler için) kültür tanıtımı faaliyetleri yürüten (Goethe Enstitüsü, Alliance Française gibi) kurumlara fon sağlamak sayılabilir. Bunun yanında kamu diplomasisi stratejisini dış politika amaçları çerçevesinde oluşturmak, tanıtım faaliyeti yürüten diğer devlet kuruluşlarının (ve bazen özel kuruluşların) bu faaliyetlerinin söz konusu amaçlara uygunluğunu sağlamak için koordinasyon sağlamak da dışişleri bakanlıklarının görevlerine girmektedir.¹⁸⁵

Türkiye Cumhuriyeti, Osmanlı diplomasisi geleneğinin devamı niteliğindedir. Osmanlı İmparatorluğu'nun güçlü diplomasi geleneği, yüzyıllar boyu geniş bir coğrafyada hüküm sürmesinin önemli sebeplerindendir. Cumhuriyet dönemi dış politikasının temelleri Milli Mücadele yıllarında atılmıştır. Türkiye Cumhuriyeti'nin 1923 yılında kuruluşundan bu yana da Türk Dış Politikası, Atatürk'ün görüş ve ilkelerini yansıtan “*Yurtta barış, dünyada barış*” anlayışıyla şekillenmektedir.

Türkiye, bugün itibarıyla 140 Büyükelçilik, 13 Daimi Temsilcilik, 85 Başkonsolosluk, 1 Konsolosluk Ajanlığı ve 1 Ticaret Ofisi ile dünyada temsil edilmektedir.

Dışişleri Bakanlığı, eğitim, kültür ve tanıtım alanlarında çeşitli etkinlikler düzenleyerek Türkiye'yi yurtdışında tanıtmaya, Türkiye'nin kültürel ve sosyal değerlerini anlatmaya çalışmaktadır. Bu etkinlikler; “Türk Kültür Günleri/Haftaları”, “Türk Yemekleri Haftası”, “Türk Sinema Günleri”, “Türk Festivalleri”, sanat ve arşiv sergileri, Semazen gösterileri, konserler, kültür, sanat ve edebiyat alanlarında konferans ve seminerler gibi faaliyetlerden oluşmaktadır.

2018 yılında Dışişleri Bakanlığı'nın yaptığı çalışmalardan bazıları şu şekilde sıralanmaktadır:¹⁸⁶

- 2018 yılında 17 ülkeyle (Belarus, Filistin, Gambiya, Gürcistan, Kamboçya, Katar, Kırgızistan, Mali, Moldova, Nijer, Özbekistan, Rusya, Somali, Surinam, Tayvan - ÇHC, Tunus, Zambiya) Kültür İşbirliği Anlaşması, Eğitim Alanında İşbirliği Anlaşması, Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşması, Arşivlerarası İşbirliği

¹⁸⁵İskit, s.361

¹⁸⁶http://www.mfa.gov.tr/site_media/html/2019-yilina-girerken-girisimci-ve-insani-dis-politikamiz.pdf; Erişim tarihi: 06.03.2019

Protokolü, Kültürel Değişim Programı, Milli Kütüphaneler Arası Mutabakat Zaptı ve Bilimsel İşbirliği Anlaşması olmak üzere toplam 26 işbirliği anlaşması imzalanmıştır.

- Kültür ve Turizm Bakanlığı, TİKA ve Vakıflar Genel Müdürlüğü'yle birlikte ortak yürütülen tarihi eserlerin restorasyonu çalışmalarına katılmaktadır. Bu kapsamda, 2015-2017 yılları arasında Macaristan'da gerçekleştirilen kazı çalışmalarıyla Kanuni Sultan Süleyman'ın kayıp mezarının yeri tespit edilmiştir. Ayrıca, Budapeşte'deki Gül Baba Türbesi'nin restorasyonu 9 Ekim 2018 tarihinde Cumhurbaşkanı tarafından açılışı yapılmıştır.

3.2.3.Kültür ve Turizm Bakanlığı

Kültür ve Turizm Bakanlığı da, Türkiye'nin kültürel diplomasisinde rol oynayan resmi kurumlarından biridir. Türkiye'nin zengin kültürel mirasını tüm dünyaya tanıtmak için faaliyetler yürüten bakanlık, Türkiye'yi bir cazibe merkezi haline getirmeye çalışmaktadır. Bu bağlamda, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, misyonunu "*Ülkemizin evrensel kültür, sanat ve turizm değerlerinin sürdürülebilir korunmasını sağlayarak yaşatmak ve tanıtmak, toplumsal bilincin oluşmasında bilgiye erişimi kolaylaştırmak ve ülkemizin dünya turizminden alacağı payı artırmak*" olarak tanımlamaktadır.¹⁸⁷

2018 yılı verilerine göre bir önceki yıla göre Türkiye'ye gelen ziyaretçilerin oranı yüzde 21,45 oranında artarak 46,1 milyon kişiye ulaşmıştır. 5,1 milyon kişiyle Rusya ilk sırada yer alırken, sırasıyla Almanya, Bulgaristan, İngiltere ve Gürcistan gelmektedir. 29,5 milyar dolarlık turizm geliriyle bir önceki yıla göre yüzde 12,3'lük bir artış gerçekleşmiştir.¹⁸⁸

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın geçmiş yıllarda Türkiye'nin tanıtımı için yaptığı bazı çalışmalar "goturkey.com" ile "#ComeSeeTurkey"dir. Hacettepe Üniversitesi ile yapılan bir anlaşma ile kurulan internet sitesi "goturkey.com" hem yurtdışından gelecek turistlere Türkiye hakkında bilgi vererek gezilecek turistik bölgeleri tanıtmakta, düzenlenen festivaller ve etkinlikler hakkında bilgi vermektedir.¹⁸⁹ "#ComeSeeTurkey" ise günümüzün popüler sosyal medya uygulaması olan Instagram'da yapılan bir organizasyondur. 2014 yılında Cumhurbaşkanlığı bünyesinde, Türkiye Odalar ve

¹⁸⁷<http://www.kultur.gov.tr/TR-133260/misyonumuz-vizyonumuz.html>; Erişim Tarihi: 06.03.2019

¹⁸⁸<http://yigm.kulturturizm.gov.tr/TR-9851/turizm-istatistikleri.html>; Erişim Tarihi: 06.03.2019

¹⁸⁹<https://www.goturkeytourism.com/tr/>

Borsalar Birliği ana sponsorluğunda, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Türkiye Foto Muhabirleri Derneği sponsorluğunda gerçekleştirilen "#ComeSeeTurkey" projesi kapsamında 13 farklı ülkeden biraraya gelen 20 Instagram fotoğrafçısı Türkiye'yi gezerek 24 Őehirde fotoğraf çekmişler ve "#ComeSeeTurkey" etiketiyle Instagram'dan paylaşmışlardır.¹⁹⁰

3.2.4. TİKA (Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı)

Türkiye'nin ilk kamu diplomasisi kurumlarından biri olan TİKA (Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı) 1992 yılında kuruldu. Ajans, dünyada yoksulluğu gidermek ve üçüncü dünya ülkelerine dünya standartlarında eğitim, sağlık ve istihdam alanlarında hizmet için çalışmaktadır.

1991'de Soğuk Savaş'ın sona ermesi ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin (SSCB) dağılmasıyla birlikte dünyada önemli siyasi dönüşüm yaşanmıştır. Özellikle Orta Asya coğrafyası değişmiş, SSCB'nin ardından bir çok ulus devlet ortaya çıkmıştır. TİKA da Türkiye'nin, ortak tarihi ve kültürel bağları olan bu devletlerle olan işbirliğinin geliştirilmesine katkıda bulunmak için 1992 yılında kurulmuştur.

TİKA'nın o yıllardaki amacını "*Türk Cumhuriyetlerinin kendi sosyal yapısını üretmesi, kendi kimliğini sağlıklı bir Şekilde inşa etmesi, kültürel ve siyasi hakların gelişmesi, teknik alt yapı konusunda eksiklerin giderilmesi*" olarak özetleyebiliriz. TİKA, eğitimden sağlığa, restorasyondan tarımsal kalkınmaya, turizmden sanayiye kadar pek çok çalışma gerçekleştirmiştir. TİKA Program Koordinasyon Ofisleri'nin ilki Türkmenistan'da açılmış; daha sonraki dönemlerde Avrasya bölgesindeki ofis sayısı 6'ya ulaşmıştır. TİKA'nın faaliyet alanı genişlemektedir. Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı, günümüzde 59 ülkede 61 Program Koordinasyon Ofisi ile 150 ülkede faaliyet göstermektedir. 2002 yılında Türkiye'nin kalkınma yardımları 85 Milyon ABD doları iken bu rakam 2017 yılında 8 milyar 120 milyon

¹⁹⁰<https://www.haberler.com/instagram-fenomenleri-come-see-turkey-projesi-5920768-haberi/>;

Erişim Tarihi:

24.03.2019

ABD dolarına* yükselmiştir. Aynı zamanda Türkiye dünyada en fazla insani yardım yapan ülkedir.¹⁹¹

TİKA misyonunu şu şekilde belirtmektedir; “Ülkemizin uluslararası iş birliği ve kalkınma yardımları çerçevesinde, faaliyet coğrafyasındaki ülkelerde, ilgili kuruluşlarla koordinasyon içerisinde, insan odaklı bir yaklaşımla, ekonomik ve sosyal kalkınma süreçlerini destekleyecek, ortak tarihi mirasımızın korunmasını ve kültürel iş birliğini geliştirecek sürdürülebilir proje ve faaliyetler gerçekleştirmek.”tir.¹⁹²

Program koordinasyon ofislerinin yer aldığı ülkeler; Afganistan Kabil, Afganistan Mezar-ı Şerif, Arnavutluk, Azerbaycan, Bangladeş, Bosna Hersek, Cezayir, Cibuti, Çad, Etiyopya, Filipinler, Filistin, Gambiya, Gine, Güney Afrika Cumhuriyeti, Güney Sudan, Gürcistan, Hırvatistan, Irak, İsrail, Kamerun, Karadağ, Kazakistan, Kenya, Kırgızistan, Kolombiya, Komorlar Birliği, Kosova, Libya, Lübnan, Macaristan, Madagaskar, Mali, Makedonya, Meksika, Mısır, Moğolistan, Moldova, Mozambik, Myanmar, Namibya, Nijer, Nijerya, Özbekistan, Pakistan, Romanya, Senegal, Sırbistan, Somali, Sudan, Suriye (ülkenin içerisinde bulunduğu özel şartlar sebebiyle hâlihazırda aktif değil), Tacikistan, Tanzania, Tunus, Türkmenistan, Uganda, Ukrayna Kırım, Ukrayna Kiev, Ürdün, Yemen.¹⁹³

TİKA'nın yayınladığı 2018 faaliyet raporunda hayata geçirilen projelerin bölgesel dağılımına baktığımızda; Orta Doğu ve Afrika Daire Başkanlığı, yüzde 27,93 ile birinci; Balkanlar ve Doğu Avrupa Daire Başkanlığı, yüzde 23,80 ile ikinci; Orta Asya ve Kafkaslar Daire Başkanlığı, yüzde 11,33 ile üçüncü; Dış İlişkiler ve Ortaklıklar Daire Başkanlığı, yüzde %6,86 ile dördüncü; Doğu ve Güney Asya, Pasifik ve Latin Amerika Daire Başkanlığı, yüzde 5,26 ile beşinci sırada yer almıştır.¹⁹⁴

59 ülkede 61 ofisi olan TİKA'nın proje ve faaliyet alanları şu şekilde sıralanmaktadır: Eğitim, sağlık, su ve su hijyeni, idari ve sivil altyapılar, ulaştırma ve

¹⁹¹<http://www.tika.gov.tr/tr/sayfa/hakkimizda-14649>

¹⁹²<http://www.tika.gov.tr/upload/2018/2017%20Faaliyet%20Raporu/T%C4%B0KA%20Faaliyet%20Raporu%202017.pdf>; Erişim Tarihi: 05.03.2019

¹⁹³<http://www.tika.gov.tr/upload/2018/2017%20Faaliyet%20Raporu/T%C4%B0KA%20Faaliyet%20Raporu%202017.pdf>; Erişim Tarihi: 05.03.2019

¹⁹⁴<http://www.tika.gov.tr/upload/2019/Faaliyet%20Raporu%202018/TikaFaaliyetWeb.pdf>; Erişim Tarihi: 05.03.2019

depolama, iletişim altyapılarının geliştirilmesi, diğer sosyal altyapı ve hizmetleri, enerji üretimi-dağıtımı ve etkinliği, bankacılık ve finans, tarım-ormancılık ve balıkçılık, sanayi-madencilik-inşaat-turizm ve ticaret, kalkınma amaçlı gıda yardımı, acil ve insani yardım.

3.2.5.Yunus Emre Enstitüsü

Yunus Emre Vakfı; *“Türkiye’yi, Türk dilini, tarihini, kültürünü ve sanatını tanıtmak; bununla ilgili bilgi ve belgeleri dünyanın istifadesine sunmak; Türk dili, kültürü ve sanatı alanlarında eğitim almak isteyenlere yurt dışında hizmet vermek; Türkiye’nin diğer ülkeler ile kültürel alışverişini arttırıp dostluğunu geliştirmek”* amacıyla 2007 yılında kurulmuş bir kamu vakfidir.

Yunus Emre Enstitüsü ise vakfa bağlı bir kuruluş olarak yurt dışındaki merkezlerinde yabancılara Türkçe’yi öğretirken, diğer yandan düzenlediği kültür ve sanat faaliyetleri ile Türkiye'nin tanıtımını yapmaktadır. Ayrıca bilimsel çalışmalara da destek vermektedir.

2009 yılında faaliyetlerine başlayan Yunus Emre Enstitüsü, kültürel bir geçmiş ve yakınlıktan dolayı ilk kültür merkezini Bosna Hersek’te açmıştır. Günümüzde ise 46 ülkede 56 kültür merkezi, 60 ülkede de Türkoloji bölümleri ya da Türkologlar bulunmaktadır. 2019 yılı içerisinde de Meksika, Madrid, Pekin, Kore ve Özbekistan’da kültür merkezleri açmayı planlamaktadır.

Ortak kültürel bir geçmiş ve yakınlıktan dolayı ilk çalışmaları Balkanlar’da ve Orta Doğu’da başlamıştır. Daha sonra Afrika, Türk dünyası, Avrupa ülkeleri ve son iki yıldır da tüm dünya ülkelerinde gerek kültür merkezleri kurarak gerekse de üniversitelerde Türkoloji Bölümü açarak ya da öğretim görevlisi göndererek çalışmalarını sürdürmektedir. Türkiye’nin gücünün ve mevcudiyetinin insanlar için ümit olduğunu belirten Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Şeref Ateş, özellikle Balkanlar’da ve Afrika’da çalışmaların yoğun ve hızlı bir gelişme yaşandığını belirtiyor. Ayrıca Türkiye’ye yakın ülkelerde, örneğin Filistin, Bosna Hersek gibi, kültüre ayrılan

bütçeler az olduğu için bu bölgelerde hem Türk kültürünün tanıtılması hem de kendi kültürlerinin geliştirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır.¹⁹⁵

Yunus Emre Enstitüsü, 2018’de hayata geçirdiği “Türkiye Akademik ve Bilimsel İş Birliği Projesi” (TABİP) ile uluslararası bilim insanlarını biraraya getirerek bilimsel çalışmalara olanak sağlamaktadır. Aynı zamanda, uzaktan Türkçe Öğretim Portalı aracılığıyla zaman ve mekândan bağımsız olarak Türkçe öğretmeyi amaçlamaktadır ve 2018 yılı sonunda 195 ülkede 200.000 kullanıcı sayısına ulaşılmıştır. Türkiye’nin turizm potansiyelini artırmak ve farklı coğrafyalardan turist ağırlamak amacıyla “Misafirimiz Olun” adlı birçok programlar yaparak Çin’den farklı meslek sahiplerini Türkiye’ye gelmiştir.¹⁹⁶

3.2.6.Yurtdışı Türkler Ve Akraba Topluluklar Başkanlığı

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB), 5 Nisan 2010 tarihinde kurulmuştur. Yurtdışındaki Türk vatandaşları, kardeş topluluklar ile Türkiye’de öğrenim gören uluslararası burslu öğrencilere yönelik çalışmaları koordine ederek, bu alanlarda verilen hizmetleri ve yapılan faaliyetleri geliştirme görevini yürütmektedir.

YTB, misyonunu “*Türkiye’nin diasporası ile bağlarını güçlendirmek ve diasporanın etkinliğini artırarak, Türkiye’nin uluslararası ilişkiler vizyonuna katkı sağlayacak politikaları üretmek*” olarak tanımlamaktadır.

YTB, kuruluş amacını; “*Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızla ilgili çalışmalar yapmak ve sorunlarına çözüm üretmek, soydaş ve akraba topluluklar (kardeş topluluklar) ile sosyal, kültürel ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla bu topluluklara yönelik faaliyetler yürütmek, kamu kurum ve kuruluşlarınca ülkemizde eğitim görmesi uygun görülenlerle, uluslararası anlaşmalar çerçevesinde ülkemize gelen öğrencilerin, ülkemizdeki eğitim süreçlerinin başarılı bir şekilde*

¹⁹⁵TRT Türk Kanalında yayınlanan "Bakış Açısı" programının konuğu olan Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Şeref ATEŞ’in 30 Ekim 2018 tarihinde yayınlanan röportajından derlenmiştir. <https://www.youtube.com/watch?v=iRIF9AGr6PQ>; Erişim tarihi: 05.03.2019

¹⁹⁶https://www.yee.org.tr/sites/default/files/yayin/dergi_25._sayi_web_rgb.pdf, https://www.yee.org.tr/sites/default/files/yayin/bulten_52._sayi_web_rgb_.pdf, sitelerinden derlenmiştir. Erişim Tarihi: 05.03.2019

sonuçlandırılması için her türlü esası belirleyerek, ilgili kurumlar arasındaki koordinasyonu sağlamak” olarak belirtilmiştir.¹⁹⁷

Eğitim ve Türkçe, Kültürel Hareketlilik Programları, İnsan Hakları ve Hukuk, Aile ve Sosyal Çalışmalar, İletişim ve Savunuculuk ile Türkiye’deki Hizmetlerin Koordinasyonu temaları üzerinden şekillenen programlar: Anadolu Haftasonu Okulları Proje Destek Programı, Okul Öncesi Çift Dilli Eğitim Proje Destek Programı, Türkçe Öğretici Yetiştirme Programları, Anadolu Okuma Evi Programı, Yurtdışı Vatandaşlar Bursları, Evliya Çelebi Anadolu Kültür Gezileri, Türkiye Stajları, Gençlik Kampları, Diaspora Gençlik Akademisi, Hukuk ve İnsan Hakları Eğitim Programlarıdır.

YTB’nin bünyesinde yer alan Türkiye Bursları Programı her yıl 100 binin üzerinde başvuru almakta, öğrencilere burs sağlamanın yanı sıra aynı zamanda üniversite yerleştirmesi de yapan bir program olması itibarıyla dünyadaki diğer burs programlarından ayrılmaktadır. Program, 2019 itibarıyla dünyanın 167 ülkesinden 145 bin 700 başvuru almıştır. Türkiye Bursları sadece yabancı ülke vatandaşlarına verilirken her yıl 5 bin öğrenci bu burslardan yararlanabiliyor.

YTB’nin belli başlı faaliyetleri şu şekildedir:¹⁹⁸

- “Okul Öncesi Çift Dilli Eğitim Proje Destek Programı” ile yurt dışında yaşayan 0-3 ve 3-6 yaşlarındaki çocukların ana dillerini ve yaşadıkları ülkenin dilini öğrenebilmelerini desteklemek amacıyla anaokulları ve kreşlerde çift dilli eğitim ve oyun grupları oluşturulması da teşvik ediliyor.
- YTB, yurt dışındaki Türklerin akademik hayata katılması ve Türk toplumuna katkı sağlayacak uzmanların yetişmesi amacıyla "Tez ve Araştırma Bursu, Teşvik Bursu, Uzmanlık Bursu" gibi adlar altında "Yurtdışı Vatandaşlar Bursları"nın da veriyor.

¹⁹⁷https://ytbweb1.blob.core.windows.net/files/documents/2017_FAAL__YET_RAPORU_Digital.pdf; Erişim Tarihi: 05.03.2019

¹⁹⁸<https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/yurt-disindaki-turkler-ve-gonul-cografyasiyla-kurulan-bag-ytb/1386970>; Erişim Tarihi: 06.03.2019

- YTB yurt dışındaki gençlerin Türkiye'nin tarihi ve kültürel mekanlarını ziyaret etmeleri, tarih ve kültürlerini yakından tanımaları için de "Evliya Çelebi Anadolu Kültür Gezileri"ni düzenliyor.
- "Türkiye Stajları" programı ile de yurt dışında yaşayan yükseköğrenim seviyesindeki gençlere mesleki tecrübe edinme fırsatı sunuluyor. Program kapsamında Türkiye'deki kurumlardan birinde 4 hafta staj yapan gençler, Türk kültür ve tarihine ilişkin eğitimler alıyor, çevre illere düzenlenen kültürel gezilere katılıyor.
- Yurt dışında yaşayan, YTB'nin Gençlik ve Spor Bakanlığı ile iş birliğinde düzenlediği "Gençlik Kampları"na katılan gençler de Türkiye'deki kamplarda okçuluk, kano, rafting, dağ bisikleti, ip parkuru gibi sportif faaliyetlere katılıyor.
- YTB, yurt dışında yaşayan vatandaşların maruz kaldığı ayrımcı, İslamdüşmanı ve ırkçı saldırılara karşı da uluslararası ve ulusal düzeyde farkındalık sağlanmasına yönelik çalışmalar yürütüyor. Mağdurların bu saldırıları polise ve ilgili kuruluşlara zamanında ve doğru şekilde bildirilmesi ve hukuki takibi kolaylaştıracak yardım mekanizmalarının kurulmasına yönelik adımlar da atılıyor.
- YTB, kamuoyu ve medya iletişiminde yetkin olabilecek, ırkçılık ve ayrımcılık konularında kamuoyunu doğru dil ve araçlar kullanarak bilgilendirecek insan kaynağı yetiştirilmesi için de "STK Sözcü Eğitim Programı"nı düzenliyor.
- YTB, tarihi, dini, siyasi, coğrafi ve kültürel özellikleriyle dünyanın muhtelif bölgelerinde yaşayan ve Türkiye ile doğrudan vatandaşlık bağı bulunmayan ancak Türkiye ile köklü ilişkileri ve derin bağları bulunan kardeş topluluklara yönelik faaliyetlerini de sürdürüyor.

3.2.7.Sivil Toplum Örgütleri

Dünyada ve Türkiye'de kamu diplomasisinin en önemli ve aktif uygulayıcılarından olan sivil toplum örgütlerini uluslararası politik arenada iki farklı şekilde rol almaktadır: ilki hükümet politikalarını destekleyen ve onlarla işbirliği yapan sivil toplum örgütleri; diğeri ise hükümetten bağımsız sivil toplum örgütleridir. Son yıllarda yaşanan değişimle sivil toplum örgütlerini hükümetlerle ve ortaklıklarla

karşılaştığımız zaman STK'lar yeni iletişim teknolojilerini daha etkili kullanmaktadırlar.¹⁹⁹ STK'lar özel, kendi kendini yönetme, gönüllülük ve kar amacı gütmeme niteliklerine sahiptir ve bundan dolayı uluslararası şirketlerden farklı bir yapıya sahiptirler.

Sivil toplum, gönüllü, kendi kendini oluşturan, kendi desteklerine sahip, devletten bağımsız, özel alan ile devlet arasında aracı niteliğindeki örgütlü sosyal yapısı ile hem devlet iktidarını sınırlayıcı, hem de o iktidarı hukuka dayandığı sürece meşrulaştırıcı bir güçtür.²⁰⁰ Aynı zamanda ortak bir amacı ve çıkarı olan, ortak bakış açısına sahip bireylerin hiçbir maddi kazanç ve kâr amacı gütmeyen bir araya gelmesiyle oluşan sivil örgütlenmedir. Küreselleşme ile birlikte sınırların belirsizleşmeye başlamış, iletişim imkanlarının artmasıyla da geleneksel devletlerarası ilişkilerdeğişime uğramıştır. Bu değişimle birlikte kamu diplomasisi önem kazanmıştır. Halklararası diyalog ön plana çıktıkça sivil toplum kuruluşları da etkinlik alanlarını genişletmişlerdir.

Sivil toplumun en önemli özelliklerinin başında, kamu bilincinin gelişebildiği, demokratik katılıma imkan veren ve iletişime açık bir alan yaratması gelmektedir. Bu noktada sivil toplum, paylaşılan ortak değerler doğrultusunda gönüllü ve kendiliğinden örgütlenmekte, devletten özerk bir şekilde kendi kendini devam ettirmekte ve aynı zamanda hukuki bir düzen içinde işlemektedir.²⁰¹

1970'lerden sonra kamu diplomasisi kavramının ortaya çıkışı ile paralel bir şekilde sivil toplum kuruluşlarının sayıları ve çalışma sahaları artmaya başlamıştır. Geleneksel diplomasiinin yürütücüsü devlet kamu diplomasisinde yerini sivil toplum kuruluşlarına bırakmıştır. Bu bağlamda STK'ların üzerine düşen bir çok görevleri vardır. Ülkelerinin kültürlerinin uluslararası arenada tanıtılmasında önemli rol oynamaktadır. Özellikle Türkiye gibi dünya genelinde yanlış tanınan ülkelerin STK'ları bu alanda daha fazla sorumluluğa sahip olmalıdır.

¹⁹⁹ Tuncer, Diplomasinin Evrimi,

²⁰⁰Emine Akçadağ, Avrupa Birliği Sürecinde Kamu Diplomasisi Faaliyetlerinde Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü, s.2, <http://www.kamudiplomasisi.org/makaleler/makaleler/78-avrupa-birlii-suerecinde-kamu-diplomasisi-faaliyetlerinde-sivil-toplum-kurulularnn-rolue>

²⁰¹Levent Şahin – Mustafa Öztürk, Küreselleşme Sürecinde Sivil Toplum Kuruluşları Ve Türkiye'deki Durumu, s. 10-11; <http://dergipark.gov.tr/iusskd/issue/899/10095>

Dünya genelinde insanın ve doğanın yaşadığı sorunlara dikkat çekmek, farkındalık yaratmak için kurulmuş binlerce sivil toplum kuruluşu vardır. Her biri kendi alanlarında etkinlikler düzenleyerek, çalışmalar organize ederek yardıma, kalkınmaya, gelişmeye ihtiyacı olan bölgelere, insanlara hizmet sunmaktadır. Bunlardan başlıcaları şunlardır:

- İnsan hakları üzerine çalışmalar yapan **Uluslararası Af Örgütü (Amnesty International (AI))**, Evrensel İnsan Hakları Bildirgesi'ni esas alarak dünya genelinde her türlü insan haklarını savunmakta ve teşvik etmektedir. 216 ülke ve bölgede faaliyet gösteren örgüt, herkesin insan haklarını kullanabilmesi için mücadele eden küresel bir harekettir.²⁰²

- **Sınır Tanımayan Doktorlar Örgütü (Médecins Sans Frontières)**, silahlı çatışma, salgın hastalık ve doğal afet gibi felaketlere maruz kalan ve sağlık hizmetlerinden faydalanamayan insanlara acil yardım hizmeti veren bağımsız bir uluslararası tıbbi insani yardım kuruluşudur. İhtiyaca dayalı olarak sağlık hizmeti sunan örgüt, din, dil, ırk, siyasi görüş ve toplumsal cinsiyet ayrımı gözetmemektedir²⁰³

- **Dünya Sağlık Örgütü (World Health Organization)**, 1948 yılında BM üyesi ülkeler tarafından kurulmuştur. 150 ülke ve 6 bölgede hizmet veren örgütün temel amacı, temel amacı "tüm insanların mümkün olan en yüksek sağlık düzeyine ulaşmaları"dır."²⁰⁴

- 1971 yılında nükleer denemeleri protesto etmek için biraraya gelen küçük bir insan grubu tarafından kurulan **Greenpeace**, küresel çevre sorunlarını ortaya çıkarmak, her türlü biyoçeşitliliği, okyanus, toprak, hava ve su kaynaklarını korumak ve küresel silahsızlanmaya destek vermek için çalışmalar yürüten bir organizasyondur.²⁰⁵

- **Dünya Doğayı Koruma Vakfı (World Wide Fund for Nature - WWF)**, Dünya Doğayı Koruma Vakfı, dünya çapında desteklediği 2000 koruma projesi ve 4000'e yakın çalışanıyla dünyanın en büyük çevre sivil toplum kuruluşudur. İklim

²⁰²<https://www.amnesty.org.tr/icerik/biz-kimiz>; Erişim tarihi: 08.03.2019

²⁰³<http://sinirtanimayandoktorlar.org/hakkimizda/>; Erişim tarihi: 08.03.2019

²⁰⁴<http://www.mfa.gov.tr/who.tr.mfa>; Erişim tarihi: 08.03.2019

²⁰⁵<http://www.greenpeace.org/turkey/tr/about/corevalues/>; Erişim tarihi: 08.03.2019

değişikliği, ormanlar, tatlısular, denizler, türler ve sürdürülebilirlik vakfın ana çalışma alanlarıdır. WWF'nin temel amacı, “dünyanın doğal ortamının bozulmasını durdurmak ve insanın doğayla uyumlu bir şekilde yaşadığı bir gelecek oluşturmaktır.”²⁰⁶

Sivil toplum kavramı Türkiye’de 1980’lerden sonra gelişmeye başlamıştır. Ülkemizde ekonomiden sağlığa, eğitimden çevreye, anne-çocuk sağlığına kadar bir çok alanda sivil toplum kuruluşları yer almaktadır. Türkiye’de TÜSİAD, TOBB, İKÖ, TÛTAV, ICEP, TESEV gibi sivil toplum kuruluşları yaptıkları çalışmalarla Türkiye’nin yurtdışındaki olumsuz algısını değiştirmeye, yeni dünya ile iletişim sürecini kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

- 1971 yılında kurulan **TÛSİAD (Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği)**, Türkiye’deki girişimcilerin ve iş insanlarının oluşturduğu gönüllü bir iş dünyası kuruluşudur. Kuruluşun amacı, “rekabetçi piyasa ekonomisi, sürdürülebilir kalkınma ve katılımcı demokrasi anlayışının benimsendiği bir toplumsal düzenin oluşmasına katkı sağlamaktır.” Genel Merkezi İstanbul’da olan TÜSİAD’ın Ankara’da temsilciliği, Brüksel, Washington D.C., Berlin, Londra, Paris’te uluslararası temsilcilikleri, Çin, Silikon Vadisi ve Körfez ağları bulunmaktadır.²⁰⁷

- **Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)**, odalar ve borsalar arasındaki birlik ve dayanışmayı sağlamak, oda ve borsa mensuplarının meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, ülkenin kalkınması, ekonominin gelişmesi için gerekli çalışmaları yapmak ve bu kanunda belirtilen hizmetleri yerine getirmek amacıyla kurulan, kamu kurumu niteliğinde meslek üst kuruluşudur. Brüksel ve Washington’da daimi temsilcilikleri bulunan TOBB’un bünyesinde, Avrupa Birliği ve uluslararası kuruluşlarla olan ilişkilerde sektörlerin haklarını gözetmek için Avrupa Birliği Daire Başkanlığı yer almaktadır.²⁰⁸

- **Türk Tanıtma Vakfı (TÛTAV)**, “Türkiye’nin milli hedef ve menfaatleri doğrultusunda tarihi, arkeolojik, kültürel, turistik, ticari ve sinai bilimsel

²⁰⁶http://wwf.panda.org/knowledge_hub/history/; Erişim tarihi: 08.03.2019

²⁰⁷<https://tusiad.org/tr/tusiad/hakkinda>; Erişim tarihi: 08.03.2019

²⁰⁸<https://www.tobb.org.tr/AvrupaBirligiDairesi/Sayfalar/AnaSayfa.php>; Erişim tarihi: 08.03.2019

sahalarda çalışmalar yapmak, dış tanıtımını sağlamak ve Türkiye'nin doğru müspet imajını yaratma faaliyetlerinde bulunmak ve desteklemek” üzere kurulmuş bir vakıftır. TÛTAV, “Türk Tanıtma” veya “Türk Kùltür Haftaları” olarak düzenlediği etkinliklerde halk dansları, sema ve semah mistik dansları, defileler, özgün Türk müziği, Türk mutfağı ve geleneksel el sanatları, sergiler, konferanslar yer almıştır.²⁰⁹

Demokratik olarak seçilmiş olmadıkları halde, bazen politikaları değiştirmek için hükümetlere ya da lider işadamlarına doğrudan baskı yaparak ya da dolaylı olarak, hükümetlerin ve firmaların yapması gereken şeylerle ilgili olarak halkın yerleşik algısını değiştirerek, yeni normların gelişmesine yardımcı olurlar. Güç kaynakları bakımından, bu yeni gruplar ender olarak büyük bir sert güce sahiptir, ama bilgi devrimi yumuşak güçlerini büyük ölçüde artırmıştır.²¹⁰

3.2.8.AFAD (Afet ve Acil Durum Başkanlığı) -KIZILAY

Yaşanan doğal afetler, dünyanın dört bir yanında maddi ve manevi kayıplara neden olurken afet koordinasyonu ve insani yardım kavramları ön plana çıkmaktadır. Deprem kuşağında yer alan Türkiye, zaman zaman ciddi depremler yaşamış, çok fazla can kaybı vermiştir. Bu nedenle dayanışma ve yardımın önemini en iyi bilen ÷lkelerden biri olarak Türkiye gerek Afet ve Acil Durum Başkanlığı ile gerekse de Kızılay ile hem yurtiçinde hem de yurtdışında dünyanın dört bir köşesine hizmet sunmaktadır.

Özellikle 17 Ağustos 1999 yılında yaşanan Marmara Depremi, afet yönetimi konusunun gözden geçirilmesi zorunluluğu doğurmuştur. Bu doğrultuda 2009 yılında Başbakanlık'a bağlı *Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı* kuruldu.

AFAD, misyonunu; “*Afetlere dirençli toplum oluşturmak*” şeklinde belirlemiştir. “*Depremler, seller, heyelanlar, kaya düşmeleri, kuraklıklar, fırtınalar, tsunamiler ve diğer birçok afetin insanlar, çevre ve ekonomi üzerinde yıkıcı etkileri vardır. Ancak insan ve mekânların dirençliliğinin – insanlar ve mekânlar üzerindeki bu yıkıcı etkilere karşı koyma ve hızlı bir şekilde ayağa kalkma yeteneği – artırılması mümkündür. Söz konusu dirençliliğin artırılması afetlerin etkilerini, zararlarını en aza*

²⁰⁹<http://www.tutav.org.tr/tutav-genel-bilgiler/>; Erişim tarihi: 08.03.2019

²¹⁰Nye-Welch, s.405

indirecek ve afet sonrası toplumun ayağa kalkma süresini minimize edecektir.” bakış açısıyla misyonunu belirten AFAD’ın sloganı ise; *“Beklenmeyene hazırlıklıyız”*dır.²¹¹

Kızılay, savaş alanında yaralanan ya da hastalanan askerlere hiçbir ayırım gözetmeksizin yardım etmek için kurulmuştur. 11 Haziran 1868 tarihinde "Osmanlı Yaralı ve Hasta Askerlere Yardım Cemiyeti" adıyla kurulan Kızılay, 1877'de "Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti", 1935'te "Türkiye Kızılay Cemiyeti" ve 1947'de "Türk Kızılay Derneği" adını almıştır. Kuruluşa "Kızılay" adını Mustafa Kemal Atatürk vermiştir.²¹²

Kızılay'ın amacı, *“her nerede görülür ise , hiçbir ayırım yapmaksızın insanın acısını önlemeye veya hafifletmeye çalışmak, insanın hayatını ve sağlığını korumak, onun kişiliğine saygı gösterilmesini sağlamak ve insanlar arasındaki karşılıklı anlayışı, dostluğu saygıyı, işbirliğini ve sürekli barışı getirmeye uğraşmaktır.”* Kızılay, Uluslararası Kızılay - Kızılhaç Topluluğu'nun temel ilkelerini paylaşır. Bunlar; *“insanlık, ayırım gözetmemek, tarafsızlık, bağımsızlık, hayır kurumu niteliği, birlik ve evrensellik ilkeleridir”*.²¹³

Türk Kızılayı, 138 farklı ülkede doğal ve insan kaynaklı afetlere müdahale ederek ihtiyaç sahiplerinin barınma ve beslenme gibi temel ihtiyaçlarını karşılamıştır. Türk Kızılayı, Filistin, Sudan, Endonezya, Sri Lanka, Kırgızistan, Kosova, Somali, Pakistan gibi ülkelerde insani yardım faaliyetlerinin yanı sıra pek çok kalıcı refaha yönelik çalışmalara imza atmıştır. İhtiyaç sahibi ülkelerdeki projelerini konut, okul, toplum merkezi, ibadethane, kamu tesisleri inşası, geçim kaynaklarının temini ve desteklenmesi, sağlık, eğitim, sosyal yardım, tarım ve sulama gibi alanlarda yoğunlaşmıştır.²¹⁴

Türk Kızılay Göç ve Mülteci Hizmetleri Müdürlüğü; İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, AFAD, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonu (IFRC) ve Birleşmiş Milletler ajansları gibi

²¹¹<https://www.afad.gov.tr/tr/2211/AFAD-Hakkında>; Erişim Tarihi: 06.03.2019

²¹²<https://www.kizilay.org.tr/kurumsal/tarihcemiz>; Erişim Tarihi: 07.03.2019

²¹³<https://www.kizilay.org.tr/kurumsal/tarihcemiz>; Erişim Tarihi: 07.03.2019

²¹⁴<https://www.kizilay.org.tr/neler-yapiyoruz/uluslararasi-yardimlar>; Erişim Tarihi: 07.03.2019

göç alanında hizmet veren kurum ve kuruluşlar ile işbirliği ve koordinasyon içerisinde çalışmaktadır.

Kızılay düzenlediği bağış kampanyaları ile de dünyada yaşanan doğal afet, savaş gibi hallerde zarar gören insanlara ya da kuraklık, açlık, sağlık, eğitim gibi ihtiyaç duyulan konularda yardımlarını sürdürmektedir. Halen aktif olan bağış kampanyaları Arakan, Endonezya, Filistin ve Gazze, Güney Sudan, Halep, Somali, Yemen, Doğu Afrika, Suriye ve Irak'a insani yardım kampanyalarına bağışlar devam etmektedir.

3.2.9. Anadolu Ajansı

Türkiye'nin en eski kamu diplomasisi kuruluşlarından biri olarak kabul edebileceğimiz Anadolu Ajansı, 6 Nisan 1920'de kuruldu.

23 Nisan 1920'de kurulan Büyük Millet Meclisi'nde ilk görüşülen konulardan biri haberleşmeydi. Hükümet, Anadolu Ajansı'nın da içinde yer aldığı "Matbuat ve İstihbarat Umum Müdürlüğü" adlı bir örgütün kurulmasını öngörüyordu. Tasarı 7 Haziran 1920'de kabul edilerek Ajans, Matbuat Genel Müdürlüğü çerçevesi içinde Bakanlar Kurulu Başkanlığı'na bağlandı.²¹⁵ Anadolu Ajansı'nın kuruluşu şu bildiri ile halka duyuruldu: *"Kalbi İslam olan Osmanlı Saltanat Merkezi'nin düşman işgaline geçmesi ve bütün ulus ve vatanımızın en büyük tehlikeye uğramasının sonucu olarak, bütün Rumeli ve Anadolu'nun giriştiği ulusal ve kutsal savaş sırasında, halkın en doğru iç ve dış haberlerle aydınlatılması göz önünde tutulmuş ve burada en yetkili kişilerden kurulu özel bir heyetin yönetiminde ve Anadolu Ajansı adı altında bir kurum kurulmuştur."*²¹⁶

Anadolu Ajansı, Kurtuluş Savaşı'nda önemli bir rol oynamıştır. AA'nın misyonu özellikle Mustafa Kemal'in isteği doğrultusunda Türklerin verdiği bağımsızlık mücadelesinin tüm dünyaya duyurulmasıydı. Uluslararası haber ajansları ile İstanbul gazeteleri milli mücadeleye yeteri kadar yer ve önem vermiyordu.

Anadolu Ajansı, 1 Mart 1925'te "Anadolu Ajansı Türk Anonim Şirketi"ne dönüştürüldü. Böylece ajans, özerk statüye kavuştu.

²¹⁵Hıfzı Topuz, II. Mahmut'tan Holdinglere Türk Basın Tarihi, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2003, S. 139

²¹⁶Topuz, s. 138-139.

Günümüzde hem yurtiçinde hem de yurtdışında bir çok merkezde ofisleri bulunan Anadolu Ajansı, dünyada önde gelen haber ajansları arasında yer almaktadır. Yurtiçinde 14'ü bölge müdürlüğü olmak üzere, 81 il ve 7 ilçede toplam 88 ofisle hizmet vermektedir. Yurtdışında ise Avrupa (Brüksel), Amerika (New York), Orta Doğu (Kudüs), Afrika (Addis Ababa), Asya-Kafkasya (Bakü), Pasifik (Cakarta) ve Alt Kıta (İslamabad) şeklinde bölge merkezleri; Ankara, İstanbul, Addis Ababa, Bakü, Bogota, Brüksel, Cakarta, Erbil, Kudüs, New York, Saraybosna, Tunus ve Üsküp yayın merkezleri olarak yapılanmıştır. 29 dünya şehrinde ofisleri olan A.A., 18 ülkede de temsilci bulundurmaktadır. Anadolu Ajansı, 13 farklı dilde yayın yapmaktadır. Yayın yaptığı diller ise Türkçe, İngilizce, Arapça, Arnavutça, Boşnakça, Endonezce, Farsçe, Fransızca, İspanyolca, Kurmanci, Makedonca, Rusça ve Soranice'dir.²¹⁷

Anadolu Ajansı, her yıl İstanbul Photo Awards adı altında uluslar arası fotoğraf yarışması düzenlemektedir. 2019 yılında beşincisi düzenlenecek bu yarışmanın amacı hem Türkiye'de hem de dünyada haber fotoğrafçılığını teşvik etmek ve yılın fotoğraflarını ödüllendirmektir. Her yıl 100'den fazla ülkeden başvuruların olduğu yarışmaya 2018 yılında 125 ülkeden yaklaşık 37 bin fotoğraf katılmıştır. İstanbul Büyükşehir Belediyesi, THY ve TİKA yarışmanın sponsorları arasındadır.²¹⁸

3.3.Kamu Diplomasisi ve Medya İlişkileri

Kamu diplomasisi, günümüzde iletişim alanında yaşanan gelişmelerle birlikte önem kazanmıştır. Ülkeler kendilerini ifade edebilmek, dünyaya tanıtabilmek için birçok araç kullanmaktadır. En önemli kamu diplomasisi araçlarından biri de kitle iletişim araçlarıdır.

Kamu diplomasisinin ortaya çıkmasında ve faaliyetlerin yürütülmesindeki en önemli aktörlerden biridir. Medyanın kamuoyunu etkileme ve gündem oluşturma gücü; ülkeler tarafından yabancı ülkelerdeki halkları etkilemek ve uluslararası faaliyetlerini duyurabilmek için kullanılmaya başlanmıştır. Medya ile kitlelerin düşüncelerinden alışkanlıklarına, beğenilerinden tercihlerine kadar etki alanı oluşturmak mümkündür. Bu alan içinde yer alan toplumlar yine medya kanalları aracılığı ile etkileşime

²¹⁷<https://www.aa.com.tr/tr/p/yurt-disi-burolar>

²¹⁸<http://www.istanbulphotoawards.com/Page/Index?id=81>

girmektedirler. Medya toplumlara bilgi verirken, aynı zamanda Althusser'in de dediği gibi insanın yaşamı içinde önemli bir yer tutarak ideolojik olarak şekillenmesine yardımcı olur; bireyi istenilen biçimde düşünmeye yönlendirir. Medya, konuların öncelik sırasını belirleyerek kamuoyunda önem farkındalığı yaratmakta, onları yönlendirmektedir.

Abdullah Özkan, medyanın insanlara "ne hakkında" düşüneceklerinin yanında "ne düşüneceklerini" de söylediğini ve insanların düşüncelerini kendi istediği gibi düzenlediğini ifade etmektedir. Hem bireylerin hem de toplum gündemindeki konuları kendi istediği gibi düzenlemektedir. Medya böylece toplumun "*eşikbekçiliği*" rolünü üstlenmektedir.²¹⁹

Medya vasıtasıyla iletişimde, mesajın verilme biçiminin yanında sonucu belirleyecek en önemli unsur içeriktir. İçerik, mesajın iletmeye çalışıldığı kitlenin özellikleri ve hassasiyetleri, kültürel ve sosyal kodları ve dili dikkate alınarak oluşturulmalıdır. Yerel özellikler dikkate alınmakla birlikte, mesajın geniş grupları kavrayabilmesi için evrensel bir dilinin ve içeriğinin olması gerekir. Bu nedenle iletişimcilerin kamu diplomasisi faaliyetine dahil edilmesi ve bu alanda çalışan bilim insanlarının teşvik edilmesi önemlidir.²²⁰

Uluslararası televizyon ve radyo yayıncılığı, diplomasi ve dünya ilişkilerini değiştirmiştir. Küresel yayıncılık, sadece diplomasi metodunu belirlememekte, aynı zamanda politik sonuçların şekillenmesinde de rol oynamaktadır.²²¹ Bunun örneğini 2004 yılında Amerikan hükümetinin, 2003 yılındaki Irak işgali sonrası bozulan imajını düzeltmek ve kendi özellikle Arap dünyasına yeniden ifade etmek, kamu diplomasisi çalışmalarına yardımcı olması amacıyla Al-Hurra televizyon kanalını kurmasıyla görebiliriz. Al-Hurra, kamu diplomasisi çalışmalarının bir parçası olarak Amerika'nın başlıca televizyon projesi oldu. Bu uydu kanalının amacı, sürekli olarak Al-Jazeera ve Al Arabiya etkilerini dengelemek; Amerikan resmi kaynaklarının Amerika'ya karşı oluşan önyargıları ortadan kaldırmasına yardımcı olmaktı. Başkan George Bush'a göre

²¹⁹ Özkan, Siyasal İletişim, S. 63

²²⁰ Erhan Doğan, Kamu Diplomasisinin Sunduğu Fırsatlar Ve Kısıtlar Üzerine, Kamu Diplomasisi, Ed. Abdullah Özkan - Tuğçe Ersoy Öztürk, Tasam Yayınları, İstanbul, 2012, S.23

²²¹ Royce Ammon, 6, Akt:Anna Tiedeman

Al-Hurra, Arap televizyon kanalları tarafından üretilen nefret politikası önündeki engelleri aşmak ve bölge genelinde güvenilir haber ve bilgi sağlamak içindi.²²²

Ulusötesi erişime sahip medya, politik hassasiyetlerin değişimine neden olmaktadır. Yeni medya (uydu yayıncılığı ve internet temelli yayıncılık) ile hükümet tarafından tıkanmış iletişim kanalları açılmakta ve yeni markalar ortaya çıkmaktadır. Örneğin Arap dünyasında az miktarda uydu kanalı varken şimdi sayıları 400'ü geçmiştir.²²³ İnternet ve yeni iletişim teknolojileri ile sayısız uluslararası işbirlikleri gerçekleştirilmektedir. Örneğin Goethe-Institut, Institute for Foreign Cultural Relations ve Federal Center for Political Education'ın katkılarıyla Deutsche Welle tarafından yürütülen Quantara (Türkçe anlamı Köprü) online portalının amacı, İslam dünyası ile diyalog kurmak. Bu internet portalı Alman Dışişleri Ofisi tarafından finanse edilmektedir.²²⁴

Öte yandan medya kültürün yayılmasında da başat rol oynamaktadır. Medya sayesinde ülkelerin kültürleri evlerimizin odalarına kadar gelmekte, bizi avucu içine alarak başka yaşamlara hayranlık uyandırmaya çalışmaktadır. Genele baktığımızda da bu konuda başarılı olduğunu söylememiz mümkündür. Bu noktada News Perspectives Quartely'nin editörü Nathan Gardels, yumuşak gücün önemli araçlarından kültürel çekimin gerçekleşmesinde medyanın önemli rol oynadığını şu şekilde ifade etmiştir: *"Amerika'nın dünya çapında varlığını, bir zamanlar esas olarak, komünizmin kuşatılması tanımlardı şimdi ise 'eğlendirme' tanımlıyor. MTV, CIA'in asla nüfuz edememiş olduğu yerlere ulaştı. Bir zamanların yeşil berelileri ile çirkin Amerikalıların yerini, şimdi Dreamworks yapımı olan küçük askerler ve göz alıcı yıldızlar aldı."*²²⁵

3.3.1.BBC

Kamu diplomasisi ve medya arasındaki ilişkileri incelediğimizde karşımıza çıkan ilk örnek BBC (British Broadcasting Corporation)'dir. BBC, uluslararası yayıncılıkta dünyada en bilinir ve en çok saygı duyulan ses olarak amacını "Britanya'ya

²²²P. Cochrane, Is Ah-Hurra doomed? Wordpress.org, 11 June 2004; Akt: Philip Seib, Public Diplomacy and Journalism, Parrallels, Ethical Issues and Pratical Concerns, s. 773.

²²³Seib, New Media and The New Public Diplomacy, International Broadcasting, Public Diplomacy and Cultural Exchange, s.7

²²⁴<https://en.qantara.de/page/about-us>

²²⁵Nathan Gardels, Soğuk Kuşatmadan Eğlendirmeye, Medya-Sanayi Kompleksinin Yükselişi, NPQ Türkiye, Cilt: 1, Sayı: 3, 1998; Akt: Meltem Ünal Erzen, Kamu Diplomasisinin Kapsamı Ve Geleceği, Kamu Diplomasisi, Ed. Abdullah Özkan - Tuğçe Ersoy Öztürk, Tasam Yayınları, İstanbul, 2012, S.37

yarar sağlamak" olarak tanımlamaktadır.²²⁶ 1927 yılında bir kamu kuruluşu olarak kurulan BBC, parlamentoya karşı sorumlu olsa da çalışmalarını bağımsız yürütmektedir. BBC'nin yönetim kurulu ise Birleşik Krallık hükümdarı tarafından atanmaktadır. 1936 yılında ilk düzenli televizyon yayınlarına başlayan BBC, günümüzde televizyon, radyo ve internet aracılığı ile 40 dilde yayın yapmaktadır.

BBC'nin son derece itibar görmesinin nedeni yayıncılık politikasından kaynaklanmaktadır. Örneğin İkinci Dünya Savaşı sırasında BBC, sadece "gerçeği" yayınladığı için çok ünlüydü. Karşı cephede savaşan ülkelerin vatandaşları bile savaş hakkındaki gerçekleri duymak için BBC'yi dinlemekteydi.²²⁷

BBC, bağımsızlık ve objektiflik gibi değerlerini korumak için yayın ilkelerine bağlı kalmaktadır. *"Haber bültenlerinin ikna etme amacı gütmemesi, başka ülkenin iç işlerine karışmanın BBC'nin işi olmaması; tartışmalı uluslararası konularda Britanya'nın resmi görüşü muhalif yabancı görüşlerle birlikte ele alınması"* gibi konular BBC'nin yayın ilkelerini oluşturmaktadır.²²⁸ Fakat Price'a göre *"BBC ve VOA'nın Soğuk Savaş dönemindeki kısa dalga radyo yayınları hem 'hedef ülkedeki düşünce akışını değiştirmeye' hem de 'enformasyon üzerindeki etkileri kırmaya' yönelik olarak devam etmiştir. BBC Dünya Servisi'nin yayınlarının Britanya'nın "dış politika" emelleriyle bağlantılıdır."*²²⁹

BBC, gelişmiş iletişim teknolojilerini kullanarak her dönem çağı yakalamaktadır. Günümüzde ise BBC'nin, radyo ve televizyon yayıncılığını internet üzerinden online yapmasıyla, haberlere ve arşiv haberlerine kolay erişim sağlayarak önemli bir haber dökümantasyon merkezi haline gelmesiyle, *"broadcasting-yayıncılık"* alanında yeni bir dönem başlamıştır.²³⁰

BBC, kuruluş yasasına göre kamu yayıncılığı yapmakla yükümlüdür. Ayrıca yayınlarından dolayı parlamentoya karşı sorumludur. BBC, hükümete karşı

²²⁶Philip Seib, *New Media and The New Public Diplomacy*, s.11.

²²⁷Young Sam Ma, *The Role Of Global Media in Public Diplomacy*, http://www.chinadaily.com.cn/opinion/2014-01/11/content_17230295.htm

²²⁸Walker, Andrew, (1982). *Voice for the world: 50 years of broadcasting to the world:1932-1982: BBC*, London: British Broadcasting Corporation External Services Publicity Unit. Akt: Eylem Yanardağoğlu, *Uluslararası İletişim ve Kamu Diplomasisi: BBC Dünya Servisi Haber Merkezi Örneği, İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi - Sayı 38 / Bahar 2014*, Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi s.122, Erişim tarihi: 25.09.2018

²²⁹Price, E. Monroe (2009) 'End of Television and Foreign Policy'. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*. vol. 625, p. 196-204; Akt: Eylem Yanardağoğlu, s.123

²³⁰Ertekin, s. 329.

bağımsızlığını korurken, zaman zaman da hükümet politikalarıyla ters düşerek çeşitli güçlüklerle karşılaşmıştır.²³¹

3.3.2.CNN

1 Haziran 1980 tarihinde yayın hayatına başlayan CNN, dünyanın haber konulu 24 saat yayın yapan ilk kanalı olmuştur. CNN'in en az CNN kadar ünlü sahibi TedTurner kanalın politikasını şöyle özetlemiştir: "Dünyanın sonuna kadar yayın yapacağız. Yayını işte Tanrı'nın yanına gidiyoruz diyerek bitireceğiz".²³² Ted Turner, ABD medyasının devleri arasına girerek, ABC, CBS ve NBC'nin ciddi rakibi haline gelmiştir. Kırılma noktası ise, Turner'ın Beyaz Saray'da büro açmak için Amerikan Yüksek Mahkemesi'ne başvurması olmuştur. Çünkü o dönemde Beyaz Saray'da sadece ABC, CBS ve NBC'nin büroları bulunmaktaydı.

CNN 1986 yılındaki uzay mekiği kazası ve 1991 yılındaki Körfez Savaşı sırasında yalnızca ABD değil, tüm dünyanın yakından izlediği kanal oldu. CNN haberlerin bir ürün olduğunu ve eğer tüketicinin ilgisini çekmesi isteniyorsa iyi ambalajlanması gerektiğini fark eden ilk kanallardan biri olmuştur.²³³

1991 yılında Körfez Savaşı başlamıştır. Irak üzerinde hava saldırılarının başladığı ilk gece CNN Bağdat'tan özel yayına başlamıştır. Dünyanın her ülkesindeki televizyon kanalları, CNN'in yayınladığı görüntüleri alıp ekranın köşesindeki CNN logosu ile birlikte kendi izleyicilerine aktarmıştır. Bu CNN'in tüm dünyada tanınmasında en önemli olaydır. 1997 yılında CNN Fidel Castro'dan Küba'da büro açmak için izin almayı başarmıştır. Bu 30 yıldır ülkede faaliyetine izin verilen ilk Amerikan haber kuruluşu olmuştur.²³⁴

Küresel medya içerikleri üreten büyük şirketler, dünya medyasını ortak bir dil ile -ki bu dil İngilizce olarak kabul edilmektedir- İngilizce'nin yeterli olmadığı yerlerde yerel işbirlikleri yapmaktadırlar. Bu konuda CNN; Türkiye'de CNN TURK, İsveç'te

²³¹ Bedriye Işık Özkaya, Radyo Ve Televizyon Yayınlarının Denetimi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Radyo- TelevizyonAnabilim Dalı, 1997, İzmir.; Akt: S. Mustafa Önen- Nural İmik Tanyıldızı, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT)Yayınlarının Yönetmelik Denetimi: İngiltere Yayın Kurumu (BBC)Bir Model Olabilir Mi ?, Amme İdaresi Dergisi, Cilt 43, Sayı 3,Eylül 2010, S. 141

²³²Yasemin İnceoğlu, Uluslararası Medya, Der Yayınları, İstanbul, 2004, s.102.

²³³Mark Tungate, Medya Abideleri, Rota Yayınları, İstanbul, 2005, S.24.

²³⁴Tungate, s.27.

CNN Sverige, İspanya'da ve Latin Amerika'da CNN Espanol, İtalya'da da CNN Italia ile İngilizce dışındaki dilleri konuşan halkalara ulaşmayı hedeflemektedir.

ABD medyasının insanların yaşamları üzerinde çok etkili olduğu görülmektedir. Yalnızca Türkiye'de değil, bütün dünyada bilgi, kültür gibi alanlarda hükmeden tekeli bir yapısı bulunmaktadır.²³⁵ CNN de bu yapının en önemli ve en çok eleştirilen aktörlerinden biridir. Özel bir yayın kuruluşu olmasına rağmen, Amerika'nın gücünü temsil etmesi ve Amerikan politikalarını destekleyen yayınlar yapması açısından ABD'nin yumuşak güçlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Küresel haber akışında Amerika merkezli bakış açısı taşıyan yayınları ile tüm dünyaya ulaşmaktadır. Özellikle Körfez Savaşı sırasında yaptığı yayınlarla literatüre "CNN Etkisi" kavramını kazandırmıştır.

3.3.3.AL JAZEERA

Al Jazeera, kamu diplomasisinin iki boyutunu kapsar: İlki küresel gücünü artırmak için Katar hükümeti tarafından finanse edilmesi; diğeri ise Pan-Arap ya da Pan-İslamic varoluş.²³⁶

1991 Körfez savaşı sırasında CNN ve BBC gibi batı medya kuruluşları, dünyaya savaş haberciliğini ilk sunan kuruluşlardı. Amerikan koalisyon güçlerinin resmi temsilcileri olmasalar da "Batı bakış açısı" ile renklendirilmiş bilgileri, çok fazla alternatif olmayan Kahire, Beyrut ve Amman gibi şehirlerde yaşayan insanlara sundular. Bu durum 1990'ların ortalarından itibaren uydu televizyonculuğunun tüm dünyaya yayılması ve ucuz olması nedeniyle değişmeye başladı. 1996'da kurulan Al Jazeera, Orta Doğu'daki yenilerden biriydi ve tüm dünyada yeni bölgesel haber kaynakları için bir prototip olmaktadır.²³⁷

2003 yılının ilk yarısında batılı izleyicileri hedef alan İngilizce web sitesi, *aljazeera.com* yayın hayatına başladı. Bu adım kanalın İngilizce kanal kurulması yolunda attığı ilk adım oldu. 15 Kasım 2006 Al Jazeera English, yayına başladı. Haber ve güncel olaylar aktaran kanal, Ortadoğu'da dünya genelinde yayın yapan ilk uluslararası İngilizce haber kanalıdır.

²³⁵Özgür Gönenç, Dünya Medyası, Truva Yayınları, İstanbul, 2010, s.332

²³⁶Philip Seib, New Media and The New Public Diplomacy, International Broadcasting, Public Diplomacy and Cultural Exchange, s.10

²³⁷Philip Seib, Public Diplomacy and Journalism, Parallels, Ethical Issues and Practical Concerns, s. 778-779..

Usame Bin Ladin'in ilk video kasedini yayınlaması ile Al Jazeera, bütün dünyaya ulaştı. İzlediği yayın politikası ile dünya genelinde kabul görmüş tek taraflı haber akışını tersine çevirdi. Hatta ABD, uzun süre Al Jazeera'yı görmezden gelse de, yaptığı yayınlarla ABD'nin dikkatini çekmiştir. Hatta ABD'li devlet yetkilileri bu ekranda yer alarak yeni hedef kitleye kendilerini ifade etme ihtiyacı duymuşlardır.

Genel olarak, Arap basınında özel mülkiyet görülmekle birlikte neredeyse tüm radyo ve televizyon sistemleri Arap siyasi iktidarlarının kontrolü veya doğrudan mülkiyetindedir. Ortadoğu'da birçok ülkede medyanın, devlet başkanlarını ve politikalarını eleştirmek kanunla yasaklanmıştır. 1990'lara kadar yayıncılık alanında serbest piyasa koşullarının yaratması gereken rekabetin mevcut olmaması nedeniyle Arap radyo ve televizyon yayınlarının içeriği sıkıcı ve yaratıcılıktan yoksundu. Teknolojinin gelişmesi, yayıncılık alanının siyasi ve ekonomik getirileri Arap yayıncılık dünyasında bir devrime yol açtı. 1991'de Avrupa merkezli olduğu için Arap devletlerinin kontrolünden uzak tüm Ortadoğu'ya Arapça yayın yapan özel uydu kanalları kuruldu. Bu uydu kanallarının kurulmasında 1991 Körfez Savaşı boyunca CNN'in uluslararası çaptaki etkisi de büyük rol oynamıştır.

Yeni kanallar Arap yayıncılık dünyasında iki açıdan devrimsel etkide bulundu: Birincisi, bölgesel haberlere profesyonel olarak yaklaşan ve aktaran, sınır tanımayan bir yayın politikası izlenmeye başlandı. Örneğin, daha önceden özellikle yadsınan İsrail'e ilişkin haberlere de yer verilmeye başlandı. İkincisi; din, toplumsal cinsiyet ve siyasi iktidar gibi hassas konularda tartışmaların yapılması bir çok tabunun yıkılmasına neden oldu.²³⁸ Bu değişim, Al Jazeera'nın rakiplerinden farklı bir yayın politikası izlemesine olanak sağlamıştır.

Mohamed Zayani'ye göre *“Al Jazeera diğer Arap ülkelerindeki televizyon yayıncılığının yanı sıra CNN ve BBC World gibi uluslararası rakiplerden de önemli farklılıklara sahiptir. CNN ile Al Jazeera arasındaki en önemli fark şudur: CNN önce uluslararası haberlere, sonra Asya ile ilgili haberlere ve daha sonra da Orta Doğu'daki belli konulara odaklanmaktadır. Oysa Al Jazeera önce Arap ve İslam dünyasındaki*

²³⁸Aytül TAMER, Kitap Eleştirileri, “Arab Mass Media: Newspapers, Radio and Television in Arab Politics, William A. RUGH, 2004”, s.168; Kültür ve İletişim, Kış 9/1, Ankara, 2006, s.167-173.

sorunları detaylı olarak ele almakta ve daha sonra da uluslararası mevzulara eğilmektedir."²³⁹

11 Eylül sonrası yükselişe geçen Al Jazeera, büyüme çalışmaları başlattı. 2013 yılında Amerikan medya pazarına Al Jazeera America olarak giriş yapan kanal, yaşadığı ekonomik zorluklar ve kablolu yayında istenilen hedeflere ulaşamaması nedeniyle 2016 yılında yayın hayatına son verdi. Diğer bir projesi olan Al Jazeera Türk de 2011 yılında televizyon yayını için başladığı yapılanma çalışmalarına son vererek 2014 yılında Al Jazeera Türk Digital adıyla internet haber sitesi olarak hizmet vermeye başladı. Üç yıllık bir çalışmanın ardından 3 Mayıs 2017 yılında faaliyetlerine son verdi. Şu anda Al Jazeera Arabic ve Al Jazeera English dışında merkezi Saraybosna'da bulunan ve 11 Kasım 2011'de yayın hayatına başlayan Al Jazeera Balkans, Yugoslavya'nın dağılması ile bağımsızlıklarına kavuşan ülkelere yayın yapmaktadır. Yayın yaptığı ülkeler Bosna Hersek, Hırvatistan, Kosova, Makedonya, Sırbistan, Karadağ ve Slovenya'dır. Boşnakça, Hırvatça ve Sırpça olmak üzere üç dilde yayınları izlenmektedir.

²³⁹M.Zayani, The Al Jazeera Phenomenon Critical Perspectives on New Arab Media (ed. MohamedZayani), United Kingdom, PlutoPress; Akt: Devran, s.281-294

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KAMU DİPLOMASİSİNDE TRT’NİN ROLÜ VE TRT WORLD

4.1.Türkiye’de Kamu Diplomasisinin Yürütücüsü TRT

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT), 01 Mayıs 1964 yılında devlet adına radyo ve televizyon yayınlarını gerçekleştirmek için özel yasayla özerk tüzel bir kişiliğine sahip olarak kuruldu. 1972 yılındaki anayasa değişiklikleri ile TRT “tarafsız” bir kamu iktisadi kuruluş olarak tanımlandı. 1982 Anayasası’na göre 1984 yılında Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu yeniden düzenlendi. Özel kanalların yayına başlamasıyla birlikte, TRT’nin 1990 yılına kadar süren televizyon yayınları üzerindeki tekeli ortadan kalkarken; 1993 yılında ise özel radyo ve televizyon yayınları tamamen serbest oldu.

Türkiye’nin ilk televizyon yayını, 31 Ocak 1968 yılında gerçekleştirildi. TRT’nin ilk önemli yayınları arasında 1969’da astronotların Ay’a ayak basmaları ve Zeki Müren’in Ankara’da verdiği konser vardır. 1973 yılında Türkiye Cumhuriyeti’nin 2. Cumhurbaşkanı İsmet İnönü’nün cenaze töreni naklen yayınlanmıştır. 20 Temmuz 1974’de başlayan Kıbrıs Barış Harekâtı’nın bütün yönleriyle tüm dünyaya aktardı. 1978’de ilk kez su altı kameraları kullanılarak “Derinlerdeki Geçmiş” adlı belgesel renkli film çekildi. İlk renkli yayın ise 31 Aralık 1981 yılbaşı gecesi gerçekleştirilirken, 1984 yılında tamamen renkli yayına geçildi.

TRT'nin 2. kanalı TRT-2,1986 yılında yayına başladı. TRT-2’yi 1989 yılında TRT-3 ve GAP-TV, 1990 yılında eğitim kanalı TRT-4 ile Avrupa’da yaşayan Türk vatandaşlara yönelik TRT-INT, 1993’te Kafkasya ve Orta Asya’ya hitap eden programların yer aldığı TRT-AVRASYA kanalı, 1995’te ise TBMM TV yayına başladılar.

01 Kasım 2008’de Türkiye’nin ilk ve tek yerli çocuk kanalı TRT Çocuk yayın hayatına başladı. Ocak 2009 yılında ilk kez farklı dilde yayın yapan bir kanal olan TRT 6 Kürtçe kanalı kuruldu. 2015 yılında ise ismi değişti, TRT Kurdi oldu. Balkanlar’dan Orta Asya’ya, Ortadoğu’dan Kafkaslara 27 ülke yaklaşık 250 milyon nüfuslu bir coğrafyaya hitap eden TRT Avaz, 2009’da yayın hayatına başladı. Bir başka

uluslararası haber kanalı olan TRT Türk, 08 Mayıs 2009 yılında uluslararası Türkçe haber ve kültür kanalı misyonuyla yayınlarına başladı. Aynı yıl test yayınlarına başlayan TRT ANADOLU ise TRT ile Yerel ve Bölgesel Televizyonlar Birliği'nin ortaklaşa yayın yapacağı kanal olarak öngörüldü; fakat 2012 yılında Ramazan ayında, 24 saat kesintisiz yayın yapan TRT Diyanet kanalına dönüştü. 16 Kasım 2009'da yayına başlayan TRT Müzik ve "Tanık Olmaya Hazır mısınız?" sloganıyla 17 Ekim 2009'da yayına başlayan TRT Belgesel Kanalı ile yayının seçeneklerini çeşitlendiren TRT bünyesine, 18 Mart 2010 tarihinde TRT Haber ile yine aynı yıl Arapça yayın yapan TRT –“ETTÜRKİYYE” yayının hayatına başladı. Bu kanal, 2015 yılında TRT-El Arabia ismini aldı.

Ulusal ve uluslararası tüm spor müsabakalarını ve organizasyonları yayınlayan TRT Spor, Ağustos 2010 tarihinde yayına başlarken çeşitli yaş gruplarına yönelik hazırlanan eğitim ve kültür programlarının yer aldığı gençlik kanalı TRT Okul ise Ocak 2011 yılında yayın hayatına merhaba dedi.

18 Mayıs 2015'te test yayınlarına başlayan ve TRT'nin İngilizce yayın yapan haber kanalı TRT World, 29 Ekim 2015 tarihinde yayına geçerek, Türkiye'nin kamu diplomasisi çalışmalarında önemli bir iletişim aracı olarak yerini aldı.

4.2. TRT'nin Çeşitlenme Sürecinde Kamu Diplomasisine Yönelik Yayınları

Uluslararası yayıncılık, uluslararası çevreyi yönetmek için radyo televizyon ve internet tekniklerini kullanarak yabancı halklarla iletişim kurmak için kullanılan bir araç olarak görülebilir.²⁴⁰

Yurtdışına yapılan yayınlar, bir ülkenin diğer ülkelere kendini tanıtmak, olumlu bir kamuoyu oluşturmak için yaptığı yayınlardır. Her devlet kendisini dış dünyaya çeşitli kanallardan yaptığı yayınlarla tanıtmayı amaçlar. Türkiye'de yurtdışı yayınlar, 1938 tarihinde başlamış ve TRT'nin kuruluşuna değin devam etmiştir.²⁴¹

Türkiye'de ilk dış yayını İsmet İnönü'nün 8 Ocak 1937 tarihinde Hatay sorunu ile ilgili yaptığı konuşma olmuştur. Bu konuşma Arapça'ya çevrilerek Ankara

²⁴⁰Cull, s..21.

²⁴¹Cankaya, s. 29

Radyosu'nda yayınlamıştır. 1938 tarihinden sonra ise önce beşer dakikalık İngilizce programlarla başlayan yayınları Bulgarca, Arapça, Almanca, Fransızca, Romence dillerinde yapılan yayınlar izlemiştir. Bu yayınların amacı Türkiye'de meydana gelen önemli olaylar hakkında dış kamuoyunu doğrudan bilgilendirmektir.²⁴²

1981 yılından başlayarak dışa açılan TRT, bu defa farklı bir strateji izleyerek TRT prodüksiyonlarını, çoğunluğu Avrupa'da olan 9 ülkeye satmıştır. Birçok belgesel filmin yanında, yerli televizyon dizileri ağırlıktaydı. Reşat Nuri Güntekin'in, Osman Seden tarafından uyarlanan romanları Çalıkuşu ve Acımak, Türk televizyon tarihinde önemli bir yeri olan Aşk-ı Memnu, Mardin-Münih Hattı, Yarın Artık Bugündür, Parkta Bir Sonbahar Günüyü ve Kartallar Yüksek Uçar gibi diziler, ülkelerinde yaşayan Türklerin izlemesi için Avrupa yayın kuruluşlarınca satın alındı. Japonya da film alan ülkeler arasında yer almıştır.²⁴³

1990 yılında TV 5 INT adıyla TRT, ilk kez uluslararası televizyon yayınlarına başlamıştır. Daha sonra TRT-INT adını alan kanal, Avrupa'nın çeşitli bölgelerinde yaşayan Türk vatandaşları hedeflemiştir. Yurtdışında yaşayan Türkler'in Türkiye ile ilişkilerini sıcak tutmayı amaçlamıştır.

4.2.1. TRT INTERNATIONAL

TV-5 (TRT-INT), 28 Şubat 1990'da, gelişen uydu teknolojisinden yararlanarak ilk kez yurtdışında yaşayan Türk vatandaşlarına yönelik bir yayın başlatmıştır. TRT, bu kanaldan yaptığı yayınlara, başta Federal Almanya olmak üzere Avrupa ülkelerinde yaşayan vatandaşların Türkiye ve Türk kültürü ile bağlarının sürmesini amaçlamaktadır. Çünkü, 1960'lı yıllardan bu yana Avrupa ülkelerine işçi olarak çalışmaya gidenler, artık oralarda yerleşmiş ikinci-üçüncü kuşaklar Avrupa'da doğmuş ve büyümüştür. TRT kurumu, Avrupa'da yaşayan "iki vatanlı" yurttaşların, kendi kültürlerinden kopmamaları ve yaşadıkları ülkeye de uyum sağlamaları için böyle bir yayının gerekliliğine inanmıştır.²⁴⁴

²⁴² C. Demirkan, Uluslararası Televizyon Yayıncılığının Tarihsel Gelişim Süreci: Fransa TV5 MONDE ile Türkiye TRT-INT ve TRT TÜRK Karşılaştırmalı İncelemesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 2008, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü; Akt: Devran, s.281-294

²⁴³Cankaya, s. 266

²⁴⁴Cankaya, s. 298-368

1 Temmuz 1992 yılında TRT Avrasya ile birleşen TRT Int, 1997 yılında tekrar eski yayın formatına dönmüştür. 2009 yılına kadar yayınlarına devam eden kanal, son olarak TRT Türk ile birleşerek yayın hayatını sona erdirmiştir.²⁴⁵

4.2.2. TRT TÜRK

TRT TÜRK, TRT'nin en çok değişim yaşayan kanalıdır. 1992 yılında TRT Avrasya olarak test yayını yapan kanal, yine aynı yıl içinde TRT Int-Avrasya olarak yayın hayatına başladı. 12 Nisan 1997 yılında ise TRT Int-Avrasya kanalı, TRT Int ve TRT Avrasya olmak üzere iki kanala ayrıldı. 31 Ocak 2001 yılında TRT Türk adını alan kanal, 21 Mart 2009 tarihinde bütün frekanslarını TRT Avaz kanalına bıraktı. TRT Türk'ün frekansları TRT Avaz'a verildikten sonra kanal tekrar TRT Int ile birleştirildi. 8 Mayıs 2009 tarihinde yeniden açılan TRT Türk, TRT'nin HD formatında yayın yapan ilk kanalıdır. TRT 1 kanalı ile de ortak yayın yapan TRT Türk, yayınlarını dünya saatlerine göre planlamaktadır ve yurtdışında yaşayan Türklere yönelik içerikler yayınlamaktadır.²⁴⁶

4.2.3. TRT AVAZ

Türkiye ile Türk cumhuriyetleri arasında dil ve düşünce birliği kurmayı hedefleyen TRT AVAZ, 2009 yılında yayına başladı. Arnavutluk, Bosna Hersek, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Türkmenistan olmak üzere sekiz ülkenin kendi dillerinde yayınlar yapmaktadır.

Birçok Türk lehçesinde SES anlamına gelen AVAZ, Ortadoğu'dan Kafkaslara 27 ülke ve 13 muhtar cumhuriyette yaklaşık 250 milyon nüfuslu coğrafyaya hitap ediyor.²⁴⁷

TRT Avaz, Uzak Asya'dan Avrupa içlerine kadar ortak kültür ve medeniyet coğrafyamızda Türkçe ve lehçelerini konuşan, Türk ve İslam coğrafyasının kültürel özelliklerine ilgi duyan izleyiciler için özel içerikli yayınlar yapmaktadır. Dünyada yaşanan gelişmeleri Türkiye merkezli bir bakış açısıyla takip etmek arzusunda olan

²⁴⁵https://tr.wikipedia.org/wiki/TRT_int; Erişim Tarihi: 04.03.2019

²⁴⁶https://tr.wikipedia.org/wiki/TRT_T%C3%BCrk; Erişim Tarihi: 04.03.2019

²⁴⁷<http://www.trt.net.tr/Kurumsal/TelevizyonTanitim.aspx>

izleyiciler için 24 saat yayın prensibi ile yayınlar hazırlamaktadır. Söz konusu coğrafyada “birlik ve beraberlik” duygusunu canlı tutmak, Türkçe’nin kullanımını yaygınlaştırmak dünya gündemine ve coğrafyasına az bilinen ya da gündemde yer bulamayan özel başlıkları taşımayı hedeflemektedir. 2016 yılında TRT Avaz yayınları hazırlanırken Dışişleri Bakanlığı başta olmak üzere Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar, TİKA gibi kamu kurumlarının faaliyetleri yakından takip edilmiş ve söz konusu kurumların coğrafyamızda daha iyi tanınması sağlanmaya çalışılmıştır.

TRT Avaz halen çok dilli tek kanal olma özelliğini taşımaktadır. Söz konusu dillerdeki yayınlar Türkçe altyazılarla desteklenmektedir. Aynı sistem Türkçe yayınlar için de geçerli olup, belirlenen yayınlar söz konusu dillerde altyazılarla yayınlanmaktadır. TRT Avaz; 2016 yılında Rusça, Kazakça, Kırgızca, Türkmence, Azerbaycan Türkçesi, Özbekçe, Boşnakça ve Arnavutça haber yayınlarını sürdürmüştür. Yayın coğrafyasında yer alan ülkelerden sağlanan programların izleyicilerle buluşturulmasının yanı sıra, söz konusu ülkelerle canlı bağlantılar yaparak ortak yayın anlayışının geliştirilmesine büyük katkı sağlamaktadır. Bugüne kadar Azerbaycan, Kırgızistan, Türkmenistan, Bosna Hersek ve Kazakistan televizyonları ile ortak yayınlar gerçekleştirilmiş ve ortak programlara imza atılmıştır. Türkiye’de bulunan ülkelerin büyükelçilikleri ile yakın ilişkiler devam etmekte, birçok konuda kendilerinden yardımlar alınmaktadır. Yayın coğrafyasında yer alan her türlü kültürel ve sosyal gelişme takip edilmekte ve TRT Avaz’ın program içeriklerine ve akışına yansıtılmaktadır.²⁴⁸

4.2.4. TRT-ARABI

Türkiye ve Arap dünyasının ortak dili olmak amacıyla kurulan TRT Arabi'nin hedef kitesini her yaştan izleyici oluşturmaktadır. Nisan 2010'da yayın hayatına başlayan ve 350 milyon gibi geniş bir nüfusa coğrafyaya sahip Arap ülkeleri ile Türkiye arasında bağları güçlendirmeyi hedefleyen TRT Arabi yayın ilkesini, “*Türkiye’nin bölgesel gücünü pekiştirme ve geliştirmede önemli bir araç olmak ve bu doğrultuda bir habercilik anlayışı sunmak*” olarak tanımlamaktadır.

²⁴⁸Türkiye Radyo Televizyon Kurumu 2016 Faaliyet Raporu, S. 59-60

TRT Arabi, saat başı haber ve haber başlıklarıyla, Türkiye bölge ve dünyadan öne çıkan haberleri ekrana taşımaktadır. Hepsinde ana eksen, olaylara Türkiye'nin bakış açısıdır. Olayları yerinden, yorumlayıp, ekrana taşımak amacıyla çeşitli dış merkezlerde Arapça bilen muhabirler istihdam edilmiştir. TRT-Arabi kanalı, ağırlıklı olarak Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülke başkentleri olmak üzere, yayın kapsama alanındaki ülkeler ile dünyanın önemli merkezlerinden yayınlar yapmaktadır.²⁴⁹

4.2.5. TRT KÜRDİ

2009 yılında Kürtçe aile kanalı olarak yayın hayatına başlayan TRT Kürdi kanalı, Kurmanci, Zazaki, Sorani olarak hazırlanan programlarla 24 saat yayın yapmaktadır. 2009 yılında TRT 6 Kanal Koordinatörlüğü adıyla kurulan kanalın adı, 10 Ocak 2015 tarihinde "TRT Kürdi Kanal Koordinatörlüğü" olarak değiştirilmiştir. TRT Kürdi, kuruluş amacına uygun olarak toplumun Kürtçe konuşan her kesimine hitap etmektedir. Hedef kitle, Türkiye'de Kürtçe konuşan halk ve topluluklar ile Türkiye dışında yaşayan Kürtlerdir. Amaç, Türkiye ve dünyada gelişen siyasi, ekonomik, toplumsal olaylar ile Kürtçe kültürü, müziği, yaşamı ve folklorunu her yönüyle aktarmaktır.²⁵⁰

4.2.6. TRT BELGESEL

"Tanık Olmaya Hazır mısınız?" sloganıyla 17 Ekim 2009 tarihinde TRT Turizm ve Belgesel adıyla test yayınına başlayan TRT Belgesel Kanalı, 22 Ekim 2009'da yayın hayatına merhaba dedi. Günümüzde "İnsanı anlamak hayatı anlamak" sloganıyla yola çıkan TRT Belgesel; Türkiye'yi İngilizce, Fransızca, Almanca, Rusça ve Türkçe yayınları ile dünyaya tanıtmaktadır. Tarih, toplum, doğa, spor, kültür-sanat, bilim, teknoloji alanlarında yayınlar yapmaktadır.

4.2.7. TRT TSR (TÜRKİYE'NİN SESİ RADYOSU)

TRT'nin yurt dışına yönelik radyo ve web yayınları ile Türkiye'nin dünyadaki sesi olmaya devam eden Türkiye'nin Sesi Radyosu ve TRT Web Servisi, Dış Yayınlar Dairesi Başkanlığı'nın sorumluluğunda yayınlarını sürdürmektedir. 2016 yılında,

²⁴⁹Türkiye Radyo Televizyon Kurumu 2016 Faaliyet Raporu

²⁵⁰Türkiye Radyo Televizyon Kurumu 2016 Faaliyet Raporu, s. 69

Türkiye'nin Sesi Radyosu'ndan her gün; Türkçe, Almanca, Arapça, Arnavutça, Azerbaycan Türkçesi, Boşnakça, Bulgarca, Çince, Darice, Ermenice, Farsça, Fransızca, Gürcüce, Hırvatça, İngilizce, İspanyolca, İtalyanca, Kazakça, Kırgızca, Macarca, Makedonca, Özbekçe, Afganistan Özbekçesi, Peştuca, Romence, Rusça, Sırpça, Tatarca, Türkmençe, Urduca, Uygurca, Yunanca, Japonca, Portekizce, Malayca, Swahili ve Hausa olmak üzere 37 dilde yayın yapılmıştır. 41 dil, lehçe ve alfabede web yayını (trtvotworld.com) gerçekleştirmiştir. Türkiye, bölge ve dünyadaki gelişmeleri sıcaklığına aktaran ve Türkiye'nin merceğinden değerlendiren web yayınlarının listesi şöyledir; - Çince, Gürcüce, Ermenice, Yunanca, Japonca dillerinde, kendi alfabeleri ile - Arnavutça, Boşnakça, Hırvatça, İngilizce, Fransızca, Almanca, Macarca, İtalyanca, İngilizce Romence, Sırpça, İspanyolca, Özbekçe, Malayca, Portekizce, Swahili ve Hausa dillerinde Latin alfabesi ile - Afgan Özbekçesi, Darice, Peştuca, Arapça, Urduca, Farsça dillerinde Arap alfabesi ile - Bulgarca, Kazakça, Kırgızca, Makedonca ve Rusça dillerinde Kiril alfabesi ile - Azerbaycan Türkçesi ve Türkmençe dillerinde Arap ve Latin alfabesi ile - Tatarca'da Kiril ve Latin alfabesi ile - Uygurca'da ise Arap, Latin ve Kiril alfabesi ile yayın yapılmıştır. Türkçe yayın Türkçe Yayınlardan Sorumlu Müdürlük bünyesinde TRT Türkiye'nin Sesi Radyosu ve TRT Memleketim FM radyoları 24 saat Türkçe yayın yapmaktadır. 09.00-24.00 saatleri arasında yayın yapan TRT Memleketim FM www.trtmemleketimfm.com ve Dışişleri Bakanlığı iletişim portalı www.memleketim.gov.tr adresi ile de uydudan tüm dünyadaki vatandaş ve soydaşlara yayın yapmaktadır. TRT Dış Yayınlar Dairesi Başkanlığı Türkçe Yayınlardan Sorumlu Müdürlük bünyesinde yapılan yayınlar, Türkiye'nin siyasi, ekonomik, kültürel, coğrafi, tarihsel ve dini tüm değerlerini işlediği yayınlar hazırlamaktadır.²⁵¹

4.2.8. TRT WORLD

Günümüz iletişim teknolojileri, ülkelerin kamu diplomasisi çalışmalarını daha etkin hale getirmektedir. Devletlerin dış politikalarını gerçekleştirmek, hedeflenen ülke halklarıyla iletişim kurabilmek ve olumlu imajlar oluşturabilmek için kitle iletişim araçları önemli rol oynar.

²⁵¹Türkiye Radyo Televizyon Kurumu 2016 Faaliyet Raporu

ABD gibi ekonomik ve siyasi alanda güçlü ülkeler, aynı zamanda teknolojik ve kültürel üstünlüğü de ellerinde bulundurmaktadırlar. Kendi kültürlerini üretip kendi kitle iletişim araçları ile yayarak geniş kitlelere ulaşmaktadırlar. Böylece ülkeleri ile diğer ülkeler arasında kolay bir şekilde köprü oluşturabilirler. Fakat Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler, uluslararası arenada kendilerini ifade etmek için yoğun çaba sarfetmeleri gerekmektedir. Türkiye, mevcut iletişim kanallarını etkili bir şekilde kullanarak hem bölgesel hem de dünya genelinde geniş kitlelere ulaşmalıdır.

Son yıllarda Türkiye'nin siyasi arenada yaşadığı gelişmeler neticesinde hem küresel hem de bölgesel olarak güçlü bir pozisyona geçmesiyle kendini dünyaya anlatabilecek bir medya kuruluşu ihtiyacı ortaya çıktı. Bu bağlamda TRT, uluslararası kamuoyuna seslenen ve yayın dili İngilizce olan TRT World'ü yayın hayatına geçirmek için çalışmalarına başladı.

TRT World, 18 Mayıs 2015 tarihinde test yayınlarına başladı, 30 Kasım 2015 tarihinde yayın hayatına merhaba dedi. TRT World misyonunu şöyle tanımlamaktadır: *"Misyonumuz anlayışı genişletmek, varsayımlara meydan okumak, tartışmayı teşvik etmek ve olumlu davranışları etkilemektir. Vizyonumuz pozitif değişim için bir katalizör olmaktır."*²⁵²

Kanal, bünyesinde BBC, CNN ve Al Jazeera gibi kanallarda çalışmış, tecrübeli isimler yer almaktadır. İnsan odaklı belgesel yapımlara ağırlık veren TRT World'ün merkez stüdyosu İstanbul'dadır. Washington ve Londra'da da stüdyoları bulunan TRT World, gün boyunca üç merkezden yayın yapmaktadır. Yayın dili İngilizce olan kanalın, haber akışının öncelik sırasımı; Türkiye ve bölgesel (ortadoğu ve balkanlar) gelişmeler oluşturmaktadır.

Habercilik alanında global haber kanallarıyla yarışacak kalitede bir dünya markası vizyonu ile yola çıkmış olan TRT World, aynı zamanda anlık olarak güncellenen www.trtworld.com internet adresi, sosyal medya hesapları, youtube kanalı ve TRT World mobil uygulaması ile de izleyicilerine ulaşmaktadır.

TRT World'un kuruluşunda önemli rol oynayan TRT Genel Müdürü İbrahim Eren, *"Habercilik gibi büyük sorumluluk taşınan bir alanda yayıncılık anlayışımızla*

²⁵²<https://www.trtworld.com/about>, Erişim Tarihi: 26.02.2019

ezberleri bozacak, ortaya koyduğumuz yeni bakış açısı ile dünyada pozitif değişimin habercisi olacağız. TRT World olarak görülmesi ve duyulması gerekenden daha fazla şey olduğuna inanıyor ve haberin merkezine ayırım yapmadan insanı koyacağız" değerlendirmesini yaparak kanalın yayın politikasını özetlemiştir. İbrahim Eren, "Küçük görülen yerler, durumlar, öyküler ve insanlar... Biliyoruz ki birilerinin dünyasında önemsizleştirilen ve ötekileştirilen bu unsurların hikayeleri büyük. Biz bu büyük hikayelerdeki haberi yakalayacak, mazlumların ahına tercüman olacağız. Tüm bunları yapabilmek için her şeye sahibiz" ifadelerini de eklemiştir.²⁵³

Eren, kamu yayıncısı TRT World'ün amacının kâr olmadığını, habercilik sektöründe fark yaratmak için insanı haberin ortasına koyduklarını belirterek, *"Bir ülkede bir şey olduğu zaman biz ilk, dünyadaki büyük güçlere olan etkisine bakmıyoruz. İnsanların hayatlarıyla ilgili hesaplar da yapmıyoruz. Biz izleyicilerimiz anlasın, hissetsin istiyoruz. Olayın olduğu yerdeki halk ne hissediyor, anlatabilmek istiyoruz. Onun için insanı haberin ortasına koymaya çalıştık. Böyle yapmak zor. Çünkü genel uygulamada uluslararası alanda 'haber her şeyden önemli' yönünde. Biz de dedik ki TRT, haberden fazlası."* şeklinde habercilik anlayışını tanımlamıştır.²⁵⁴

İbrahim Eren, kurumsal rengi *"turkuaz"* olarak belirlediklerini ve TRT World logosunun da şekil olarak, marka DNA'sının birçok özelliğini taşıdığını ifade eden Eren, sözlerini şöyle devam etmiştir:²⁵⁵ *"Ana görsellerimizde dünya üzerindeki farklı renk ve dilleri simgeleyen parçacıklar var. Bunların bir araya gelmesi anlamlı bütünlüklere dönüşüyor. World kelimesinin içinde ön planda olan büyük nokta da bu yaklaşımı her an ekranda temsil ediyor. Bu turkuaz renkli büyük nokta, hareketli görüntülerde yüzlerce parçanın bütünleşimi olarak global temsil inancımızı resmediyor. Hareket esnasında, noktayı çevreleyen ve iki yarımdan oluşan 'O' harfinin saat yönünün tersine dönmesi ise toplumsal mirasımızı referans alıyor ve doğu ile batının birleşimini vurguluyor."*

²⁵³<https://www.trthaber.com/haber/medya/trt-world-test-yayinina-gecti-185371.html>; 18.05.2015; Erişim Tarihi: 26.02.2019

²⁵⁴<https://www.trthaber.com/haber/medya/ibrahim-eren-trt-world-ile-insani-haberin-merkezine-koyduk-338623.html>; 19 Ekim 2017; Erişim Tarihi: 26.02.2019

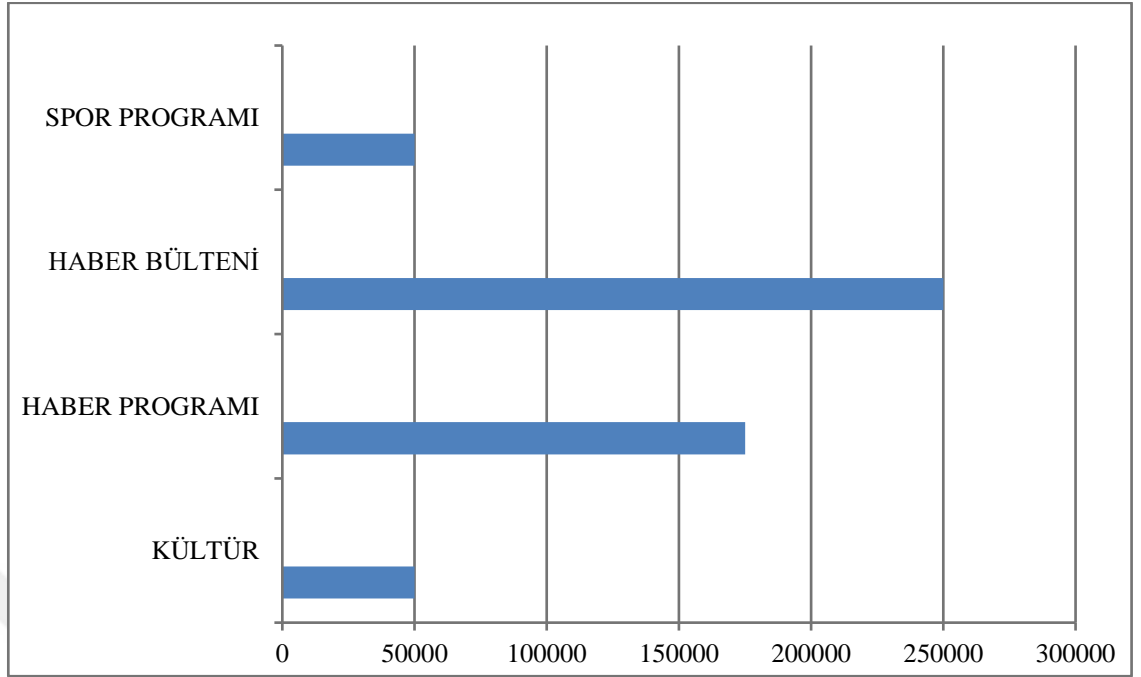
²⁵⁵<https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/trtworlun-temel-ilkesi-insan-olacak-/457936#>, 30.10.2015; Erişim Tarihi: 26.02.2019

Eren, TRT World'un kuruluş aşamasını ise şu sözlerle anlatmıştır: “*haber merkezine ayırım yapmadan "insanı" koyduğunu, misyonlarının mazlum coğrafyadaki insanların sesini din, dil ve ırk ayrımı olmaksızın tüm dünyaya duyurmaktır. İngilizce haber yayını yapan onlarca televizyon var. Bunlardan izleyici çekebilmek için farklı bir yayın politikası belirlemek ve hedef grubun iyi seçilmesi gerekiyor. Bunun için ilk olarak pazar araştırmalarına öncelik verdik. Olanın dışında neler sunabileceğimizin üzerinde durduk. Uluslararası yayıncılık konusunda uzman isimlerden gerekli danışmanlıkları aldık. Halihazırda yayın yapan kurumların hatalarını ve önde oldukları durumları tespit ettik. Daha sonra çekirdek bir kadro ile bir proje yönetim ofisi kurduk. Öyle ki bu plan, binlerce basamaktan oluşuyor. İstatistiklere boğulmadan insan hayatı ve yaşamın gerçekleri üzerinden, dünyanın neresinde olursa olsun sesi duyulmayan kalabalıkların aynası görevini üstleneceğiz.*”²⁵⁶

Haber kanalı TRT World, saat başı haber bültenleri ve haber programlarıyla gündemi takip etmektedir. Haber programlarında, uluslararası gündem yine uluslararası konuklarla değerlendirilmektedir. TRT World'un yayın akışında, spor ve kültür sanat yayınlarının yanı sıra kanalın yayın politikası da olan "insan odaklı hikayeler"den oluşan belgeseller yer almaktadır.

TRT'nin yayınladığı 2016 Faaliyet Raporu'na göre TRT World yayınlarının program türüne göre dağılımına baktığımızda ilk sıralarda haber bültenleri ve haber programları yer almaktadır.

²⁵⁶<https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/trtworldun-temel-ilkesi-insan-olacak-/457936#>, 30.10.2015; Erişim Tarihi: 26.02.2019

Tablo 5. TRT World 2016 Yayınlarının Program Türlerine Göre Dağılımı (dk)²⁵⁷

Kaynak: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu 2016 Faaliyet Raporu
<http://Trtkurumsal.Trt.Net.Tr/Uploads/Application/Pdf/2015-02-17-13.42.00/Fc2378f865884f03b7e76c82fbae6064.Pdf>, S.37

TRT World'un belli başlı programlarını şu şekilde sıralayabiliriz;²⁵⁸

- **BIGGER THAN FIVE**, TRT World'un haftalık olarak yayınlanan tartışma programı. Yaşanan küresel krizlerden dünya siyasetine kadar bütün güncel konuların tartışıldığı programı gazeteci Ghida Fakhry sunuyor.

- **MONEY TALKS**, Türkiye'nin ilk İngilizce günlük finans programıdır. Hafta içi her gün yayın yapan programın odak noktası, "ekonomik göstergelerin insanları nasıl etkilediğidir".

- **NEXUS**, ilginç haber hikayeleri esprili bir bakış açısıyla analiz eden bir program. On ekran stüdyo kullanarak, verileri, gerçekleri, videoları ve dijital gürültüyü farklı bir haber formatı ile yorumlamaktadır.

²⁵⁸<https://www.trtworld.com/> sitesinden derlenmiştir.

- **THE NEWSMAKERS**, uluslararası olayların merkezindeki kişilerle röportajları ve değerlendirmeleri içermektedir.

- **NEWSFEED**, sosyal medyadaki ilginç haberleri, video ve güncel tweetleri inceleyerek, günün haberlerine farklı bir bakış açısı sunmayı hedefleyen bir program. Rutin bir haber bülteninde yer almayan ama dünya genelinde sosyal medya aracılığıyla popüler olan konuları ekrana getirmektedir.

- **OFF THE GRID**, dünyanın dört bir yanından insan hikâyelerini anlatan, karakter odaklı belgesel dizisidir. TRT World'un en çok dikkat çeken programlarından olan Off the Grid, birçok çalışmasıyla uluslararası ödüller kazanmaktadır. Off the Grid'in, ailelerine bakabilmek için organlarını satan mültecilerin yaşadıkları zor durumu anlatan bölümü 'Sessiz Ölüm', 7 Kasım 2018 tarihinde Uluslararası Yayıncılar Birliği (AIBs) tarafından Londra'da 14.'sü düzenlenen törende "İnsan Hikayeleri" kategorisinde; Cerablus'ta Isid'in yaptığı baskı, katliam ve işkencelerin ele alındığı "Küllerinden Doğan Şehir: Cerablus" ile 2017 yılında Broadcast Pro Ortadoğu Ödülleri töreninde "En İyi Yapım" ödülü almıştır.

- **STRAIT TALK**, Türkiye'nin dünyadaki rolünü ve küresel olayların yaşamı nasıl yeniden tanımladığını analiz eden bir programdır.

- Dünyada gerçekleşen önemli spor organizasyonlarından haberler, spor dünyasının ünlü sporcularıyla röportajların yer aldığı **BEYOND THE GAME**; kültür ve sanat alanındaki hikayeleri anlatan **COMPASS**; tartışma programı **ROUNDTABLE**; küresel sanat ve kültür dünyasındaki gelişmeleri takip eden **SHOWCASE** diğer programlardır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SÖYLEM ANALİZİ YÖNTEMİ İLE TRT WORLD VE BBC NEWS YAYIN POLİTİKALARININ ANALİZİ

5.1.Söylem Analizi Kavramı

Söylem analizi, metinlerin veya dilin semantik ya da sentaktik yapısını incelemek ve söylemlerin hem dilbilimsel hem de sosyo-kültürel boyutlarını ele alır. Dilbilimdeki gelişmelere paralel olarak bu alanın disiplinlerarası çözümlenmelere açık olarak gelişmesi yaygınlık kazanmıştır.

5.2.Amaç

Bu çalışmada amaç, kamu diplomasisi üzerinde medyanın etkisini incelemek ve "medya kuruluşları devletlerin söyleyemediklerini dolaylı olarak dile getirebiliyor mu?" sorusuna cevap bulmaktır.

Türkiye ve dünya gündemindeki önemli olaylardan olan "Zeytinalı Operasyonu", "Brexit" ve "Venezüela Krizi"nde yaşanan gelişmeleri BBC NEWS ve TRT World kaynaklarında ne şekilde yer aldığı konusunda analiz yapıldı.

5.3.Araştırmanın Konusu ve Önemi

Çalışma kapsamında TRT World ve BBC NEWS internet sitelerinde yer alan haberlerin haber kuşaklarının ve spotlarının söylem analizi yapıldı. Aynı zamanda İngiltere ve Türkiye'nin resmi kuruluşlarından konuyla ilgili yapılan açıklamalar da değerlendirildi. "Zeytinalı Operasyonu" için 13 Ocak 2018 - 26 Ocak 2018 ile 11 Mart 2018 - 24 Mart 2018 tarihleri arasında; "Brexit" için 17 Haziran 2016 - 30 Haziran 2016 tarihleri arasında ve "Venezüela Krizi" için de 10 Ocak 2019 - 30 Ocak 2019 tarihleri arasında yayınlanan haberler incelendi.

BBC, kurulduğu zamandan beri İngiltere'nin en önemli kamu diplomasisi yürütücülerinden biri olmuştur. "Tarafsızlık" ilkesiyle yayın yapmasına karşın yaptığı yayınlarda İngiltere'nin dış politikasını ne kadar yansıttığı bu çalışma açısından önemlidir. TRT World'un kuruluş amacı, Türkiye'nin sesini uluslararası platformlarda duyurabilmeye yardımcı olmaktır. BBC'ye bakış açısında olduğu gibi kamu yayıncısı

TRT kurumunun yeni kurduğu ve İngilizce yayın yaparak dünyaya ulaşmayı amaçlayan kanalı TRT World'un, Türk dış politikasında etkili olup olmadığını görmek açısından önemli bir araştırma olacaktır.

5.4.Varsayımlar

Kamu diplomasisinde hedef kitleler ile en etkili iletişim kitle iletişim araçları ile gerçekleşmektedir. İletişim teknolojisinin gelişmesiyle daha geniş kitlelere hem hızlı hem de düşük maliyetle ulaşmak, kamu diplomasisi çalışmalarında medyanın baş aktör olmasında etkili olmaktadır. Aslında kamu diplomasisinde devletler kendilerini doğru bir şekilde ifade etmek zorundadır. Bu bağlamda medya ile ilişkileri önem kazanmaktadır. Kamu diplomasisi ve medya ilişkisine baktığımızda kullanılan söylemlerin, devlet dış politikası ile uyum gösterip göstermediği ya da bu politikayı destekleyen yayınların olup olmadığı veya devletlerin doğrudan söyleyemediklerini ifade edip etmediği çalışma konumuzu oluşturmaktadır. Türkiye'nin bizzat içinde yer aldığı "Zeytinalı Operasyonu", yine İngiltere'nin en önemli dış politika konusu "Brexit" ile her iki ülkenin kamu diplomasisi yürüten medya kuruluşlarından BBC ve TRT World'un söylemlerinin dış politikalarıyla uyumlu olup olmadığı, tarafsızlık söz konusu mu, gibi sorulara cevap bulmaya çalışacağız. Ayrıca nc bir başlık "Venezuela'daki Kriz" haberleri ile de tarafsız bir ülkede meydana gelen olayların her iki ülke medyasında nasıl yer aldığını analiz edeceğiz.

5.5.Sınırlılıklar

Bu çalışmada elde edilecek sonucun net bir şekilde ortaya konulması ve yorumlanabilmesi için araştırma belirli sınırlar içinde yapılmıştır. TRT World ve BBC NEWS haber sitelerinde yer alan haberler, söz konusu olayların gerçekleştiği tarihten bir hafta öncesi ve bir hafta sonrası dahil edilerek incelenmiştir. "Zeytinalı Operasyonu" için 13 Ocak 2018 - 26 Ocak 2018 ile 11 Mart 2018 - 24 Mart 2018 tarihleri arasında; "Brexit" için 17 Haziran 2016 - 30 Haziran 2016 tarihleri arasında ve "Venezuela Krizi" için de 10 Ocak 2019 - 30 Ocak 2019 tarihleri arasında yer alan haberlerde kullanılan sözcüklerin karşılıklı olarak benzerlik mi yoksa zıtlık mı içerdiği, genel çerçeveden bakıldığında ise haberlerin içeriğinin devletlerin politikasını destekleyip desteklemediği analiz edilmiştir.

5.6.Yöntem

TRT World ve BBC haber sitelerinde yayınlanan haberler analiz edilerek somut veriler elde edilmeye çalışılmıştır. Haberler gün gün incelenmiş ve elde edilen sonuçlar eleştirel söylem analizi yöntemi ile değerlendirilmiştir.

5.7.Evren ve Örneklem

Çalışmanın evreni; TRT World ve BBC internet sitelerinde yayınlanan haberlerdir. Çalışmanın örnekleme ise, "Zeytindalı Operasyonu" için 13 Ocak 2018 - 26 Ocak 2018 ile 11 Mart 2018 - 24 Mart 2018 tarihleri arasında; "Brexit" için 17 Haziran 2016 - 30 Haziran 2016 tarihleri arasında ve "Venezüela Krizi" için de 10 Ocak 2019 - 30 Ocak 2019 tarihleri arasında yayınlanan haberlerdir.

5.8.Tablo ve Analizler

Medyanın kamu diplomasisinde küresel politikalar üzerindeki etkisi, TRT World ve BBC NEWS yayınlarına yaptığımız söylem analizi ile araştırıldı. Her iki haber kurumunun yaptığı haberleri söylem olarak incelendiğinde devletlerin kamu diplomasisi çalışmalarına ne kadar etkisi olduğuna yönelik sonuçlar elde edilmeye çalışıldı.

5.9. Değerlendirme

5.9.1.Trt World'de ve BBC NEWS'te"Zeytindalı Operasyonu" Haberlerinde Kullanılan Sözcükler ile Türkiye ve İngiltere Dışışleri Bakanlıkları'nın Açıklamalarının Karşılaştırılması

20 Ocak 2018 tarihinde Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından başlatılan Zeytindalı Operasyonu'nun amacı, "Türkiye'nin sınırlarında ve bu bölgede güvenlik ve istikrarın sağlanması" olarak açıklanmıştır. TSK, operasyon kapsamında diğer amaçlarının "Afrin bölgesinde, PKK/KCK/PYD-YPG ve DEAŞ'a mensup teröristleri etkisiz hale getirmek ve dost ve kardeş bölge halkını bunların baskı ve zulmünden kurtarmak" olduğunu belirtmiştir.

Suriye'de Kürt nüfusun en yoğun olduğu yerlerden biri olan Afrin, 2012 yazında ordunun geri çekilmesi sonrası PYD'nin denetimine geçmişti. Türkiye'nin 2016 yılında düzenlediği Fırat Kalkanı Harekatı, sadece sınırın Suriye tarafındaki Irak Şam İslam

Devleti (İŞİD) varlığını sonlandırmakla kalmamış, aynı zamanda iki özerk Kürt bölgesi Afrin ve Kobani arasında bir tampon bölge oluşturarak, Kürtlerin Suriye'de Türkiye sınırı boyunca uzanan bir koridor oluşturmasını engellemiştir. Fakat Afrin'i üs yapan PYD/YPG'ye mensup terör örgütlerini ortadan kaldırmak için Suriye'nin kuzeybatısındaki bu şehre operasyon düzenledi. Sınır güvenliği için başlatılan operasyon boyunca TSK, Özgür Suriye Ordusu ile birlikte hareket etti.

TRT World ile BBC NEWS internet sitelerinde "Zeytinalı Operasyonu" ile ilgili 13 Ocak 2018 - 26 Ocak 2018 ile 11 Mart 2018 - 24 Mart 2018 tarihleri arasında yayınlanan haberler ile Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı ve Dışişleri Bakanlığı yetkilileri ile İngiltere Başbakanı ve Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan resmi açıklamaları karşılaştırdık. Amacımız haber spotlarından bir analiz gerçekleştirmektir. Fakat spotların yeterli olmaması nedeniyle ilgili haberlerin bütününe inceledik. TRT World internet sitesinde 48 haberin, BBC NEWS internet sitesinde de 24 haberin analizini yaptık.

TRT World haberlerinde en çok vurgulanan konulardan biri ABD'nin YPG örgütü ile olan ilişkisi ve ona sağlamış olduğu destektir. DAEŞ'e karşı yürütülen mücadelede ABD-YPG işbirliği en önemli eleştiri konularından biri olmuştur.

Haber Tarihleri	TRT World'de Kullanılan Sözcükler	Kullanım Sıklığı
<ul style="list-style-type: none">• 15 Ocak 2018• 16 Ocak 2018• 17 Ocak 2018• 19 Ocak 2018• 21 Ocak 2018• 23 Ocak 2018• 25 Ocak 2018	<ul style="list-style-type: none">• US-led coalition• US-led coalition in Syria• US-led coalition forces• US-led international coalition against Daesh• US-backed force in Syria• US-backed YPG• The YPG in northeastern Syria is more closely aligned with the US• the YPG is still being backed by the US	12

	<ul style="list-style-type: none"> • ABD öncülüğündeki koalisyon • Suriye'de ABD öncülüğündeki koalisyon • ABD öncülüğündeki koalisyon güçleri • Daeş'e karşı ABD öncülüğündeki uluslararası koalisyon • Suriye'deki ABD destekli güç • ABD destekli YPG • Suriye'nin kuzeyindeki YPG, ABD ile birbirine daha çok yakınlar • YPG, hala ABD tarafından destekleniyor) 	

Tablo 6. TRT World haberlerinde ABD-YPD İlişkisi

TRT World'de 13 Ocak 2018 - 26 Ocak 2018 ile 11 Mart 2018 - 24 Mart 2018 tarihleri arasında incelediğimiz 48 haberde ABD ile YPG arasındaki ilişkiyi anlatan söylemler, 8 farklı şekilde 12 kere kullanılmıştır. Ayrıca aşağıdaki tabloda da yer aldığı gibi "YPG'nin Daeş'e karşı savaşta ABD tarafından desteklendiği" söylemi de 14 farklı anlatım kullanılarak 15 kere kullanılmıştır.

Haber Tarihleri	TRT World'de Kullanılan Sözcükler	Kullanım Sıklığı
<ul style="list-style-type: none"> • 17 Ocak 2018 • 18 Ocak 2018 • 20 Ocak 2018 • 21 Ocak 2018 • 22 Ocak 2018 • 23 Ocak 2018 • 25 Ocak 2018 • 19 Mart 2018 • 22 Mart 2018 	<ul style="list-style-type: none"> • The YPG dominates the SDF which the US is backing in Syria in the war against Daesh • YPG who fought against Daesh with Washington's backing • The YPG is backed by the US in the war against Daesh in Syria • US plans on permanent support for the YPG were revealed, despite their promises that co-operation with the YPG would be only until Daesh was defeated • The US has never cut its support for the YPG 	15

	<ul style="list-style-type: none"> • PKK/PYD-led SDF forces were focused on preventing Daesh fighters fleeing Syria • In 2014 US support for them decreased when it began supporting the PKK's Syrian affiliate the YPG; in 2015 the US founded the YPG dominated Syrian Democratic Forces to fight against Daesh. • The YPG with the help of US military began its fight against Daesh in 2014 • Washington has been supporting and arming the group under the pretext of fighting Daesh • The US considers the PKK's Syrian offshoot to be an ally in the fight against Daesh. • Both Turkey and the US consider the PKK to be a terror group, yet the US insist the YPG is an ally against Daesh • Turkey considers the PKK to be a terrorist organisation, as does the US and the EU. While the US considers the YPG and ally on the ground Syria, Turkey insists the group is a branch of the PKK • US support for YPG (başlık) • The YPG gained traction in the Syria war after US provided them with military support to fight Daesh. <p style="text-align: center;">-----</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>YPG, ABD'nin Suriye'de Daeş'e karşı savaşta desteklediği SDF'yi idaresi altına alıyor.</i> • <i>Washington'ın desteği ile Daeş'e karşı savaşan YPG</i> • <i>YPG, Suriye'de Daeş'e karşı savaşta ABD tarafından destenlenmekte</i> 	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>YPG ile sadece Daeş ortadan kalkına kadar işbirliği yapacaklarına dair söz vermesine karşın, ABD'nin YPG'ye kalıcı destek konusundaki planları açıklandı.</i> • <i>ABD, YPG'ye desteğini hiç kesmedi,</i> • <i>PKK/PYD öncülüğündeki SDF güçleri Daeş'in Suriye'den kaçışını önlemeye odaklandı.</i> • <i>2014 yılında, ABD PKK'nın Suriye'deki bağlı kuruluşu YPG'yi desteklemeye başladığında onlara olan destek azaldı; ABD, 2015 yılında Suriye Demokratik Güçleri yönetiminde DAEŞ'e karşı mücadele etmek için YPG'yi kurdu.</i> • <i>YPG, ABD'nin yardımıyla 2014 yılında Daeş'e karşı savaş başlattı</i> • <i>Washington Daeş'e karşı mücadele bahanesiyle örgütü desteklemekte ve silahlandırmaktadır.</i> • <i>ABD, PKK'nın Suriye kolunu Daeş'e karşı savaşta müttefik olarak görüyor.</i> • <i>Hem Türkiye hem de ABD, PKK'yı terör örgütü olarak kabul ediyorlar, ancak ABD, Daeş'e karşı YPG'nin müttefiği olduğu konusunda ısrarlı.</i> • <i>Türkiye, PKK'yı ABD ve AB gibi terör örgütü olarak kabul ediyor. ABD, Suriye'de YPG'yi müttefiki olarak görürken, Türkiye, YPG'nin PKK uzantısı olduğu konusunda ısrarlı.</i> • <i>YPG'ye ABD desteği (başlık)</i> • <i>YPG, Daeş'e karşı savaşta ABD'nin askeri desteğini sağladıktan sonra ilgi çekmeye başladı.</i> 	
--	--	--

Tablo 7. TRT World haberlerinde ABD-YPG ilişkisi

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun, 18 Ocak 2018 tarihinde ABD ile YPG arasındaki ilişkiyi anlatan açıklamalarıyla TRT World'de kullanılan söylemler arasında benzerlik vardır. Çavuşoğlu bu tarihten sonra operasyon boyunca verdiği 4 farklı röportaj veya açıklamada bu ittifaka değinmiştir.

Açıklama Tarihi	Dışişleri Bakanlığı Açıklaması
18 Ocak 2018	Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun CNN TÜRK'e verdiği özel röportajda ABD'den bahsederken " <i>bugüne kadar YPG'yle yapılan işbirliği ve YPG'ye verilen silah</i> ", " <i>bu terör örgütüyle işbirliği yapmayı ABD'nin bırakması lazım</i> ", " <i>Sen de bir terör örgütüne destek veriyorsun hem de silah veriyorsun, açık veriyorsun</i> ", " <i>sen terör örgütüyle bağı bir kes</i> ", " <i>terör örgütüyle işbirliği yapan bir ülke</i> " cümlelerini kullanmıştır. ²⁵⁹
27 Ocak 2018	Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun Antalya'da basın mensuplarının sorularını cevaplarken " <i>bir terör örgütüyle ABD'nin bağı koparması gerekiyor.. terörle mücadele ettiğini söyleyen bir ülkenin bir terör örgütüyle ki kendileri de itiraf ediyorlar PKK ile bir farkı yok diye, dolayısıyla tüm bağı koparması gerekiyor</i> " açıklamasını yapmıştır. ²⁶⁰
28 Ocak 2018	Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun The New York Times gazetesinde yayınlanan "America Has Chosen the Wrong Partner" makalesinde " <i>ABD'nin Türkiye gibi kabiliyetli bir ortağı varken YPG/PKK'ya güvenmesi kendine zarar verecek bir hatadır</i> " şeklinde yazmıştır. ²⁶¹
29 Ocak 2018	Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun TRT Haber'e verdiği özel röportajda ise " <i>Amerika YPG'ye desteği kessin, Amerika yine yani bir müttefik gibi davranmaya başlasın...</i> " söylemini kullanmıştır. ²⁶²

²⁵⁹http://www.mfa.gov.tr/disisleri-bakani-sayin-mevlut-cavusoglu_nun-cnn-turk-kanalina-verdigi-ozel-roportaj_-18-ocak-2018.tr.mfa

²⁶⁰http://www.mfa.gov.tr/disisleri-bakani-sayin-mevlut-cavusoglu_nun-basin-mensuplarinin-sorularina-verdigi-yanitlar_-27-ocak-2018_-antalya.tr.mfa

²⁶¹<https://www.nytimes.com/2018/01/28/opinion/us-turkey-syria-allies.html>

²⁶²<https://www.trthaber.com/haber/gundem/disisleri-bakani-mevlut-cavusoglu-amerika-yanlis-bir-ortak-secti-348176.html>

20 Şubat 2018	Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hami Aksoy'un açıklamasında da " <i>ABD'nin de teröristlere destek veren açıklamalar yapmak yerine...</i> " söylemini kullanmıştır. ²⁶³
---------------	--

Tablo 8. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun ABD-YPG ilişkisi ile ilgili açıklamaları

Bir diğer konuda ise Türkiye, Dışişleri Bakanlığı nezdinde yaptığı açıklamalarla, Amerikan hükümetinin YPG'ye verdiği desteği eleştirmiş, ABD ile YPG arasındaki anlaşmanın bir an önce sonlanması için çağrılarda bulunmuştur.

Haber Tarihleri	TRT World'de Kullanılan Sözcükler	Kullanım Sıklığı
<ul style="list-style-type: none"> • 15 Ocak 2018 • 16 Ocak 2018 • 17 Ocak 2018 • 18 Ocak 2018 • 19 Ocak 2018 	<ul style="list-style-type: none"> • Turkey has long protested US support for the YPG • Turkey has long protested US support for the YPG. Washington has ignored its status as a PKK offshot calling it a 'reliably' in its fight against Daesh in Syria • Turkey has long protested US support for the YPG, while Washington has brushed off its status as a PKK offshot calling it a 'reliably' in its fight against Daesh in Syria • US-Turkey tensions on support for the YPG (başlık) ----- • <i>Türkiye uzun zamandır ABD'nin YPG'ye desteğini protesto ediyor</i> • <i>Türkiye uzun zamandır ABD'nin YPG'ye</i> 	6

²⁶³http://www.mfa.gov.tr/sc_-19_-abd-db-sozcusunun-suriyede-insani-duruma-iliskin-turkiyeye-yaptigi-atif-hk-sc.tr.mfa

	<p><i>desteğini protesto ediyor. Washington, Suriye'de Daeş'e karşı mücadelede "güvenilir müttefik" olarak gördüğü YPG'yi PKK'nın bir uzantısı olarak kabul etmiyor.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Washington, Suriye'de Daeş'e karşı mücadelede "güvenilir müttefik" olarak gördüğü YPG'yi PKK'nın bir uzantısı olduğuna soğuk bakarken, Türkiye uzun zamandır ABD'nin YPG'ye desteğini protesto ediyor.</i> • <i>YPG'ye destekte ABD-Türkiye arasında gerginlik (başlık)</i> 	
--	--	--

Tablo 9. TRT World haberlerinde Türkiye'nin ABD'yi eleştirisi

TRT World, bu durumu 4 farklı ifade ile 6 kere haberlerinde yer vermiştir. Bu konu ile ilgili Dışişleri Bakanı da açıklama yapmıştır. 18 Ocak 2018 tarihinde CNN TÜRK'e verdiği röportajda 3 defa değişik sorulara ABD ile YPG arasındaki ilişkiyi eleştiren cevaplar vermiştir.

Açıklama Tarihi	Dışişleri Bakanlığı Açıklaması
18 Ocak 2018	Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun CNN TÜRK'e verdiği özel röportajda ABD ile YPG ilişkisinden bahsederken " <i>sözde bir terör ordusunun kurulması ilişkilerimizde geri dönülmez bir hasar açar</i> " ²⁶⁴ cümlesiyle iki ülke arasındaki tansiyonun geleceği konusunda ipucu vermiştir.
18 Ocak 2018	Yine aynı röportajda DAEŞ ile mücadelede YPG ile ABD'yi şu şekilde eleştirmiştir: " <i>Hani Rakka bittikten sonra ortaklık bitecekti ve silah vermeyeceklerdi? Sadece DEAS'a karşıydı? DEAS'ı bitirmenin, bugün tekrar ortaya çıkmamanın en kesin garanti çözümü, siyasi çözüme ulaşmaktır. Yani Suriye'de bir siyasi çözüm getirmektir, Suriye'nin sınır bütünlüğünü, toprak</i>

²⁶⁴http://www.mfa.gov.tr/disisleri-bakani-sayin-mevlut-cavusoglu_nun-cnn-turk-kanalina-verdigi-ozel-roportaj_-18-ocak-2018.tr.mfa

	<i>bütünlüğünü korumaktır. Ve şu anda YPG'ye yapılan yatırımlar diyelim, bu yardımlar esasen Suriye'nin sınır bütünlüğünü tehdit etmektedir, böyle bir durumda çatışmalar devam eder''²⁶⁵</i>
18 Ocak 2018	Çavuşoğlu ABD'yi şu şekilde eleştirmektedir: <i>"bir kere Amerika gibi bir ülke bir söz veriyorsa bu sözünü tutmalı, aksi takdirde o ülkeye güvenilmez."</i> ve <i>"Amerika'nın bize bugüne kadar verdiği sözler var, ama bu sözleri tutmadığını görüyoruz."</i> ²⁶⁶

Tablo 10. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun ABD-YPG ilişkisi ile ilgili açıklamaları

Her iki durumu karşılaştırdığımız zaman TRT World'de kullanılan ifadeler açık bir şekilde Türkiye Dışişleri Bakanlığı'nın açıklamalarıyla örtüşmektedir. Her iki taraf da YPG'yi ABD'nin desteklediğini vurgulamaktadır.

Başka bir başlık ise YPG ile PKK arasındaki ilişkinin tanımlanmasıdır.

Haber Tarihleri	TRT World'de Kullanılan Sözcükler	Kullanım Sıklığı
<ul style="list-style-type: none"> • 16 Ocak 2018 • 17 Ocak 2018 • 20 Ocak 2018 • 21 Ocak 2018 • 22 Ocak 2018 • 23 Ocak 2018 • 25 Ocak 2018 • 19 Mart 2018 	<ul style="list-style-type: none"> • YPG is the armed wing of the PYD which considered by Turkey as the Syrian offshoot of the PKK • The YPG spearhead the SDF and is the armed wing of the PYD which is considered by Turkey as the Syrian offshoot of the PKK • PYD and its military wing the YPG which is the Syrian offshoot of the PKK, all look to 	22

²⁶⁵http://www.mfa.gov.tr/disisleri-bakani-sayin-mevlut-cavusoglu_nun-cnn-turk-kanalina-verdigi-ozel-roportaj_-18-ocak-2018.tr.mfa

²⁶⁶http://www.mfa.gov.tr/disisleri-bakani-sayin-mevlut-cavusoglu_nun-cnn-turk-kanalina-verdigi-ozel-roportaj_-18-ocak-2018.tr.mfa

	<p>Abdullah Ocalan as their guides.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Turkey considers the YPG the armed wing of the PYD to be a branch of the PKK which for decades has waged an armed campaign in Turkey that has killed some 40000 civilians and security officers. • Turkish considers the YPG a terror organisation because of its affiliation to PKK in southeastern Turkey • Turkey considers the YPG an affiliate of the PKK a terror organisation. • The YPG which Turkey deems to be a terror organisation • Ankara views the YPG as being the Syrian offshoot of PKK which has waged a bloody campaign in Turkey for more than three decades and is regarded as a terror group by Ankara and the US and the EU • The YPG is the Syrian branch of the PKK a designated terrorist organisation by Turkey, the US and the EU which has been fighting the Turkish state for more than 30 years • The US armed and supported the YPG which is considered by Ankara the Syrian branch of the PKK a designated terrorist organisation that has waged a decades-long war against the Turkish state • Ankara considers the PYD and its military wing the YPG as the Syrian offshoot of the PKK terrorist organisation while Washington sees it as a "reliably" in its fight against Daesh in 	
--	---	--

	<p>Syria</p> <ul style="list-style-type: none">• Ankara considers the YPG to be the Syrian wing of the PKK, a designated organisation• PKK is listed as a terrorist organisation by Turkey, the US and the EU• The PYD/YPG is the Syrian offshoot of the PKK, which is listed as a terrorist organisation by Turkey, the US and the EU• The YPG is the Syrian offshoot of the PKK, which is listed as a terrorist organisation by Turkey, the US and the EU <p>-----</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>YPG, Türkiye tarafından PKK'nın Suriye kolu olarak görülen PYD'nin silahlı kanadıdır.</i>• <i>YPG, SDF'ye öncülük etmektedir ve Türkiye tarafından PKK'nın Suriye kolu olarak görülen PYD'nin silahlı kanadıdır.</i>• <i>PYD ve PKK'nın Suriye kolunun silahlı kanadı YPG, Abdullah Öcalan'ı liderleri olarak kabul etmektedir.</i>• <i>Türkiye, YPG'yi on yıllardır Türkiye'ye savaş açan ve yaklaşık 40 bin sivilin ve güvenlik görevlisinin ölümüne neden olan PKK'nın bir kolu olan PYD'nin silahlı kanadı olarak kabul ediyor.</i>• <i>Türkler YPG'yi Türkiye'nin güneyindeki PKK ile ilişkisinden dolayı terör örgütü olarak kabul ediyor.</i>• <i>Türkiye YPG'yi terör örgütü PKK ile ortak bir örgüt olarak görüyor.</i>• <i>Türkiye'nin terör örgütü olarak kabul ettiği YPG</i>• <i>Ankara, YPG'yi 30 yıldan fazla bir süredir Türkiye'ye karşı kanlı bir kampanya yürüten ve Ankara, AB ile ABD tarafından terör örgütü olarak kabul edilen PKK'nın Suriye kolu olarak görüyor.</i>	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>YPG, 30 yıldan fazla bir süredir Türkiye'ye karşı savaşan ve Türkiye, ABD ve AB tarafından terör örgütü olarak kabul edilen PKK'nın Suriye koludur.</i> • <i>AB tarafından silahlandırılan ve desteklenen YPG, Türk devletine karşı yıllardır savaşan ve Ankara'nın PKK'nın Suriye kolu olarak gördüğü bir terör örgütüdür.</i> • <i>Washington, YPG'yi Suriye'de Daeş'e karşı savaşta "güvenilir bir ortak" olarak görürken; Ankara PYD ve onun silahlı kanadı YPG'yiterör örgütü PKK'nın Suriye uzantıları olarak kabul ediyor.</i> • <i>Ankara, YPG'yi atanmış bir organizasyon olan PKK'nın Suriye kanadı olarak kabul ediyor.</i> • <i>PKK,Türkiye, AB ve ABD tarafından terör örgütü listesinde yer alıyor.</i> • <i>PYD/YPG, Türkiye, AB ve ABD tarafından terör örgütü listesinde yer alan PKK'nın Suriye koludur.</i> • <i>YPG, Türkiye, AB ve ABD tarafından terör örgütü listesinde yer alan PKK'nın Suriye koludur.</i> 	
<ul style="list-style-type: none"> • 19 Ocak 2018 • 25 Ocak 2018 • 11 Mart 2018 • 15 Mart 2018 • 17 Mart 2018 • 18 Mart 2018 • 19 Mart 2018 • 24 Mart 2018 	<ul style="list-style-type: none"> • PKK-linked YPG • PKK-affiliated YPG • the YPG-the Syrian branch of PKK • YPG/PKK terrorists • YPG/PKK terror group • theYPG's affiliation with the PKK • YPG, an affiliate of the PKK • YPG, which Turkey says is linked to the PKK • The YPG is the Syrian branch of the PKK <p style="text-align: center;">-----</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>PKK'ya bağlı YPG</i> • <i>PKK ile ilişkili YPG</i> • <i>YPG PKK'nın Suriye kolu</i> 	11

	<ul style="list-style-type: none"> • YPG/PKK'lı teröristler • YPG/PKK'lı terör grubu • YPG'nin PKK ile ortaklığı • YPG, PKK'nın ortağı • Türkiye'nin PKK'ya bağlı olduğunu söylediği YPG • YPG, PKK'nın Suriye kolu 	
--	---	--

Tablo 11. TRT World haberlerinde YPG-PKK ilişkisi

Yukarıdaki tabloda ilk bölümde YPG ile PKK'nın ilişki ve Türkiye'nin PKK -YPG'yi terör örgütü olarak kabul ettiğini anlatan cümleler şeklinde toplamda incelediğimiz 48 haberin 22'sinde yer almıştır. İkinci bölümde ise PKK - YPG ilişkisi özne olarak kısa bir biçimde kullanılmıştır. 9 farklı versiyonda 11 haberde yer verilmiştir. Türkiye Cumhurbaşkanı operasyon öncesi, Dışişleri Bakanı ise operasyon bitimi yaptıkları konuşmalarda YPG ile PKK'nın aynı örgüt olduklarına vurgu yapmışlardır.

Açıklama Tarihi	Dışişleri Bakanlığı Açıklaması
20 Ocak 2018	Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, yaptığı konuşmada " Bu örgütün adı PKK'dır, bu örgütün adı PYD'dir, YPG'dir. ," " Bu örgütün adı dün DEAŞ'tı, bugün YPG, yarın belki başka bir isimle karşımıza çıkacaktır. Aslında hepsi aynıdır. " demiştir. ²⁶⁷
22 Mart 2018	Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun AA Editör Masası'na verdiği mülakatta " Burada YPG, PKK zaten aynı örgüt. " ifadesi yer almıştır. ²⁶⁸

Tablo 12. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun YPG-PKK ilişkisi ile ilgili açıklamaları

²⁶⁷<https://www.aa.com.tr/tr/gunun-basliklari/cumhurbaskani-erdogan-afrin-operasyonu-sahada-fiilen-baslamistir/1036461>

²⁶⁸http://www.mfa.gov.tr/disisleri-bakani-sayin-mevlut-cavusoglu_nun-aa-editor-masasina-verdigi-mulakat_-22-mart-2018.tr.mfa

Hem TRT World hem de Türk dış politikası, kullandıkları söylemlerle YPG'yi terör örgütü olarak kabul etmektedir. Ortak bir söylem sözkonusudur.

Bir başka konu ise Afrin'e düzenlenen operasyonun amacıdır.

Haber Tarihleri	TRT World'de Kullanılan Sözcükler	Kullanım Sıklığı
<ul style="list-style-type: none"> • 21 Ocak 2018 • 23 Ocak 2018 • 24 Ocak 2018 • 13 Mart 2018 • 14 Mart 2018 • 16 Mart 2018 • 17 Mart 2018 • 18 Mart 2018 • 19 Mart 2018 • 21 Mart 2018 • 22 Mart 2018 • 23 Mart 2018 • 24 Mart 2018 	<ul style="list-style-type: none"> • Began a major new operation aimed at ousting the US-backed YPG terror group from Syria's Afrin province • Turkey's operation aims to oust the YPG which it considers terror group PKK's ally • To remove YPG/PKK and Daesh terrorists from the Afrin region • To push out the YPG, which Ankara sees as the Syrian affiliate of the PKK • To clear the PKK-affiliated YPG and Daesh terrorists from Afrin • The Turkish military and FSA have cleared the YPG/PKK • cleared of the PKK affiliated YPG terror group • to remove YPG/PKK and Daesh terrorists from Afrin • The Turkish military and Free Syrian Army recently cleared the Afrin • Turkish military operation against the PKK-affiliated terrorist group <p>-----</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>ABD destekli YPG terör örgütünü Suriye'nin Afrin bölgesi dışına atmayı hedefleyen büyük bir operasyon başladı</i> • <i>Türkiye'nin operasyonu, PKK terör örgütünün</i> 	17

	<p><i>müttefik olarak tanımladığı YPG'yi sınırdan atmayı amaçlıyor.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Afrin bölgesinden hem YPG/PKK'yı hem de Daeş'i söküp atmak</i> • <i>Ankara'nın PKK'nın Suriye uzantısı olarak kabul ettiği YPG'yi kovmak için...</i> • <i>PKK'nın uzantısı YPG'yi ve Daeş'i Afrin sınırından temizlemek</i> • <i>Türk ordusu ve ÖSO, YPG/PKK'yı temizliyor</i> • <i>PKK'nın uzantısı YPG terör örgütü temizlendi</i> • <i>Afrin'den hem YPG/PKK'yı hem de Daeş'i söküp atmak</i> • <i>Türk ordusu ve ÖSO, şu sıralar Afrin'i temizliyor</i> • <i>PKK ile bağlantılı terörist örgüte karşı Türk ordusunun operasyonu ...</i> 	
--	---	--

Tablo 13. TRT World haberlerinde Afrin operasyonunun amacı

Operasyonun amacı, 48 haberin içinde 17 kere yer almıştır. Özellikle 11 Mart 2018 - 24 Mart 2018 tarihleri arasında 13 haberde bu söylemler yer almıştır. 28 Şubat 2018 tarihinde Dışişleri Bakanlığı sözcüsünün açıklaması da bu söylemleri desteklemektedir.

Açıklama Tarihi	Dışişleri Bakanlığı Açıklaması
28 Şubat 2018	Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hami Aksoy'un açıklamasında Afrin'deki operasyona dair şu açıklama yer almıştır: " <i>Afrin'de cereyan eden, kararda kastedilen şekilde sivil-terörist ayrımı gözetmeyen bir çatışma değil, Suriye'nin bütünlüğünü ve Türkiye'nin milli güvenliğini hedef alan terörist örgütlere karşı yürütülen bir mücadeledir.</i> " ²⁶⁹
20 Mart 2018	Türkiye Dışişleri Bakanlığı tarafından Mısır Dışişleri Bakanlığı'na

²⁶⁹http://www.mfa.gov.tr/sc_-19_-abd-db-sozcusunun-suriyede-insani-duruma-iliskin-turkiyeye-yaptigi-atif-hk-sc.tr.mfa

	cevaben yapılan açıklamada <i>"Türkiye'nin mücadele ettiği terör örgütü PYD/YPG'nin Suriye'deki siyasi çözüm sürecinde rolü olamaz.²⁷⁰"</i> ifadesiyle operasyonun amacını vurgulamıştır.
--	--

Tablo 14. Türk Dışişleri Bakanlığı'nın Afrin operasyonunun amacıyla ilgili açıklamaları

Özgür Suriye Ordusu (Free Syrian Army - FSA) kısa adıyla ÖSO, Afrin'deki operasyonda Türk ordusu ile birlikte hareket etmiştir. ÖSO, TRT World'de şu şekilde tanımlanmıştır:

Haber Tarihleri	TRT World'de Kullanılan Sözcükler	Kullanım Sıklığı
<ul style="list-style-type: none"> • 19 Ocak 2018 • 20 Ocak 2018 • 22 Ocak 2018 • 23 Ocak 2018 • 24 Ocak 2018 • 25 Ocak 2018 • 16 Mart 2018 • 19 Mart 2018 	<ul style="list-style-type: none"> • Turkey-backed Syrian rebels • The Free Syrian Army backed by Turkish armed forces • Turkish-backed forces • Turkish-backed troops • Turkish-backed Free Syrian Army • Turkish-backed opposition forces • Pro-Ankara Free Syrian Army • Free Syrian Army fighters • Turkish forces and Free Syrian Army fighters • Turkish military and the Free Syrian Army • Turkey and allied forces • Turkish forces and allied fighters • Turkey continued its support of the FSA • The Turkish military shelled terrorist position in support of the Free Syrian Army <p>-----</p>	20

²⁷⁰http://www.mfa.gov.tr/no_-80-misir-disisleri-bakanliginin-afrin_e-iliskin-aciklamasi-hk.tr.mfa

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Türkiye destekli Suriyeli isyancılar</i> • <i>Türk askeri güçleri tarafından desteklenen Özgür Suriye Ordusu</i> • <i>Türk destekli güçler</i> • <i>Türk destekli birlikler</i> • <i>Türk destekli birlikler Özgür Suriye Ordusu</i> • <i>Türk destekli muhalif güçler</i> • <i>Ankara taraftarı Özgür Suriye Ordusu</i> • <i>Özgür Suriye Ordusu savaşçıları</i> • <i>Türk güçleri ve Özgür Suriye Ordusu</i> • <i>Türk ordusu ve Özgür Suriye ordusu</i> • <i>Türkiye ve müttefik güçler</i> • <i>Türk güçleri ve müttefik savaşçılar</i> • <i>Türkiye ÖSO'yu desteğe devam ediyor</i> • <i>Türk askeri gücü Özgür Suriye Ordusu'nun desteği ile terörist bölgeleri bombaladı</i> 	
--	---	--

Tablo 15. TRT World'de Türk ordusu ve Özgür Suriye Ordusu ilişkisi

Operasyon süresince Türk Silahlı Kuvvetleri ile Özgür Suriye Ordusu arasındaki işbirliği, yapılan açıklamalar ile de net bir şekilde ifade edilmiştir. İncelediğimiz 48 haberde Özgür Suriye Ordusu'ndan bahsederken Türkiye - ÖSO ilişkisini anlatan söylemler 14 farklı şekilde 20 kere yer almıştır. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu da üç farklı zamanda yaptığı açıklamalarda Türkiye - Özgür Suriye Ordusu'nun arasındaki ilişkiye değinerek, operasyonda her iki tarafında birlikte hareket ettiğini söylemiştir.

Açıklama Tarihi	Dışişleri Bakanlığı Açıklaması
18 Ocak 2018	Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun CNN TÜRK'e verdiği özel röportajda ÖSO'dan " <i>Afrin'den bize her gün saldırı geliyor, Türkiye'ye saldırı geliyor. Fırat Kalkanı Bölgesindeki askerlerimize ve oradaki ılımlı muhalefete, Özgür Suriye Ordusu, ki buranın güvenliğini sağlıyor</i> " ²⁷¹ şeklinde bahsetmiştir.

²⁷¹http://www.mfa.gov.tr/disisleri-bakani-sayin-mevlut-cavusoglu_nun-cnn-turk-kanalina-verdigi-ozel-roportaj_-18-ocak-2018.tr.mfa

29 Ocak 2018	Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun TRT Haber'e verdiği röportajda " <i>Özgür Suriye Ordusu ve muhalefet bugün 130 civarında ülkenin meşru olarak tanıdığı bir muhalefettir. Ve Özgür Suriye Ordusu da muhalefetin silahlı kanadıdır... Terör örgütü değildir</i> ", " <i>Özgür Suriye Ordusu, esas ılımlı muhalefetin sahadaki silahlı gücüdür, gruplarıdır</i> ", " <i>Muhalefet, Özgür Suriye Ordusu, ama ılımlı muhalefet diyelim</i> " şeklindeki ifadeleri ile ÖSO'yu desteklediklerini açıkça belirtmişlerdir. ²⁷²
22 Mart 2018	Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, AA Editör Masası'na verdiği mülakatta ÖSO'dan " <i>Özgür Suriye Ordusu da en az bizim kadar hassastır ve zaten yakın diyalog içinde arkadaşlarımız</i> " ifadesini kullanmıştır. ²⁷³ Yine aynı röportajda " <i>güvenlik güçlerimiz veya Özgür Suriye Ordusu, hiç kimse PKK gibi, YPG gibi olamaz, kimse buna müsaade etmez</i> " cümlesiyle tarafları belirtmiştir.

Tablo 16. Türkiye Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun ÖSO ile ilgili açıklamaları

TRT World, Türkiye için son derece hassas bir dış politika konusunda kullandığı sözcükler ya da cümleler ile Türkiye Cumhurbaşkanı, Dışişleri Bakanı ve bakanlığın üst düzey yetkililerin gerek eş zamanlı gerekse da farklı zamanlarda yaptıkları açıklamalar birbiriyle eşleşmektedir. "Zeytinalı Operasyonu" sürecinde TRT World, Türkiye'nin izlediği politika doğrultusunda haberlerinin içeriğini hazırlamıştır. Bu eşleşmeleri göz önüne alırsak "Zeytinalı Operasyonu" süresince TRT World'un Türkiye'nin kamu diplomasisi alanında etkili olduğunu söyleyebiliriz.

BBC NEWS'te 13 Ocak 2018 -26 Ocak 2018 ile 11 Mart 2018 - 24 Mart 2018 tarihleri arasında konuyla ilgili 24 haberi inceledik. Zeytinalı Operasyonu'yla ilgili haberlerde BBC NEWS'te ilk olarak göze çarpan konu YPG ve Türkiye'dir. BBC, YPG'yi Türkiye'nin bakış açısını belirterek tanımlamayı seçmiştir.

²⁷²http://www.mfa.gov.tr/disisleri-bakani-sayin-mevlut-cavusoglu_nun-trt-haber-kanalina-verdigi-ozel-roportaj_-29-ocak-2018.tr.mfa

²⁷³http://www.mfa.gov.tr/disisleri-bakani-sayin-mevlut-cavusoglu_nun-aa-editor-masasina-verdigi-mulakat_-22-mart-2018.tr.mfa

Haber Tarihleri	BBC NEWS'te Kullanılan Sözcükler ²⁷⁴	Kullanım Sıklığı
<ul style="list-style-type: none"> • 15 Ocak 2018 • 16 Ocak 2018 • 17 Ocak 2018 • 18 Ocak 2018 • 19 Ocak 2018 • 20 Ocak 2018 • 26 Ocak 2018 • 13 Mart 2018 • 20 Mart 2018 	<ul style="list-style-type: none"> • Turkey regards the People's Protection Units (YPG) as a terrorist group • The Kurdish People's Protection Units (YPG), which Ankara considers a terrorist group • The Turkish government considers the YPG an extension of the banned Kurdistan Workers' Party (PKK) which has fought for Kurdish autonomy in Turkey for three decades • Kurdish YPG fighters whom Ankara regards as a national security threat and an offshot of the militant group PKK that has waged a war in the southeast of Turkey for over three decades • Kurdish fighters Turkey considers terrorists • It (YPG) sees the militia as an extension of the banned Kurdistan Workers' Party (PKK) which has fought for Kurdish autonomy in Turkey • The Turkish government said the aim was to drive out members of the Kurdish People's Protection Units (YPG) militia, which it considers an extension of a Kurdish rebel group it has fought for decades <p style="text-align: center;">-----</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Türkiye, Halk Koruma Birlikleri (YPG)'yi terörist olarak kabul ediyor.</i> • <i>Ankara'nın terör örgütü olarak kabul ettiği Halk Koruma Birlikleri (YPG)</i> • <i>Türk hükümeti, YPG'yi 30 yıldır Türkiye'de Kürt özerkliği için savaştan yasaklı Kürdistan</i> 	15

²⁷⁴BBC NEWS haberlerinde haber kuruluşunun terminolojisine sadık kalınarak çeviri yapılmıştır.

	<p><i>İşçi Partisi (PKK)'nin bir uzantısı olarak kabul ediyor.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Ankara tarafından 30 yıldan fazladır Türkiye'nin güneydoğusunda savaşan PKK'nın bir uzantısı ve ulusal güvenlik tehdidi olarak kabul edilen YPG'li Kürt savaşçılar</i> <i>Türkiye'nin terörist olarak kabul ettiği Kürt savaşçılar</i> <i>YPG milis kuvvetlerini Türkiye'de Kürt özerkliği için savaşan yasaklı Kürdistan İşçi Partisi (PKK)'nin bir uzantısı olarak görüyor.</i> <i>Türk hükümet; amacının,30 yıldır savaşan Kürt isyancı grubun uzantısı olarak kabul ettiği Halk Koruma Birlikleri (YPG)'nin üyelerini defetmek olduğunu söyledi.</i> 	
--	---	--

Haber Tarihleri	BBC NEWS'te Kullanılan Sözcükler	Kullanım Sıklığı
<ul style="list-style-type: none"> 15 Ocak 2018 20 Mart 2018 	<ul style="list-style-type: none"> PYD whose armed wing is the YPG The People's Protection Units (YPG), the armed wing of the Kurdish Democratic Union Party (PYD) <hr/> <ul style="list-style-type: none"> <i>YPG, PYD'nin silahlı kanadı</i> <i>YPG (Halk Koruma Birlikleri), PYD'nin (Demokratik Birlik Partisi) silahlı kanadı</i> 	2

Tablo 17. BBC NEWS haberlerinde Türkiye ve YPG

İngiltere hükümetinin dışişlikilerden sorumlu bölümü olan Yabancı ve Milletler Topluluğu Ofisi'nden yapılan açıklamada da İngiliz hükümetinin YPG'yi PKK'nın bir kolu olarak kabul ettiklerini belirtmektedir.

Açıklama Tarihi	Dışişleri Bakanlığı Açıklaması
29 Ocak 2018	<p>FCO (Yabancı ve Milletler Topluluğu Ofisi) tarafından yapılan açıklamada ise <i>"we are aware of ideological and organizational links between the PKK and PYD. The PKK and PYD/YPG share similar ideological goals and inspirations"</i> and <i>"are both influenced by "the ideas of the PKK's imprisoned leader Abdullah Öcalan"</i> ifadeleri yer almıştır.²⁷⁵</p> <p>(Biz PKK ile PYD arasındaki ideolojik ve örgütsel ilişkilerin farkındayız. PKK ve PYD/YPG benzer ideolojik hedefleri ve fikirleri paylaşıyor ve her ikisi de PKK'nın tutuklu lideri Abdullah Öcalan'ın fikirlerinden etkileniyorlar.)</p>
29 Ocak 2018	<p>Ayrıca FCO (Yabancı ve Milletler Topluluğu Ofisi) YPG-PKK ilişkisini şu şekilde anlatmıştır: <i>"The U.K. Government has limited contact with the PYD/YPG, and none at all with the PKK. In interactions with the PYD/YPG, we raise our concerns about any links they may have with the PKK and urge them to distance themselves from the PKK and its terrorist activity"</i>²⁷⁶</p> <p>(İngiliz hükümetinin PYD/YPG ile ilişkisi sınırlıdır ve PKK ile hiç yoktur. PYD/YPG ile ilişkilerde, PKK ile olası ilişkileri konusunda endişelerimizi dile getiriyoruz ve PKK'dan ve terörist eylemlerden uzak durmaları için onları ısrar ediyoruz.)</p>

Tablo 18. İngiltere Dışişleri Bakanlığı'nın YPG ile ilgili açıklamaları

Özgür Suriye Ordu ile Türkiye arasındaki ilişkiye de sık sık vurgu yapılmıştır. Hem BBC hem de FCO (Yabancı ve Milletler Topluluğu Ofisi), Özgür Suriye Ordusu'nun Türkiye tarafından desteklendiğini belirtmiştir.

²⁷⁵<https://www.aa.com.tr/en/europe/uk-government-responds-to-committee-report-on-pyd-ypg/1124013>

²⁷⁶<https://www.aa.com.tr/en/europe/uk-government-responds-to-committee-report-on-pyd-ypg/1124013>

Haber Tarihleri	BBC NEWS'te Kullanılan Sözcükler	Kullanım Sıklığı
<ul style="list-style-type: none"> • 15 Ocak 2018 • 16 Ocak 2018 • 17 Ocak 2018 • 19 Ocak 2018 • 20 Ocak 2018 • 22 Ocak 2018 • 23 Ocak 2018 • 24 Ocak 2018 • 25 Ocak 2018 • 26 Ocak 2018 • 16 Mart 2018 • 19 Mart 2018 • 20 Mart 2018 	<ul style="list-style-type: none"> • The Turkish military and allied Syrian Arab rebels • Turkish-backed Syrian rebels • Turkey-backed rebels • Turkish-backed rebel forces • Pro-Turkey rebels known as the Free Syrian Army • The Free Syrian Army backed by Turkish armed forces • Turkish-backed forces • Turkish-backed troops • Turkish-led forces • Turkish-backed rebels • Turkish-backed groups • The Turkish-backed Free Syrian Army (FSA) • Pro-Ankara Free Syrian Army • Turkish forces and Free Syrian Army fighters • Turkey and allied forces • Turkish forces and allied fighters • The Turkish military and allied Syrian rebel factions • The Turkish military shelled terrorist position in support of the Free Syrian Army • Turkey continued its support of the FSA <p style="text-align: center;">-----</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Türk ordusu ve müttefikleri Suriyeli Arap isyancılar</i> • <i>Türkiye destekli Suriyeli isyancılar</i> • <i>Türkiye destekli isyancılar</i> 	24

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Türkiye destekli isyancı güç</i> • <i>Özgür Suriye Ordusu olarak bilinen Türkiye taraftarı isyancılar</i> • <i>Türk askeri güçleri tarafından desteklenen Özgür Suriye Ordusu</i> • <i>Türkiye destekli güçler</i> • <i>Türkiye destekli askeri birlik</i> • <i>Türkiye öncülüğündeki güçler</i> • <i>Türk destekli isyancılar</i> • <i>Türk destekli gruplar</i> • <i>Türk destekli Özgür Suriye Ordusu</i> • <i>Ankara yanlısı Özgür Suriye Ordusu</i> • <i>Türk askeri güçleri ve Özgür Suriye Ordusu savaşçıları</i> • <i>Türkiye ve müttefik güçler</i> • <i>Türk askeri güçleri ve müttefik savaşçıları</i> • <i>Türk ordusu ve müttefik Suriyeli isyancı ayrılıkçılar</i> • <i>Türk ordusu, Özgür Suriye Ordusu'nun desteği ile terörist bölgeleri bombaladı</i> • <i>Türkiye, Özgür Suriye Ordusu'nu desteklemeye devam etti</i> 	
--	--	--

Tablo 19. BBC NEWS haberlerinde Türkiye - ÖSO ilişkisi ile ilgili haberler

Açıklama Tarihi	Dışişleri Bakanlığı Açıklaması
29 Ocak 2018	<p>FCO (Yabancı ve Milletler Topluluğu Ofisi) tarafından yapılan açıklamada ise "<i>Turkey's forces and those of the Turkey-backed Syrian opposition (TBO)</i>"²⁷⁷ demiştir.</p> <p><i>(Türkiye'nin güçleri ve Türkiye'nin desteklediği Suriyeli muhalif güçler)</i></p>

Tablo 20. İngiltere Dışişleri Bakanlığı'nın Türkiye - ÖSO ilişkisi ile ilgili açıklamaları

²⁷⁷<https://www.aa.com.tr/en/europe/uk-government-responds-to-committee-report-on-pyd-ypg/1124013>

BBC NEWS Türkiye ve Özgür Suriye Ordusu ile ilgili verdiği haberler de iki ordu arasındaki bağı sık sık vurgulamıştır. İncelediğimiz 24 haberde 24 kere özne olarak Türkiye - ÖSO birlikteliği ifade edilmiştir.

Türkiye'nin Afrin'de düzenlediği operasyonun amacı haberlerde belirtilirken, İngiliz hükümeti de operasyonu Türkiye'nin çıkarları doğrultusunda destekleyen açıklamalar yapmıştır.

Haber Tarihleri	BBC NEWS'te Kullanılan Sözcükler	Kullanım Sıklığı
<ul style="list-style-type: none"> • 18 Ocak 2018 • 19 Ocak 2018 • 20 Ocak 2018 • 21 Ocak 2018 • 23 Ocak 2018 • 24 Ocak 2018 • 26 Ocak 2018 • 13 Mart 2018 • 17 Mart 2018 • 18 Mart 2018 • 19 Mart 2018 	<ul style="list-style-type: none"> • Clear fighters from the Syrian Kurdish People's Protection Units (YPG) from Afrin • Turkey wants to oust the YPG militia which it calls a terrorist group from Afrin region on its southernborder • Began a major new operation aimed at ousting the US-backed YPG terror group from Syria's Afrin province • Turkey's operation aims to oust the YPG which it considers terror group PKK's ally • To remove YPG/PKK and Daesh terrorists from the Afrin region • The Turkish operation aimed at driving the Kurdish People's Protection Units (YPG) militia out of Afrin • The Turkish goverment said the aim was to drive out members of the Kurdish People's Protection Units (YPG) militia • to start an operation to clear YPG fighters ----- • <i>Halk Koruma Birlikleri (YPG)'ndeki savaşçıları Afrin'den temizlemek...</i> • <i>Türkiye, güney sınırındaki Afrin'den terörist</i> 	14

	<p>grup olarak kabul ettiği YPG'yi sınırdan atmak istiyor.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ABD destekli YPG terör örgütünü Afrin'den atmayı amaçlayan yeni büyük bir operasyon başladı. • Türkiye'nin operasyonu, terör örgütü PKK'nın müttefiki YPG'yi kovmayı hedefliyor. • YPG/PKK ve DAESH'li teröristleri Afrin'den çıkarmak... • Türk operasyonu, Halk Koruma Birlikleri (YPG)'yi Afrin'den kovmayı amaçlamaktadır. • Türk hükümeti amaçlarının Halk Koruma Birlikleri (YPG)'yi defetmek olduğunu söyledi. • YPG'li savaşçıları temizlemek için bir operasyon başladı. 	
--	---	--

Tablo 21. BBC NEWS haberlerinde Afrin operasyonunun amacı

İngiltere hükümetinden yapılan açıklamalarda, Türk ordusunun başlattığı operasyonun Türk devletinin amacına uygun olduğu desteklenmiştir.

Açıklama Tarihi	Dışişleri Bakanlığı Açıklaması
22 Ocak 2018	<p>İngiltere Başbakanlık ofisinden yapılan açıklamada <i>"The UK regularly discusses issues relating to the conflict in Syria with Turkish authorities "in line with our shared aim of reducing violence and enabling a political settlement. We recognize that Turkey has a legitimate interest in the security of its borders"</i>²⁷⁸ ifadeleri yer almıştır.</p> <p>(İngiltere, Türk yetkililer ile "politik anlaşmayı sağlama ve şiddeti azaltma hedefi doğrultusunda Suriye'deki çatışmalarla ilgili konuları düzenli olarak tartışmaktadır. Biz Türkiye'nin sınırlarındaki meşru müdafaasını kabul ediyoruz.)</p>
22 Ocak 2018	<p>Aynı tarihte dönemin Dışişleri Bakanı Boris Johnson da Twitter hesabından şu açıklamayı yapmıştır: <i>"Turkey is right to want to</i></p>

²⁷⁸ <https://www.aa.com.tr/en/europe/uk-turkey-has-legitimate-interest-in-border-security/1038748>

	<p><i>keep its borders secure. We share the goal of reducing violence and keeping focus on most important task: a political process in Syria that leads to the end of the Assad regime</i>²⁷⁹</p> <p><i>(Türkiye, sınır güvenliğini koruma isteği konusunda haklıdır. Biz şiddetin azaltılması amacını ve odaklanılan en önemli konu olan Esad rejiminin sona ermesine yol açan politik süreci paylaşıyoruz.)</i></p>
--	--

Tablo 22. İngiltere Dışişleri Bakanlığı'nın Afrin operasyonunun amacı ile ilgili açıklamaları

BBC NEWS'te Türkiye'nin Afrin'de düzenlediği Zeytinalı Operasyonu'yla ilgili yayınlanan 24 habere genel olarak baktığımızda haberlerde kullanılan çoğu sözcük veya ifadeler ile İngiltere Başbakanlığı ve Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamalar arasında eşleşmeler olduğunu söyleyebiliriz. Bu bağlamda BBC'nin bu konuda İngiltere'nin dış politikasını tamamlayan haberleriyle kamu diplomasisinde etkili olduğunu söyleyebiliriz.

5.9.2 Trt World'de ve BBC NEWS'te "Brexit" Haberlerinde Kullanılan Sözcükler ile Türkiye ve İngiltere Dışişleri Bakanlıkları'nın Açıklamalarının Karşılaştırılması

TRT World ile BBC NEWS'de "Brexit" ile ilgili 17 Haziran 2016 - 30 Haziran 2016 tarihleri arasında yayınlanan haberler ile Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı ve Dışişleri Bakanlığı yetkilileri ile İngiltere Başbakanı ve Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan resmi açıklamaları karşılaştırdık. Amacımız haber spotlarından bir analiz gerçekleştirmektir. Fakat spotların yeterli olmaması nedeniyle ilgili haberlerin bütününe değerdendirdik. Bu tarihler arasında TRT World internet sitesinde yayınlanan 18 haberi, BBC NEWS internet sitesinde yayınlanan 36 haberi inceledik.

Brexit (British exit from the European Union), İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden ayrılması anlamına gelmektedir. 24 Haziran 2016 tarihinde yapılan referandum ile %51.9/%48.1 oy oranı ile halk İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden ayrılmasına karar

²⁷⁹ <https://www.aa.com.tr/en/europe/uk-turkey-has-legitimate-interest-in-border-security/1038748>

vermiştir. Brexit kampanyaları boyunca ön plana çıkan başlıklar şöyleydi: Mülteci, ekonomi ve Türkiye. The Leave (Ayrıl) kampanyası, göçmenler üzerinden kampanya yürütürken AB'den ayrılınca sınır güvenliğinin ve kontrolünün sağlanacağını savunmaktadı. The Remain (kal) kampanyasında ise AB'den ayrılma sürecinde hem ekonominin zarar göreceği hem de Avrupa'da serbest dolaşım hakkının sona ermesiyle diğer ülkelerde ya da İngiltere'de çalışan vatandaşların, öğrencilerin hatta emeklilerin bile zorluklar yaşayacaklarını savunuyorlardı.

Türkiye'de başlı başına kampanya konusuydu. The Leave savunucuları vize serbestisi ile Türk vatandaşların Avrupa'ya ve İngiltere'ye akın edeceklerini söyleyerek destek ararken; The Remain kampanyasını savunan Muhafazakar Partisi Başkanı ve başbakan David Cameron, "*Türkiye, 3000 yılına kadar AB'ye üye olamaz*" yorumunda bulunarak İngiliz vatandaşlarını ikna etmeye çalışmıştır.

Bu açıklamalara Türkiye'nin sert açıklamaları olmuştur. 21 Haziran 2016 tarihinde TRT World'de yayımlanan "**D-day looms for Brexit vote**" başlıklı haberde kampanyanın her iki tarafı açısından değerlendirme yapılırken, "The Turkey factor" altbaşlığı ile İngiliz politikacılar tarafından Türkiye'nin hedefe konulması eleştirilmiştir.

Haber Tarihleri	TRT World'de Kullanılan Sözcükler	Kullanım Sıklığı
21 Haziran 2016	<p><i>The Turkey Factor</i></p> <p><i>"...Turkey central to the entire debate. The debate had to do with the perception that Turkey's inclusion in the EU would allow millions of people easy access to the United Kingdom. But the way this point was exploited was at times funny too... Politicians have since made absurd statements like insisting that many Turkish travellers would be murderers, terrorists and kidnappers. Even birth rates were used to make a case against Turkey. The Vote Leave camp said Turkish people bring more babies into the world than the British, insisting that's something that could alter the</i></p>	1

	<p>demographics of the UK."²⁸⁰</p> <p>(...Türkiye bütün tartışmanın merkezinde yer aldı. Tartışma, Türkiye'nin AB'ye katılımının milyonlarca insanın İngiltere'ye kolay erişmesine izin vereceği algısı ile ilgiliydi. Ancak bu noktanın sömürülmesi de zaman zaman komikti... Politikacılar o zamandan beri birçok Türk yolcunun katil, terörist ve kaçakçı olacağı konusunda ısrar eden saçma ifadeler kullandılar. Türkiye'ye karşı dava açmak için ilk doğum oranları kullanıldı. The Leave kampanyası, Türk halkının dünyaya İngilizlerden daha fazla bebek getirdiğini ve bunun İngiltere'nin demografik yapısını değiştirebilecek bir şey olduğunu vurguladığını söyledi.)</p>	
--	--	--

Tablo 23. TRT World'de Brexit kampanyasına eleştiri haberi

Referandum öncesinde Türk Dışişleri Bakanı ile referandum sonrasında da Türkiye Cumhurbaşkanı konuyla ilgili görüşlerini açıklamıştır.

Açıklama Tarihi	Dışişleri Bakanlığı Açıklaması
22 Haziran 2016	Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, KKTC Dışişleri Bakanı ile düzenlediği ortak basın, " <i>Türkiye bugüne kadar sadece göç krizi ya da göçmen sorunu dahil, birçok alanda Avrupa Birliği'ne hiç yük olmadığı gibi -ekonomik anlamda da bunu söyleyebiliriz- tam tersine Avrupa Kıtasının her zaman yükünü paylaşmıştır, yükünü almıştır. O nedenle Türkiye'nin gelecekte sanki İngiltere'ye, Avrupa'ya yük olacağı gibi algı yaratmaya çalışmak doğru değil. Türkiye'nin ne zaman üye olup olmayacağı konusunda referandum öncesi kampanyada bunu artı ya da eksi yönde kullanmak da doğru değil.</i> " ²⁸¹ ifadelerini kullandı.
24 Haziran 2016	İstanbul'da Tüm Sanayici İşadamları Derneği'nin (TÜMSİAD)

²⁸⁰<https://www.trtworld.com/europe/brexit-all-up-in-the-air-for-now-129260>

²⁸¹http://www.mfa.gov.tr/disisleri-bakani-sayin-mevlut-cavusoglu_nun-kktc-disisleri-bakani-tahsin-ertugruloğlu-ile-ortak-basin-toplantisi_-22-haziran-2016.tr.mfa

	iftarına katılan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, referandum sürecinde Türkiye'yi kullanan İngiltere başbakanına şu cevabı verdi: " <i>İşte şimdi buyurun İngiltere... Ne dedi? '3000 yılına kadar Türkiye giremez' dedi. E şimdi ne oldu? Hadi buyur bakalım, 3 gün bile dayanamadın bak...</i> " ²⁸²
--	--

Tablo 24. Türkiye'nin Brexit kampanyasındaki söylemlerle ilgili açıklamaları

Her iki açıklamada da TRT World'de yayınlanan eleştirel bakış açısıyla örtüşen söylemler sözkonusudur. İngiltere'de yürütülen kampanyada Türkiye aleyhinde yeralan söylemlerin TRT World'deki bir haberde eleştirilmesi, kamu diplomasisine en iyi örneklerden biri olmuştur.

Hem TRT World hem de BBC NEWS'te incelediğimiz Brexit haberlerinin büyük bir bölümünde konuyla ilgili yetkililerin görüşlerine yer verilmiştir. İngiltere'de yapılan referandum sürecinde ve sonrasında Türkiye Dışişleri Bakanlığı ve Başbakanlık nezdinde kısa açıklamalar ile durum değerlendirilmesi yapılmıştır. BBC NEWS, haberlerinde referandum öncesi "*sonuç ne olacak*", referandum sonrası ise "*bu sonuçtan sonra İngiltere'yi neler bekliyor?*" soruları temelinde cevaplar aramıştır.

Sonuç olarak baktığımızda Brexit incelememizde kamu diplomasisi için öne çıkan herhangi bir karşılaştırma yapmamız mümkün olmamıştır.

5.9.3. Trt World'de ve BBC NEWS'te "Venezuela Krizi" Haberlerinde Kullanılan Sözcükler ile Türkiye ve İngiltere Dışişleri Bakanlıkları'nın Açıklamalarının Karşılaştırılması

TRT World ile BBC NEWS'de "Venezuela'da Kriz" ile ilgili 10 Ocak 2019 - 30 Ocak 2019 tarihleri arasında yayınlanan haberler ile Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı ve Dışişleri Bakanlığı yetkilileri ile İngiltere Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan resmi açıklamaları karşılaştırdık. Amacımız haber spotlarından bir analiz gerçekleştirmektir. Fakat spotların yeterli olmaması nedeniyle ilgili haberlerin bütününe değerlendirdik. TRT World internet sitesinde yer alan 20 haberi, BBC NEWS internet sitesinde yer alan 25 haberi inceledik.

²⁸²<http://www.aljazeera.com.tr/haber/erdogandan-brexit-yorumu-3-gun-bile-dayanamadin>

Venezüela'da 2019 yılının ocak ayında yaşanan darbe girişimiyle birlikte tüm gözler Güney Amerika'ya çevrildi. 20 Mayıs 2018 tarihinde yapılan seçimi kazanan mevcut başkan Nicolas Maduro'nun 10 Ocak 2019 tarihinde düzenlenen yemin töreninin ardından ülkede siyasi kriz başladı. Temsilciler Meclisi'nin muhalif başkanı, 35 yaşındaki Juan Guaido, Maduro'yu "hakkı olmayan bir mevkii ele geçirmekle" suçlayarak, kendini geçici devlet başkanı ilan etti. Her iki tarafında başkanlık iddiaları ülkeyi olduğu gibi dünyayı da ikiye böldü. Başta ABD olmak üzere Latin Amerika ülkeleri ve Avrupa Birliği'nde yer alan ülkeler Juan Guaido'yu başkan olarak tanıdıklarını açıkladılar. Maduro'ya destek veren ülkelerin başında ise Türkiye vardı. Rusya, Küba ve Çin de Maduro hükümetini destekleyen diğer ülkelerdi.

Uluslararası gündemi oldukça meşgul eden ve tartışmalara, ayrışmalara neden olan bu siyasi kriz, her iki haber kuruluşu tarafından anbean izlendi. Genel olarak haberlere baktığımızda hem TRT World hem de BBC NEWS olayla ilgili gelişmeleri aktarırken her iki ülkenin Venezüela'daki siyasi krize bakış açısını destekleyen söylemler mevcuttur.

Haber Tarihleri	TRT World'de Kullanılan Sözcükler	Kullanım Sıklığı
<ul style="list-style-type: none"> • 23 Ocak 2019 • 24 Ocak 2019 • 26 Ocak 2019 • 28 Ocak 2019 	<ul style="list-style-type: none"> • With the US and regional allies recognising opposition leader Juan Guaido as "interim" president, government of President Nicolas Maduro has received backing of Turkey, Mexico and Russia • the US and several of its aligned regional countries expressed support to Guaido; Mexico, Turkey and Russia threw their weight behind Maduro • Russia and Turkey have come forward to openly support him (Maduro) • Russia, Turkey and Cuba are among the countries that have announced solidarity with 	6

	<p>embattled Maduro</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maduro also has the support of Cuba, Bolivia and Turkey <p>-----</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>ABD ve bölgesel müttefikleri muhalif lider Juan Guaido'yu geçici başkan olarak tanırken; Başkan Nicolas Maduro'nun hükümeti, Türkiye, Meksika ve Rusya'nın desteğini aldı.</i> • <i>ABD ve birçok bölgesel müttefiği Guaido'ya desteklerini açıkladılar; Meksika, Türkiye ve Rusya Maduro'yu tüm gücüyle desteklediler.</i> • <i>Rusya ve Türkiye, Maduro'ya açıkça destek vermek için öne planda yer aldı.</i> • <i>Rusya, Türkiye ve Küba zor durumdaki Maduro'yla dayanışma içinde olduklarını açıklayan ülkeler arasındadır.</i> • <i>Maduro aynı zamanda Küba, Bolivya ve Türkiye'nin desteğine sahip.</i> 	
<ul style="list-style-type: none"> • 24 Ocak 2019 	<ul style="list-style-type: none"> • Turkish President Recep Tayyip Erdoğan tweeted: "My brother Maduro! Stand tall, we are standing by you" <p>-----</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tweet attı: "Kardeşim Maduro! Dik dur! Biz yanındayız."</i> 	1

Tablo 25. TRT World haberlerinde Venezuela Başkanı Nicolas Maduro'ya destek

İlk olarak TRT World'un haberlerine baktığımızda haber içeriklerinde her iki taraftaki siyasi liderlerin ya da halkın görüşlerine yer vererek durumu değerlendirdiklerini söyleyebiliriz. Darbe girişimi sonrası Maduro'yu ilk destekleyen ülkelerden olan Türkiye'nin ve diğer ülkelerin desteklediği 6 farklı haberde yer almıştır. "*Showdown in Venezuela as Maduro rival claims power*" başlıklı haberde Türkiye Cumhurbaşkanlığı sözcüsü İbrahim Kalın'ın tweetine yer verilmiştir.

Açıklama Tarihi	Dışişleri Bakanlığı Açıklaması
24 Ocak 2019	Turkish President Recep Tayyip Erdoğan tweeted: " My brother Maduro! Stand tall, we are standing by you " (<i>Kardeşim Maduro! Dik dur! Biz yanındayız.</i>)
24 Ocak 2019	Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın yayınladığı tweette şunları yazdı: " Cumhurbaşkanımız, Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro'yu arayarak Türkiye'nin desteğini ifade etti ve "Maduro kardeşim! Dik dur, yanındayız" dedi. Türkiye, CB'mız Erdoğan'ın liderliğinde bütün darbe girişimlerine karşı ilkeli duruşunu koruyacaktır. #WeAreMADURO " ²⁸³
30 Nisan 2019	Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, resmi twitter hesabından yaptığı açıklamada şunları söylemiştir: " Halkın egemen olduğu, Başkanının seçimle iş başına geldiği Venezuela'ya postmodern bir koloni valisi atama gayreti içinde olanlar bilmelidir ki, bir ülkenin nasıl yönetileceği ancak demokratik seçimlerle belirlenebilir. Darbelerle mücadele etmiş, darbelerin yarattığı olumsuz sonuçları yaşamış bir ülke olarak, Venezuela'daki darbe girişimini kınıyoruz. Tüm dünya Venezuela'da halkın demokratik tercihlerine saygı duymak zorundadır. " ²⁸⁴ Halkın egemen olduğu, Başkanının seçimle iş başına geldiği Venezuela'ya postmodern bir koloni valisi atama gayreti içinde olanlar bilmelidir ki, bir ülkenin nasıl yönetileceği ancak demokratik seçimlerle belirlenebilir. Demokrasilerde sandık esastır. " ²⁸⁵
30 Nisan 2019	Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu da yine twitter hesabından yayınladığı mesajla Venezuela'da yaşananları eleştirmiştir:

²⁸³<https://twitter.com/ikalın1/status/1088213227274674177>

²⁸⁴<https://tr.euronews.com/2019/04/30/venezuela-da-yasanan-siyasi-krize-hangi-ulke-nasil-tepki-verdi>

²⁸⁵<https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/cumhurbaskani-erdogandan-venezuela-mesaji-demokrasilerde-sandik-esastir/1466684>

	<p><i>"Bugün #Venezuela'da anayasal düzene karşı bazı teşebbüslerin olduğu yönündeki haberlerden endişe duyuyoruz. Demokratik olmayan yöntemlerle meşru hükümetleri değiştirme girişimlerine karşıyız. Ülkedeki sorunların diyalog ile çözümünden yanayız Venezuela halkının daima yanındayız."</i>²⁸⁶</p>
--	---

Tablo 26. Türkiye'nin Venezuela Başkanı Nicolas Maduro'ya destek açıklamaları

Haber Tarihleri	TRT World'de Kullanılan Sözcükler	Kullanım Sıklığı
<ul style="list-style-type: none"> • 24 Ocak 2019 • 26 Ocak 2019 • 30 Ocak2019 	<ul style="list-style-type: none"> • The president of the disempowered parliament of Venezuela has declared himself the head of state of the South American country (BAŞLIK) • The self-declared interim president Juan Guaido (ara başlık) • He proclaimed the interim presidency • He appointed himself as the interim president of Venezuela • The opposition leader in Venezuela, Juan Guaido, swore an oath in which he appointed himself as the interim president of Venezuela • Guaido declared himself the country's interim president • Guaido, 35, says Maduro is "illegitimate" and launched a direct challenge to the former bus driver's authority last week when he declared himself acting leader • Venezuela: A sitting presidents a self- 	7

²⁸⁶<https://twitter.com/mevlutcavusoglu/status/1123249894100279298>

	<p>appointed one (başlık)</p> <p>-----</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Venezuela'nın yetkisiz parlamentosunun başkanı kendini güney Amerika ülkesinin başkanı olarak ilan etti. (BAŞLIK)</i> • <i>Kendi kendini geçici başkan ilan eden Juan Guaido (ara başlık)</i> • <i>(Guaido) geçici başkanlığını ilan etti.</i> • <i>(Guaido) kendini Venezuela'nın geçici başkanı olarak atadı.</i> • <i>Venezuela'daki muhalif lider Juan Guaido, kendini Venezuela'nın geçici başkanı olarak atayarak yemin etti.</i> • <i>Guaido, kendini ülkenin geçici başkanı olduğunu duyurdu.</i> • <i>35 yaşındaki Guaido, Maduro'nun meşru olmadığını söyledi ve geçen hafta kendini başkan vekili ilan ederek eski otobüs şoförünün otoritesine karşı doğrudan bir mücadele başlattı.</i> • <i>Venezuela: koltuktaki başkan ve kendi kendini tayin etmiş başkan (başlık)</i> 	
<ul style="list-style-type: none"> • 23 Ocak 2019 	<ul style="list-style-type: none"> • The anti-Maduro government, led by National Assembly president Juan Guaido • The anti-Maduro movement led by National Assembly president Juan Guaido • The anti-Maduro movement led by Guaido <p>-----</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ulusal Meclis Başkanı Juan Guaido liderliğinde Maduro karşıtı hükümet</i> • <i>Ulusal Meclis Başkanı Juan Guaido liderliğinde Maduro'ya karşı hareket</i> • <i>Guaido liderliğinde Maduro'ya karşı hareket</i> 	3
<ul style="list-style-type: none"> • 26 Ocak 2019 • 28 Ocak 2019 • 29 Ocak 2019 	<ul style="list-style-type: none"> • Venezuelan opposition leader and self-declared president Juan Guaido • Opposition leader Guaido 	7

<ul style="list-style-type: none"> • 30 Ocak 2019 	<ul style="list-style-type: none"> • Juan Guaido, the Venezuelan opposition leader and self-proclaimed president • Venezuela's self-proclaimed president, Juan Guaido <p>-----</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Venezuelan'ın muhalif lideri ve kendini başkan olarak açıklayan Juan Guaido</i> • <i>Muhalif lider Guaido</i> • <i>Venezuelan'ın muhalif lideri ve kendi başkan ilan eden Juan Guaido</i> • <i>Venezuela'nun kendini başkan olarak ilan eden Juan Guaido</i> 	
--	---	--

Tablo 27. TRT World'de Ulusal Meclis Başkanı Juan Guaido haberleri

Açıklama Tarihi	Dışişleri Bakanlığı Açıklaması
24 Ocak 2019	A Haber'de canlı yayına katılan Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu şu açıklamayı yaptı: <i>"şimdi seçimle gelmiş bir başkan var. Diğer tarafta meclis başkanı kendisini de facto olarak başkan ilan ediyor. Bu çok garip bir durum. Orada başkan nasıl olunur belli bazı ülkelerde bunu tanıdı. Şimdi bu esasen bir kaosa yol açabilir."</i> ²⁸⁷
1 Nisan 2019	Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun Venezuela Dışişleri Bakanı Jorge Arreaza ile yaptığı ortak basın toplantısında Juan Guaido için <i>"Ulusal Meclis Başkanı Juan Guaido'nun 23 Ocak'taki açıklaması ve kendisini temelsiz bir şekilde geçici Cumhurbaşkanı ilan etmesiyle başlayan süreç"</i> ²⁸⁸ ifadelerini kullanmıştır.

Tablo 28. Türkiye Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun Ulusal Meclis Başkanı Juan Guaido hakkındaki açıklamaları

²⁸⁷<https://www.ahaber.com.tr/webtv/gundem/disisleri-bakani-mevlut-cavusoglundan-a-haberde-flas-aciklamalar>

²⁸⁸<http://www.mfa.gov.tr/sayin-bakanimizin-venezuela-disisleri-bakani-ile-ortak-toplantisi.tr.mfa>

TRT World'de yapılan haberlerde Juan Guaido ve Nicolas Maduro ile ilgili 24 Ocak 2019 tarihinde "*Who are the two Venezuelan presidents?*" başlıklı haberinde her iki başkanı da değerlendirirken kullandığı başlıklarda Türkiye'nin Venezuela'da yaşanan başkanlık mücadelesine bakışını yansıtmıştır. Türkiye, darbe girişimi sonrası Başkan Nicolas Maduro'ya desteğini her fırsatta dile getirmektedir. Hatta Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, destek açıklaması yapmıştır. Haberdeki alt başlıkta da "*The official president of Venezuela-Maduro (Venezuela'nın resmi başkanı Maduro)*" ifadesi yer almaktadır. Yine aynı haberde yer alan diğer iki altbaşlıkta Juan Guaido ile ilgilidir. İlk altbaşlık "*The president of the 'disempowered' parliament of Venezuela has declared himself the head of state of the South American country*" (Venezuela'nın yetkisi elinden alınmış parlamento başkanı kendisini güney Amerika ülkesinin devlet başkanı olarak ilan etti.)²⁸⁹ ve ikinci altbaşlık "*The self-declared 'interim-president' - Juan Guaido (Kendini geçici başkan ilan eden Guaido)*" şeklindedir.

BBC NEWS'in Venezuela'da yaşanan siyasi krizle ilgili haberlerine baktığımızda ilk dikkat çeken konu Juan Guaido için kullanılan tanımlamalardır.

Haber Tarihleri	BBC NEWS'te Kullanılan Sözcükler	Kullanım Sıklığı
<ul style="list-style-type: none"> • 13 Ocak 2019 • 21 Ocak 2019 • 23 Ocak 2019 • 24 Ocak 2019 • 29 Ocak 2019 	<ul style="list-style-type: none"> • The head of Venezuelan's opposition-controlled parliament • The new leader of the opposition-controlled National Assembly, Juan Guaido • Mr. Guaido, who heads the opposition-run congress • In support of Mr. Guaido who is the head of the opposition controlled National Assembly • Mr. Guaido became president of the opposition-controlled National Assembly 	6

²⁸⁹<https://www.trtworld.com/americas/who-are-the-two-venezuelan-presidents-23577>

	<ul style="list-style-type: none"> • Opposition leader ----- • <i>Venezuela'nun muhaliflerin kontrolindeki parlamentonun başkanı</i> • <i>Muhaliflerin kontrolindeki Ulusal Meclis'in yeni lideri, Juan Guaido</i> • <i>Muhaliflerin idaresindeki meclisi yöneten Guaido</i> • <i>Muhaliflerin kontrolindeki Ulusal Meclis'in başkanı Juan Guaido lehine</i> • <i>Guaido, muhaliflerin kontrolindeki Ulusal Meclis'in muhalif lideri olarak başkan oldu.</i> 	
<ul style="list-style-type: none"> • 23 Ocak 2019 • 24 Ocak 2019 • 25 Ocak 2019 • 26 Ocak 2019 • 27 Ocak 2019 • 28 Ocak 2019 • 29 Ocak 2019 • 30 Ocak 2019 	<ul style="list-style-type: none"> • He declared himself as "acting president" of the country • He declared himself as interim president last week • He declared himself president during mass protests • the 35 year-old declared himself acting leader in Caracas on wednesday • A Venezuelan opposition leader who declared himself interim president calling it a bid to "usurppower" • The leader of the legislature Juan Guaido, declared himself acting president and said he would assume the power of the executive branch from there onwards • Why Mr. Guaido declared himself acting president on 23 January • Juan Guaido declared himself "acting president" • Venezuelan opposition leader Juan Guaido declared himself acting president 	<p style="text-align: center;">16</p>

	<ul style="list-style-type: none">• Mr. Guaido declared himself acting president, gaining the backing of several countries including the US• Mr. Guaido, the elected leader of the opposition-held National Assembly, declared himself the interim president• National Assembly leader Juan Guaido proclaimed himself interim president• Opposition leader Juan Guaido declared himself interim president <p style="text-align: center;">-----</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Kendini ülkenin geçici başkanı olarak ilan etti.</i>• <i>Kendini geçen hafta geçici başkan olarak ilan etti.</i>• <i>Kendini toplu protestolar sırasında başkan ilan etti.</i>• <i>Çarşamba günü Caracas'ta 35 yaşındaki Guaido kendini geçici lider ilan etti.</i>• <i>Kendini geçici başkan olarak ilan eden Venezuela'nın muhalif lideri, zorla gücü ele geçiren kişi olarak anılıyor.</i>• <i>Yasama meclisinin lideri Juan Guaido, kendini geçici başkan ilan etti ve ileride yürütme organının görevini üstleneceğini söyledi.</i>• <i>Guaido neden 23 Ocak'ta kendini geçici başkan ilan etti?</i>• <i>Juan Guaido kendini geçici başkan ilan etti</i>• <i>Venezuela'nın muhalif lideri Juan Guaido kendini geçici başkan ilan etti.</i>• <i>Guaido, ABD dahil bir çok ülkenin desteğini kazanarak kendini geçici başkan ilan etti.</i>• <i>Muhalefetin kontrolündeki Ulusal Meclisi'n seçilmiş lideri Guaido, kendini geçici başkan ilan etti.</i>• <i>Ulusal Meclis'in lideri kendisini geçici başkan olarak duyurdu.</i>• <i>Muhalif lider Juan Guaido, kendini geçici</i>	
--	---	--

	<i>başkan ilan etti.</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • 26 Ocak 2019 • 28 Ocak 2019 • 29 Ocak 2019 • 30 Ocak 2019 	<ul style="list-style-type: none"> • Venezuelan opposition leader and self-declared president Juan Guaido • Opposition leader Guaido • Juan Guaido, the Venezuelan opposition leader and self-proclaimed president • Venezuela's self-proclaimed president, Juan Guaido <p>-----</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Venezuela'nın muhalif lideri ve kendi kendini başkan ilan eden Juan Guaido</i> • <i>Muhalif lider Guaido</i> • <i>Venezuela'nın muhalif lideri ve kendini başkan ilan eden Juan Guaido</i> • <i>Venezuela'da kendini başkan ilan Juan Guaido</i> 	7
<ul style="list-style-type: none"> • 23 Ocak 2019 • 24 Ocak 2019 • 25 Ocak 2019 • 25 Ocak 2019 • 26 Ocak 2019 • 27 Ocak 2019 • 28 Ocak 2019 • 29 Ocak 2019 • 30 Ocak 2019 	<ul style="list-style-type: none"> • The US and more than 20 other nations have backed Mr. Guaido • President Donald Trump recognise Mr. Guaido as interim president in an apparently co-ordinated move minutes after the 35 year-old declared himself acting leader • Juan Guaido: US backs opposition leader as Venezuelan president • US President Donald Trump recognised the 35 year-old as the country's interim leader • Juan Guaido declared himself interim leader on wednesday- a move recognised by the US and several other nations • US President Donald Trump recognised Mr. Guaido as Venezuela's new head of state minutes • US president and several Latin American countries to recognise the opposition leader 	23

	<p>Juan Guaido as the country's interim president</p> <ul style="list-style-type: none">• The US president Trump officially recognised Juan Guaido as the legitimate president of Venezuela• The US more than a dozen Latin American countries, Canada and UK have backed Mr. Guaido after he said he was the legitimate president• More than 20 nations branded Mr. Maduro's presidency illegitimate and recognised Mr. Guaido• The US and more than 20 other nations have backed Mr. Guaido• While the US and others back him, President Nicolas has major allies too including Russia• Washington backed opposition leader Juan Guaido's claim to the presidency last week <p>-----</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>ABD ve 20'den fazla ülke Guaido'yu destekliyor.</i>• <i>Görünüşe göre koordineli bir hareket ile 35 yaşındaki Guaido kendini geçici başkan ilan ettikten sonra Başkan Donald Trump Guaido'yu geçici başkan olarak tanıdı.</i>• <i>Juan Guaido: ABD muhalif lideri Venezuela başkanı olarak destekliyor</i>• <i>ABD Başkanı Donald Trump 35 yaşında (ki Guaido'yu) ülkenin geçici başkanı olarak tanıdı.</i>• <i>Juan Guaido, çarşamba günü ABD ve bir çok ulus tarafından tanınan bir hareketle kendini geçici başkan ilan etti.</i>• <i>ABD Başkanı Donald Trump, Guaido'yu dakikalar içinde Venezuela'nın yeni devlet başkanı olarak tanıdı.</i>	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • ABD başkanı ve birçok Latin Amerika ülkesi muhalif lider Juan Guaido'yu ülkenin geçici başkanı olarak tanıdı. • ABD Başkanı Trump Juan Guaido'yu resmi olarak Venezuela'nın yasal başkanı olarak tanıdı. • ABD, çok sayıda Latin Amerika ülkesi, Kanada ve İngiltere yasal başkan olduğunu açıkladıktan sonra Guaido'yu desteklediler. • 20'den fazla ulus Maduro'nun başkanlığını kanuna aykırı olarak nitelerken, Guaido'yu tanıdı. • ABD ve 20'den fazla ulus Guaido'yu destekliyor. • ABD ve diğerleri onu (Guaido) desteklerken, Başkan Maduro da Rusya gibi büyük müttefiklere sahip. • Washington, geçen hafta muhalif lider Juan Guaido'nun başkanlık iddiasını destekledi. 	
--	---	--

Tablo 29. BBC NEWS'de Ulusal Meclis Başkanı Juan Guaido ile ilgili haberler

10 Ocak 2019 - 30 Ocak 2019 tarihleri arasında BBC NEWS'te yayınlanan 25 haberin içeriğinde 16 kere Juan Guaido'nun muhalif lider olarak kendini başkan ilan ettiği ifadeleri yer almıştır. Ayrıca Ulusal Meclis Başkanı ifadesi de 6 farklı biçimde görülmüştür. Başta ABD olmak üzere İngiltere ve diğer Avrupa ülkelerinin Guaido'yu tanıdıklarına dair söylemlerin toplam sayısı ise 23'tür.

Açıklama Tarihi	Dışişleri Bakanlığı Açıklaması
24 Ocak 2019	İngiltere Dışişleri Bakanı Jeremy Hunt bir açıklama yaparak Juan Guaido'yu tanıdıklarını belirtmiştir: ²⁹⁰ <i>“We are extremely concerned about the situation in Venezuela, but it is clear that Nicolás Maduro is not the legitimate leader of Venezuela. So the United Kingdom believes Juan Guaido is the right person to take</i>

²⁹⁰<https://www.gov.uk/government/news/foreign-secretary-statement-on-situation-in-venezuela>

	<p><i>Venezuela forward. We are supporting the US, Canada, Brazil and Argentina to make that happen."</i></p> <p><i>(Biz Venezuela'daki durum hakkında son derece endişeliyiz. Fakat şu net ki Nicolas Maduro Venezuela'nın meşru lideri değildir. Bu yüzden İngiltere Juan Guaido'nun Venezuela'yı ileriye taşıyacak doğru insan olduğuna inanıyor. Bunun gerçekleşmesi için ABD, Kanada, Brezilya ve Arjantin'i destekliyoruz.)</i></p>
24 Ocak 2019	<p>İngiltere Başbakanı Theresa May'in sözcüsü tarafından yapılan açıklamada Guaido'ya tam destek verilmiş, seçim süreci de eleştirilmiştir: <i>"The 2018 presidential election in Venezuela was neither free nor fair, so the regime's basis for power is deeply flawed. We fully support the democratically elected National Assembly with Juan Guaido as its president,"</i>²⁹¹</p> <p><i>(Venezuela'daki 2018 başkanlık seçimleri ne bağımsızdır ne de tarafsız. Bu nedenle güce dayalı rejim son derece kusurludur. Biz Juan Guaido'yu ve demokratik bir şekilde seçilen Ulusal Meclis'i tam olarak destekliyoruz.)</i></p>
26 Ocak 2019	<p>İngiltere Dışişleri Bakanı Jeremy Hunt'ın Venezuela'daki krizle ilgili yazdığı tweet şu şekildedir: <i>"@jguaido is the right person to take Venezuela forward. If there are not fresh&fair elections announced within 8 days UK will recognise him as interim President to take forward the political process to wards democracy. Time for a new start for the suffering ppl(people) of Venezuela"</i>²⁹²</p> <p><i>(Guaido Venezuela'yı ileri götürecektir doğru insandır. Eğer 8 gün içinde yeniden tarafsız seçim olmazsa İngiltere, demokrasiye yönelik politik süreci ileri taşıyacak geçici başkanı tanıyacaktır. Venezuela'nın acı çeken halkı için yeni bir başlangıç zamanı.)</i></p>

Tablo 30. İngiltere'nin Ulusal Meclis Başkanı Juan Guaido ile ilgili açıklamaları

²⁹¹<https://www.reuters.com/article/us-venezuela-politics-britain/uk-supports-venezuelas-guaido-as-national-assembly-head-pm-mays-spokesman-idUSKCN1PI11M>

²⁹²https://twitter.com/Jeremy_Hunt/status/1089155726617075713?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed%7Ctwtterm%5E1089155726617075713&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.thelocal.com%2F20190127%2Fen-nations-put-venezuelas-maduro-on-notice

Hem İngiltere Başbakanlığı hem de İngiltere Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamalar ile Venezuela'da yaşanan "geçici başkanlık" süreci desteklenmekte, Guaido yeni devlet başkanı olarak kabul edilmektedir.

Venezuela'da tartışılan bir başka konu ise devlet başkanı Nicolas Maduro'nun başkanlığının meşruluğudur. Bu konu haberlerde 9 kere yer almıştır.

Haber Tarihleri	BBC NEWS'te Kullanılan Sözcükler	Kullanım Sıklığı
<ul style="list-style-type: none">• 10 Ocak 2019• 13 Ocak 2019• 24 Ocak 2019• 24 Ocak 2019• 25 Ocak 2019	<ul style="list-style-type: none">• Despite international criticism that his re-election was illegitimate• The opposition calls him illegitimate• Mr. Trump described Mr. Maduro's leadership as "illegitimate"• He declared President Maduro's government "illegitimate" and encouraged other countries to back the opposition politician• Mr. Guaido argues that Mr. Maduro is not president because last May's elections are invalid• He described Mr. Maduro's leadership as "illegitimate"• He believed Mr. Maduro's election and therefore presidency, was invalid• Mr. Maduro's re-election was not recognised by Venezuela opposition-controlled National Assembly.• The National Assembly argues that because the election was not fair, Mr. Maduro is a "usurper" and the presidency is vacant• Mr. Guaido and his allies accuse Mr. Maduro of usurping power through a fraudulent election	9

	<ul style="list-style-type: none"> • International criticism that his re-election was illegitimate ----- • <i>Uluslararası eleştirilere rağmen, yeniden seçilmesi meşru değil.</i> • <i>Muhalifler onun (Maduro'nun) meşru olmadığını iddia ediyor.</i> • <i>Trump, Maduro'nun liderliğinin kanuna aykırı olduğunu ifade etti.</i> • <i>O, Başkan Maduro'nun hükümetini kanuna aykırı ilan etti ve diğer ülkeleri muhalif politikacıyı desteklemek için cesaretlendirdi.</i> • <i>Guaido, Maduro'nun başkan olmadığını öne sürüyor, çünkü Mayıs ayındaki seçimler geçersiz.</i> • <i>O Maduro'nun liderliğini kanuna aykırı olarak tanımlıyor.</i> • <i>O Maduro'nun seçiminin ve buna bağlı olarak başkanlığının geçersiz olduğuna inanıyor.</i> • <i>Maduro'nun yeniden seçilmesi, Venezuela'nın muhalefet kontrolündeki Ulusal Meclisi tarafından tanınmadı. Ulusal Meclis, seçimlerin adil olmadığını, Maduro'nun bir gaspçı olduğunu ve başkanlığın boş olduğunu iddia ediyor.</i> • <i>Guaido ve müttefikleri, Maduro'yu hileli bir seçim aracılığıyla yetkiyi gaspetmekle suçluyor.</i> • <i>Yeniden seçilmesinin hukuk dışı olduğuna dair uluslararası eleştiriler</i> 	
--	--	--

Tablo 31. BBC NEWS'de Venezuela Başkanı Nicolas Maduro ile ilgili haberler

Açıklama Tarihi	Dışişleri Bakanlığı Açıklaması
27 Ocak 2019	İngiltere Dışişleri Bakanlığı'nın Avrupa ve ABD'den Sorumlu

	<p>Devlet Bakanı Sir Alan Duncan, <i>“Maduro is no longer the legitimate president of Venezuela,”</i>²⁹³ derken başka bir açıklamasında ise <i>“We stand shoulder to shoulder with the United States in saying that the National Assembly and its President Juan Guaidó are best placed to lead Venezuela to the restoration of its democracy, its economy and its freedom,”</i>²⁹⁴</p> <p><i>(Maduro, artık Venezuela'nın meşru başkanı değildir... Biz, Ulusal Meclis'i ve onun başkanı Juan Guaido'nun demokrasi, ekonomi ve özgürlüğün restorasyonu için Venezuela'ya liderlik edecek en iyi konumda olduğunu söyleyen ABD ile birlikte omuz omuza duracağız.)</i></p>
4 Şubat 2019	<p>İngiltere Dışişleri Bakanı Jeremy Hunt 4 Şubat'ta yaptığı açıklamada Maduro yönetimine uyarıda bulunmuştur: <i>“The oppression of the illegitimate, kleptocratic Maduro regime must end. Those who continue to violate the human rights of ordinary Venezuelans under an illegitimate regime will be called to account. The Venezuelan people deserve a better future.”</i>²⁹⁵</p> <p><i>(Meşru olmayan ve siyasi yozlaşmanın olduğu Maduro rejiminin baskısı sona ermeli. Meşru olmayan rejim altında sıradan Venezuelalıların insan haklarını ihlale devam edenler de hesaba katılacaktır. Venezuela halkı iyi bir gelecek hak ediyor.)</i></p>
7 Şubat 2019	<p>Sir Alan Duncan ise <i>“Venezuela needed a government that truly represents the will of the Venezuelan people”</i> açıklamasını yapmıştır.</p> <p><i>(Venezuela'nın tamamen Venezuela halkının isteklerini temsil eden bir hükümete ihtiyacı vardı.)</i></p>

Tablo 32. İngiltere'nin Venezuela Başkanı Nicolas Maduro ile ilgili açıklamaları

²⁹³<https://www.theguardian.com/world/2019/jan/27/foreign-office-tries-to-keep-eu-united-in-piling-pressure-on-maduro>

²⁹⁴<https://edition.cnn.com/2019/01/26/uk/venezuela-maduro-bank-of-england-gold-withdrawal-gbr-intl/index.html>

²⁹⁵<https://www.gov.uk/government/news/uk-recognises-juan-guaido-as-interim-president-of-venezuela>

İngiltere Dışişleri Bakanı Jeremy Hunt ve İngiltere Dışişleri Bakanlığı'nın Avrupa ve ABD'den Sorumlu Devlet Bakanı Sir Alan Duncan, üç farklı zamanda yaptıkları açıklamalarda Maduro yönetiminin meşru olmadığını savunmuşlardır.

Nicolas Maduro'nun başkanlığı ile birlikte seçimlerin usulü ve sonuçları da hem ülkede hem de dünya genelinde tartışılmaktadır.

Haber Tarihleri	BBC NEWS'te Kullanılan Sözcükler	Kullanım Sıklığı
<ul style="list-style-type: none">• 10 Ocak 2019• 13 Ocak 2019• 24 Ocak 2019• 25 Ocak 2019• 26 Ocak 2019	<ul style="list-style-type: none">• The may 2018 polls were marred by an opposition boycott and vote-rigging claims• His re-election in May last year was marred by an opposition boycott and allegations of vote-rigging• He was sworn in for a second term this month after elections last May that were marred by an opposition boycott and widespread claims of vote-rigging• He was sworn in for a second term earlier this month, after winning a May 2018 election marred by an opposition boycott and widespread claims of vote-rigging• President Maduro was sworn in for a second term earlier this month after polls marred by an opposition boycott and vote-rigging claims• Mr. Maduro began a second term after polls marred by an opposition boycott and vote-rigging claims <p>-----</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Mayıs 2018 seçimleri muhalefetin boykotu ve oylamaya hile karıştırıldığı suçlamalarıyla bozuldu.</i>• <i>Geçen sene mayıs ayında (Maduro'nun) onun</i>	8

	<p>yeniden seçilmesi muhalefetin boykotu ve oylamaya hile karıştırıldığı iddialarıyla bozuldu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geçen mayıs ayında muhalefetin boykotu ve yaygın bir şekilde oylamaya hile karıştırıldığı suçlamalarıyla bozulan seçimlerden sonra bu ay ikinci dönem için yemin etti. • Muhalefetin boykotu ve yaygın bir şekilde oylamaya hile karıştırıldığı suçlamalarıyla bozulan Mayıs 2018 seçimlerini kazandıktan sonra bu ayın başlarında ikinci dönem için yemin etti. • Başkan Maduro, muhalefetin boykotu ve yaygın bir şekilde oylamaya hile karıştırıldığı suçlamalarıyla bozulan seçimlerden sonra bu ayın başlarında ikinci dönem için yemin etti. • Muhalefetin boykotu ve yaygın bir şekilde oylamaya hile karıştırıldığı suçlamalarıyla bozulan seçimlerden sonra ikinci döneme başladı. 	
--	---	--

Tablo 33. BBC NEWS'de Venezuela Başkanı Nicolas Maduro'nun seçimiyle ilgili haberler

Venezuela'da 2018 mayıs ayında yaşanan seçim ile ilgili BBC NEWS, yaptığı 25 haber içinde 9 kere buna yer vermiştir. Buna paralel olarak İngiltere Dışişleri'nin de seçimlere dair görüşü BBC NEWS'teki söylemlerle benzeşmektedir.

Açıklama Tarihi	Dışişleri Bakanlığı Açıklaması
24 Ocak 2019	<p>İngiltere Dışişleri Bakanı Jeremy Hunt açıklamasında bu kez de seçimlerin güvenilirliği ile ilgili açıklamasına devam etmiştir:²⁹⁶</p> <p><i>"The election on the 20th May was deeply flawed, ballot boxes were stuffed, there were counting irregularities, opposition parties banned."</i></p>

²⁹⁶<https://www.gov.uk/government/news/foreign-secretary-statement-on-situation-in-venezuela>

	<i>"20 Mayıs'taki seçimler son derece hatalıydı, seçim sandıkları hileliydi, sayımlar düzensizdi, muhalefet partileri yasaklıydı."</i>
--	--

Tablo 34. İngiltere'nin Venezuela Başkanı Nicolas Maduro'nun seçimiyle ilgili açıklamaları

Son başlık ise ekonomik kriz. Venezuela'da yaşanan enflasyon, kıtlık gibi sorunlar BBC NEWS'in haberlerinde kendine yer bulmuştur. 25 haberin içeriğine baktığımızda 9 farklı söylem ile konudan bahsedilmiştir.

Haber Tarihleri	BBC NEWS'te Kullanılan Sözcükler	Kullanım Sıklığı
<ul style="list-style-type: none"> • 10 Ocak 2019 • 24 Ocak 2019 • 25 Ocak 2019 • 29 Ocak 2019 • 30 Ocak 2019 	<ul style="list-style-type: none"> • Venezuela has been in economic free fall, hyperinflation, power cuts and shortages of basic items have driven million of people from the country • It comes amid protests against President Nicolas Maduro who has overseen years of economic free fall • The country has been in economic free fall under Mr.Maduro. Hyperinflation, powercuts and shortages of basic items have driven million of people from the country • The economy went into free fall and many Venezuelan's blame him and his socialist goverment for the country's decline • Hyperinflation and shortages of food and medicine have hit the population hard, causing millions of Venezuelan's to flee • The cost of imported goods like food and medicine has risen and currency inflation has skyrocketed. 	9

	<p>-----</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Venezuela ekonomik düşüş içinde. Hiperenflasyon, güç kesintisi ve temel gereksinimlerin kıtlığı yüzünden milyonlarca insanın ülkesinden ayrılıyor.</i> • <i>Ekonomik düşüş, yıllardır bu durumdan sorumlu olan Maduro'ya karşı protestolarla birlikte geliyor.</i> • <i>Maduro yönetimi altındaki ülke ekonomik düşüş içinde. Hiperenflasyon, güç kesintisi ve temel gereksinimlerin kıtlığı yüzünden milyonlarca insanın ülkesinden ayrılıyor</i> • <i>Ekonomi hızla kötüye gitti ve çoğu Venezuelalı ülkenin batışı için onu (Maduro) ve sosyalist hükümetini suçluyor.</i> • <i>Milyonlarca Venezuelalı'nın ülkeden ayrılmasına neden olan hiperenflasyon, ilaç ve yiyecek kıtlığı halkı sert vurdu.</i> • <i>İthal edilen yiyecek ve ilaç fiyatları artıyor ve para enflasyonu yükseliyor.</i> 	
--	---	--

Tablo 35. BBC NEWS'de Venezuela'da yaşanan ekonomik kriz ile ilgili haberler

Nicolas Maduro'nun en çok eleştirildiği konu olan ekonomik sorunlarla ilgili İngiliz politikacılar da açıklamalar yapmıştır.

Açıklama Tarihi	Dışişleri Bakanlığı Açıklaması
24 Ocak 2019	<p>İngiltere Dışişleri Bakanı Jeremy Hunt açıklamasında Venezuela'nın ekonomik durumuna da değinmiştir:²⁹⁷ <i>“and this regime has done untold damage to the people of Venezuela and people who %10 of that population have left Venezuela, such is the misery, they are suffering”</i></p> <p><i>(ve bu rejim Venezuela halkına anlatılmaz zarar verdi ve nüfusun yüzde 10'u Venezuela'yı terketti. Öyle bir perişanlık ki halk acı çekiyor.)</i></p>

²⁹⁷<https://www.gov.uk/government/news/foreign-secretary-statement-on-situation-in-venezuela>

7 Şubat 2019	<p>İngiltere Dışişleri Bakanlığı'nın Avrupa ve ABD'den Sorumlu Devlet Bakanı Sir Alan Duncan Avam Kamarası'nda yaptığı konuşmada Venezuela'daki ekonomik krize de değinmiştir: <i>"It is suffering from economic devastation, starvation and malnutrition. The flight of over three million Venezuelans to neighbouring countries is the largest migration crisis in Latin American history."</i>²⁹⁸</p> <p>(Ekonomik yıkım, açlık ve yetersiz beslenmeden dolayı (Venezuela) acı çekiyor. Üç milyondan fazla Venezuelalı'nın komşu ülkelere uçuşu Latin Amerika tarihindeki en büyük göçmen krizidir.)</p>
--------------	--

Tablo 36. İngiltere Dışişleri Bakanlığı'nın Venezuela'da yaşanan ekonomik kriz ile ilgili açıklamaları

Son olarak TRT World ile BBC NEWS haberlerinde kullanılan Juan Guaido ile ilgili söylemlere karşılaştırmalı baktığımız zaman her iki yayının kuruluşunda seçtiği sözcükler ile kendi ülkelerinin siyasi görüşlerinin arasında paralellik olduğunu söyleyebiliriz. TRT World, Juan Guaido'dan bahsederken kullanılan *"The anti-Maduro government, led by National Assembly president Juan Guaido/ The anti-Maduro movement led by National Assembly president Juan Guaido / The anti-Maduro movement led by Guaido"* tanımlamalarının aksine BBC NEWS, *"The head of Venezuelan's opposition-controlled parliament / The new leader of the opposition-controlled National Assembly, Juan Guaido / Mr. Guaido, who heads the opposition-run congress / in support of Mr. Guaido who is the head of the opposition controlled National Assembly / Mr. Guaido became president of the opposition-controlled National Assembly / opposition leader"* kullandığı bu ifadeler aslında her iki ülkenin Venezuela'da yaşanan kutuplaşmada hangi tarafta yer aldıklarına da işaret etmektedir. TRT World'de Ulusal Meclisi tanımlarken *"Ulusal Meclis Başkanlığı'ndaki Maduro karşıtı hareket / hükümet"* ifadeleri ile BBC NEWS'te *"Venezuela'nın muhalefet kontrolündeki başkanı"* ifadeleri kullanılmıştır.

²⁹⁸<https://www.gov.uk/government/speeches/minister-for-the-americas-statement-to-parliament-on-venezuela>

Bu çalışmayı gerçekleştirmekteki amacımız medyanın devletlerin yürüttüğü kamu diplomasisine etkisini ölçümlemektir. "Medya kuruluşları devletlerin sözcüsü müdür?", "devletlerin ifade edemediklerini dolaylı yollardan dile getirebilmekte midir?" yoksa "medya kamu diplomasisi üzerinde çok fazla etkili olamamakta mıdır?" gibi akla gelen soruları yanıtlarını bulmaktır.

Bu bağlamda incelediğimiz medya kuruluşları TRT World ve BBC NEWS'te araştırma konusu seçerken özellikle konuların ve ülkelerin bu olaylarla yakınlık derecesine dikkat ettik. Üç başlık belirledik. İlki Türkiye'nin bifiil yönettiği Suriye'de gerçekleşen "Zeytinalı Operasyonu" idi. İkinci başlık ise İngiltere'nin hem dış hem de iç politikasının yeniden şekillenmesine neden olan "Brexit Referandumu" idi. Son konu ise her iki ülkeye oldukça uzak ama bir o kadar da yakından ilgilendiren Venezuela'da yaşanan darbe girişimi oldu.

Bu üç olayla ilgili haberleri analiz ederken BBC ve TRT World'un söylemlerinin dış politikalarıyla uyumlu olup olmadığı, tarafsızlık sözkonusu mu, haberlerde kullanılan sözcükler karşılıklı olarak benzerlik mi yoksa zıtlık mı içeriyor gibi sorulara cevap bulmaya çalıştık. Öncelikle haber başlıkları ve spotlarını incelemeyi planlarken aslında haberlerin genelinde yapacağımız taramaların daha somut veriler sunacağını düşünerek belirlediğimiz zaman aralıklarında gün gün haberleri inceledik.

İlk başlığımız "Afrin Operasyonu"nda 13 Ocak 2018 - 26 Ocak 2018 ile 11 Mart 2018 - 24 Mart 2018 tarihleri arasında TRT World internet sitesinde yayınlanan 48, BBC NEWS internet sitesinde ise 24 haberi inceledik. Haberlerin genelinde en çok dikkat çeken söylemlerden ilki "*YPG-ABD ilişkisi*" olmuştur. TRT World'de 48 haberde toplamda 26 farklı şekilde ifade edilerek 33 kere bu ilişkiden bahsedilmiştir. Aynı konu Türkiye Dışişleri Bakanlığı tarafından 5 farklı zamanda yapılan röportajlar ile açıklamalardaki ifadeler ile benzerlik içermektedir.

Diğer bir başlık ise "*YPG-PKK ilişkisi olduğu*", 48 haberde toplamda 33 kere vurgulanmıştır. Türkiye'nin ise bu konuda çok net açıklamaları olmuştur. Hem Cumhurbaşkanlığı hem de Dışişleri Bakanlığı nezdinde yapılan açıklamalar ile TRT World'de kullanılan ifadeler birbirini destekler nitelikte olmuştur.

Dikkat çeken bir başka başlık da "*Türk ordusu ile ÖSO (Özgür Suriye Ordusu) arasındaki ortaklık*"tır. Bu ortaklığa 48 haber içinde 14 farklı biçimde 20 kere vurgu yapılmıştır. Yine Türkiye Dışişleri'nden yapılan açıklamalar birbiriyle eşleşmiştir.

Tüm bunlara ve değerlendirme bölümünde yer alan diğer başlıklara da baktığımız zaman Türkiye için çok önemli dış politika konularından biri olan Suriye ve sınır bölgesinde gerçekleştirilen operasyon süresince yayınlanan haberlerle TRT World'ün kamu diplomasisi görevini yerine getirdiği sonucuna ulaşabilmekteyiz.

BBC NEWS'in, Afrin Operasyonu ile ilgili 13 Ocak 2018 - 26 Ocak 2018 ile 11 Mart 2018 - 24 Mart 2018 tarihleri arasında yayınlanan 24 haberini inceledik. BBC NEWS'te incelediğimiz haberler içinde "*YPG-PKK ilişkisi*", 17 farklı söylemle yer almıştır. İngiltere Dışişleri Bakanlığı ve İngiltere hükümetinin dışilişkilerden sorumlu bölümü olan Yabancı ve Milletler Topluluğu Ofisi'nden yapılan açıklamalar da aynı söylemleri içermektedir. Özgür Suriye Ordu ile Türkiye arasındaki ilişkiye de sık sık vurgu yapılmıştır. BBC NEWS, 24 haber içinde 24 kere Türkiye ve ÖSO'nun ilişkisine atıfta bulunmuş ya da aralarındaki ortaklıktan bahsetmiştir. Yine FCO (Yabancı ve Milletler Topluluğu Ofisi), Özgür Suriye Ordusu'nun Türkiye tarafından desteklendiğini belirtmiştir.

Son olarak genel bir yaklaşımla baktığımız zaman hem BBC NEWS haberlerinde kullanılan haber dilinde hem de İngiltere Başbakanlığı ve Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamaların benzerliğini görmekteyiz. BBC'nin bu konuda İngiltere'nin dış politikasını tamamlayan haberleriyle kamu diplomasisinde etkili olduğunu söyleyebiliriz.

TRT World ile BBC NEWS'de "*Brexit Referandumu*" ile ilgili 17 Haziran 2016 - 30 Haziran 2016 tarihleri arasında TRT World internet sitesinde yayınlanan 18 haberi, BBC NEWS internet sitesinde yayınlanan 36 haberi inceledik. Açıkçası "*Afrin Operasyonu*" konusunda elde ettiğimiz veriler kadar açık sonuçlara ulaşamadık. En dikkat çeken başlık 21 Haziran 2016 tarihinde TRT World'de yayınlanan "*D-day looms for Brexit vote*" başlıklı haberde kampanyanın her iki tarafı açısından değerlendirme yapılırken, "*The Turkey factor*" altbaşlığı ile İngiliz politikacılar

tarafından Türkiye'nin hedefe konulması eleştirilmiştir. Aynı eleştiriler hem Türkiye Dışişleri Bakanı hem de Türkiye Cumhurbaşkanı tarafından da yapılmıştır. TRT World, bu haber ile eleştirisini ve tavrını Türk yetkililerin açıklamalarından önce dile getirilmiştir.

BBC NEWS ise Brexit referandumu öncesi ve sonrası yaşananları yetkililerin ve kamuoyunun yorumlarına yer vererek aktarmıştır. Haberlerin genelinde baktığımızda herhangi bir taraftan yana olduğunu söylememiz de mümkün değildir. Bu nedenle "Brexit Referandumu" haberlerinde analiz için yeterli veriyi elde edemedik.

Son başlık ise Venezuela'da yaşanan siyasi hareketlilik ile ilgiliydi. TRT World ile BBC NEWS internet sitelerinde "Venezuela'da Kriz" ile ilgili 10 Ocak 2019 - 30 Ocak 2019 tarihleri arasında TRT World'de yayınlanan 20 haberi, BBC NEWS'de ise 25 haberi inceledik. Genel olarak baktığımızda her iki medya kuruluşunda yayınlanan haberlerde, iki ülkenin Venezüela'daki siyasi krize bakış açısını destekleyen söylemler mevcuttur. En belirgin örnek ise TRT World'de Ulusal Meclisi tanımlarken "**Ulusal Meclis Başkanlığı'ndaki Maduro karşıtı hareket / hükümet**" ifadeleri ile BBC NEWS'te kullanılan "**Venezuela'nın muhalefet kontrolündeki başkanı**" ifadeleridir.

Türkiye, Venezuela'da yaşanan darbe girişiminde ilk andan itibaren mevcut başkan Nicolas Maduro'ya olan desteğini açıklamıştır. 23 Ocak 2019 tarihinde gerçekleşen bu girişimden sonra 24 Ocak 2019 tarihinde TRT World 'de yayınlanan "**Who are the two Venezuelan presidents?**" başlıklı haberinde her iki başkanı değerlendirirken kullandığı başlıklarda Türkiye'nin Venezuela'da yaşanan başkanlık mücadelesine bakışını yansıtmıştır: "**The official president of Venezuela- Maduro (Venezuela'nın resmi başkanı Maduro)**" ve "**The president of the 'disempowered' parliament of Venezuela has declared himself the head of state of the South American country**" (Venezuela'nın yetkisi elinden alınmış parlamento başkanı kendisini güney Amerika ülkesinin devlet başkanı olarak ilan etti.)

Değerlendirme bölümünde yer alan diğer söylemler ile Türkiye Cumhurbaşkanı ve Türk Dışişleri tarafından yapılan açıklamalar birbirini desteklemektedir. "Venezuela

krizi" konusunda TRT World'ün kamu diplomasisi alanında devlet-medya ilişkisine örnekler sunduğunu söyleyebiliriz.

Aynı değerlendirmeyi BBC NEWS için de yapmamız mümkün. BBC NEWS internet sitesinde yer alan 25 habere baktığımız zaman bu defa İngiltere dış politikası ile BBC haberlerindeki söylemler arasında benzerlikler sözkonusudur. İngiltere'nin Juan Guaido'yu başkan olarak tanıdığına ilişkin 25 haberde 23 farklı ifade yer almıştır. İngiltere Dışişleri Bakanı Jeremy Hunt da yaptığı açıklama da çok net bir şekilde Juan Guaido'yu Venezuela'nın başkanı olarak tanıdıklarını söylemiştir. Ayrıca Nicolas Maduro'nun meşruluğu ve seçimlerin usulsüzlüğü, BBC NEWS haberleri ile İngiltere Dışişleri tarafından yapılan açıklamalarla örtüşmektedir. BBC Maduro'nun meşruluğu ile ilgili 9 farklı ifade kullanırken; seçimlerin usulsüzlüğü ile ilgili de yine 9 farklı ifade kullanmıştır. Bu konuyla ilgili hem İngiltere Dışişleri Bakanlığı'nın Avrupa ve ABD'den Sorumlu Devlet Bakanı hem de İngiltere Dışişleri Bakanı tarafından benzer açıklamalar yapılmıştır.

Sonuç olarak haberlerin bütününe baktığımızda kamu diplomasisinde medyanın önemli bir payı olduğunu görmekteyiz. Her iki haber kuruluşu da uluslararası alanda tarafsız habercilik ilkesi doğrultusunda yayın politikası benimseseler bile yine de kullandıkları sözcük seçimleri ve ifadeler ile ülkelerinin dış politikalarından çok fazla ayrışamamaktadır.

SONUÇ

Tezimize başlarken genel amacımız küresel ölçekte kamu diplomasisi kavramına yakından bakmak ve bu bağlamda Türkiye'nin dış politikasında kamu diplomasisi faaliyetlerini incelemektir. Bir medya kuruluşu olarak TRT World'un kamu diplomasisi üzerinde etkisini incelemek ve "medya kuruluşları devletlerin söyleyemediklerini dolaylı olarak dile getirebiliyor mu?" sorusuna cevap bulmaktır. Bu nedenle belirlediğimiz dünya siyasi coğrafyasında yer alan üç önemli başlık belirledik: "Zeytinalı Operasyonu", "Brexit Referandumu" ve "Venezuela Krizi". Fakat TRT World'de yer alan haberleri incelerken karşılaştırma yapmak için BBC NEWS haberlerini tercih ettik. BBC NEWS'i seçmemizin sebebi ise İngiltere'nin en eski ve köklü medya kuruluşu olmasının yanında yine en eski ve en köklü kamu diplomasi faaliyetleri yürütücüsü olarak kabul edilmesidir. "Tarafsızlık" ilkesiyle yayın yapmasına karşın yayınlarında İngiltere'nin dış politikasını ne kadar yansıttığı bu çalışma açısından önemlidir.

Çalışma kapsamında TRT World ve BBC NEWS internet sitelerinde yer alan haberlerin haber kuşaklarının ve spotlarının söylem analizi yapıldı. Aynı zamanda amacımız, İngiltere ve Türkiye'nin resmi kuruluşlarından konuyla ilgili yapılan açıklamalar da değerlendirilerek her iki taraf arasındaki söylem tutarlılığına ulaşmaktır. Analiz sonucunda elde ettiğimiz verilerde görmek istediğimiz TRT World'de yayınlanan haberler ile Dışişleri Bakanlığı ve diğer resmi yetkililerin söylemlerinin örtüşüp örtüşmediğini tespit etmekte.

Kamu diplomasisi ve medya ilişkisine baktığımızda kullanılan söylemlerin, devlet dış politikası ile uyum gösterip göstermediği ya da bu politikayı destekleyen yayınların olup olmadığı veya devletlerin doğrudan söyleyemediklerini ifade edip etmediği çalışma konumuzu oluşturmaktadır. Türkiye'nin bizzat içinde yer aldığı "Zeytinalı Operasyonu", yine İngiltere'nin en önemli dış politika konusu "Brexit" ile her iki ülkenin kamu diplomasisi yürüten medya kuruluşlarından BBC ve TRT World'un söylemlerinin dış politikalarıyla uyumlu olup olmadığı, tarafsızlık sözkonusu mu, gibi sorulara cevap bulmaya çalıştık. Ayrıca üçüncü bir başlık "Venezuela'daki Kriz" haberleri ile de tarafsız bir ülkede meydana gelen olayların her iki ülke medyasında nasıl yer aldığını analiz ettik.

TRT World ve BBC haber sitelerinde yayınlanan haberleri inceleyerek somut veriler elde edilmeye çalıştık. Çalışmadaki sınırlılığımız, "Zeytindalı Operasyonu" için 13 Ocak 2018 - 26 Ocak 2018 ile 11 Mart 2018 - 24 Mart 2018 tarihleri arasında; "Brexit" için 17 Haziran 2016 - 30 Haziran 2016 tarihleri arasında ve "Venezüela Krizi" için de 10 Ocak 2019 - 30 Ocak 2019 tarihleri arasında yayınlanan haberlerdir. Haberler gün gün incelenmiş ve elde edilen sonuçlar eleştirel söylem analizi yöntemi ile değerlendirilmiştir.

İlk incelememizi Türkiye'nin bizzat yönettiği Suriye'de gerçekleşen "Zeytindalı Operasyonu" ile ilgili haberlerde yaptık. İkinci başlık ise İngiltere'nin hem dış hem de iç politikasının yeniden şekillenmesine neden olan "Brexit Referandumu" idi. Son konu ise her iki ülkeye oldukça uzak ama bir o kadar da yakından ilgilendiren Venezuela'da yaşanan darbe girişimi oldu.

Bu üç olayla ilgili haberleri analiz ederken BBC ve TRT World'un söylemlerinin dış politikalarıyla uyumlu olup olmadığı, tarafsızlık sözkonusu mu, haberlerde kullanılan sözcükler karşılıklı olarak benzerlik mi yoksa zıtlık mı içeriyor gibi sorulara cevap bulmaya çalıştık. Öncelikle haber başlıkları ve spotlarını incelemeyi planlarken aslında haberlerin genelinde yapacağımız taramaların daha somut veriler sunacağını düşünerek belirlediğimiz zaman aralıklarında gün gün haberleri inceledik.

İlk başlığımız "Afrin Operasyonu"nda 13 Ocak 2018 - 26 Ocak 2018 ile 11 Mart 2018 - 24 Mart 2018 tarihleri arasında TRT World internet sitesinde yayınlanan 48 haberi, BBC NEWS internet sitesinde ise 24 haberi inceledik. Aynı zamanda bu dönem içinde Türkiye resmi kaynaklarından yapılan açıklamalara da yer verdik. Elde ettiğimiz sonuçlar ışığında Türkiye için çok önemli dış politika konularından biri olan Suriye ve sınır bölgesinde gerçekleştirilen operasyon süresince yayınlanan haberlerle TRT World'ün kamu diplomasisi görevini yerine getirdiği sonucuna ulaşabilmekteyiz. TRT World'de kullanılan sözcükler ile söylemler birebir ya da anlam olarak örtüşmektedir.

BBC NEWS'te de Afrin Operasyonu ile ilgili 13 Ocak 2018 - 26 Ocak 2018 ile 11 Mart 2018 - 24 Mart 2018 tarihleri arasında yayınlanan 24 haberini inceledik. Bu başlığımıza ilgili elde ettiğimiz sonuca bakarsak hem BBC NEWS haberlerinde

kullanılan haber dilinde hem de İngiltere Başbakanlığı ve Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamaların benzerliğini görmekteyiz. BBC'nin bu konuda İngiltere'nin dış politikasını tamamlayan haberleriyle kamu diplomasisinde etkili olduğunu söyleyebiliriz.

İkinci başlığımız TRT World ile BBC NEWS'de "Brexit Referandumu" ile ilgili 17 Haziran 2016 - 30 Haziran 2016 tarihleri arasında TRT World internet sitesinde yayınlanan 18 haberi, BBC NEWS internet sitesinde yayınlanan 36 haberi inceledik. Açıkçası "Afrin Operasyonu" konusunda elde ettiğimiz veriler kadar açık sonuçlara ulaşamadık. En dikkat çeken başlık 21 Haziran 2016 tarihinde TRT World'de yayınlanan *"D-day looms for Brexit vote"* başlıklı haberde kampanyanın her iki tarafı açısından değerlendirme yapılırken, "The Turkey factor" altbaşlığı ile İngiliz politikacılar tarafından Türkiye'nin hedefe konulması eleştirilmiştir. Aynı eleştiriler hem Türkiye Dışişleri Bakanı hem de Türkiye Cumhurbaşkanı tarafından da yapılmıştır. TRT World, bu haber ile eleştirisini ve tavrını Türk yetkililerin açıklamalarından önce dile getirilmiştir.

BBC NEWS ise Brexit referandumu öncesi ve sonrası yaşananları yetkililerin ve kamuoyunun yorumlarına yer vererek aktarmıştır. Haberlerin genelinde baktığımızda herhangi bir taraftan yana olduğunu söylememiz de mümkün değildir. Bu nedenle "Brexit Referandumu" haberlerinde analiz için yeterli veriyi elde edemedik.

Son başlık ise Venezuela'da yaşanan siyasi hareketlilik ile ilgiliydi. TRT World ile BBC NEWS internet sitelerinde "Venezuela'da Kriz" ile ilgili 10 Ocak 2019 - 30 Ocak 2019 tarihleri arasında TRT World'de yayınlanan 20 haberi, BBC NEWS'de ise 25 haberi inceledik. Genel olarak baktığımızda her iki medya kuruluşunda yayınlanan haberlerde, iki ülkenin Venezüela'daki siyasi krize bakış açısını destekleyen söylemler mevcuttu. En belirgin örnek ise TRT World'de Ulusal Meclisi tanımlarken *"Ulusal Meclis Başkanlığı'ndaki Maduro karşıtı hareket / hükümet"* ifadeleri ile BBC NEWS'te kullanılan *"Venezuela'nın muhalefet kontrolündeki başkanı"* ifadeleridir.

Değerlendirme bölümünde yeralan diğer söylemler ile Türkiye Cumhurbaşkanı ve Türk Dışişleri tarafından yapılan açıklamalar birbirini desteklemektedir. "Venezuela krizi" konusunda TRT World'ün kamu diplomasisi alanında devlet-medya ilişkisine örnekler sunduğunu söyleyebiliriz.

Aynı değerlendirmeyi BBC NEWS için de yapmamız mümkün. BBC NEWS internet sitesinde yer alan 25 habere baktığımız zaman bu defa İngiltere dış politikası ile BBC haberlerindeki söylemler arasında benzerlikler sözkonusudur. Bu konuyla ilgili hem İngiltere Dışişleri Bakanlığı'nın Avrupa ve ABD'den Sorumlu Devlet Bakanı hem de İngiltere Dışişleri Bakanı tarafından benzer açıklamalar yapılmıştır.

Elde ettiğimiz verilere genel olarak baktığımızda her iki kurumun tarafsızlık ilkesi ile yayın politikalarını şekillendirmelerine rağmen haberlerinde kullandıkları dil ile ülkelerinin dış politikalarına çok fazla kayıtsız kalamadıklarını görmekteyiz. Türkiye ve İngiltere resmi kurumlarından yapılan açıklamalar ile haber metinlerinin içinde çoğu zaman birebir ifadeler ile yer almıştır.

Kamuoyu oluştururken, ülkenin itibarını koruması, ülkelerin dış politikalarını daha başarılı yönetebilmesi, toplumlararası bağların güçlenmesi için kamu diplomasisi büyük önem taşımaktadır. Kitle iletişim araçları, küreselleşme sayesinde sınırları kaldırmış ve toplumların birbirini anlaması ve dinlemesini kolaylaştırmıştır. Dünyanın herhangi bir yerinde meydana gelen olaylara toplumlar kayıtsız kalamamaktadır veya anında haberdar olmaktadır. Bu nedenle kamu diplomasisinin çok dikkatli yönetilmesi gerekmektedir. Hükümetlere hem dış politikanın hem de iç politikanın yönetilmesinde büyük sorumluluklar düşmektedir. Siyasetçilerin atacakları her adım dünyada büyük dalgalanmalara neden olabilmektedir.

Türkiye de diğer tüm ülkeler gibi iç ve dış politikasını belirlerken dünyadaki küresel değişimlere kayıtsız kalamamaktadır. Jeopolitik konumu gereği komşularıyla ilişkilerinde zaman zaman sorunlar yaşansa da köklü devlet geleneğinden gelmesi politik süreçlerin yönetilmesinde yardımcı olmaktadır.

Yıllardır süregelen Türkiye'nin yurtdışında yanlış tanınması ve kendini yeterli bir şekilde anlatamaması başarılı kamu diplomasisi faaliyetleri ile olumlu hale

dönüştürülebilir. Özellikle TRT World ile İngilizce yayın yaparak daha geniş kitlelere ulaşarak kendini anlatabilmelidir.

KAYNAKÇA

Basılı Eserler

- Arı, Tayyar, *Uluslararası İlişkiler*, Alfa Basım Dağıtım, İstanbul, 1997.
- Arı, Tayyar, *Uluslararası İlişkiler Teorileri*, MKM Yayıncılık, Bursa, 2011.
- Atabek, Ümit, *İletişim Ve Teknoloji*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2001.
- Atılğan, Semra, *Küreselleşme ve Günümüzde Medya Sektörü*, **Marmara İletişim**, Ocak 2001.
- Aydemir, Emrah, *Dış Politikada Yumuşak Güç ve Medya*, Kalkedon Yayıncılık, İstanbul, 2016.
- Aydoğan, Filiz, *Tüm Boyutlarıyla Küresel Medya*, Beta Yayınları, 2.Baskı, İstanbul, 2011.
- Bektaş, Arsev, *Kamuoyu, İletişim ve Demokrasi*, Bağlam Yayınları, İstanbul, 2007.
- Bektaş, Arsev, *Siyasal Propaganda*, Bağlam Yayınları, İstanbul, 2002.
- Binark, Mutlu, “*Yeni Medya Çalışmalarında Yeni Sorunlar ve Yöntem Sorunu*”; **Yeni Medya Çalışmaları**, Dipnot Yayınları, 1.Basım, İstanbul, 2007.
- Bostancı, Meltem, *Kamu Diplomasisinde Medyanın Rolü ve Önemi*, Anahtar Kitaplar, İstanbul, 2012.
- Bulut, Selda, *Medyada Çokuluslu Şirket Egemenliğine Doğru Evrilme: Rupert Murdoch ve Fox TV*; Derleyen: Selda BULUT, *Sermayenin Medyası Medyanın Sermayesi*, Ütopya Yayınevi, 1.Baskı, İstanbul, 2009,.
- Büyükbaykal, Ceyda Ilgaz, *Küresel Medya Yapılarının Yoğunlaşması*, **İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi**, Sayı: 31, 2008.
- Cankaya, Özden, *Bir Kitle İletişim Kurumunun Tarihi TRT 1927-2000*, İmge Kitabevi, İstanbul, 2015.
- Carr, E.H., *Yirmi Yıl Krizi 1919-1939*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2010.
- Cull, Nicholas, *Public Diplomacy: Lessons from the Past*, Figueroa Press, Los Angeles, 2009.
- Demir, Vedat, *Kamu Diplomasisi ve Yumuşak Güç*, İstanbul, Beta, 2012.
- Devran, Yusuf, *Yeni Türkiye'nin Küresel Sesi TRT World: Fırsatlar ve Güçlükler*, **E-journal of Intermedia**, Fall-December, 2015.

- Doğan, Erhan, Kamu Diplomasinin Sunduğu Fırsatlar Ve Kısıtlar Üzerine, **Kamu Diplomasisi**, Ed. Abdullah Özman - Tuğçe Ersoy Öztürk, Tasam Yayınları, İstanbul, 2012.
- Duran, Ragıp, **Burası Dünya Polis Radyosu**, YKY, İstanbul, 1999.
- El-Nevevi, Muhammed – Iskandar, Adel, **El-Cezire**, Çev: Arif BAŞARAN, Gelenek Yayıncılık, 1.Basım, İstanbul, 2004.
- Erdoğan, İrfan, **Uluslararası İletişim, Dünyanın Çarpık Düzeni**, Kaynak Yayınları, İstanbul, 1995.
- Ertekin, Bülent Aydın, **Uluslararası Sistemde Görsel - İşitsel Medyanın Kamu Diplomasisi ve Kamuoyu Yaratmadaki Önemi: TRT'nin Türkçe Dışında Yayın Yapan Kanalları Üzerine Bir İnceleme**, **Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi**, Güz 2012, Cilt:11, Sayı: 42.
- Erzen, Meltem Ünal, **Kamu Diplomasisi**, Derin Yayınları, İstanbul, 2002.
- Evans, Graham & Newnham, Jeffrey, **Uluslararası İlişkiler Sözlüğü**, Gökkuşbe, İstanbul, 2007.
- Geray, Haluk, **İletişim ve Teknoloji: Uluslararası Birlik ve Medya Düzeninde Yeni Medya Politikaları**, Ütopya Yayınevi, Ankara, 2003.
- Gilboa, Eytan, **Public Diplomacy: The Missing Component in Israel's Foreign Policy**, **Israel Affairs**, Vol: 12 No: 4, October 2006.
- Gönenç, Özgür, **Dünya Medyası**, Truva Yayınları, İstanbul, 2010.
- Gönlübol, Mehmet, **Uluslararası Politika**, Siyasal Kitabevi, Ankara, 2000.
- Held, David, McGrew, Anthony, **Küresel Dönüşümler**, Phoenix Yayınevi, Ankara, 2014.
- Heywood, Andrew, **Siyasetin Ve Uluslararası İlişkilerin Temel Kavramları**, Çev: Fahri Bakırcı, BB101 Yayınları, Ankara, 2016.
- İnan, Ece, Kamu Diplomasisi ve Halkla İlişkiler Ekseni, **Kamu Diplomasisi**, Ed. Abdullah Özman - Tuğçe Ersoy Öztürk, Tasam Yayınları, İstanbul, 2012.
- İnceoğlu, Yasemin, **Uluslararası Medya**, Der Yayınları, İstanbul, 2004.
- İşık, Dr. Metin, **Dünya ve Türkiye Bağlamında Kitle İletişim Sistemleri**, Eğitim Kitabevi, Konya, 2002.
- İskit, Temel, **Diplomasi**, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2015.

- Kalın, İbrahim, Türk Dış Politikası ve Kamu Diplomasisi, **Kamu Diplomasisi**, Ed. Abdullah Özkan - Tuğçe Ersoy Öztürk, Tasam Yayınları, İstanbul, 2012.
- Keohane, Robert O. And Nye, Joseph, *Power And Interdependence in The Information Age*, **Foreign Affairs**, Vol. 77, No: 5, Sep-Oct. 1998.
- Kissinger, Henry, **Diplomasi**, Çev. İbrahim H. Kurt, XI. Basım, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2012.
- Laughey, Dan, **Medya Çalışmaları**, Çeviren: Ali Toprak, KalkedonYayınları, İstanbul, 2010.
- Leonard, Mark, **Public Diplomacy**, The Foreign Policy Center, London, 2002.
- Markides, Constantinos C., Çeşitlendirmek ya da Çeşitlendirmemek, **Harvard Business Review Dergisinden Seçmeler "Büyüme Stratejileri"**, Çev: Levent CİNEMRE, MESS Türkiye Metal Sendikacıları Sendikası, İstanbul, Eylül 1999.
- Mattelard, Armand, **İletişimin Dünyasallaşması**, İletişim Yayınları, 1.baskı, İstanbul, 2001.
- Matthews, Jessica T., İktidar Kayması, Hazırlayanlar: David Held, Anthony Mcgrew, **Küresel Dönüşümler**, Phoenix Yayınevi, Ankara, 2014
- Melissen, Jan, The New Public Diplomacy: Between Theory and Practice, **The New Public Diplomacy Soft Power in International Relations**, Ed: Jan Melissen, Palgrave Macmillian, New York, 2005.
- Morgenthau, Hans J., **Uluslararası Politika**, Cilt 1, Çev. Ünsal Oskay ve Baskın Oran, Ankara, Sevinç Matbaa, 1970.
- Morley, David, Robins Kevin, **Kimlik Mekânları: Küresel Medya Elektronik Ortamlar ve Kültürel Sınırlar**, Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 1994.
- Mutlu, Erol, "Globalleşen Dünya", *Modern Çağın Köle-Efendi Fenomeni Medya*, **Karizma Dergisi**, Ocak-Şubat-Mart 2001, Sayı: 5.
- Mutlu, Erol, **Globalleşme, Popüler Kültür ve Medya**, 1. Baskı, Ütopya Yayınevi, Kasım 2005.
- Nye, Joseph, **Amerikan Gücünün Paradoksu**, Literatür Yayıncılık, İstanbul, 2003.
- Nye, Joseph, *The Changing Nature of World Power*, **Political Science Quarterly**, 105/2, 1990.
- Nye, Joseph, Hard and Soft Power in a Global Information Age, **Re-Ordering the World**, Edited by Mark Leonard, The Foreign Policy Center, London, 2002.

- Nye, Joseph, *Yumuşak Güç*, Çev: Rayhan İnan-Aydın, BB101 Yayınları, Ankara, 2017.
- Nye, Joseph S. & Welch, David A., *Küresel Çatışmayı ve İşbirliğini Anlamak*, Çeviren: Renan Akman, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul, 2015.
- Öymen, Onur, *Bir Propaganda Silahı Olarak Basın*, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2014.
- Özbek, Meral, *Popüler Kültür ve Orhan Gencebay Arabeski*, İletişim Yayınları, İstanbul, 2000.
- Özkan, Abdullah, *Küreselleşme ve Avrupa Birliği ile Bütünleşme Sürecinde Türkiye*, Tasam Yayınları, İstanbul, 2004.
- Özkan, Abdullah, *Siyasal İletişim*, Nesil Yayınları, İstanbul, 2004.
- Özkul, Osman, *Kültür ve Küreselleşme*, Açılım Kitap, İstanbul, 2008.
- Picard, Robert G., *The Economics and Financing of Media Companies*, Fordham University Press, 2.Baskı, New York, 2011.
- Sancak, Kadir, *Uluslararası İlişkilerde Güç Kavramı ve Yumuşak Güç*, Nobel Kitap, Ankara, 2016.
- Sancar, Gaye Aslı, *Kamu Diplomasisi ve Uluslararası Halkla İlişkiler*, Beta yayıncılık, İstanbul, 2012.
- Sanchez-Tabernero, Alfonso, "Issues in Media Globalization", *Handbook of Media Management and Economics*, Editör: Alan B. ALBARRAN, Lawrence Erlbaum Associates, New York, 2006.
- Seib, Philip, New Media and The New Public Diplomacy, **International Broadcasting, Public Diplomacy and Cultural Exchange**, BBC World Service Conference, December 19, London, 2007.
- Seib, Philip, *Public Diplomacy and Journalism, Parrallels, Ethical Issues and Pratical Concerns*, **American Behavioral Scientist**, Volume 52, Number 5, January 2009.
- Sönmezoğlu, Faruk, **Uluslararası Sistemdeki Değişiklikler ve Türk Dış Politikası, Çağdaş Türk Diplomasisi: 200 Yıllık Süreç**, Der: İsmail Soysal, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1998.
- Şimşek, Sedat, Uğur, İmran "Basında Tekelleşmenin Nedenleri Ve Ortaya Çıkardığı Olumsuzluklar"; Editör: Doç.Dr. Metin IŞIK, Dr. Ayham ERDEM, **Tüm Yönleriyle Medya ve İletişim**, Eğitim Kitabevi Yayınları, Konya, 2008.

- Thompson, John B., İletişimin Küreselleşmesi, Hazırlayanlar: David Held, Anthony McGrew, *Küresel Dönüşümler*, Phoenix Yayınevi, Ankara, 2014.
- Timisi, Nilüfer, *Yeni İletişim Teknolojileri ve Demokrasi*, Dost Kitabevi, Ankara, 2003.
- Topuz, Hıfzı, *II. Mahmut'tan Holdinglere Türk Basın Tarihi*, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2003.
- Tuncer, Hüner, *Diplomasinin Evrimi*, Kaynak Yayınları, İstanbul, 2009.
- Tuncer, Hüner, *Eski ve Yeni Diplomasi*, Ümit Yayıncılık, Ankara, 2005.
- Tungate, Mark, *Medya Abideleri*, Rota Yayınları, İstanbul, 2005.
- Uluç, Güliz, *Küreselleşen Medya: İktidar ve Mücadele Alanı (Olanaklar-Sorunlar-Tartışmalar)*, Anahtar Kitaplar Yayınevi, 1.Basım, İstanbul, 2003.
- Ürek, Markus -Doğan, Nejat, *Lobicilik ve Baskı Grupları: Devlet, Sivil Toplum ve Demokrasi*, İnkılâp Kitabevi, İstanbul, 2011.
- Yengin, Hülya, *Ekranın Büyüsü*, Der Yayınları, İstanbul, 1994.
- Yılmaz, Sait, *Güç ve Politika*, Alfa Yayınları, İstanbul, 2008.
- Yılmaz, Sait, Kamu Diplomasisi: Başka Halklara Angaje Olmak, Ayaklandırmak, *21. Yüzyılda Sosyal Bilimler*, Sayı: 1, Eylül-Ekim-Kasım 2012.

İnternet Kaynakları

- Akçadağ, Emine, *ABD'nin Kamu Diplomasisi Stratejisi : Akıllı Güç*,
<http://www.kamudiplomasisi.org/pdf/abdkdstratejisi.pdf>; Erişim Tarihi:
17.04.2018
- Akçadağ, Emine, *Dünya'da ve Türkiye'de Kamu Diplomasisi*,
<http://www.kamudiplomasisi.org/pdf/emineakcadag.pdf>; Erişim Tarihi:
17.04.2018
- Akçadağ, Emine, *Avrupa Birliği Sürecinde Kamu Diplomasisi Faaliyetlerinde Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü*,
<http://www.kamudiplomasisi.org/makaleler/makaleler/78-avrupa-birlii-suerecinde-kamu-diplomasisi-faaliyetlerinde-sivil-toplum-kurulularnn-rolue>;
Erişim tarihi: 02.10.2018.

- Aydoğan, Bekir, *Rapor: Güç Kavramı ve Kamu Diplomasisi*,
http://politikadergisi.com/sites/default/files/guc_kavrami_ve_kamu_diplomasisi_-_bekir_aydogan-pdf.pdf; Erişim tarihi: 16.10.2018
- Aydoğan, Bekir, *Kamu Diplomasisi*,
http://politikadergisi.com/sites/default/files/guc_kavrami_ve_kamu_diplomasisi_-_bekir_aydogan-pdf.pdf, Erişim Tarihi: 20.12.2018
- Cowan, Geoffrey, Arsenault, Amelia, *Moving From Monologue to Dialogue to Colloboration: The Three Layers of Public Diplomacy*, The Annals of The American Academy of Political Social Science 2008, doi: 10.1177/0002716207311863; Erişim tarihi: 11.04.2018
- Demir, Vedat, *Değişen Uluslararası İlişkiler Çerçevesinde Kamu Diplomasisi ve Halkla İlişkilerin Müşterek Kavramları*,
<http://www.kamudiplomasisi.org/makaleler/haberler/126-deen-uluslarasi-ikler-cercevesnde-kamu-dplomass-ve-halkla-iklern-mueterek-kavramlari>
- Demir, Vedat, *Public Diplomacy and the Contributions Turkey has made in the Relationship among its' neighboring countries*;
<http://kamudiplomasisi.org/pdf/Vedat%20Demir-PUBLIC%20DIPLOMACY%20and%%20CONTRIBUTIONS.pdf>;
Erişim tarihi: 28.10.2018.
- Doğan, Erhan, *Kamu Diplomasisi ve Türkiye*,
<http://www.kamudiplomasisi.org/pdf/kamudiplomasisiveturkiye.pdf>; Erişim tarihi: 09.10.2018
- Fitzpatrick, Kathy R., *Public Diplomacy in the Public Interest*, Journal of Public Interest Communications, Vol.1, 2017; <http://journals.fcla.edu/jpic/>
- Gökırmak, Mert, *Küreselleşen Dünyada Diplomasi: Kamu Diplomasisi*,
http://www.tasam.org/tr-TR/Icerik/4519/kuresellesen_dunyada_diplomasi_kamu_diplomasisi_
- Kanat, Selim, *Uluslararası İlişkiler Yaklaşımları Açısından Dijital Medya ve Savaş*, *TRT Akademi*, Cilt 1, Sayı 2, Temmuz 2016, <https://www.trtakademi.net/tum-sayilar/sayi-2-dijital-medya/>

- Ma,Young Sam, *The Role Of Global Media in Public Diplomacy*,
http://www.chinadaily.com.cn/opinion/2014-01/11/content_17230295.htm;
Erişim tarihi: 16.11.2018
- Nye, Joseph, *The Benefit Of Soft Power*, *Harvard Business School*, 08.02.2004;
<https://hbswk.hbs.edu/archive/the-benefits-of-soft-power>, Erişim Tarihi:
09.04.2018
- Nye, Joseph S., *Soft Power*, *Foreign Policy*, No:80, Twentieth Anniversary (Autumn,
1990), Washington Post Newsweek Interactive, URL:
<http://www.jstor.org/stable/1148580>.
- Özkan, Abdullah, *Küreselleşme Sürecinde Medya Ve Siyaset: “Medya Gücü mü,
“Gücün Medyası mı?*, 28 Ocak 2008, http://www.tasam.org/tr-TR/Icerik/777/kuresellesme_surecinde_medya_ve_siyaset_medya_gucumu_gucun_medyasimi; Erişim tarihi: 06.08.2018.
- Öztürk, Tuğçe Ersoy, *Dış Politikadaki Etkin Unsur:Kamu Diplomasisi Ve Türkiye'nin Kamu Diplomasisi Etkinliği*,
<Http://Kamudiplomasisi.Org/Pdf/Tugceersoyozturk.Pdf>, Erişim Tarihi:
03.05.2018
- Sanberk, Özdem –Altınay, Hakan, *Kamu Diplomasisi ve Yumuşak Güç*,
<http://arsiv.sabah.com.tr/2008/01/08/haber,A9BC3A84BEF146B2BF13D4F0ED804C08.html>; Erişim tarihi: 03.05.2018.
- şahin, Levent, – Öztürk, Mustafa, *Küreselleşme Sürecinde Sivil Toplum Kuruluşları Ve Türkiye'deki Durumu*, s. 10-11; <http://dergipark.gov.tr/iusskd/issue/899/10095>;
Erişim tarihi: 08.07.2018
- Ünal, Uğur, *Ülke Markalaması Üzerinden Kamu Diplomasisi ve Türkiye Analizi*,
http://www.tasam.org/tr-TR/Icerik/45109/ulke_markalamasi_uzerinden_kamu_diplomasisi_ve_turkiye_analizi; Erişim tarihi: 11.11.2018.
- <https://www.aa.com.tr>
- <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/trtworldun-temel-ilkesi-insan-olacak-/457936#>,
30.10.2015; Erişim Tarihi: 26.02.2019
- <https://www.afad.gov.tr>; Erişim Tarihi: 06.03.2019
- <https://www.amnesty.org.tr>; Erişim tarihi: 08.03.2019

<https://www.avrupa.info.tr/tr/erasmus-programi-189>
<https://www.britishcouncil.org.tr/about>
www.chevening.org;
csis.org/files/media/isis/pubs/071106_csissmartpowerreport.pdf (erişim 20 Haziran 2010).
<https://www.dailysabah.com/finance/2016/06/17/intl-finance-show-money-talks-on-trt-world>; Erişim Tarihi: 11.03.2019
<https://www.dw.com/tr/t%C3%BCrk-ve-rus-milli-tak%C4%B1mlar%C4%B1-sahaya-%C3%A7%C4%B1k%C4%B1yor/a-19513324>, Erişim tarihi: 07.04.2019
<https://eca.state.gov/fulbright/about-fulbright/history>
<https://www.eurohoops.net/tr/nba-news-tr/656127/nba-seyirci-rekorlarına-doymuyor/>,
Erişim Tarihi: 07.04.2019
<https://www.goturkeytourism.com/tr/>
<http://www.greenpeace.org>; Erişim tarihi: 08.03.2019
<https://www.haberler.com/instagram-fenomenleri-come-see-turkey-projesi-5920768-haberi/>; Erişim Tarihi: 24.03.2019
<http://www.istanbulphotoawards.com>
<https://www.kizilay.org.tr>; Erişim Tarihi: 07.03.2019
<http://www.kultur.gov.tr/TR-133260/misyonumuz-vizyonumuz.html>; Erişim Tarihi: 06.03.2019
<http://mevlana.dpu.edu.tr/tr/index/slide/749/mevlana-degisim-programi>
<http://www.mfa.gov.tr>; Erişim tarihi: 08.03.2019
<http://www.milliyet.com.tr/dogu-bati-divani-orkestrasi-baris-icin-istanbul-yerelhaber-1369155/>; Erişim tarihi: 07.10.2018
<https://en.oxforddictionaries.com/definition/monologue>; Erişim Tarihi: 24.03.2019
<https://en.qantara.de/page/about-us>
<http://wwf.panda.org>; Erişim tarihi: 08.03.2019
<http://sinirtanimayandoktorlar.org>; Erişim tarihi: 08.03.2019
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&view=bts&kategori1=veritbn&kelimesec=214144
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5c328baeb3abb7.19755782

<http://www.tika.gov.tr>

<https://www.tobb.org.tr>; Erişim tarihi: 08.03.2019

<http://www.trt.net.tr>

<https://www.trthaber.com/haber/medya/trt-world-test-yayinina-gecti-185371.html>;
18.05.2015; Erişim Tarihi: 26.02.2019

<https://www.trthaber.com/haber/medya/trt-world-test-yayinina-gecti-185371.html>;
18.05.2015; Erişim Tarihi: 26.02.2019

<https://www.trthaber.com/haber/medya/ibrahim-eren-trt-world-ile-insani-haberin-merkezine-koyduk-338623.html>; 19 Ekim 2017; Erişim Tarihi: 26.02.2019

<https://www.trtworld.com>

<https://turkiyeburslari.gov.tr>

<https://www.turkedebiyati.org/nobel-edebiyat-odulu-sahipleri-listesi.html>, Erişim tarihi:
08.04.2019

<https://tusiad.org/tr>; Erişim tarihi: 08.03.2019

<http://www.tutav.org.tr>; Erişim tarihi: 08.03.2019

https://tr.wikipedia.org/wiki/TRT_int; Erişim Tarihi: 04.03.2019

https://tr.wikipedia.org/wiki/TRT_T%C3%BCrk; Erişim Tarihi: 04.03.2019

<https://www.yee.org.tr>

<http://yigm.kulturturizm.gov.tr/TR-9851/turizm-istatistikleri.html>; Erişim Tarihi:
06.03.2019

<https://www.youtube.com/watch?v=iRIF9AGr6PQ>; Erişim tarihi: 05.03.2019

<https://www.ytb.gov.tr>; Erişim Tarihi: 05.03.2019

Raporlar

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu 2016 Faaliyet Raporu,
<http://trtkurumsal.trt.net.tr/Uploads/application/pdf/2015-02-17-13.42.00/fc2378f865884f03b7e76c82fbae6064.pdf>; Erişim tarihi: 12.09.2018

Tezler

C Demirkan, *Uluslararası Televizyon Yayıncılığının Tarihsel Gelişim Süreci: Fransa TV5 MONDE ile Türkiye TRT-INT ve TRT TÜRK Karşılaştırmalı İncelemesi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 2008, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler

Enstitüsü; Akt: Yusuf Devran, Yeni Türkiye'nin Küresel Sesi TRT World: Fırsatlar ve Güçlükler, E-journal of Intermedia, Fall-December, 2015, s.281-294

EK: TRT World ve BBC NEWS'de "Zeytindalı Operasyonu" "Brexit" ve "Venezüela darbesi" ile ilgili yayımlanan haberler

1. Zeytindalı Operasyonu - Operation Olive Branch

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
	<p>Turkish military convoy dispatched to Syrian border The deployments, sent as reinforcements to the Turkish border units in Hatay, follow President Recep Tayyip Erdogan's call on PKK/YPG militants in the Afrin district of Syria's Aleppo province to surrender.²⁹⁹</p> <p><i>(Türk askeri konvoyu Suriye sınırına sevk ediliyor</i> Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Suriye'nin Halep bölgesindeki Afrin ilçesindeki PKK/YPG militanlarına 'teslim olun' çağrısından sonra Hatay'ın Türk sınırındaki birliğe takviye gönderiliyor.)</p>

Tablo 1. 13 OCAK 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Syria war: Turkey ready to create 'safe zone' for Kurds - Erdogan Turkey's President Recep Tayyip Erdogan says he responded positively to Donald Trump's call for a "safe zone" along its border with Kurdish-held Syria.³⁰⁰</p> <p><i>(Suriye'de savaş: Türkiye Kürtler için güvenli bölge oluşturmaya hazır</i> Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Donald Trump'ın Kürt kontrolündeki sınır boyunca 'güvenli bölge' çağrısına olumlu yanıt verdiğini söyledi.)</p>	<p>US admits to forming "terrorist army", Erdogan says Turkey's President Erdogan said the US formation of a 30,000 YPG militants on its border with Syria would be dealt with and the country's armed forces were ready to start operations.³⁰¹</p> <p><i>(Erdoğan: ABD, 'terörist ordusu' kurmayı kabul etti</i> Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Suriye sınırındaki 30 bin YPG militanının Amerika oluşumunun üstesinden geleceklerini ve ülkenin silahlı kuvvetlerinin operasyona başlamak için hazır olduğunu söyledi.)</p>

Tablo 2. 15 OCAK 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Syria war: Turkish forces mass near Kurdish areas Turkey's president has warned of imminent military offensives on two Kurdish-held areas in northern Syria, as tanks and troops mass on the border.³⁰²</p> <p><i>(Suriye'de savaş: Türk kuvvetleri Kürt bölgesinin yakınında toplanıyor</i> Türkiye Cumhurbaşkanı, sınırda askeri birlik ve tankların mevzilenmesinden dolayı, Kuzey Suriye'de Kürt kontrolündeki iki bölgeyi askeri saldırı için uyardı.)</p>	<p>Take a stand against terrorists, Erdogan tells NATO Critical of a US decision to create a 30,000 strong army led by the YPG, Turkey's president and a senior military leader have made it clear that terror groups cannot operate along its border and that NATO must take a stand.³⁰³</p> <p><i>(Erdoğan'dan NATO'ya: Teröristlere karşı durun</i> ABD'nin YPG önderliğinde 30 bin kişilik güçlü bir ordu kurma kararını eleştiren Türkiye Cumhurbaşkanı ile Genelkurmay Başkanı, teröristlerin sınır boyunca faal olamayacaklarını ve NATO'nun bir duruş belirlemesi gerektiğini açıkça belirtti.)</p>
	<p>US says it will not support the YPG in Syria's Afrin Meanwhile, NATO says it places a great emphasis on Turkey's security as the country is one of the most prominent members of the bloc.³⁰⁴</p> <p><i>(ABD, Afrin'de YPG'yi desteklemeyeceklerini açıkladı</i> Bu arada NATO, birliğin en önemli ülkelerinden biri olan Türkiye'nin güvenliğine büyük önem verdiğini söyledi)</p>
	<p>Internal solution to Syria would be better says UN chief "If Syrians could solve their own problems, it would be much better," UN Secretary-General Antonio Guterres said. Meanwhile, civilians are leaving Afrin ahead of a possible Turkish military operation.³⁰⁵</p> <p><i>(BM Şefi, iç çözümün Suriye için daha iyi olacağını söyledi</i> BM Genel Sekreteri Antonio Guterres, 'eğer Suriyeliler kendi sorunlarını çözebilselerdi, çok daha iyi olurdu' dedi. Bu arada sivil halk, olası bir Türk askeri operasyonuna karşı Afrin'den ayrılıyor)</p>

²⁹⁹ <https://www.trtworld.com/turkey/turkish-military-convoy-dispatched-to-syrian-border-14206>

³⁰⁰ <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-46877308>

³⁰¹ <https://www.trtworld.com/turkey/us-admits-to-forming-terrorist-army-erdogan-says-14258>

³⁰² <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-42706492>

³⁰³ <https://www.trtworld.com/turkey/take-a-stand-against-terrorists-erdogan-tells-nato-14291>

³⁰⁴ <https://www.trtworld.com/turkey/us-says-it-will-not-support-the-ypg-in-syria-s-afrin-14309>

³⁰⁵ <https://www.trtworld.com/middle-east/internal-solution-to-syria-would-be-better-says-un-chief-14315>

Tablo 3. 16 OCAK 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Syria crisis: Why Turkey is poised to attack Kurdish enclave Afrin Turkish television channels have been reporting from the Syrian border every top of the hour with pictures showing the deployment of troops, tanks and armoured vehicles.³⁰⁶ <i>(Suriye'de kriz: Türkiye neden Kürt yerleşim bölgesi Afrin'e saldırıya hazırlanıyor?</i> <i>Türk televizyon kanalları, her saat başı birliklerin, tankların ve zırhlı araçların konuşlandırılması görüntülerini yayınlıyor.)</i></p>	<p>Turkey to take immediate action against any threats from western Syria Turkey's National Security Council says the country will respond immediately to any threats that could harm the country or its citizens emanating from western Syria, adding it would not allow the formation of a "terrorist army" along its borders.³⁰⁷ <i>(Türkiye Batı Suriye'den gelecek tehditlere karşı derhal harekete geçecek</i> <i>Türkiye Millî Güvenlik Kurulu, ülkenin batı Suriye'den doğacak ve ülke ve vatandaşlarına zarar verecek tehditlere derhal müdahale edileceğini söyledi. Buna ek olarak sınır boyunca "terörist ordunun" kurulmasına izin vermeyeceklerini belirtti.)</i></p>
	<p>Turkey's Syria operation cannot be limited to Afrin – Cavusoglu Turkish FM Mevlut Cavusoglu says military operation to Afrin may expand to Manbij and east of Euphrates River.³⁰⁸ <i>(Çavuşoğlu: Türkiye'nin operasyonu Afrin ile sınırlı değil</i> <i>Türkiye Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Afrin'e yapılan askeri operasyonun Menbiç ve Fırat Nehri'nin doğusuna kadar genişleyebileceğini söyledi.)</i></p>
	<p>Tillerson says US has no intention of building Syrian border force Turkey has warned of an imminent incursion into Syria's Afrin district after Washington announced it would help Syrian Democratic Forces set up a new 30,000-strong border force.³⁰⁹ <i>(Tillerson, ABD'nin Suriye sınır gücü kurma niyetinin olmadığını söyledi</i> <i>Washington, Suriye Demokratik Güçleri'nin 30 bin kişilik güçlü bir sınır kuvveti kurmalarına yardım edeceğini açıklamasından sonra Türkiye Suriye'nin Afrin bölgesine yakın zamanda saldırı olacağı konusunda uyardı.)</i></p>

Tablo 4. 17 OCAK 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Turkey steps up Syria shelling as invasion of Afrin looms Turkey has intensified its shelling of a Kurdish militia in northern Syria, ahead of a threatened ground offensive aimed at driving them out of the area.³¹⁰ <i>(Afrin'in işgali tehlikesi yaklaştıkça Türkiye Suriye bombardımanını artırıyor</i> <i>Türkiye, Kürt milislerini bölgeden çıkarmayı amaçlayan tehdit karşısındaki kara harekati öncesinde kuzey Suriye'de Kürt milislerini bombalamayı şiddetlendirdi.)</i></p>	<p>US calls on Turkey not to take action in Syria's Afrin The US State Department urges Turkey not to take any action in northern Syria. But Turkey dispatched its military chief to Moscow, to negotiate for an air campaign in Afrin.³¹¹ <i>(ABD, Türkiye'yi Afrin'de harekete geçmemeye çağırıyor</i> <i>ABD Dışişleri Bakanlığı, Türkiye'nin kuzey Suriye'de harekete geçmemesi için ısrar ediyor. Fakat Türkiye, Afrin'e olası bir hava hareketini görüşmek üzere Genelkurmay Başkanı'nu Moskova'ya gönderdi.)</i></p>
	<p>Turkish forces hit PKK/YPG in northern Syria The skirmishes come as the Turkish Armed Forces prepares to launch a cross-border operation into Syria's Afrin to rid the enclave of PKK-linked YPG.³¹² <i>(Türkiye güçleri Suriye'nin kuzeyindeki PKK/YPG'yi vurdu</i> <i>Çatışmalar, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin PKK'ya bağlı YPG'den temizlemek için Afrin'e sınır operasyonu başlatma hazırlığında iken meydana geldi.)</i></p>

Tablo 5. 18 OCAK 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Syria 'ready to down Turkish jets attacking Kurds Afrin' Syria has threatened to shoot down Turkish warplanes in its</p>	<p>Turkey's plans in Idlib and Afrin Turkey is discussing a possible operation on YPG-held Afrin,</p>

³⁰⁶<https://www.bbc.com/news/world-europe-42707384>

³⁰⁷<https://www.trtworld.com/turkey/turkey-to-take-immediate-action-against-any-threats-from-western-syria-14350>

³⁰⁸<https://www.trtworld.com/nea/turkey-s-syria-operation-cannot-be-limited-to-afrin-cavusoglu-14325>

³⁰⁹<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-42747702>

³¹⁰<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-42747702>

³¹¹<https://www.trtworld.com/turkey/us-calls-on-turkey-not-to-take-action-in-syria-s-afrin-14388>

³¹²<https://www.trtworld.com/turkey/turkish-forces-hit-pkk-ypg-in-northern-syria-14405>

<p>airspace, as Turkey prepares to carry out a possible assault on a Kurdish enclave.³¹³ <i>(Suriye Afrin'de Kürtlere saldıran Türk jetlerini düşürmeye hazır</i> <i>Türkiye, bir Kürt yerleşim bölgesine saldırı gerçekleştirmeye hazırlanırken; Suriye Türk savaş uçaklarını hava sahasında varmakla tehdit etti.)</i></p>	<p>Russian-backed regime forces fighting against Turkish-backed opposition and advancing in Idlib, despite a de-escalation agreement.³¹⁴ <i>(Türkiye'nin İdlib ve Afrin planları</i> <i>Çatışmazlık anlaşmasına rağmen, Türk destekli muhaliflerle savaşan ve İdlib'de ilerleyen Rus destekli rejim güçleriyle Türkiye, YPG kontrolündeki Afrin'e olası bir harekati tartışıyor)</i></p>
---	---

Tablo 6. 19 OCAK 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Syria: Turkey war planes launch strikes on Afrin Turkish war planes have launched air strikes on Kurdish fighters in northern Syria in a move likely to raise tensions with the US.³¹⁵ <i>(Suriye: Türkiye savaş uçakları Afrin'e saldırı başlattı</i> <i>Türk savaş uçakları, ABD ile gerginliği artıracak bir hareketle kuzey Suriye'deki Kürt savaşçılara hava saldırısına başladı.)</i></p>	<p>Turkish military responds to YPG/PKK firing from Afrin The army said it hit in "legitimate self defence" camps and refuges used by the YPG in response to fire coming from the Afrin region controlled by the militia group, which Turkey deems to be a terror organisation.³¹⁶ <i>(Türk ordusu Afrin'deki atışlar için YPG/PKK'ya cevap verdi</i> <i>Ordu, terör örgütü olarak nitelendirdiği milis grup tarafından kontrol edilen Afrin bölgesinden gelen atışlara cevap olarak YPG tarafından kullanılan meşru müdafaa kamplarını ve sığınaklarını vurduğunu söyledi.)</i></p>
	<p>Turkey launches border security mission in Syria's Afrin President Recep Tayyip Erdogan announces plans to launch an operation to rid the Syrian city of Manbij from the YPG after Afrin.³¹⁷ <i>(Türkiye Suriye'deki Afrin'de sınırgüvenliği görevine başladı</i> <i>Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Afrin'den sonra Suriye'nin Menbiç şehrini YPG'den kurtarmak için operasyon başlatmayı planladıklarını duyurdu.)</i></p>

Tablo 7. 20 OCAK 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Syria: Turkish ground troops enter Afrin enclave Turkish ground troops have crossed into northern Syria as part of a major offensive to push out Kurdish militia, which Turkey regards as terrorists.³¹⁸ <i>(Suriye: Türk kara birlikleri Afrin yerleşim bölgesine girdi</i> <i>Türk kara birlikleri, Türkiye'nin terörist olarak kabul ettiği Kürt milislerini kovmak için taarruzun büyük bir parçası olarak nitelendirdiği kuzey Suriye'ye girdi.)</i></p>	<p>Turkey's Erdogan says 'Operation Olive Branch' to complete soon Turkish President Recep Tayyip Erdogan has said the operation against PYD/PKK and Daesh elements in Syria's Afrin will complete "in a very short time".³¹⁹ <i>(Türk lider Erdoğan, "Zeytin Dalı Operasyonu" yakında tamamlanacak dedi</i> <i>Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Afrin'de PYD/PKK ve Daesh unsurlarına karşı yapılan operasyonun en kısa bir sürede tamamlanacağını söyledi.)</i></p>
	<p>Turkish army blitzes positions used to carry rocket attacks on Hatay Authorities say one Syrian national was killed and 46 others were injured in 11 rocket attacks launched from the YPG-controlled areas in Syria's Afrin.³²⁰ <i>(Türk ordusu, Hatay'da roket saldırıları için kullanılacak mevkiilerde hava saldırısına başladı</i> <i>Yetkililer, YPG kontrolündeki Afrin bölgesinde başlatılan roket saldırılarında bir Suriye vatandaşının öldüğünü, 11 kişinin de yaralandığını söyledi.)</i></p>
	<p>Main opposition parties in Turkey 'fully support' operation in Syria Turkey's main opposition the Republican People's Party's (CHP) and the Nationalist Movement Party (MHP) express support for the country's cross-border operation in Syria's Afrin.³²¹</p>

³¹³<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-42731227>

³¹⁴<https://www.trtworld.com/mea/turkey-s-plans-in-idlib-and-afrin-14376>

³¹⁵<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-42759944>

³¹⁶<https://www.trtworld.com/turkey/turkish-military-responds-to-ypg-pkk-firing-from-afrin-14431>

³¹⁷<https://www.trtworld.com/turkey/turkey-launches-border-security-mission-in-syria-s-afrin-14435>

³¹⁸<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-42765697>

³¹⁹<https://www.trtworld.com/turkey/turkey-s-erdogan-says-operation-olive-branch-to-complete-soon-14464>

³²⁰<https://www.trtworld.com/turkey/turkish-army-blitzes-positions-used-to-carry-rocket-attacks-on-hatay-14465>

³²¹<https://www.trtworld.com/turkey/main-opposition-parties-in-turkey-fully-support-operation-in-syria-14468>

	<i>(Türkiye'deki ana muhalefet partilerinden Suriye'deki operasyona "tam destek" Türkiye'de ana muhalefet partileri CHP ve MHP Afrin'deki sınır ötesi operasyonuna destek verdiklerini açıkladılar.)</i>
	Turkey's operation in Afrin: Five things you need to know The Turkish military began "Operation Olive Branch" on Saturday in Syria's Afrin to eradicate the YPG that it sees as a security threat on its borders. ³²² <i>(Türkiye'nin Afrin operasyonu: Bilmeniz gereken beş şey Türk ordusu, sınırlarında güvenlik tehdidi olarak gördüğü YPG'yi ortadan kaldırmak için Cumartesi günü Afrin'e "Zeytinalı Operasyonu" başlattı.)</i>
	Regime makes advances in Idlib as Turkey's Afrin operation continues With Turkey's Afrin operation under way, the opposition stronghold of Idlib comes under increasing pressure from the Syrian regime, Iran and Russia. ³²³ <i>(Türkiye'nin Afrin operasyonu devam ederken rejim İdlib'de ilerleme kaydetti Türkiye'nin Afrin operasyonu devam ederken, muhalefetin kalesi İdlib, Suriye rejimi, Rusya ve İran'ın artan baskısı altında kalıyor.)</i>

Tablo 8. 21 OCAK 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
Syria offensive: Turkish troops 'capture villages' in Afrin Turkish forces have captured a number of villages in north-western Syria, on the third day of an offensive to oust Kurdish fighters, Turkish media report ³²⁴ <i>(Suriye saldırısı: Türk birlikleri Afrin'de köyleri ele geçirdi Türk basınında çıkan habere göre Türk birlikleri, Kürt savaşçıları zorla çıkarmak için başlattığı saldırının üçüncü gününde kuzeybatı Suriye'de birçok köyü ele geçirdi.)</i>	Turkish forces and Free Syrian Army launch ground operation in Afrin Turkish Armed Forces say 153 targets, including shelters, hideouts and ammunition depots used by YPG/PKK and other terror groups, have been destroyed in Operation Olive Branch in Syria's Afrin. ³²⁵ <i>(Türk kuvvetleri ve Özgür Suriye Ordusu, Afrin'de kara operasyonuna başladı Türk Silahlı Kuvvetleri, Afrin'deki "Zeytinalı Operasyonu"nda, YPG/PKK ve diğer terörist gruplar tarafından kullanılan siperler, sığınaklar ve mühimmat depoları dahil 153 hedefin imha edildiğini söyledi.)</i>
Turkey targets Kurdish forces in Afrin: The short, medium and long story Turkey says it has begun a massive assault on Kurdish forces on the other side of the border with Syria - potentially putting it in direct conflict with its Nato ally, the United States. ³²⁶ <i>(Türkiye Afrin'de Kürt kuvvetlerini hedef alıyor: Kısa, orta ve uzun hikaye Türkiye, Suriye sınırının diğer tarafındaki Kürt kuvvetlerine büyük bir saldırı başlattığını söylüyor-ki bu durum da Türkiye'yi potansiyel olarak NATO müttefiki olan ABD ile doğrudan çatışmaya sürüklemekte.)</i>	Operation Olive Branch extended to Azaz, east of Afrin in Syria Turkish Armed Forces on Sunday also created safe zones in the northern Syrian region as part of Operation Olive Branch. ³²⁷ <i>(Zeytinalı Operasyonu, Afrin'in doğusundaki Azaz'e kadar genişledi Türk Silahlı Kuvvetleri, Pazar günü Zeytinalı operasyonu'nun bir parçası olarak Kuzey Suriye bölgesinde güvenli bölge oluşturdu.)</i>
	How far will Operation Olive Branch extend in Syria? Turkish Armed Forces capture strategic Bursaya mountain in northern Syria's Afrin. The YPG/PKK have used the mountain previously to launch mortar shells and missiles into Kilis in Turkey and Azaz in Syria, Anadolu Agency reports. ³²⁸ <i>(Suriye'deki Zeytinalı Operasyonu, ne kadar sürecek? Türk Silahlı Kuvvetleri, kuzey Suriye'deki Afrin'de stratejik öneme sahip olan Bursaya Dağı'nı ele geçirdi. Anadolu Ajansı, YPG/PKK'nın daha önce Suriye'nin Azaz ve Türkiye'nin Kilis şehirlerine havan mermisi ve füze saldırılarında bu dağı kullandığını belirtti.)</i>

Tablo 9. 22 OCAK 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

³²²<https://www.trtworld.com/turkey/turkey-s-operation-in-afrin-five-things-you-need-to-know-14469>

³²³<https://www.trtworld.com/middle-east/regime-makes-advances-in-idlib-as-turkey-s-afrin-operation-continues-14479>

³²⁴<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-42771469>

³²⁵<https://www.trtworld.com/mea/turkish-forces-and-free-syrian-army-launch-ground-operation-in-afrin-14457>

³²⁶<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-42704542>

³²⁷<https://www.trtworld.com/turkey/operation-olive-branch-extended-to-azaz-east-of-afrin-in-syria-14494>

³²⁸<https://www.trtworld.com/turkey/how-far-will-operation-olive-branch-extend-in-syria--14505>

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Syria war: Thousands flee Turkish assault on Afrin enclave An estimated 5,000 people have been displaced by clashes between Turkish-led forces and Kurdish fighters in north-western Syria, the UN says.³²⁹ (<i>Suriye savaşı: Binlerce kişi Afrin yerleşim yerindeki Türk saldırısından kaçıyor</i> BM, tahmini 5 bin kişinin Türk önderliğindeki güçlerle Kürt savaşçılar arasındaki çatışmalardan dolayı yer değiştirdiğini ve yaşadıkları yeri terkettiğini söyledi.)</p>	<p>US delegation arrives in Ankara amid strained ties over Afrin operation Turkish ground and air offensive in Afrin, code named Operation Olive Branch, enters fourth day, raising tensions between NATO allies Turkey and US³³⁰ (<i>ABD heyeti, Afrin operasyonu ile gerilen ilişkilerin arasında Ankara'ya geldi</i> Türk hava ve kara saldırıları altındaki Afrin'de Zeytin dalı operasyonu dördüncü gününe girerken NATO müttefikleri Türkiye ve ABD arasındaki tansiyon yükseliyor.)</p>
<p>Syria offensive: Turkey warns US over Kurdish militia group Turkey has urged the US to stop backing the Kurdish YPG in Syria, as it steps up an offensive against the militia.³³¹ (<i>Suriye saldırısı: Türkiye, ABD'yi Kürt milis grupları konusunda uyardı</i> Türkiye, milislere karşı saldırıyı artırırken, ABD'yi YPG Kürtlerini desteklemeyi bırakması konusunda ısrar ediyor.)</p>	<p>Kurdish FSA leader says he was forced to leave Afrin after YPG took control YPG gained traction in the Syria war after US provided them with military support to fight Daesh. Turkey's operation aims to oust YPG which it considers terror group PKK's ally. Here's why some Afrin locals support Turkey's action against YPG.³³² (<i>ÖSO Kürt lideri, YPG kontrolü ele aldıktan sonra, Afrin'i terketmek zorunda kaldığını açıkladı</i> YPG, ABD'nin DAES ile savaşması için askeri destek sağlamasının ardından Suriye savaşında ilgi çekmeye başladı. Türkiye operasyonunda PKK'nın müttefiki olarak gördüğü YPG'yi bölgeden çıkarmayı hedefliyor. Bu nedenle Afrin'in yerel halkının bir bölümü YPG'ye karşı Türkiye'nin operasyonunu destekliyor.)</p>
	<p>Turkey's plans for Syria's Manbij Turkey's follow-up operation against YPG positions in Manbij is expected soon after Syria's Afrin. But this time the contours of the fight may take on a different dimension.³³³ (<i>Türkiye'nin Menbiç planları</i> Türkiye'nin Afrin'den sonraki diğer operasyon adımının Menbiç'teki YPG'ye karşı olması bekleniyor. Fakat bu sefer, savaşın sınırları farklı bir boyutta olabilir.)</p>

Tablo 10. 23 OCAK 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>How historical Afrin became a prize worth a war Afrin and its environs are beautiful, a rich prize worth fighting for. The region is known as Kurd-Dagh - the Mountain of the Kurds - where 360 thriving Kurdish villages make it the most densely Kurdish populated part of Syria.³³⁴ (<i>Tarihi Afrin nasıl savaşmaya değer bir ödül oldu?</i> Afrin ve çevresi, güzel ve savaşmaya değer zenginliktedir. Suriye'de Kürt nüfusun yoğun olduğu, 360 civarında Kürt köylerinin bulunduğu bölge Kürt Dağ-Kürt Dağları olarak biliniyor.)</p>	<p>Turkey seeks to gain justice – not land in Syria, says Erdogan Turkish President Recep Tayyip Erdogan states that when the Operation Olive Branch is concluded successfully, it will enable 3.5 million Syrians in Turkey to return to their homes safely.³³⁵ (<i>Erdoğan, Türkiye toprak için değil, adalet sağlamak için çabalyor dedi</i> Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, yaptığı açıklamada Zeytin dalı Operasyonu başarıyla tamamlandıktan sonra Türkiye'deki 3,5 milyon Suriyeli'nin evlerine güvenli bir şekilde dönmeleri için imkan sağlayacaklarını söyledi.)</p>
	<p>At least two dead, several injured as YPG rockets hit Turkey's Kilis Kilis Governor Mehmet Tekinarslan says two rockets were fired from Syria's Afrin region by YPG terrorists that hit a mosque during evening prayers and a house.³³⁶ (<i>YPG'nin Kilis'e roketli saldırısında iki kişi ölürken çok sayıda kişi yaralandı</i> Kilis Valisi Mehmet Tekinarslan YPG'liler tarafından Afrin bölgesinden iki roketin atıldığını ve akşam namazı sırasında bir caminin ve evin vurulduğunu söyledi)</p>
	<p>Erdogan, Trump discuss Turkey's operation in Syria's Afrin Turkish President Recep Tayyip Erdogan told his American</p>

³²⁹<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-42788054>

³³⁰<https://www.trtworld.com/turkey/us-delegation-arrives-in-ankara-amid-strained-ties-over-afrin-operation-14518>

³³¹<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-42784301>

³³²<https://www.trtworld.com/turkey/kurdish-fsa-leader-says-he-was-forced-to-leave-afrin-after-ypg-took-control-14521>

³³³<https://www.trtworld.com/mea/turkey-s-plans-for-syria-s-manbij-14535>

³³⁴<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-42788179>

³³⁵<https://www.trtworld.com/turkey/turkey-seeks-to-gain-justice-not-land-in-syria-says-erdogan-14561>

³³⁶<https://www.trtworld.com/turkey/at-least-two-dead-several-injured-as-ypg-rockets-hit-turkey-s-kilis-14567>

	<p>counterpart Donald Trump that the US aid to the YPG in the region should end as soon as possible.³³⁷</p> <p>(Erdoğan, Trump ile Türkiye'nin Afrin'deki operasyonunu tartıştı</p> <p><i>Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Amerikalı Mevkidaşı Donald Trump'a ABD'nin bölgedeki YPG'ye yardımını en kısa zamanda son vermesi gerektiğini söyledi.)</i></p>
--	---

Tablo 11. 24 OCAK 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Syria war: Germany suspends upgrade to Turkey tanks</p> <p>The German government has put plans on hold to upgrade German-made tanks used by Turkey amid a public outcry over a Turkish offensive in northern Syria.³³⁸</p> <p>(Suriye savaşı: Almanya Türkiye'nin tanklarını yükseltmeyi askıya alıyor</p> <p><i>Alman hükümeti, kuzey Suriye'deki Türk saldırısı sırasında halkın tepkisi karşısında Türkiye'nin kullandığı Alman yapımı tankların iyileştirilmesi planını durdurdu.)</i></p>	<p>Free Syrian Army fights on front lines of Turkey's operation in Afrin</p> <p>The FSA fighters in Operation Olive Branch are mainly the same factions that took part in the Turkey-backed mission launched in 2016 to drive Daesh from the border and prevent further expansion of the YPG.³³⁹</p> <p>(Özgür Suriye Ordusu, Afrin'de Türkiye'nin operasyonunda ön saflarda savaşıyor</p> <p><i>Zeytindalı Operasyonu'ndaki ÖSO savaşçıları, DAEŞ'i sınırdan uzaklaştırmak ve YPG'nin daha fazla genişlemesini önlemek için 2016'da başlatılan Türkiye destekli görevde yer alan gruplarla aynıdır.)</i></p>
	<p>The strategy behind Operation Olive Branch</p> <p>After US attempts to mediate, Russia deployed troops to the area to stop an operation on the YPG in Afrin last year. On January 20, Turkey started the operation. Here is the importance of their strategy.³⁴⁰</p> <p>(Zeytindalı Operasyonu'nun arkasındaki strateji</p> <p><i>ABD'nin arabuluculuk girişiminden sonra geçen sene Rusya Afrin'de YPG üzerine yapılan bir operasyonu durdurmak için bölgeye asker konuşlandırdı. Türkiye, 20 Ocak'ta operasyona başladı. İşte stratejilerinin önemi.)</i></p>
	<p>The many names of the PKK</p> <p>Turkey has launched a border security mission to clear Syria's Afrin of YPG, an affiliate of the PKK. Both Turkey and the US consider the PKK to be a terror group, yet the US insists the YPG is an ally against Daesh.³⁴¹</p> <p>(PKK'nun birçok ismi</p> <p><i>Türkiye PKK'ya bağlı YPG'nin Afrin'den temizlenmesi için sınır güvenliği görevini başlattı. Türkiye ve ABD, PKK'yı terör örgütü olarak görüyor, fakat ABD, YPG'nin DAEŞ'e karşı müttefiği olduğu konusunda ısrar ediyor.)</i></p>

Tablo 12. 25 OCAK 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Afrin's Kurds: 'We will never abandon our homes'</p> <p>Six days ago, the Turkish military and allied Syrian rebel factions launched an air and ground offensive on the Kurdish-controlled border region of Afrin.³⁴²</p> <p>(Afrin'deki Kürtler: Evlerimizi asla terketmeyeceğiz</p> <p><i>Altı gün önce, Türk ordusu ve müttefikleri Suriyeli isyancı gruplar Afrin'in Kürt kontrolündeki sınır bölgesine kara ve hava harekati başlattı.)</i></p>	

Tablo 13. 26 OCAK 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Afrin's Kurds: 'We will never abandon our homes'</p> <p>Six days ago, the Turkish military and allied Syrian rebel factions launched an air and ground offensive on the Kurdish-</p>	

³³⁷<https://www.trtworld.com/turkey/erdogan-trump-discuss-turkey-s-operation-in-syria-s-afrin-14570>

³³⁸<https://www.bbc.com/news/world-europe-42820151>

³³⁹<https://www.trtworld.com/turkey/free-syrian-army-fights-on-front-lines-of-turkey-s-operation-in-afrin-14585>

³⁴⁰<https://www.trtworld.com/turkey/the-strategy-behind-operation-olive-branch-14592>

³⁴¹<https://www.trtworld.com/turkey/the-many-names-of-the-pkk-14598>

³⁴²<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-42835138>

controlled border region of Afrin. ³⁴³ (<i>Afrin'deki Kürtler: Evlerimizi asla terketmeyeceğiz. Altı gün önce, Türk ordusu ve müttefiki Suriyeli isyancı gruplar Afrin'in Kürt kontrolündeki sınır bölgesine kara ve hava harekati başlattı.</i>)	
---	--

Tablo 14. 26 OCAK 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Pro-Kurdish demonstrators close London and Manchester stations Pro-Kurdish demonstrators have caused delays and disruption at major railway stations in London and Manchester. Demonstrators are protesting against Turkey's military offensive on the Kurdish-controlled town of Afrin in Syria.³⁴⁴ (<i>Kürt yanlısı göstericiler Londra ve Manchester istasyonlarını kapattı</i> <i>Kürt yanlısı göstericiler, Londra ve Manchester'daki büyük tren istasyonlarında gecikmelere ve aksamalara neden oldu. Göstericiler, Türkiye'nin Suriye'de Kürt kontrolündeki Afrin kasabasına yapmış oldukları askeri saldırıyı protesto ediyor.</i>)</p>	<p>Turkey, Free Syrian Army make advances in Afrin The Turkish Armed Forces and Free Syrian Army clear five more villages in Syria's northwestern enclave of Afrin from the PKK-linked YPG as part of Operation Olive Branch.³⁴⁵ (<i>Türkiye ile Özgür Suriye Ordusu Afrin'de ilerleme kaydetti</i> <i>Türk Silahlı Kuvvetleri ve Özgür Suriye Ordusu, Zeytin Dalı Operasyonu'nun kapsamında Suriye'nin kuzeybatısındaki Afrin'de beş köyü daha PKK'ya bağlı YPG'den temizledi.</i>)</p>
<p>Manchester Piccadilly railway reopens after protest Manchester Piccadilly railway station has reopened after about 100 protesters stormed the railway lines. Crowds of people thought to be opposed to Turkey's war with Syrian Kurds held banners which read "stop Turkey from helping ISIS terrorists".³⁴⁶ (<i>Manchester Piccadilly tren yolu protestodan sonra yeniden açılıyor</i> <i>Manchester Piccadilly tren istasyonu, yaklaşık 100 protestocunun protesto gösterilerinden sonra tekrar açıldı. Suriyeli Kürtlerle Türkiye'nin savaşına karşı olan kalabalık, "ISID teröristlerine yardım etmeyi bırak Türkiye" yazan pankartlar taşıdılar.</i>)</p>	

Tablo 15. 11 MART 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Kurdish protesters close Humber Bridge Pro-Kurdish protesters have forced the closure of the southbound carriageway of the Humber Bridge. The campaigners say they are trying to draw attention to Turkey's military offensive on the Kurdish-controlled town of Afrin in Syria.³⁴⁷ (<i>Kürt protestocular Humber Köprüsü'nü kapattılar</i> <i>Kürt yanlısı protestocular, Humber Köprüsü'nün güneye giden anayolunu kapatmaya çalıştılar.</i> <i>Protestoya katılanlar Suriye'nin Kürt kontrolündeki Afrin kasabasındaki Türkiye askeri saldırısına dikkat çekmeye çalıştıklarını söylüyorlar.</i>)</p>	

Tablo 16. 12 MART 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Afrin: Turkish forces 'encircle' Syrian Kurdish city The Turkish military says it has surrounded the Kurdish-held city of Afrin in northern Syria, the focus of an offensive against a Kurdish militia.³⁴⁸ (<i>Afrin: Türk kuvvetleri Suriye'nin Kürt kentini kuşatıyor</i> <i>Türk ordusu, Kürt milislere yönelik bir saldırının odak noktası olan Kuzey Suriye'de Kürt kontrolündeki Afrin kasabasını kuşattığını söyledi.</i>)</p>	<p>Turkish military encircles Afrin town centre The centre of Afrin in Syria has been surrounded since March 12, and critically important areas have been seized recently, says the Turkish General Staff in a written statement on Tuesday.³⁴⁹ (<i>Türk ordusu Afrin şehir merkezini kuşatıyor</i> <i>Türk Genelkurmay Başkanı'nı salı günü yaptığı yazılı açıklamada 12 Mart'tan beri Afrin'in kuşatıldığını ve son</i></p>

³⁴³<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-42835138>

³⁴⁴<https://www.bbc.com/news/uk-england-london-43363703>

³⁴⁵<https://www.trtworld.com/turkey/turkey-free-syrian-army-make-advances-in-afrin-15837>

³⁴⁶<https://www.bbc.com/news/uk-england-manchester-43363588>

³⁴⁷<https://www.bbc.com/news/uk-england-humber-43373787>

³⁴⁸<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-43384120>

³⁴⁹<https://www.trtworld.com/turkey/turkish-military-encircles-afrin-town-centre-15881>

	günlerde çok kritik önemli bölgeleri ele geçirdiklerini belirtti.)
--	--

Tablo 17. 13 MART 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
	<p>Afrin centre to be encircled by 'tonight' says President Erdogan Erdogan says civilians are being led out of Afrin through a special corridor as the Turkish military and Free Syrian Army encircle the centre of the town.³⁵⁰ (Cumhurbaşkanı Erdoğan Afrin şehir merkezi bu gece kuşatılıyor Erdoğan, Türk ordusu ve Özgür Suriye Ordusu Afrin şehir merkezini kuşatırken sivillerin de oluşturulan özel bir koridor sayesinde Afrin'den çıkarıldığını söyledi.)</p>

Tablo 18. 14 MART 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
	<p>Turkey establishes security in almost 70 percent of Syria's Afrin Turkey's presidential spokesman Ibrahim Kalin says the city centre of Syria's northwestern Afrin region will be cleared of terrorists "very soon."³⁵¹ (Türkiye Afrin'in yaklaşık yüzde 70'inde güvenliği sağladı Türkiye Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın, Suriye'nin kuzeybatısındaki Afrin bölgesinin şehir merkezinin çok yakında teröristlerden temizleneceğini söyledi.)</p>

Tablo 19. 15 MART 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Syria war: Thousands flee offensives in Afrin and Ghouta More than 60,000 people have fled two separate offensives in Syria in recent days, the UN says.³⁵² (Suriye savaşı: Afrin ve Guta'da binlerce kişi saldırıdan kaçıyor BM, son günlerde Suriye'deki iki farklı saldırıdan dolayı 60 binden fazla kişinin kaçtığını söyledi.)</p>	<p>Civilians flee Syria's Afrin despite YPG/PKK barriers Turkish military footage shows civilians trying to leave the town despite YPG/PKK attempts to block their way.³⁵³ (Siviller YPG/PKK engellerine rağmen Afrin'den kaçıyorlar Türk askeri görüntülerinde YPG/PKK'nın yolları kapatmasına rağmen sivillerin şehirden ayrılmaya çalıştıkları görülüyor.)</p>

Tablo 20. 16 MART 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Syria war: 'Civilians killed' as thousands flee Turkish air strikes A number of civilians have been killed by Turkish shelling and air strikes while trying to flee the embattled Syrian city of Afrin, reports say.³⁵⁴ (Suriye savaşı: Türk hava saldırısından kaçarken "siviller öldürüldü" Raporlara göre, savaşın yaşandığı Afrin'den kaçmaya çalışan çok sayıda sivil Türk bombardımanı ve hava saldırılarında öldürüldü.)</p>	<p>Turkish army release footage which it says is an undamaged Afrin Hospital Turkish Armed Forces (TSK) released drone footage which it says is an undamaged Afrin Hospital. The footage shows an intact building after reports emerged that it had been damaged by shelling.³⁵⁵ (Türk ordusu yayınladığı görüntülerle Afrin Hastanesi'nin sağlam olduğunu açıkladı Türk Silahlı Kuvvetleri, yayınladığı drone görüntülerinde Afrin Hastanesi'nin sağlam olduğunu açıkladı. Bu görüntü, bombalamanın ardından çıkan "binanın hasar gördüğü" haberlerinin aksine binanın sağlam olduğunu gösteriyor.)</p>
	<p>Syria's Afrin residents welcome Turkish forces with open arms Civilians greet and show hospitality to Turkish soldiers and the Free Syrian Army members after they cleared the YPG terror group from the Afrin town centre on Sunday.³⁵⁶ (Afrin halkı Türk ordusunu memnuniyetle karşılıyor Siviller, pazar günü Afrin şehir merkezini YPG terör örgütünden temizleyen Türk askerlerini ve Özgür Suriye</p>

³⁵⁰<https://www.trtworld.com/turkey/afrin-centre-to-be-encircled-by-tonight-says-president-erdogan-15914>

³⁵¹<https://www.trtworld.com/middle-east/turkey-establishes-security-in-almost-70-percent-of-syria-s-afrin-15934>

³⁵²<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-43427092>

³⁵³<https://www.trtworld.com/middle-east/civilians-flee-syria-s-afrin-despite-ypg-pkk-barriers-15964>

³⁵⁴<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-43441350>

³⁵⁵<https://www.trtworld.com/turkey/turkish-army-release-footage-which-it-says-is-an-undamaged-afrin-hospital-15988>

³⁵⁶<https://www.trtworld.com/mea/syria-s-afrin-residents-welcome-turkish-forces-with-open-arms-16014>

	Ordusu'nu karşılayıp misafirperverliklerini gösteriyorlar.)
--	---

Tablo 21. 17 MART 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Syria war: Turkish-led forces oust Kurdish fighters from heart of Afrin Turkish-backed forces have taken full control of the centre of the Syrian-Kurdish city of Afrin.³⁵⁷ <i>(Suriye savaşı: Türkiye öncülüğündeki kuvvetler Kürt savaşçıları Afrin'in kalbinden(merkezinden) dışarı attı Türk destekli güçler, Suriye'nin Kürt şehri Afrin merkezinin kontrolünü tamamen ele geçirdi.)</i></p>	

Tablo 22. 18 MART 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Syria war: Afrin looted by Turkish-backed rebels Turkish-backed Syrian rebels who seized the northern Syrian city of Afrin from a Kurdish militia on Sunday have been looting properties, reports say.³⁵⁸ <i>(Suriye savaşı: Afrin Türk destekli isyancılar tarafından yağmalandı İletilen haberlere göre; Türk destekli Suriyeli isyancılar, pazar günü Kürt milislerden ele geçirilen kuzey Suriye'deki Afrin'de mülkleri yağmaladı.)</i></p>	<p>Turkey and allied forces take control of Syria's Afrin The Free Syrian Army has announced that together with the Turkish military they have entered the northwestern Syrian town of Afrin as the YPG pulls out to regime-controlled areas south of the enclave.³⁵⁹ <i>(Türkiye ve ittifak güçler Afrin'de yönetimi ele geçirdi Özgür Suriye Ordusu, Türk ordusuyla birlikte YPG'nin rejim kontrolündeki güney bölgesine çekilmesiyle Suriye'nin kuzeybatısındaki Afrin'e girdiklerini duyurdu.)</i></p>
<p>Briton Anna Campbell killed fighting with Kurdish YPJ unit A British woman volunteer with the all-female Kurdish armed unit the YPJ has been killed in Syria, her father has told the BBC.³⁶⁰ <i>(Britanyalı Anna Campbell Kürt YPG birliğinde savaşırken öldü Babası BBC'ye yaptığı açıklamada YPG'nin Kürt kadın silahlı birliğinde gönüllü olan İngiliz kadının Suriye'de öldürüldüğünü söyledi.)</i></p>	<p>YPG/PKK booby-trap bomb kills 7 civilians, 4 FSA fighters in Afrin The explosion occurred on Sunday evening while Free Syrian Army members were conducting a security sweep in a building soon after Turkish Armed Forces took control of Afrin town centre.³⁶¹ <i>(Afrin'de YPG/PKK'nun tuzak bombası yedi sivil ve 4 ÖSO savaşçısını öldürdü Patlama, Türk Silahlı Kuvvetleri Afrin şehir merkezinde yönetimi ele geçirdikten sonra pazar akşamı Özgür Suriye Ordusu üyeleri bir binada güvenlik taraması yaptığı sırada meydana geldi.)</i></p>
	<p>Turkey determined to eliminate terror groups along its borders - Erdogan Turkish President Recep Tayyip Erdogan reiterates Turkey's firm determination to clear the YPG from its border and says the Turkish military will continue the process until it entirely eliminates the YPG-held corridor.³⁶² <i>(Erdogan: Türkiye sınırarı boyunca terör örgütlerini ortadan kaldırmaya kararlı Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye'nin YPG'yi sınırdan temizleme konusundaki kararlılığını yineleyerek Türk ordusunun YPG'nin kontrolündeki koridoru tamamen ortadan kaldırmaya kadar sürece devam edeceğini söyledi.)</i></p>
	<p>Afrin community leaders want Turkey's help to rebuild the town The group of Arab, Kurdish, Alawite and Yazidi residents of Afrin gathered across the border in Gaziantep to discuss Afrin's future, after Turkey's military and its FSA allies liberated the town on Sunday.³⁶³ <i>(Afrin topluluk liderleri şehri yeniden inşa etmek için Türkiye'nin yardımını istiyor Afrin'de yaşayan Arap, Kürt, Alevi ve Yezidi vatandaşları, pazar günü Türk ordusunun ve müttefiki ÖSO'nun şehri kurtarmasından sonra Afrin'in geleceğini tartışmak için sınırın karşısındaki Gaziantep'te bir araya geldi.)</i></p>

³⁵⁷<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-43447624>

³⁵⁸<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-43457214>

³⁵⁹<https://www.trtworld.com/turkey/turkey-and-allied-forces-take-control-of-syria-s-afrin-16007>

³⁶⁰<https://www.bbc.com/news/uk-43453292>

³⁶¹<https://www.trtworld.com/mea/ypg-pkk-booby-trap-bomb-kills-7-civilians-4-fsa-fighters-in-afrin-16035>

³⁶²<https://www.trtworld.com/turkey/turkey-determined-to-eliminate-terror-groups-along-its-borders-erdogan-16046>

³⁶³<https://www.trtworld.com/turkey/afrin-community-leaders-want-turkey-s-help-to-rebuild-the-town-16049>

Tablo 23. 19 MART 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Reality Check: How many attacks did Turkey face from Afrin? The claim: Soon after the Turkish military launched an offensive into the Afrin region of northern Syria, the Turkish presidential spokesman Ibrahim Kalin wrote: "Over the last year alone, more than 700 attacks have been launched from the Afrin area under PYD/YPG [the Kurdish Democratic Union Party and its armed wing, the People's Protection Units] control against Turkish cities." Reality Check verdict: The number of incidents publicly reported in that area and period, checked against multiple sources, appears to be far lower than 700 - Reality Check could find only 26. The Turkish Ministry of Foreign Affairs (MFA) told Reality Check there had been 700 incidents of "harassment fire", which it defines as "anything that does not directly target Turkey, but is felt as a side-effect of an ongoing incident or clashes in Syria". The MFA said it also had records of 90 attacks "directly targeting Turkey" in the same area and period.³⁶⁴ <i>(Gerçeklik Testi: Türkiye Afrin'den kaç saldırıyla karşılaştı?</i> İddia: Türk ordusu, Suriye'nin kuzeyindeki Afrin bölgesine saldırı başlattıktan hemen sonra Türkiye Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın şunları söyledi: Son bir yıldır PYD/YPG (Kürt Demokrat Birliği Partisi ve onun askeri kanadı Halkın Koruma Birliği) tarafından Afrin'den Türk şehirlerine 700'den fazla saldırı gerçekleşti. Gerçeklik testinin kararı: O bölgede ve dönemde resmen kaydedilen ve birçok kaynağa göre teyit edilen olayların sayısı 700'den daha az görünüyor. Gerçeklik testi sadece 26 olay bulabildi. Türkiye Dışişleri Bakanlığı, Reality Check'e yaptığı açıklamada 700'de fazla taciz atışı olduğunu -ki bunların Türkiye'yi doğrudan hedef almayan olaylar olduğunu fakat Suriye'de devam eden olayların ve çarpışmaların yan etkilerinin hissedildiğini belirtti. Dışişleri Bakanlığı'na göre aynı dönem ve bölgeden Türkiye'yi doğrudan hedef alan 90 saldırı kaydedildi.)</p>	

Tablo 24. 20 MART 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
	<p>Turkey provides aid to over 35 villages in Syria's Afrin Turkey's disaster management agency (AFAD) says it will continue its aid efforts on Wednesday distributing food and personal care items to 600 families in northern Afrin. Meanwhile, some residents await return as clearance operation continues.³⁶⁵ <i>(Türkiye Afrin'de 35'ten fazla köye yardım sağladı</i> Türkiye Afet ve Acil Ymnetimi Başkanlığı (AFAD) kuzey Afrin'de çarşamba günü 600 aileye yiyecek ve kişisel bakım ürünlerinin dağıtımına devam edeceğini belirtti. Bu arada halkın bir kısmı geçiş izni işlemlerini devam ederken geri dönmeyi bekliyor.)</p>
	<p>Aid reaches Syria's Afrin as Turkish backed forces clear town The Turkish government says it has set up 29 aid distribution centres inside Afrin, after the YPG terror group has been mostly pushed out.³⁶⁶ <i>(Türk destekli kuvvetler şehri tahliye ettikten sonra Afrin'e yardımlar ulaştı</i> Türk hükümeti, YPG terör örgütünün büyük kısmının şehirden çıkarılmasından sonra Afrin merkezinde 29 yardım merkezi kurduklarını söyledi.)</p>

³⁶⁴<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-43262839>

³⁶⁵<https://www.trtworld.com/turkey/turkey-provides-aid-to-over-35-villages-in-syria-s-afrin-16077>

³⁶⁶<https://www.trtworld.com/mea/aid-reaches-syria-s-afrin-as-turkish-backed-forces-clear-town-16106>

Tablo 25. 21 MART 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
	<p>Turkey to clear Syria's Manbij from YPG if plan with US not realised</p> <p>Turkish Foreign Minister Mevlut Cavusoglu says Ankara will unilaterally drive the PKK-linked YPG from the Syrian border if it does not reach an agreement with US on a plan to remove the group from Syria's Manbij.³⁶⁷</p> <p><i>(Türkiye ABD ile planın gerçekleşmemesi halinde Menbiç'i YPG'den alacak</i></p> <p><i>Türkiye Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Ankara YPG'yi çıkarma planında ABD ile anlaşmaya varamazsa PKK bağlantılı YPG'yi tek taraflı olarak Suriye sınırından sürecektedi.)</i></p>

Tablo 26. 22 MART 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
	<p>Kurdish families slowly make their way back to Afrin</p> <p>People are making their way back home after the Turkish Armed Forces cleared Syria's Afrin from the YPG. However, life as it was before the YPG invasion still seems far out of reach for the families.³⁶⁸</p> <p><i>(Kürt aileler yavaş yavaş Afrin'e geri dönüyor</i></p> <p><i>Türk Silahlı Kuvvetleri YPG'yi Afrin'den temizledikten sonra halk evlerine geri dönüyor. Buna rağmen, ailelerin YPG'nin işgalinden önceki yaşama dönmeleri uzak görünüyor.)</i></p>

Tablo 27. 23 MART 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
	<p>Residents of Syria's Tel Rifaat demand Turkey to free their town like Afrin</p> <p>Hundreds of Syrian protesters, carrying Turkish and Free Syrian Army flags, block a road between Azaz city and Sijo town in Aleppo and call Ankara to include Tel Rifaat in Operation Olive Branch.³⁶⁹</p> <p><i>(Suriye'deki Tel Rifat halkı Türkiye'den Afrin gibi şehirlerinin özgürleştirilmesini istiyor</i></p> <p><i>Türk ve Özgür Suriye Ordusu bayrakları taşıyan yüzlerce Suriyeli, Halep'teki Azez ve Sijo şehirleri arasındaki yolu kapatarak Ankara'ya Tel Rifat'ı Zeytin Dalı Operasyonu'na dahil etmeye çağırıyor.)</i></p>

Tablo 28. 24 MART 2018 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

2. Brexit Referandumu

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>EU referendum campaigns suspended until Sunday after Jo Cox attack</p> <p>EU referendum campaigning has been suspended nationally until Sunday, with less than a week before polling day, after the fatal attack on Labour MP Jo Cox.³⁷⁰</p> <p><i>(Jo Cox saldırısından sonra AB referandum kampanyaları Pazar gününe kadar askıya alındı</i></p> <p><i>AB referandum kampanyaları, oylamaya bir haftadan daha az süre kala İşçi Partisi milletvekili Jo Cox'a yapılan tehlikeli saldırıdan dolayı askıya alındı.)</i></p>	
<p>Does China care if the UK leaves the European Union?</p> <p>The view from China appears to be unanimous: Chinese leaders and business people want the UK to remain inside the European</p>	

³⁶⁷<https://www.trtworld.com/turkey/turkey-to-clear-syria-s-manbij-from-ypg-if-plan-with-us-not-realised-16125>

³⁶⁸<https://www.trtworld.com/middle-east/kurdish-families-slowly-make-their-way-back-to-afrin-16156>

³⁶⁹<https://www.trtworld.com/mea/residents-of-syria-s-tel-rifaat-demand-turkey-to-free-their-town-like-afrin-16196>

³⁷⁰<https://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-36553442>

<p>Union.³⁷¹ (Çin, İngiltere'nin AB'den ayrılıp ayrılmayacağını önemsiyor mu? Çin'den gelen görüş hemfikir olduklarını gösteriyor: Çinli liderler ve iş insanları İngiltere'nin AB içinde kalmasını istiyorlar.)</p>	
---	--

Tablo 29. 17 HAZİRAN 2016 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Brexit would make Britain like Guernsey, says French minister Leaving the European Union would make the UK as significant as Guernsey, France's economy minister has said.³⁷² (Fransız Bakan, Brexit İngiltere'yi Guernsey gibi yapacak Fransa Ekonomi Bakanı'na göre, Avrupa Birliği'nden ayrılmak İngiltere'ye Guernsey kadar önemli yapacaktır.)</p>	
<p>IMF says EU exit 'largest near-term risk' to British economy A UK exit from the European Union could mean the UK misses out on up to 5.6% of GDP growth by 2019, the IMF has warned.³⁷³ (IMF, İngiltere'nin AB'den ayrılışının İngiliz ekonomisine kısa vadede çok büyük riskler doğuracağını söyledi Birleşik Krallık'ın AB'den ayrılması, 2019'da GSYİH 'de %5.6'lık büyüme fırsatını kaçıracağı anlamına geldiği konusunda uyardı.)</p>	

Tablo 30. 18 HAZİRAN 2016 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>EU referendum: Immigration target 'impossible' in EU, Vote Leave says David Cameron's "impossible" pledge to reduce net migration to below 100,000 must be abandoned if he wins the referendum. Vote Leave has said.³⁷⁴ (AB referandumunu: Vote Leave'e göre AB içinde göçmenlik hedefi imkansız Vote Leave, David Cameron'un referandumunu kazanması halinde göçmenlik şebekesini 100 binin altına düşürmenin imkansız bir vaadi olduğunu söyledi.)</p>	<p>Leave, Remain campaigns resume in Britain Both campaigns hit pause for three days following the fatal shooting of Labour MP Jo Cox, a pro-EU campaigner.³⁷⁵ (Ayrı-Kal kampanyaları kaldığı yerden devam ediyor Her iki kampanya da AB yanlısı kampanya yürüten İşçi Partisi milletvekili Jo Cox'un ölümünden sonra üç gün ara vermişti.)</p>
<p>Pound sees biggest daily percentage gain since March 2009 The pound has jumped the most against the dollar in seven years, as traders reassessed the likelihood of the UK leaving the European Union.³⁷⁶ (Pound Mart 2009'dan bu yana en büyük günlük yüzde artışı görüyor Yatırımcılar İngiltere'nin AB'den ayrılma olasılığını değerlendirirken, Pound son yedi yıl içinde dolara karşı en yüksek seviyeye çıktı.)</p>	

Tablo 31. 20 HAZİRAN 2016 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>EU Referendum: Would Brexit prompt London to go it alone? If Britain votes to leave the European Union, could it prompt London to demand its own exit - in this case from the United Kingdom?³⁷⁷ (AB referandumunu: Brexit, Londra'yı tek başına hareket etmesine teşvik eder mi?)</p>	<p>D-day looms for Brexit vote Voting will begin at 7am (BST) and end at 10pm (BST) on Thursday with official results announced by the Electoral Commission early Friday morning.³⁷⁸ (Brexit oylaması için büyük gün yaklaşıyor Oylama sabah 7'de başlayacak ve Perşembe akşamı saat 10'da sona erecek. Resmi sonuçlar seçim komisyonu tarafından Cuma</p>

³⁷¹<https://www.bbc.com/news/world-asia-china-36545639>

³⁷²<https://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-36567469>

³⁷³<https://www.bbc.com/news/business-36561720>

³⁷⁴<https://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-36573220>

³⁷⁵<https://www.trtworld.com/europe/leave-remain-campaigns-resume-in-britain-128655>

³⁷⁶<https://www.bbc.com/news/business-36573757>

³⁷⁷<https://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-36526298>

³⁷⁸<https://www.trtworld.com/europe/brexit-all-up-in-the-air-for-now-129260>

<i>Eğer İngiltere AB'den ayrılmayı oylarsa –bu durum Londra'yı Birleşik Krallık'tan ayrılmaya iter mi?</i>	<i>sabahı saatlerinde açıklanacak.)</i>
EU referendum: Soros warns of Brexit threat to pound and jobs Legendary investor George Soros has warned of "serious consequences" for British jobs and finances if the country leaves the EU. ³⁷⁹ <i>(AB referandumunu: Soros Brexit'in pound ve istihdam açısından yaratacağı tehlikelerden dolayı uyarıyor</i> <i>Efsanevi yatırımcı George Soros, ülke AB'den ayrılırsa İngiliz finans ve iş dünyasının ciddi sorunlarla karşılaşacağı konusunda uyarıyor.)</i>	
Brexit would mean higher food prices, warn former retail bosses The price of everyday essentials such as food, drink and clothing would rise if the UK votes to leave the EU, former retail bosses have warned. ³⁸⁰ <i>(Eski perakendeci patronlardan uyarı, Brexit yüksek gıda fiyatları demektir</i> <i>Eski perakendeci patronlar, İngiltere'nin AB'den ayrılması halinde gıda, içecek ve giyim gibi günlük temel ihtiyaçların fiyatlarının artacağını söylediler.)</i>	
Vodafone boss warns Brexit threatens digital influence Vodafone's chief executive has warned Britain risks exclusion from plans for a giant new single market in digital services if it votes to leave the European Union. ³⁸¹ <i>(Vodafone patronu Brexit'in dijital etkilerine işaret etti</i> <i>Vodafone'un icra kurulu başkanı, eğer AB'den ayrılmak için oy verilirse, İngiltere'nin dijital servisler içinde devbir yeni teklî pazar planlarının dışında kalma riski konusunda uyardı.)</i>	
The City and Brexit – a fresh warning on euro trading In the Mansion House speech that was abandoned last week due to the murder of Jo Cox MP, George Osborne was due to warn on the impact on financial services if Britain leaves the European Union. ³⁸² <i>(Brexit ve Şehir – euro ticaretinde yeni bir uyarı</i> <i>Milletvekili Jo Cox cinayetinden sonra Mansion House'daki konuşmasını erteleyen George Osborne, İngiltere'nin AB'den ayrılması halinde finansal hizmetler üzerindeki etkileri konusunda uyarıda bulundu.)</i>	

Tablo 32. 21 HAZİRAN 2016 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
EU referendum: More than 1,280 business leaders sign letter More than 1,280 executives, including directors from 51 FTSE 100 companies, have signed a letter backing the UK's membership of the European Union. ³⁸³ <i>(AB referandumunu: 1280'den fazla iş insanı mektup imzalıyor</i> <i>FTSE 100 şirketlerinden direktörleri de içeren 1280 kişiden fazla yönetici grubu, İngiltere'nin AB üyeliğinin devam etmesi için bir mektup imzalıyor.)</i>	British MP Jo Cox 'killed for political views' Husband of murdered British MP Jo Cox says his wife was worried about the tone of the EU referendum debate and was killed for her political views. ³⁸⁴ <i>(İngiliz milletvekili Jo Cox, siyasi görüşleri yüzünden öldürüldü</i> <i>Öldürülen İngiliz milletvekili Jo Cox'un eşi, Cox'un AB referandumundaki tartışmaların tarzından endişe duyduğunu ve siyasi görüşleri yüzünden öldürüldüğünü söyledi.)</i>

Tablo 33. 22 HAZİRAN 2016 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
	Turkey says Britain should stay in EU Turkish Foreign Minister Mevlut Cavusoglu has said Turkey wants Britain to stay in the EU "under any circumstances." ³⁸⁵ <i>(Türkiye: İngiltere AB'de kalmalı</i> <i>Türkiye Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Türkiye'nin her ne</i>

³⁷⁹<https://www.bbc.com/news/business-36582026>

³⁸⁰<https://www.bbc.com/news/business-36583784>

³⁸¹<https://www.bbc.com/news/business-36583845>

³⁸²<https://www.bbc.com/news/business-36581659>

³⁸³<https://www.bbc.com/news/business-36592782>

³⁸⁴<https://www.trtworld.com/europe/british-mp-jo-cox-killed-for-political-views-husband-129737>

³⁸⁵<https://www.trtworld.com/europe/turkey-says-britain-should-stay-in-eu-for-stronger-union-130579>

	<i>olursa olsun İngiltere'nin AB'de kalmasını istediğini söyledi.)</i>
	Britons vote on future in EU referendum Britons head to the polling stations today to vote on the UK's EU membership in a historic referendum which could change the political dynamics of the entire continent. ³⁸⁶ <i>(Britanyalılar AB referandumunda geleceklerini oyluyorlar Britanyalılar, tüm kıtanın politik dinamiklerini değiştirebilecek tarihi bir referandumda oy vermek için sandık başına gidiyor.)</i>

Tablo 34. 23 HAZİRAN 2016 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
Brexit: Europe stunned by UK Leave vote A wave of shock is reverberating around Europe as countries across the EU and beyond digest the decision by UK voters to leave the European Union. ³⁸⁷ <i>(Brexit: İngiltere'nin ayrılma kararı Avrupa'yı şok etti Avrupa Birliği'ndeki ve dışındaki ülkeler, İngiltere'nin AB'den ayrılma kararını anlamaya çalışırken, AB'ye üye ülkeler arasında şok dalgası yankılanıyor.)</i>	Britain votes to leave EU in historic referendum Financial markets dived as final results showed a 51.9/48.1 percent split in favour of the UK leaving the EU. ³⁸⁸ <i>(İngiltere tarihi referandumda AB'den ayrılmak için oy kullanıyor</i> <i>Finansal piyasalar, nihai sonuçların %51.9'a karşı %48.1 oy oranıyla AB'den ayrılma kararının lehine çıkması nedeniyle battı.)</i>
Eight reasons Leave won the UK's referendum on the EU The UK has voted to quit the European Union following a referendum on its membership. So how did the Leave campaign win? ³⁸⁹ <i>(İngiltere'nin AB referandumunda ayrılma kararının kazanmasının sekiz nedeni</i> <i>İngiltere, üyelik konusunda yapılan referandumda AB'den ayrılma kararını oyladı. Peki ayrılma kampanyası nasıl kazandı?)</i>	Brexit ripple effect: More countries push for independence Political parties in France, Holland, Italy and Denmark have stepped up pressure on their governments to reconsider their future with the EU. ³⁹⁰ <i>(Brexit dalgalanma etkisi: Birçok ülke bağımsızlık için baskı yapıyor</i> <i>Fransa, Hollanda, İtalya ve Danimarka'daki siyasi partiler AB'deki geleceklerini yeniden gözden geçirmek için hükümetlerine baskıyı artırdılar.)</i>
EU referendum: Scotland backs Remain as UK votes Leave Scotland has voted in favour of the UK staying in the EU by 62% to 38% - with all 32 council areas backing Remain. ³⁹¹ <i>(AB referandumu: İskoçya İngiltere'nin ayrılma kararına karşın 'kalma kararı'nı destekliyor</i> <i>İskoçya, 32 konsey bölgesi ile birlikte %62'e karşın %38 oy oranı ile İngiltere'nin kalmayı lehine oy kullandı.)</i>	British PM Cameron to resign by October British PM David Cameron says he will leave his 10 Downing Street office by October, following Britains vote to leave the EU. ³⁹² <i>(İngiltere başbakanı Cameron ekime kadar istifa edecek</i> <i>İngiltere başbakanı Cameron, Britanyalıların ayrılma kararının ardından ekime kadar Downing Street'teki ofisinden ayrılacağını söyledi.)</i>
Pound plunges after Leave vote The pound has fallen to levels not seen since 1985 following the UK's referendum vote to leave the EU. ³⁹³ <i>(Pound aylık karardan sonra düşüyor</i> <i>İngiltere'nin AB referandumunda çıkan ayrılma karardan sonra pound, 1985'ten beri görülmemiş seviyelere düştü.)</i>	Reaction of world leaders to Brexit vote Britain's decision to leave the EU has dealt the biggest blow since World War Two to the European project of forging greater unity, and has drawn mixed reactions from world leaders. ³⁹⁴ <i>(Dünya liderlerinin Brexit oylamasına tepkisi</i> <i>İngiltere'nin AB'den ayrılma kararı, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Avrupa'nın büyük bir birlik oluşturma projesine en büyük darbeyi vurdu ve dünya liderlerinden birbirinden farklı birçok tepki çekti.)</i>
Brexit: David Cameron to quit after UK votes to leave EU Prime Minister David Cameron is to step down by October after the UK voted to leave the European Union. ³⁹⁵ <i>(Brexit: David Cameron AB'den ayrılma kararından sonra ayrılıyor</i> <i>Başbakan David Cameron, AB'den ayrılma kararından sonra ekim ayına kadar istifa edecek.)</i>	Londoners sign independence petition after Brexit result Following UK's referendum results, unsatisfied Londoners desiring to be part of the European Union are now demanding an independent state. ³⁹⁶ <i>(Londralılar Brexit sonuçlarından sonra bağımsızlık dilekçesi imzalıyorlar</i> <i>Referandum sonuçlarını takiben AB'nin bir parçası olmayı isteyen mutsuz Londralılar, bağımsız bir devlet olmayı talep ediyorlar.)</i>
Brexit: Five challenges for the UK when leaving the EU The campaign to leave the European Union has won the	Post Brexit: A Kingdom Divided After Britain voted to leave the EU, people in Scotland,

³⁸⁶<https://www.trtworld.com/europe/britons-vote-on-future-in-eu-rederendum-130320>

³⁸⁷<https://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-36616018>

³⁸⁸<https://www.trtworld.com/europe/leave-camp-leads-in-uk-referendum-count-130794>

³⁸⁹<https://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-36574526>

³⁹⁰<https://www.trtworld.com/europe/calls-for-independence-referendums-sweep-europe-after-brexit-131043>

³⁹¹<https://www.bbc.com/news/uk-scotland-scotland-politics-36599102>

³⁹²<https://www.trtworld.com/europe/british-pm-to-resign-and-step-down-by-october-130969>

³⁹³<https://www.bbc.com/news/business-36611512>

³⁹⁴<https://www.trtworld.com/europe/reaction-of-world-leaders-as-britain-votes-to-exit-eu-131361>

³⁹⁵<https://www.bbc.com/news/uk-politics-36615028>

³⁹⁶<https://www.trtworld.com/europe/londoners-sign-independence-petition-after-brexit-result-1827>

<p>referendum. It means the UK is now committed to withdrawing from the group of 28 countries, a process that has come to be known as Brexit. What does this mean for the UK and EU?³⁹⁷</p> <p>Brexit: AB'den ayrılırken Birleşik Krallığı bekleyen beş zor konu</p> <p>AB'den ayrılma kampanyası referandumu kazandı. Brexit olarak bilinen bu süreç, Birleşik Krallığın, 28 ülkeden oluşan bir gruptan ayrılmaya karar verdiği anlamına geliyor. Peki bu AB ve İngiltere için ne anlama geliyor?)</p>	<p>Northern Ireland and now even London are considering pursuing independence from the UK.³⁹⁸</p> <p>(Brexit sonrası: Bölünmüş bir krallık</p> <p>AB'den ayrılma kararı sonrası İskoçya, Kuzey İrlanda ve Londra'da yaşayan halk İngiltere'den bağımsız yol izlemeyi düşünüyor.)</p>
<p>EU referendum: Welsh voters back Brexit</p> <p>Leave has won the EU referendum campaign in Wales - and across the UK - with all Welsh council areas declared.³⁹⁹</p> <p>(AB referandumu: Galli vatandaşlar Brexit'i destekliyor</p> <p>Bütün Galli konsey bölgelerinde ilan edilmesiyle birlikte Galler'deki - ve İngiltere genelinde - AB referandumunda "Ayrıl" kazandı.)</p>	
<p>EU referendum: England leads UK to exit</p> <p>Voters in England have led the UK's way out of the European Union with nine areas seeing more than 70% opting to leave.⁴⁰⁰</p> <p>(AB referandumu: İngiltere çıkışa yöneldi</p> <p>İngiltere'deki seçmenler 9 bölgede %70'den fazla oy kullanarak, İngiltere'nin ayrılmasına karar verdiler.)</p>	
<p>EU Brexit referendum: UK 'must not delay leaving'</p> <p>EU leaders have insisted that the UK must move swiftly to negotiate leaving the organisation, saying any delay would prolong uncertainty.⁴⁰¹</p> <p>(AB Brexit referandumu: İngiltere ayrılma sürecini geciktirmemeli</p> <p>AB liderleri, Birleşik Krallığın ayrılık müzakerelerinde hızlı bir şekilde hareket etmesi konusunda ısrar ederken, herhangi bir gecikme belirsizliği sürdürecektir dediler.)</p>	
<p>Brexit: Nicola Sturgeon says second Scottish independence vote 'highly likely'</p> <p>Scotland's first minister has said a second independence referendum is "highly likely" after the UK voted to leave the EU.⁴⁰²</p> <p>(Brexit: Nicola Sturgeon İskoç bağımsızlık oylamasının ikincisi büyük ihtimalle olacak</p> <p>İskoçya başbakanı İngiltere'nin AB'den ayrılma kararından sonra ikinci bir bağımsızlık referandumunun büyük ihtimalle olacağını söyledi.)</p>	
<p>EU referendum: Brexit sparks calls for other EU votes</p> <p>The UK's vote to leave the EU has sparked demands from far-right parties for referendums in other member states.⁴⁰³</p> <p>(AB referandumu: Brexit diğer AB oylamaları için istekleri harekete geçiriyor</p> <p>İngiltere'nin AB'den ayrılma kararından sonra, referandum için diğer üye ülkelerde sağ partilerden istekler arttı.)</p>	

Tablo 35. 24 HAZİRAN 2016 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>EU referendum: Moody's cut UK's credit outlook to 'negative'</p> <p>The UK has had its credit rating outlook cut to "negative" by the ratings agency Moody's after the country voted to leave the EU.⁴⁰⁴</p> <p>(AB referandumu: Moody's İngiltere'nin kredi görünümünü negatif düşürdü</p> <p>AB'den ayrılma oylamasından sonra kredi kurumu Moody's</p>	<p>EU leaders ask Britain to leave as soon as possible</p> <p>Germany, France, Italy, Belgium, the Netherlands and Luxembourg started consultations on the post Brexit and EU future.⁴⁰⁵</p> <p>(AB liderleri İngiltere'nin en kısa zamanda ayrılmasını istiyor</p> <p>Almanya, Fransa, İtalya, Belçika, Hollanda ve Lüksemburg Brexit sonrası ve AB'nin geleceğini görüşmeye başladılar.)</p>

³⁹⁷<https://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-36575186>

³⁹⁸<https://www.trtworld.com/europe/post-brexit-a-divided-kingdom-131001>

³⁹⁹<https://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-36612308>

⁴⁰⁰<https://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-36606245>

⁴⁰¹<https://www.bbc.com/news/world-europe-36618317>

⁴⁰²<https://www.bbc.com/news/uk-scotland-scotland-politics-36621030>

⁴⁰³<https://www.bbc.com/news/world-europe-36615879>

⁴⁰⁴<https://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-36626201>

⁴⁰⁵<https://www.trtworld.com/europe/eu-leaders-ask-britain-to-leave-as-soon-as-possible-1835>

<p>tarafından İngiltere'nin kredi görünümü negatife düşürüldü.)</p> <p>Brexit: 'An unprecedented geopolitical shift' Historian and constitutional expert Lord Peter Hennessy looks back at British history to evaluate the significance of the referendum result. The Attlee Professor of Contemporary British History at Queen Mary University of London was speaking to the BBC's Diplomatic Correspondent James Robbins.⁴⁰⁶ (Brexit: "Benzeri görülmemiş bir jeopolitik değişim" Tarihçi ve anayasa uzmanı Lord Peter Hennessy, Referandum sonucunun önemini değerlendirmek için İngiltere tarihine bakıyor. Londra Queen Mary Üniversitesi Çağdaş İngiliz Tarihi Profesörü BBC Diploması muhabiri James Robbins ile konuştu.)</p>	<p>More than 2.7M sign UK petition for new EU referendum British parliament is obliged to consider any petition posted on its website that amasses more than 100,000 signatures.⁴⁰⁷ (2.7 milyondan fazla kişi yeni AB referandumunu için dilekçe imzalıyor İngiliz parlamentosu, web sitesinde yeralan ve 100 binden fazla kişi tarafından imzalanmış dilekçeleri değerlendirmek zorundadır.)</p>
--	--

Tablo 36. 25 HAZİRAN 2016 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>EU referendum: What does Russia gain from Brexit? In the run-up to the UK's EU referendum, Russia became part of the debate.⁴⁰⁸ (AB referandumunu: Rusya Brexit'ten ne kazanıyor? İngiltere'nin AB referandum yarışında Rusya tartışmanın parçası oldu.)</p>	<p>The weekend after UK voted Brexit Labour party revolts with resignations from shadow cabinet members; French far-right MP Le Penn calls for 'Frexit' as Scotland mulls ways to remain in EU.⁴⁰⁹ (Brexit oylamasından sonra haftasonu İşçi Partisi gölge kabine üyelerinden gelen istifalara karşı çıkıyor. Diğer taraftan, İskoçya AB'de kalma yollarını gözden geçirirken, aşırı sağcı Fransız milletvekili Le Penn Fransa için Frexit çağrısında bulundu.)</p>
<p>Brexit: EU spells out procedure for UK to leave The European Union has clarified the way the UK can kickstart formal negotiations to exit the bloc following Thursday's referendum.⁴¹⁰ (Brexit: AB İngiltere için ayrılma prosedürünü açıkladı Avrupa Birliği, Perşembe günü referandumun ardından İngiltere'nin birlikte çıkmak için başlayacağı resmi müzakereleri açıkladı.)</p>	
<p>EU referendum: UK's EU commissioner Lord Hill to resign The UK's European Commissioner Lord Hill is to stand down, saying "what is done cannot be undone" after the UK voted to leave the European Union.⁴¹¹ (AB referandumunu: İngiltere'nin AB komisyon üyesi Lord Hill istifa ediyor İngiltere'nin AB komisyon üyesi Lord Hill AB'den ayrılma kararından sonra "olan oldu" diyerek görevden ayrılıyor.)</p>	

Tablo 37. 26 HAZİRAN 2016 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Was there a Brexit graduate gap? Voters without degrees were more likely to back leaving the European Union, figures suggest. But in one of the towns with the fewest graduates in the UK, the relationship is more complicated than it first appears.⁴¹² (Brexit mezun açığı var mı? Rakamlar, diploması olmayan oyverenlerin, AB'den ayrılma kararını desteklediğini gösteriyor. Fakat en az mezunu olan İngiliz şehrinde, ilişkiler ilk görünen halinden daha karışık.)</p>	<p>How Brexit made UK's fault lines more visible The UK is on its way out of the European Union. The referendum has left a huge divide among Britons between young and old and England and Scotland.⁴¹³ (Brexit İngiltere'nin fay hattını nasıl gözle görülür hale getirdi? İngiltere Avrupa Birliği'den tamamıyla çıkmaya hazırlanıyor. Bu referandum genç-yaşlı ve İngiliz-İskoç britanyalılar arasında büyük bir bölünme yarattı.)</p>
<p>Brexit: What does it mean for expats, here and in the EU? Approximately 1.3 million Britons live and work in Europe. Spain's sunny climes are the biggest draw for expats - Ireland and France are also popular.⁴¹⁴</p>	

⁴⁰⁶<https://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-36625209>

⁴⁰⁷<https://www.trtworld.com/europe/more-than-25m-sign-uk-petition-for-new-eu-referendum-132014>

⁴⁰⁸<https://www.bbc.com/news/world-europe-36629146>

⁴⁰⁹<https://www.trtworld.com/europe/what-you-might-have-missed-in-post-brexit-developments-132310>

⁴¹⁰<https://www.bbc.com/news/world-europe-36632579>

⁴¹¹<https://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-36629646>

⁴¹²<https://www.bbc.com/news/magazine-36624413>

⁴¹³<https://www.trtworld.com/europe/how-brexit-made-uk-s-fault-lines-more-visible-1856>

<p>(<i>Brexit: Buradaki ve AB'deki gurbetçiler için ne anlama geliyor?</i> Avrupa'da yaklaşık 1.3 milyon Britanyalı yaşıyor ve çalışıyor. Gurbetçiler için İspanya'nın sıcak iklimi en büyük cazibe kaynağı. Aynı zamanda Fransa ve İrlanda'da oldukça popüler.)</p>	
--	--

Tablo 38. 27 HAZİRAN 2016 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Brexit: Tears, fears and questions as children react to Leave vote "Do we have to leave home" and what is going to happen to "Joris Bonson"⁴¹⁵ (<i>Brexit: gözyaşı, korku ve ayrılmaya tepki veren çocukların soruları</i> "Evimizi terketmek zorunda mıyız?" ve Joris Bonson'a ne olacak?")</p>	<p>British PM Cameron arrives in Brussels British Prime Minister David Cameron meets with EU leaders for the first time since the UK voted to leave the EU amid pressure from Brussels to implement the process immediately.⁴¹⁶ (<i>İngiltere başbakanı Cameron Brüksel'e gidiyor</i> İngiltere başbakanı David Cameron, süreci acilen uygulaması konusunda Brüksel'den gelen baskılarla, AB'den ayrılma kararından sonra ilk kez AB liderleriyle buluşacak.)</p>
<p>Vodafone could move London HQ outside UK post-Brexit Vodafone has warned it could move its headquarters from the UK depending on the outcome of Britain's negotiations to leave the European Union.⁴¹⁷ (<i>Vodafone Brexit sonrası Londra merkezini İngiltere dışına taşıyabilir</i> Vodafone, Avrupa Birliği'nden ayrılmak için yapılan görüşmelerin sonuçlarına bağlı olarak merkezini İngiltere'den taşıyabileceği konusunda uyardı.)</p>	

Tablo 39. 28 HAZİRAN 2016 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Brexit: What happens now? The UK has voted to leave the EU - a process that has come to be known as Brexit. Here is what is likely to happen next.⁴¹⁸ (<i>Brexit: Şimdi ne olacak?</i> İngiltere AB'den ayrılma kararını oyladı -ki bu süreç Brexit olarak biliniyor- işte devamında olabilecekler neler?)</p>	<p>English language may be latest victim of Brexit breakup English may no longer be recognised as an official language by the EU after Britain leaves.⁴¹⁹ (<i>İngilizce Brexit'in son kurbanı olabilir</i> İngiltere'nin ayrılığında sonra İngilizce artık AB'nin resmi dili olarak kabul edilmeyebilir.)</p>
<p>Reality Check: What has Brexit done to the economy? The claim: The damage done to the economy has already been many times the value of the UK's contribution to the EU Budget. Reality Check verdict: There may already have been an impact on the economy or the public finances but we do not yet have data showing that. The indicative cost of borrowing for the government has actually fallen.⁴²⁰ (<i>Gerçeklik testi: Brexit ekonomiye ne yaptı?</i> İddia: Ekonomiye verilen zarar, İngiltere'nin AB bütçesine şimdiye dek yapmış olduğu katkının çok çok üzerinde olmuştur.)</p>	<p>EU leaders meet without Cameron EU leaders are to meet in Brussels without the UK for the first time since Britons voted to leave the EU.⁴²¹ (<i>AB liderleri Cameron'suz bir araya geliyor</i> AB liderleri, Britanyalılar AB'den ayrılma kararı verdikten sonra ilk kez İngiltere olmadan Brüksel'de toplanacaklar.)</p>

Tablo 40. 29 HAZİRAN 2016 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>EU Trade Commissioner: No trade talks until full Brexit The European Union's top trade official says the UK cannot begin negotiating terms for doing business with the bloc until after it has left.⁴²² (<i>AB Ticaret Komisyonu Üyesi: Tam Brexit'e kadar ticari görüşme yok</i> Avrupa Birliği'nin en üst düzey yetkilisinin yaptığı açıklamada İngiltere'nin ayrılana kadar birlikte iş yapmak için müzakereler)</p>	

⁴¹⁴<https://www.bbc.com/news/business-36606847>

⁴¹⁵<https://www.bbc.com/news/uk-england-36643131>

⁴¹⁶<https://www.trtworld.com/europe/british-pm-cameron-heads-to-brussels-133588>

⁴¹⁷<https://www.bbc.com/news/business-36656039>

⁴¹⁸<https://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-36420148>

⁴¹⁹<https://www.trtworld.com/europe/english-language-maybe-lastest-victim-of-brexit-breakup-134214>

⁴²⁰<https://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-36661918>

⁴²¹<https://www.trtworld.com/europe/eu-leaders-meet-without-cameron-1866>

⁴²²<https://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-36678222>

döneminin başlamayacağını belirtti.)	
--------------------------------------	--

Tablo 41. 30 HAZİRAN 2016 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

3. Venezuela Krizi

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Venezuela President Maduro sworn in for second term Nicolás Maduro has been sworn in for a second term as Venezuela's president, despite international criticism that his re-election was illegitimate.⁴²³ <i>(Venezuela Başkanı Maduro ikinci dönem için yemin etti</i> <i>Nicolás Maduro yeniden seçilmesinin yasadışı olduğuna dair yapılan tüm eleştirilere rağmen Venezuela'nın başkanı olarak ikinci dönem için yemin etti.)</i></p>	<p>Venezuela's President Nicolas Maduro sworn in for second term Maduro won a popular vote in May, but his re-election has been dismissed as illegitimate by the opposition and much of the international community.⁴²⁴ <i>(Venezuela'nın başkanı Nicolas Maduro ikinci dönem için yemin etti</i> <i>Maduro, mayıs ayında halkın ilgi gösterdiği bir seçim kazandı; fakat yeniden seçilmesi muhalifler ve uluslar arası camianın bir kısmı tarafından kanun dışı olduğu için kabul edilmiyor.)</i></p>
<p>Venezuela lawmakers: President Maduro 'abandoned his post' Venezuela's National Assembly, which is controlled by opposition parties, has declared that President Nicolas Maduro has "abandoned his post".⁴²⁵ <i>(Venezuela milletvekilleri: Cumhurbaşkanı Maduro 'görevinden vazgeçti'</i> <i>Muhalefet partileri tarafından kontrol edilen Venezuela Ulusal Meclisi, Cumhurbaşkanı Nicolas Maduro'nun 'görevinden vazgeçtiğini ilan etti.)</i></p>	

Tablo 42. 10 OCAK 2019 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
	<p>Maduro starts new term shunned by parts of the international community Venezuela's President Nicolas Maduro begins a new six-year term. Opponents, at home and abroad, seek to weaken his rule.⁴²⁶ <i>Maduro starts new term shunned by parts of the international community</i> <i>Venezuela'nın başkanı Nicolas Maduro altı yıllık yeni bir döneme başlıyor. Ülkede ve ülke dışındaki muhalifler, onun hükümetini zayıflatmayı amaçlıyorlar.</i></p>

Tablo 43. 11 OCAK 2019 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Juan Guaidó: Venezuela's opposition leader briefly detained The head of Venezuela's opposition-controlled parliament was briefly detained days after saying he was ready to assume the country's presidency.⁴²⁷ <i>Juan Guaidó: Venezuela'nın lideri kısa bir süreliğine gözaltına alındı</i> <i>Venezuela'nın muhalefet kontrolündeki parlamentosunun başkanı, ülke başkanlığı görevini kabul etmeye hazır olduğunu açıkladıktan sonra kısa bir süreliğine gözaltına alındı.</i></p>	

Tablo 44. 13 OCAK 2019 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Venezuela 'foils national guard rebellion' against Maduro Twenty-seven members of Venezuela's National Guard have been arrested after they allegedly revolted against the</p>	

⁴²³<https://www.bbc.com/news/world-46821653>

⁴²⁴<https://www.trtworld.com/americas/venezuela-s-president-nicolas-maduro-sworn-in-for-second-term-23221>

⁴²⁵<https://www.bbc.com/news/world-latin-america-38568620>

⁴²⁶<https://www.trtworld.com/americas/maduro-starts-new-term-shunned-by-parts-of-the-international-community-23251>

⁴²⁷<https://www.bbc.com/news/world-latin-america-46857643>

<p>government of President Nicolás Maduro, the defence ministry said.⁴²⁸ (Venezuela Maduro'ya karşı yapılan ulusal muhafız isyanını engelledi) <i>Savunma bakanı yaptığı açıklamada Venezuela Ulusal Muhafız üyesi 27 kişinin, başkan Nicolas Maduro hükümetine karşı isyan çıkardıkları iddialarının üzerine tutuklandığını söyledi.)</i></p>	
--	--

Tablo 45. 21 OCAK 2019 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
	<p>Venezuela arrests rogue officers after military revolt in Caracas The arrests came after Venezuela's government said it had suppressed a military revolt after a group of officers stole weapons and kidnapped several officials and demanded removal of President Nicolas Maduro.⁴²⁹ (Venezuela Caracas'taki askeri isyandan sonra hain subayları tutukladı) <i>Tutuklamalar, bir grup subayın silah çalıp birkaç resmi görevliyi kaçırması ve başkan Nicolas Maduro'nun görevden alınması isteği yüzünden çıkan ve kontrol altına alınan askeri isyan sonrasında geldi.)</i></p>

Tablo 46. 22 OCAK 2019 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Venezuela protests: 'Four dead' as thousands rally against Maduro Tens of thousands are gathering across Venezuela to march in protest against President Nicolás Maduro.⁴³⁰ (Venezuela'da protesto: Binler ölen dört kişi için Maduro'ya karşı toplanıyor) <i>Onbinler başkan Nicolas Maduro'ya karşı protesto yürüyüşü yapmak için Venezuela'nın dört bir yanında bir araya geliyor.)</i></p>	<p>Venezuela's Maduro orders revision of diplomatic relations with US Anti-government protests break out across Venezuela's capital. The country is suffering the worst political and economic crises in modern times.⁴³¹ (Venezuela Başkanı Maduro ABD ile diplomatik ilişkilerin gözden geçirilmesi için emir verdi) <i>Venezuela'nın başkentinde hükümet karşıtı gösteriler patlak verdi. Ülke günümüzün en kötü politik ve ekonomik krizlerinden dolayı zarar görüyor.)</i></p>
<p>Venezuela protests: Maduro rejects calls for fresh elections Venezuela's President Nicolás Maduro has dismissed calls for new presidential elections amid fresh protests against his leadership.⁴³² (Venezuela'da protesto: Maduro yeni seçim çağrılarını reddetti) <i>Venezuela başkanı Nicolas Maduro, başkanlığına karşı yapılan son protestolar arasında yapılan yeni başkanlık seçimi çağrılarını reddetti.)</i></p>	<p>Clashes ahead of planned Venezuela protests kill at least four Supporters and opponents of President Nicolas Maduro clashed overnight leaving dead a 16-year-old in capital Caracas and three others in the southern state of Bolivar, police say. Both sides have planned major rallies on Wednesday.⁴³³ (Venezuela'da planlanan protestolar öncesinde en az dört kişi hayatını kaybetti) <i>Polisten yapılan açıklamaya göre başkan Nicolas Maduro destekçileri ve karşıları arasında tüm gece süren çatışmalarda Caracas'ta 16 yaşında bir çocuk ile Bolivar'ın güney eyaletinde üç kişi öldü. Her iki tarafta çarşamba gösteri yapmayı planlıyor.)</i></p>
	<p>Is the US trying to instigate a coup in Venezuela? Strong words from the Trump administration have emboldened the Venezuelan opposition in a seeming attempt to destabilise President Nicolas Maduro - who has repeatedly defied sceptics by holding on to power.⁴³⁴ (ABD, Venezuela'da bir darbe başlatmaya mı çalışıyor?) <i>Trump yönetiminden gelen güçlü sözler, iktidarda kalarak şüphelilere kafa tutan başkan Nicolas Maduro yönetiminin istikrarını bozma konusunda Venezuelalı muhaliflere cesaret verdi.)</i></p>

Tablo 47. 23 OCAK 2019 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

⁴²⁸<https://www.bbc.co.uk/news/amp/world-latin-america-46945690>

⁴²⁹<https://www.trtworld.com/americas/venezuela-arrests-rogue-officers-after-military-revolt-in-caracas-23497>

⁴³⁰<https://www.bbc.com/news/world-latin-america-46970620>

⁴³¹<https://www.trtworld.com/americas/venezuela-s-maduro-orders-revision-of-diplomatic-relations-with-us-23534>

⁴³²<https://www.bbc.com/news/world-latin-america-47060659>

⁴³³<https://www.trtworld.com/americas/clashes-ahead-of-planned-venezuela-protests-kill-at-least-four-23553>

⁴³⁴<https://www.trtworld.com/americas/is-the-us-trying-to-instigate-a-coup-in-venezuela-23555>

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Venezuela crisis: Maduro cuts ties with US after it recognises opposition leader Venezuelan President Nicolás Maduro has broken off relations with the US after it recognised opposition leader Juan Guaidó as interim leader.⁴³⁵ <i>(Venezuela krizi: Maduro muhalefet liderini tanıyan ABD ile ilişkileri kesti</i> <i>Venezuela başkanı Nicolas Maduro, ABD'nin muhalefet lideri Juan Guaido'yu geçici başkan olarak tanımasından sonra iki ülke arasındaki ilişkileri kopardı.)</i></p>	<p>Showdown in Venezuela as Maduro rival claims power With US and regional allies recognising opposition leader Juan Guaido as "interim" president, government of President Nicolas has received backing of Turkey, Russia and Mexico, dividing the world over the growing political crisis in Venezuela.⁴³⁶ <i>(Maduro ve rakibinin iktidarda hak iddiası sonrası Venezuela'da restleşme</i> <i>ABD ve bölgesel müttefiklerinin muhalefet lideri Juan Guaido'yu geçici balışkan olarak tanımasından sonra başkan Nicolas'ın hükümeti, Venezuela'da büyüyen siyasi kriz nedeniyle bölünen dünyada Türkiye, Rusya ve Meksika'nın desteğini aldı.)</i></p>
<p>Juan Guaidó: US backs opposition leader as Venezuela president US President Donald Trump has said he recognises Venezuelan opposition leader Juan Guaidó as interim president.⁴³⁷ <i>(Juan Guaido: ABD, Venezuela başkanı olarak muhalefet liderine destek verdi</i> <i>ABD Başkanı Donald Trump, Venezuela muhalefet liderini geçici başkan olarak tanıdığını söyledi.</i></p>	<p>Venezuela in crisis - yet again The resource-rich Latin American country is at the centre of a political upheaval in which two governments are now recognised internationally. Will foreign intervention decide the fate of Venezuela?⁴³⁸ <i>(Venezuela bir kez daha krizde</i> <i>Kaynak bakımından zengin Latin Amerikan ülkesi, iki hükümetinde uluslararası olarak tanındığı bir kargaşanın merkezinde. Dış müdahale Venezuela'nın kaderini belirleyecek mi?</i></p>
<p>Venezuela crisis: Who is parliament leader Juan Guaidó? "I swear to formally assume the national executive powers as acting president," Juan Guaidó told cheering crowds of protesters on Wednesday.⁴³⁹ <i>(Venezuela'da kriz: Parlamento lideri Juan Guaido kimdir?</i> <i>Juan Guaido, Çerşamba günü protestocuların tezahüratları eşliğinde "Başkan olarak ulusal yürütme yetkilerini resmi olarak üstleneceğime yemin ederim" dedi.)</i></p>	<p>Who are the two Venezuelan presidents? The president of the 'disempowered' parliament of Venezuela has declared himself the head of state of the South American country.⁴⁴⁰ <i>(Her iki Venezuela başkanı kimlerdir?</i> <i>Venezuela'nın yetkisi elinden alınmış parlamento başkanı kendisini güney Amerika ülkesinin devlet başkanı olarak ilan etti.)</i></p>
<p>Venezuela crisis: Russia condemns bid to 'usurp power' from Maduro Russia has condemned foreign powers for backing a Venezuelan opposition leader who declared himself interim president, calling it a bid to "usurp power".⁴⁴¹ <i>(Venezuela'da kriz: Rusya, Maduro'nun güç ve yetkisini gaspeden teşebbüsü kınıyor</i> <i>Rusya, kendisini geçici başkan ilan eden Venezuela muhalefet liderinin girişimini devletin "yetkilerini gaspetmek" olarak nitelendirdi ve muhalefet liderini destekleyen yabancı güçleri kınadı.)</i></p>	<p>Venezuela: A sitting president vs a self-appointed one The Venezuelan opposition, having boycotted presidential elections in 2018, is now seeking to garner support to overthrow President Maduro's government.⁴⁴² <i>(Venezuela: Görevdeki başkana karşı kendi kendine tayin edilmiş lider</i> <i>2018'teki başkanlık seçimlerini boykot eden Venezuelalı muhalifler, başkan Maduro'nun hükümetini devirmek için destek toplamaya çalışıyorlar.)</i></p>
<p>Venezuela crisis: What now for Maduro and his allies? The political crisis in Venezuela has taken a dramatic new turn with the decision by US President Donald Trump and several Latin American countries to recognise the opposition leader Juan Guaidó as the country's interim president.⁴⁴³ <i>(Venezuela krizi: Maduro ve müttefiklerini ne bekliyor?</i> <i>Venezuela'daki siyasi kriz, ABD başkanı Donald Trump ve bir çok Latin Amerikan ülkesinin muhalif lider Juan Guaido'yu ülkenin geçici lideri olarak tanımasından sonra yeni bir dramatic yola girdi.)</i></p>	<p>Can Venezuela's fractured opposition replace Maduro's government? Although the US is keen on replacing President Nicolas Maduro with the opposition leader Juan Guaido, the bloc that Washington counts on is embroiled in various disagreements and disputes.⁴⁴⁴ <i>(Venezuela'nın kırılğan muhalefeti Maduro hükümetinin yerini alabilir mi?</i> <i>Her ne kadar ABD'nin muhalefet lideri Juan Guaido'yu başkan Nicolas Maduro'nun yerine geçirmeye hevesli olmasına karşın, Washington'un bel bağladığı blok, çeşitli uyumsuzluk ve tartışmalar içinde karıştırılıyor.)</i></p>
<p>Venezuela crisis: How the political situation escalated Venezuela's political crisis appears to be reaching boiling point amid growing efforts by the opposition to unseat the socialist president, Nicolás Maduro.⁴⁴⁵</p>	<p>What is Venezuela's Bolivarian Revolution? From Hugo Chavez to Nicolas Maduro, the Bolivarian Revolution has influenced the political outlook of many Venezuelan politicians, inspiring them to take an anti-</p>

⁴³⁵<https://www.bbc.com/news/world-latin-america-46982692>

⁴³⁶<https://www.trtworld.com/americas/showdown-in-venezuela-as-maduro-rival-claims-power-23559>

⁴³⁷<https://www.bbc.com/news/world-latin-america-46980913>

⁴³⁸<https://www.trtworld.com/americas/venezuela-in-crisis-yet-again-23582>

⁴³⁹<https://www.bbc.com/news/world-latin-america-46985389>

⁴⁴⁰<https://www.trtworld.com/americas/who-are-the-two-venezuelan-presidents-23577>

⁴⁴¹<https://www.bbc.com/news/world-latin-america-46989279>

⁴⁴²<https://www.trtworld.com/americas/venezuela-a-sitting-president-vs-a-self-appointed-one-23583>

⁴⁴³<https://www.bbc.com/news/world-latin-america-46991976>

⁴⁴⁴<https://www.trtworld.com/americas/can-venezuela-s-fractured-opposition-replace-maduro-s-government-23578>

⁴⁴⁵<https://www.bbc.com/news/world-latin-america-36319877>

(<i>Venezuela'da kriz: Siyasi kriz nasıl tırmandı?</i> Sosyalist başkan Nicolas Maduro'yu görevden almak için muhalefet tarafından yapılan çalışmalar devam ederken Venezuela'daki siyasi krizin kaynama noktasına ulaştığı görünüyor.)	imperialist stance. ⁴⁴⁶ (<i>Venezuela'nın Bolivarçı Devrimi nedir?</i> Hugo Chavez'den Nicolas Maduro'ya Bolivarçı Devrim birçok Venezuelalı politikacının emperyalizm karşıtı duruşlarına esin kaynağı olarak, onların siyasi görüşünü etkiledi.)
---	--

Tablo 48. 24 OCAK 2019 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
Venezuela crisis: Guaidó hints at 'amnesty' for Maduro Venezuelan opposition leader Juan Guaidó has said he would consider an amnesty for President Nicolás Maduro if he cedes power. ⁴⁴⁷ (<i>Venezuela krizi: Guaido Maduro için "genel af"ı işaret ediyor</i> Venezuela'nın muhalif lideri Juan Guaido, eğer başkan Nicolas Maduro iktidardan feragat ederse, kendisi için genel bir af durumunu gözden geçireceklerini söyledi.)	Venezuela's military stands with Nicolas Maduro against Guaido opposition Venezuela's military affirmed it's stand with President Nicolas Maduro, dashing the oppositions hope's that they would oppose him. ⁴⁴⁸ (<i>Venezuela ordusu Guaido muhalefetine karşı Nicolas Maduro'nun yanında duruyor</i> Venezuela ordusu başkan Nicolas Maduro'nun yanında olduğunu söyledi. Bu açıklama muhaliflerin ordunun Maduro'ya karşı çıkması umutlarının da söndüğü anlamına geliyor.)
Venezuela crisis: US vows to 'disconnect' Maduro's funding The Trump administration is trying to cut Venezuelan president Nicolás Maduro's revenue streams, US National Security Adviser John Bolton says. ⁴⁴⁹ (<i>Venezuela krizi: ABD, Maduro'nun fonlarını kesme sözü verdi</i> ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı John Bolton, Trump yönetiminin Venezuela başkanı Nicolas Maduro'nun gelir akışını kesmeye çalıştığını söyledi.)	

Tablo 49. 25 OCAK 2019 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
Venezuela crisis: Maduro given ultimatum by European leaders European powers have warned Venezuelan President Nicolás Maduro that he must call elections within eight days or they will officially recognise the opposition's claim of leadership. ⁴⁵⁰ (<i>Venezuela krizi: Avrupalı liderlerden Maduro'ya ultimatom</i> Avrupalı iktidarlar Venezuela başkanı Nicolas Maduro'yu sekiz gün içinde seçim çağrısı yapmasını yoksa muhalefetin liderlik istemini resmen tanıyacaktı konusunda uyarıda bulundular.)	US pushes UN Security Council to back Venezuela's Guaido If the UN council backed the statement pushed by the US, it would effectively recognise opposition leader Juan Guaido as Venezuela's head of state. But Moscow says it would oppose the move. ⁴⁵¹ (<i>ABD BM Güvenlik Konseyi'ni Guaido'ya destek vermesi için zorluyor</i> Eğer BM, ABD tarafından yapılan açıklamayı destekleseydi, muhalif lider Juan Guaido'yu etkin olarak Venezuela'nın devlet başkanı olarak tanıyacaktı. Fakat Moskova bu harekete karşı çıkıyor.)
Venezuela crisis: Guaido rejects talks with Maduro Venezuelan opposition leader Juan Guaidó has rejected an offer of talks from President Nicolás Maduro amid an ongoing power struggle between the two. ⁴⁵² (<i>Venezuela krizi: Guaido Maduro ile görüşmeyi reddediyor</i> Venezuelalı muhalif lider, ikili arasındaki iktidar savaşının ortasında başkan Nicolas Maduro'dan gelen görüşme tekliflerini reddetti.)	US calls to 'stand with freedom' as Venezuela rejects EU ultimatum Venezuela's political showdown moved to the UN where a Security Council meeting called by the US pitted backers of President Nicolas Maduro against the Trump administration and supporters of the country's self-declared interim leader Juan Guaido. ⁴⁵³ (<i>ABD, AB ultimatomunu reddeden Venezuela'ya özgürlükten yana olması konusunda çağrıda bulundu</i> Venezuela'daki siyasi restleşme, Trump yönetimine karşı Başkan Nicolas Maduro'yu kışkırtanlar ile kendini ülkenin geçici başkanı ilan eden Juan Guaido'nun destekçileri tarafından Güvenlik Konseyi toplantısında yapılan çağrı ile Birleşmiş Milletler'e taşındı.)

Tablo 50. 26 OCAK 2019 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

⁴⁴⁶<https://www.trtworld.com/americas/what-is-venezuela-s-bolivarian-revolution-23587>

⁴⁴⁷<https://www.bbc.com/news/world-latin-america-46997555>

⁴⁴⁸<https://www.trtworld.com/americas/venezuela-s-military-stands-with-nicolas-maduro-against-guaido-opposition-23611>

⁴⁴⁹<https://www.bbc.com/news/world-latin-america-46994271>

⁴⁵⁰<https://www.bbc.com/news/world-latin-america-47014322>

⁴⁵¹<https://www.trtworld.com/americas/us-pushes-un-security-council-to-back-venezuela-s-guaido-23629>

⁴⁵²<https://www.bbc.com/news/world-latin-america-47009301>

⁴⁵³<https://www.trtworld.com/americas/us-calls-to-stand-with-freedom-as-venezuela-rejects-eu-ultimatum-23641>

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Venezuela crisis: Diplomat to US defects from Maduro Venezuela's top military representative to the US has defected from Nicolás Maduro's government.⁴⁵⁴ (<i>Venezuela krizi: Diplomatlar Maduro'dan kaçıp ABD'ye sığınıyorlar</i> <i>Venezuela'nın üst düzey askeri temsilcisi Maduro hükümetinden kaçarak ABD'ye sığındı.</i>)</p>	
<p>Venezuela crisis: Will the US target oil exports? In its battle against the rule of Venezuelan President Nicolás Maduro, the United States has been trying to cripple the government's ability to secure funds and run the country - with sanctions that target officials, some sectors of the economy and its official cryptocurrency.⁴⁵⁵ (<i>Venezuela krizi: ABD petrol ihracatını hedef alacak mı?</i> <i>ABD Venezuela başkanı Nicolas Maduro yönetimine karşı mücadelede ABD, hükümetin resmi kripto para birimini, ekonominin bazı sektörlerini ve resmi kurumları hedef alan yaptırımlar ile Venezuela'nın fon sağlama yollarını ve ülkeyi yönetme kabiliyetini zayıflatmaya çalışıyor.</i>)</p>	

Tablo 51. 27 OCAK 2019 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Venezuela crisis: White House 'will respond to threats against diplomats' The US has warned Venezuela that any threats against American diplomats or opposition leader Juan Guaidó will be met with "a significant response".⁴⁵⁶ (<i>Venezuela'da kriz: Beyaz Saray diplomatlara karşı yapılan tehditlere cevap verecek</i> <i>ABD, Venezuela'yı Amerikalı diplomatlara ve muhalif lider Juan Guaido'ya karşı yapılan tehditler için "önemli bir yanıt" verileceği konusunda uyardı.</i>)</p>	<p>Venezuela opposition leader urges Britain not to give gold to Maduro Venezuelan opposition leader and self-declared president Juan Guaido has asked British authorities to stop President Nicolas Maduro gaining access to gold reserves held in the Bank of England, according to letters released by his party on Sunday.⁴⁵⁷ (<i>Venezuela muhalif lideri İngiltere'nin Maduro'ya altın vermemesini istedi</i> <i>Pazar günü partisi tarafından yayınlanan mektupta Venezuela'nın muhalif ve kendini başkan ilan eden lideri Juan Guaido'nun, İngiliz yetkililerden başkan Nicolas Maduro'ya İngiltere Merkez Bankası'nda tutulan altın rezervine erişim engeli konulmasını istediği açıklandı.</i>)</p>
<p>Venezuela's Nicolás Maduro: Dictator or defender of socialism? Nicolás Maduro, who was elected president of Venezuela in April 2013, has divided opinion almost as much as his predecessor, Hugo Chávez.⁴⁵⁸ (<i>Venezuela'da Nicolas Maduro: Diktatör mü yoksa sosyalizmin savunucusu mu?</i> <i>2013 yılının nisan ayında Venezuela'nın başkanı seçilen Nicolas Maduro, neredeyse selefi Hugo Chavez kadar fikir ayrılıklarına neden oldu.</i>)</p>	<p>What's behind the upheaval in Venezuela? It's not Trump. International recognition of national assembly head Juan Guaido has invigorated the opposition's struggle against President Nicolas Maduro. But genuine change will only come from within.⁴⁵⁹ (<i>Venezuela'daki karışıklığın arkasında ne var? O, Trump değil</i> <i>Ulusal meclis başkanı Juan Guaido'nun uluslararası alanda tanınması, başkan Nicolas Maduro'ya karşı muhalefetin mücadelesini kuvvetlendirdi. Fakat gerçek değişim sadece içeriden gelecektir.</i>)</p>
<p>Venezuela crisis: Why the military is backing Maduro With Venezuela in economic and political crisis, more than 20 countries have recognised opposition leader Juan Guaidó as interim president, including the US.⁴⁶⁰ (<i>Venezuela krizi: Ordu neden Maduro'yu destekliyor?</i> <i>Ekonomik ve siyasi kriz içindeki Venezuela ile birlikte ABD dahil 20'den fazla ülke muhalif lider Juan Guaido'yu geçici başkan olarak tanıdı.</i>)</p>	<p>Guaido calls for new Venezuela protests as army shows Maduro support Opposition leader Juan Guaido asks people to hit streets with pamphlets calling on military to defect even as troops march against "American imperialism" in capital Caracas.⁴⁶¹ (<i>Ordunun Maduro'ya desteğinden sonra Guaido yeni protestolar için çağrı yapıyor</i> <i>Muhafif lider Juan Guaido, başkent Caracas'ta "Amerikan emperyalizmi"ne karşı yapılan yürüyüşlerde insanlara askerlere ülkeyi terk etmeleri yönünde çağrıda bulunan</i></p>

⁴⁵⁴<https://www.bbc.com/news/world-latin-america-47019347>

⁴⁵⁵<https://www.bbc.com/news/business-47023002>

⁴⁵⁶<https://www.bbc.com/news/world-latin-america-47023370>

⁴⁵⁷<https://www.trtworld.com/americas/venezuela-opposition-leader-urges-britain-not-to-give-gold-to-maduro-23657>

⁴⁵⁸<https://www.bbc.com/news/world-latin-america-20664349>

⁴⁵⁹<https://www.trtworld.com/americas/what-s-behind-the-upheaval-in-venezuela-it-s-not-trump-23680>

⁴⁶⁰<https://www.bbc.com/news/world-latin-america-47036129>

⁴⁶¹<https://www.trtworld.com/americas/guaido-calls-for-new-venezuela-protests-as-army-shows-maduro-support-23686>

	pankartlarla sokakları inletmelerini söyledi.)
--	--

Tablo 52. 28 OCAK 2019 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Venezuelans 'under Maduro dictatorship' - Juan Guaidó Venezuela's opposition leader has told the BBC that people are living in a "dictatorship", and renewed his calls for fresh elections.⁴⁶² (<i>Juan Guaido: Venezuelalılar Maduro'nun diktatörlüğü altındalar</i> <i>Venezuela'nın muhalif lideri BBC'ye yaptığı açıklamada insanlar diktatörlük içinde yaşıyorlar dedi ve yeni seçim için çağrılarını yineledi.</i>)</p>	<p>Is Venezuela's political crisis centered around its oil reserves? Venezuela's self-proclaimed president, Juan Guaido, ordered Congress to change leadership at the state oil company PDVSA, following US sanctions on the oil sector.⁴⁶³ (<i>Venezuela'daki siyasi kriz petrol rezervlerinin etrafında mı dönüyor?</i> <i>Venezuela'da kendini başkan ilan eden Juan Guaido, ABD'nin petrol sektörüne uyguladığı yaptırımlardan sonra Kongre'den devlete ait petrol şirketi olan PDVSA'nın başkanının değiştirilmesini istedi.</i>)</p>
<p>US hits 'corrupt' Venezuela oil firm PDVSA with sanctions The US has imposed sanctions on Venezuela's state-owned oil firm PDVSA and urged the country's military to accept a peaceful transfer of power.⁴⁶⁴ (<i>ABD, Venezuela'nın yozlaşmış petrol şirketi PDVSA'ya yaptırımlar uyguluyor</i> <i>ABD, Venezuela'da devlete ait petrol şirketi PDVSA'ya yaptırım uyguladı ve iktidarın barış içinde el değiştirmesi için orduya baskı yapıyor.</i>)</p>	

Tablo 53. 29 OCAK 2019 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

www.bbc.com/news	www.trtworld.com
<p>Venezuela protests: Maduro rejects calls for fresh elections Venezuela's President Nicolás Maduro has dismissed calls for new presidential elections amid fresh protests against his leadership.⁴⁶⁵ (<i>Venezuela'da protesto gösterileri: Maduro yeni seçim isteğini reddetti</i> <i>Venezuela başkanı Nicolas Maduro, başkanlığına karşı yapılan yeni protestoları arasında yeni seçim çağrılarını reddetti.</i>)</p>	<p>Venezuela's Maduro rallies army as Guaido marches with supporters President Nicolas Maduro slams Colombia's "oligarchy" for working with deserters to drive a wedge between himself and his loyal military. Meanwhile, self-proclaimed president Juan Guaido appears briefly in anti-Maduro protest.⁴⁶⁶ (<i>Guaido destekçileri ile yürüyüş yaparken Başkan Maduro ordu ile biraraya geldi</i> <i>Başkan Nicolas Maduro kendisi ile ordunun arasını açmaya çalışan ve asker kaçakları ile birlikte çalışan Kolombiya oligarşisini ağır bir biçimde eleştirdi. Öte yandan kendini başkan ilan eden Juan Guaido, kısa bir süreliğine Maduro karşıtı gösterilere katıldı.</i>)</p>
<p>Venezuela top court curbs opposition leader Juan Guaidó Venezuela's Supreme Court has banned opposition leader Juan Guaidó from leaving the country and frozen his bank accounts.⁴⁶⁷ (<i>Venezuela Yüksek mahkemesi muhalif lider Juan Guaido'ya engel koydu</i> <i>Venezuela Yüksek Mahkemesi, muhalif lider Juan Guaido'nun ülke dışına çıkmasını yasakladı ve banka hesaplarını dondurdu.</i>)</p>	

Tablo 54. 30 OCAK 2019 tarihli BBC NEWS ve TRT WORLD haberleri

⁴⁶²<https://www.bbc.com/news/world-latin-america-47040902>

⁴⁶³<https://www.trtworld.com/americas/is-venezuela-s-political-crisis-centered-around-its-oil-reserves-23709>

⁴⁶⁴<https://www.bbc.com/news/world-us-canada-47036491>

⁴⁶⁵<https://www.bbc.com/news/world-latin-america-47060659>

⁴⁶⁶<https://www.trtworld.com/americas/venezuela-s-maduro-rallies-army-as-guaido-marches-with-supporters-23744>

⁴⁶⁷<https://www.bbc.com/news/world-latin-america-47049811>